

בראשית

א

א בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ :

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.

ב וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֵּהוֹ וְנָחֹה וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם
וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם :

Země pak byla nesličná a pustá, a tma byla nad propastí, a Duch Boží vznášel se nad vodami.

ג וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי־אֹר :

I řekl Bůh: Buď světlo! I bylo světlo.

ד וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים
בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ :

A viděl Bůh světlo, že *bylo* dobré; i oddělil Bůh světlo od tmy.

ה וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָאֹר יוֹם וּלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה
וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד :

A nazval Bůh světlo dnem, a tmou nazval nocí. I byl večer a bylo jitro, den první.

ו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וַיְהִי
מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לַמָּיִם :

Řekl také Bůh: Buď obloha u prostřed vod, a děl vody od vod!

7 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם
אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל
לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן:

I učinil Bůh tu oblohu, a oddělil vody, kteréž jsou pod oblohou, od vod, kteréž jsou nad oblohou. A stalo se tak.

8 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהִי־עֶרֶב
וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי:

I nazval Bůh oblohu nebem. I byl večer a bylo jitro, den druhý.

9 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם
אֶל־מָקוֹם אֶחָד וַתֵּרָא הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן:

Řekl také Bůh: Shromažďte se vody, *kteréž jsou* pod nebem, v místo jedno, a ukaž se *místo* suché! A stalo se tak.

10 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלַמְּקוֹה הַמַּיִם
קָרָא יַמִּים וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:

I nazval Bůh *místo* suché zemí, shromáždění pak vod nazval mořem. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.

11 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מִזֵּרִיעַ
זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זֶרַע־וּבוֹ
עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן:

Potom řekl Bůh: Zplod' země trávu, *a* bylinu vydávající símě, *a* strom plodný, nesoucí ovoce podle pokolení svého, v němž by bylo símě jeho na zemi. A stalo se tak.

12 יב וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דָּשָׁא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ
וַעֵץ עֹשֶׂה-פֶּרִי אֲשֶׁר זָרְעוּ-בּוֹ לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא
אֱלֹהִים כִּי-טוֹב:

Nebo země vydala trávou, a bylinu nesoucí semeno podle pokolení svého, i strom přinášející ovoce, v němž *bylo* símě jeho, podle pokolení jeho. A viděl Bůh, že to bylo dobré.

13 יג וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי:

I byl večer a bylo jitro, den třetí.

14 יד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם
לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וַהֲיוּ לְאֹתֹת
וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם:

Opět řekl Bůh: Buďte světla na obloze nebeské, aby oddělovala den od noci, a byla na znamení a *rozměření* časů, dnů a let.

15 טו וַהֲיוּ לְמְאֹרֹת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר
עַל-הָאָרֶץ וַיְהִי-כֵן:

A aby svítila na obloze nebeské, a osvětcovala zemi. A stalo se tak.

16 טז וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים
אֶת-הַמְּאֹר הַגָּדֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת-הַמְּאֹר
הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים:

I učinil Bůh dvě světla veliká, světlo větší, aby správu drželo nade dnem, a světlo menší, aby správu drželo nad nocí; *též* i hvězdy.

17

י"ז וַיִּתֵּן אֱלֹהִים בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר
עַל-הָאָרֶץ:

A postavil je Bůh na obloze nebeské, aby osvěcovala zemi;

18

יח וְלַמָּנְשֵׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב:

A aby správu držela nade dnem a nocí, a oddělovala světlo od tmy. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.

19

יט וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי:

I byl večer a bylo jitro, den čtvrtý.

20

כ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם שָׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה
וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל-הָאָרֶץ עַל-פְּנֵי רִקְיעַ הַשָּׁמַיִם:

Řekl ještě Bůh: Vydejte vody hmyz duše živé v hojnosti, a ptactvo, *kteréž* by létalo nad zemí pod oblohou nebeskou!

21

כא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת
כָּל-נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׁת אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם
לְמִינָהֶם וְאֵת כָּל-עוֹף כָּנָף לְמִינָהוּ וַיֵּרָא
אֱלֹהִים כִּי-טוֹב:

I stvořil Bůh velryby veliké a všelijakou duši živou, hýbající se, kteroužto v hojnosti vydaly vody podlé pokolení jejich, a všeliké ptactvo křídla mající, podlé pokolení jeho. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.

22 כב וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ
אֶת־הַמַּיִם בַּיָּמִים וְהָעוֹף יִרְבַּ בָּאָרֶץ:

I požehnal jim Bůh, řka: Plodtež se a množte se, a naplňte vody mořské; též ptactvo ať se rozmnožuje na zemi!

23 כג וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם חַמִּישִׁי:

I byl večer a bylo jitro, den pátý.

24 כד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ
בְּהֵמָה וָרֶמֶשׂ וְחַיִּתוֹ־אָרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־כֵן:

Řekl též Bůh: Vydej země duši živou, *jednu každou* podlé pokolení jejího, hovada a zeměplazy, i zvěř zemskou, podlé pokolení jejího. A stalo se tak.

25 כה וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיֵּי הָאָרֶץ לְמִינָהּ
וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֶת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה
לְמִינָהּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:

I učinil Bůh zvěř zemskou podlé pokolení jejího, též hovada vedlé pokolení jejich, i všeliký zeměplaz podlé pokolení jeho. A viděl Bůh, že *bylo* dobré.

26 כו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדֹמוֹתֵנוּ
וַיֵּרְדּוּ בְּדִגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה
וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ:

Řekl opět Bůh: Učiňme člověka k obrazu našemu, podlé podobenství našeho, a ať panují nad rybami mořskými, a nad ptactvem nebeským, i nad hovady, a nade vší zemí, i nad všelikým zeměplazem hýbajícím se na zemi.

כז וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם
אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם:

I stvořil Bůh člověka k obrazu svému, k obrazu Božímu stvořil jej, muže a ženu stvořil je.

כח וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ
וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הָאָרֶץ וּכְבִּשְׁתָּהּ וּרְדוּ בָדָגַת
הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־חַיַּת הָרֶמֶשׂת
עַל־הָאָרֶץ:

A požehnal jim Bůh, a řekl jim Bůh: Plodtež se a rozmnožujte se, a naplňte zemi, a podmaňte ji, a panujte nad rybami mořskými, a nad ptactvem nebeským, i nad všelikým živočichem hýbajícím se na zemi.

כט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב
זֶרַע זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ
וְאֶת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בוֹ פֶּרִי־עֵץ זֶרַע זֶרַע לָכֶם
יְהִיָּה לְאֹכְלָה:

Řekl ještě Bůh: Aj, dal jsem vám všelikou bylinu, vydávající símě, kteráž *jest* na tváři vsí země, a všeliké stromové, (na němž *jest* ovoce stromu), nesoucí símě; *to* bude vám za pokrm.

ל וְלִכְל-חַיַּת הָאָרֶץ וְלִכְל-עוֹף הַשָּׁמַיִם וְלִכְל
 רוֹמֵשׁ עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה
 אֶת-כָּל-יֶרֶק עֹשֶׂב לְאֹכְלָהּ וַיְהִי-כֵן:

Všechněm pak živočichům zemským, i všemu ptactvu nebeskému, a všemu tomu, což se hýbe na zemi, v čemž *jest* duše živá, všelikou bylinu zelenou *dal jsem* ku pokrmu. I stalo se tak.

לא וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה-טוֹב
 מְאֹד וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם הַשֵּׁשִׁי:

A viděl Bůh vše, což učinil, a aj, *bylo* velmi dobré. I byl večer a bylo jitro, den šestý.

ב

1 וַיְכֹלֵה הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-צְבָאָם: א

A tak dokonána jsou nebesa a země, i všechno vojsko jejich.

2 וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר
עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְכָל-מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר
עָשָׂה: ב

A dokonal Bůh dne sedmého dílo své, kteréž dělal; a odpočinul v den sedmý ode všeho díla svého, kteréž byl dělal.

3 וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת-יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי
בּוֹ שָׁבַת מְכָל-מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר-בָּרָא אֱלֹהִים
לַעֲשׂוֹת: ג

I požehnal Bůh dni sedmému a posvětil ho; nebo v něm odpočinul Bůh ode všeho díla svého, kteréž byl stvořil, aby učiněno bylo.

4 אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם בַּיּוֹם
עָשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וּשְׁמָיִם: ד

Tiž jsou rodové nebes a země, když stvořena jsou v den, v němž učinil Hospodin Bůh zemi i nebe,

ה וְכָל־שִׁיחַ הַשָּׂדֶה טֶרֶם יְהִי בָאָרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב
הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִצְמַח כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים
עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אֵין לַעֲבֹד אֶת־הָאָדָמָה׃

I každé chrastiny polní, dříve než byla na zemi, i všeliké byliny polní, prvé než
vzcházela; nebo ještě byl nedštil Hospodin Bůh na zemi, aniž byl který člověk,
ješto by dělal zemi.

ו וְאֵד יַעֲלֶה מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה
אֶת־כָּל־פְּנֵי־הָאָדָמָה׃

A *aniž* pára vystupovala z země, aby svlažovala všecken svrcek země.

ז וַיִּצֹר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עָפָר
מִן־הָאָדָמָה וַיִּפֹּחַ בְּאַפּוֹ נְשָׁמַת חַיִּים וַיְהִי
הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה׃

I učinil Hospodin Bůh člověka z prachu země, a vdechl v chřípě jeho dchnutí
života, i byl člověk v duši živou.

ח וַיִּטֵּעַ יְהוָה אֱלֹהִים גֶּן־בְּעֵדֶן מִקְדָּם וַיְשִׂם שָׁם
אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר׃

Štípil pak byl Hospodin Bůh ráj v Eden na východ, a postavil tam člověka, jehož
byl učinil.

ט 9 וַיִּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־עֵץ נֹחֵמָד
לְמַרְאֶה וְטוֹב לְמֵאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֶּן
וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע:

A vyvedl Hospodin Bůh z země všeliký strom na pohledění libý, a ovoce k jídlu chutné; též strom života u prostřed ráje, i strom vědění dobrého a zlého.

י 10 וַנָּהָר יֵצֵא מִעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגֶּן וּמִשָּׁם יִפְרֹד
וְהָיָה לְאַרְבַּעָה רָאשִׁים:

(A řeka vycházela z Eden, k svlažování ráje, a odtud dělila se, a byla ve čtyři hlavní řeky.

יא 11 שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הֹסִיב אֶת כָּל־אֶרֶץ
הַחֲוִילָה אֲשֶׁר־שָׁם הַזָּהָב:

Jméno jedné Píson, ta obchází vsecku zemi Hevilah, kdež jest zlato.

יב 12 וַזֶּה־ב הָאֶרֶץ הַהִוא טוֹב שָׁם הַבְּדֵלָח וְאֶבֶן
הַשֹּׁהַם:

A zlato země té jest výborné; tam jest i bdelium, a kámen onychin.

יג 13 וְשֵׁם־הַנָּהָר הַשֵּׁנִי גִיחוֹן הוּא הֹסֹבֵב אֶת
כָּל־אֶרֶץ כּוּשׁ:

Jméno pak druhé řeky Gihon, ta obchází vsecku zemi Chus.

14 יד וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי חִדְקֵל הוּא הַחֵלֶךְ קְדֵמַת
אֲשׁוּר וְהַנָּהָר הָרְבִיעִי הוּא פָּרַת:

A jméno řeky třetí Hiddekel, kteráž teče k východní straně Assyrské země. A řeka čtvrtá jest Eufrates.)

15 טו וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם וַיִּנְחֵהוּ בְּגֶן-עֵדֶן
לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ:

Pojav tedy Hospodin Bůh člověka, postavil jej v ráji v zemi Eden, aby jej dělal a ostříhal ho.

16 טז וַיֹּצֵו יְהוָה אֱלֹהִים עַל-הָאָדָם לֵאמֹר מִכָּל
עֵץ-הַגֶּן אָכַל תֹּאכֵל:

I zapověděl Hospodin Bůh člověku, řka: Z každého stromu rajského svobodně jísti budeš;

17 יז וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם
אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת:

Ale z stromu vědění dobrého a zlého nikoli nejez; nebo v který bys koli den z něho jedl, smrtí umřeš.

18 יח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא-טוֹב הֵיئֶת הָאָדָם
לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה-לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ:

Řekl byl také Hospodin Bůh: Není dobré člověku býti samotnému; učiním jemu pomoc, kteráž by při něm byla.

יט וַיֵּצֵר יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאָדָמָה כָּל־חַיֵּית
הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם
לִרְאוֹת מֶה־יִּקְרָא־לוֹ וְכָל־אֲשֶׁר יִקְרָא־לוֹ
הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ:

(Nebo když byl učinil Hospodin Bůh z země všelikou zvěř polní, i všechno ptactvo nebeské, přivedl *je* k Adamovi, aby pohleděl *na ně*, jaké by jméno kterému dáti měl; a jak by koli nazval Adam kterou duši živou, tak aby jmenována byla.

כ וַיִּקְרָא הָאָדָם שִׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף
הַשָּׁמַיִם וּלְכָל־חַיֵּית הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא־מָצָא
עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ:

I dal Adam jména všechněm hovědům, i ptactvu nebeskému, a všeliké zvěři polní; Adamovi pak není nalezena pomoc, kteráž by při něm *byla*.)

כא וַיִּפֹּל יְהוָה אֱלֹהִים תְּרִדָּמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן
וַיִּקַּח אֶחָת מִצִּלְעֹתָיו וַיִּסָּזֶר בָּשָׂר תַּחְתָּנָה:

Protož uvedl Hospodin Bůh tvrdý sen na Adama, i usnul; a vyňal jedno z žeber jeho, a to místo vyplnil tělem.

כב וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הַצֶּלַע אֲשֶׁר־לָקַח
מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיָּבֵאָהּ אֶל־הָאָדָם:

A z toho žebra, kteréž vyňal z Adama, vzdělal Hospodin Bůh ženu, a přivedl ji k Adamovi.

23

כג וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הִפַּעַם עָצָם מֵעַצְמִי וּבָשָׂר
מִבָּשָׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ
לִקְחָהּ-זֹאת:

I řekl Adam: Ted' tato *jest* kost z kostí mých a tělo z těla mého; tato slouti bude mužatka, nebo z muže vzata jest.

24

כד עַל-כֵּן יַעֲזֹב-אִישׁ אֶת-אָבִיו וְאֶת-אִמּוֹ וְדָבַק
בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד:

Z té příčiny opustí muž otce svého i matku svou, a přídržeti se bude manželky své, i budou v jedno tělo.

25

כה וַיְהִיו שְׁנֵיהֶם עֶרְוָמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא
יִתְבָּשְׁשׁוּ:

Byli pak oba dva nazí, Adam i žena jeho, a nestyděli se.

ג

- א וְהִנָּחֵשׁ הָיָה עָרוֹם מִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה
 יְהוָה אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל-הָאִשָּׁה אַף כִּי-אָמַר
 אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הָגֶן:

Had pak byl nejchytřejší ze všech živočichů polních, kteréž byl učinil Hospodin Bůh. A *ten* řekl ženě: Tak-liž jest, že vám Bůh řekl: Nebudete jísti z každého stromu rajského?

- ב וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל-הִנָּחֵשׁ מִפָּרִי עֵץ-הָגֶן נֹאכָל:

I řekla žena hadu: Ovoce stromů rajských jíme;

- ג וּמִפָּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ-הָגֶן אָמַר אֱלֹהִים לֹא
 תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְעוּ בוֹ פֶּן-תָּמֻתוּן:

Ale o ovoci stromu, kterýž jest u prostřed ráje, řekl Bůh: Nebudete ho jísti, aniž se ho dotknete, abyste nezemřeli.

- ד וַיֹּאמֶר הִנָּחֵשׁ אֶל-הָאִשָּׁה לֹא-מוֹת תָּמֻתוּן:

I řekl had ženě: Nikoli nezemřete smrtí!

- ה כִּי יֵדַע אֱלֹהִים כִּי בַיּוֹם אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ
 עֵינֵיכֶם וְהִיִּיתֶם כְּאֱלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע:

Ale ví Bůh, že v kterýkoli den z něho jísti budete, otevrou se oči vaše; a budete jako bohové, vědouce dobré i zlé.

6 וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאֲכָל וְכִי
 תֹאנָה-הוּא לְעֵינַיִם וְנִחְמָד הָעֵץ לְהִשְׁכִּיל וַתִּקַּח
 מִפְּרִיו וַתֹּאכַל וַתֵּתֶן גַּם-לְאִשָּׁה עִמָּהּ וַיֹּאכַל:

Viduci tedy žena, že dobrý *jest* strom k jídlu i příjemný očima, a k nabytí rozumnosti strom žádostivý, vzala z ovoce jeho a jedla; dala také i muži svému s sebou, a *on* jedl.

7 וַתִּפְקְחֶנָּה עֵינֶי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עֵרְמָם הֵם
 וַיִּתְּפְרוּ עָלֶיהָ תֹאנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגֹלֶת:

Tedy otevřiny jsou oči obou dvou, a poznali, že jsou nazí; i navázali lístí fíkového a nadělali sobě věnčíků.

8 וַיִּשְׁמְעוּ אֶת-קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים מִתְהַלֵּךְ בַּגֵּן
 לְרוּחַ הַיּוֹם וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה
 אֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הַגֵּן:

A *v tom* uslyšeli hlas Hospodina Boha chodícího po ráji k větru dennímu; i skryl se Adam a žena jeho před tváří Hospodina Boha, u prostřed stromoví rajskeho.

9 וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל-הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ
 אַיֶּכָּה:

I povolal Hospodin Bůh Adama, a řekl jemu: Kdež jsi?

10 וַיֹּאמֶר אֶת-קוֹלִי שָׁמַעְתִּי בַּגֵּן וְאִירָא כִּי-עֵרֹם
 אָנֹכִי וַאֲחַבֵּא:

Kterýžto řekl: Hlas tvůj slyšel jsem v ráji a bál jsem se, že jsem nahý; protož skryl jsem se.

- 11 יא וַיֹּאמֶר מִי הַגִּיד לְךָ כִּי עֵירֹם אָתָּה הַמֶּן-הָעֵץ
אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵבִלְתִּי אֲכָל-מִמֶּנּוּ אֲכָלְתָּ:

I řekl Bůh: Kdožť oznámil, že jsi nahý? Nejedl-lis ale z toho stromu, z něhož jsem jísti zapověděl?

- 12 יב וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִוא
נְתַנָּה-לִּי מִן-הָעֵץ וָאֲכַל:

I řekl Adam: Žena, kterouž jsi mi dal, *aby byla* se mnou, ona mi dala z stromu toho, a jedl jsem.

- 13 יג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לָאִשָּׁה מַה-זֹּאת עָשִׂית
וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַנָּחֵשׁ הִשְׁיֵאֲנִי וָאֲכַל:

I řekl Hospodin Bůh ženě: Což jsi to učinila? I řekla žena: Had mne podvedl, i jedla jsem.

- 14 יד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶל-הַנָּחֵשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹאת
אָרוּר אַתָּה מִכָּל-הַבְּהֵמָה וּמִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה
עַל-נִחְנֹךְ תֵּלֵךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל-יְמֵי חַיֶּיךָ:

Tedy řekl Hospodin Bůh hadu: Že jsi to učinil, zlořečený budeš nade všechna hovada a nade všechny živočichy polní; po bříše svém plaziti se budeš, a prach žráti budeš po všechny dny života svého.

- 15 טו וְאִיְבָה אָשִׁית בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זֶרְעֶךָ וּבֵין
זֶרְעָהּ הִוא יִשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תִּשׁוּפְנֶנּוּ עָקֵב:

Nad to, nepřátelství položím mezi tebou a mezi ženou, i mezi semenem tvým a semenem jejím; ono potře tobě hlavu, a ty potřeš jemu patu.

טז 16 אֶל-הָאִשָּׁה אָמַר הָרְבָּה אֲרֻבָּה עֲצָבוֹנֶךָ וְהִרְנֶךָ
בְּעֶצֶב תֵּלְדִי בָנִים וְאֶל-אִישׁךָ תִּשְׁקֶתְךָ וְהוּא
יִמְשָׁל-בְּךָ:

Ženě *pak* řekl: Velice rozmnožím bolesti tvé a počínání tvá, s bolestí roditi budeš děti, a pod mocí muže tvého *bude* žádost tvá, a on panovati bude nad tebou.

יז 17 וְלָאָדָם אָמַר כִּי-שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ וַתֹּאכַל
מִן-הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ
אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בְּעִבּוּרְךָ בְּעֶצְבוֹן תֹּאכֶלְנָהּ
כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ:

Adamovi také řekl: Že jsi uposlechl hlasu ženy své, a jedl jsi z stromu toho, kterýžt jsem zapověděl, řka: Nebudeš jísti z něho; zlořečená země pro tebe, s bolestí jísti budeš z ní po všechny dny života svého.

יח 18 וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת-עֵשֶׂב
הַשָּׂדֶה:

Trní a bodláčí tobě ploditi bude, i budeš jísti byliny polní.

יט 19 בִּזְעַת אִפְּיךָ תֹאכַל לֶחֶם עַד שׁוּבְךָ
אֶל-הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לָקַחְתָּ כִּי-עָפָר אַתָּה
וְאֶל-עָפָר תִּשְׁוֶב:

V potu tváři své chléb jísti budeš, dokavadž se nenavrátiš do země, poněvadž jsi z ní vzat. Nebo prach jsi a v prach se navrátiš.

20 כ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הוּא הִיְתָה אִם
כָּל-חַי:

Dal pak byl Adam jméno ženě své Eva, proto že ona byla máteř všech živých.

21 כא וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר
וַיַּלְבִּשֵׁם:

I zdělal Hospodin Bůh Adamovi a ženě jeho oděv kožený, a přioděl je.

22 כב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד
מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וָרָע וְעַתָּה פֶּן-יִשְׁלַח יָדוֹ
וְלָקַח גַּם מִעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וַחַי לְעֹלָם:

Tedy řekl Hospodin Bůh: Aj, člověk učiněn jest jako jeden z nás, věda dobré i zlé; pročez nyní, aby nevztáhl ruky své, a nevzal také z stromu života, a jedl by, i byl by živ na věky, *vyžeňme jej*.

23 כג וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִן-עֵדֶן לַעֲבֹד
אֶת-הָאָדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׂם:

I vypustil jej Hospodin Bůh z zahrady Eden, aby dělal zemi, z níž vzat byl.

24 כד וַיִּגְרֶשׁ אֶת-הָאָדָם וַיִּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגִן-עֵדֶן
אֶת-הַכְּרִבִּים וְאֵת לֶהֱטֵה הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת
לְשָׁמֹר אֶת-דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים:

A *tak* vyhnal člověka a osadil zahradu Eden cherubíny k východní straně s mečem plamenným blýskajícím se, aby ostříhali cesty k stromu života.

ד

- 1 א וְהָאָדָם יָדַע אֶת-חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד
אֶת-קַיִן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת-יְהוָה:

Adam pak poznal Evu ženu svou, kterážto počavši, porodila Kaina a řekla: Obdržela jsem muže na Hospodinu.

- 2 ב וַתֹּסֶף לָלֶדֶת אֶת-אָחִיו אֶת-הָבֶל וַיְהִי-הֶבֶל
רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה:

A opět porodila bratra jeho Abele. I byl Abel pastýř ovcí, a Kain byl oráč.

- 3 ג וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה
לַיהוָה:

Po mnohých pak dnech stalo se, že obětoval Kain z úrody zemské obět Hospodinu.

- 4 ד וְהָבֶל הֵבִיא גַם-הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמִחֶלְבֵהֶן
וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל-הָבֶל וְאֶל-מִנְחָתוֹ:

Ano i Abel také obětoval z prvorozených věcí stáda svého, a z tuku jejich. I vzhlédl Hospodin na Abele a na obět jeho.

- 5 ה וְאֶל-קַיִן וְאֶל-מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיַּחַר לְקַיִן מְאֹד
וַיִּפְּלוּ פָּנָיו:

Na Kaina pak a na obět jeho nevzhlédl. Protož rozlít se Kain náramně, a opadla tvář jeho.

6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-קַיִן לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה
נָפְלוּ פָנֶיךָ:

I řekl Hospodin Kainovi: Proč jsi se *tak* rozpálil hněvem? A proč jest opadla tvář tvá?

7 הֲלוֹא אִם-תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב לַפֶּתַח
חַטָּאת רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תִּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל-בּוֹ:

Zdaliž nebudeš příjemný, budeš-li dobře činiti? Pakli nebudeš dobře činiti, hřích ve dveřích leží; a pod mocí tvou bude žádost jeho, a ty panovati budeš nad ním.

8 וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל-הָבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה
וַיָּקָם קַיִן אֶל-הָבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ:

I mluvil Kain k Abelovi bratru svému. Stalo se pak, když byli na poli, že povstav Kain proti Abelovi bratru svému, zabil jej.

9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-קַיִן אֵי הָבֶל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא
יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי:

I řekl Hospodin Kainovi: Kdež jest Abel bratr tvůj? Kterýž odpověděl: Nevím. Zdaliž jsem já strážným bratra svého?

10 וַיֹּאמֶר מָה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי
מִן-הָאֲדָמָה:

I řekl Bůh: Co jsi učinil? Hlas krve bratra tvého volá ke mně z země.

11 י"א וְעַתָּה אֲרוּר אַתָּה מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה
אֶת־פִּיהָ לִקְחַת אֶת־דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדְךָ:

Protož nyní zlořečený budeš *i* od té země, kteráž otevřela ústa svá, aby přijala krev bratra tvého z ruky tvé.

12 י"ב כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה לֹא־תֹסֶף תֵּת־כֹּחָהּ לָךְ
נָע וָנָד תִּהְיֶה בָאָרֶץ:

Když budeš dělati zemi, nebude více vydávati moci své tobě; tulákem a běhounem budeš na zemi.

13 י"ג וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־יְהוָה גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשֹׂא:

I řekl Kain Hospodinu: Většíť jest nepravost má, než aby mi odpuštěna býti mohla.

14 י"ד הֵן גֵּרֶשֶׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפְּנִיךָ
אֶסְתֵּר וְהָיִיתִי נָע וָנָד בָּאָרֶץ וְהָיָה כָּל־מֹצְאִי
יַהֲרֹגֵנִי:

Aj, vyháníš mne dnes z země této, a před tváří tvou skrývati se budu, a budu tulákem a běhounem na zemi. I přijde na to, že kdo mne koli nalezne, zabije mne.

15 טו וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לָכֵן כָּל־הֹרֵג קַיִן שִׁבְעָתַיִם
יִקָּם וַיָּשֶׂם יְהוָה לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת־אֹתוֹ
כָּל־מֹצְאוֹ:

I řekl mu Hospodin: Zajisté kdo by koli zabil Kaina, *nad tím* sedmnásobně mštěno bude. Pročež vložil Hospodin znamení na Kaina, aby ho žádný nezabil, kdo by jej koli nalezl.

טז וַיֵּצֵא קַיִן מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ-נוֹד
קִדְמַת-עֵדֶן:

Tedy odšed Kain od tváři Hospodinovy, bydlil v zemi Nód, k východní straně *naproti* Eden.

יז וַיֵּדַע קַיִן אֶת-אִשְׁתּוֹ וַתֵּהָר וַתֵּלֶד אֶת-חֲנוֹךְ וַיְהִי
בְנֵה עֵיר וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִיר כְּשֵׁם בְּנוֹ חֲנוֹךְ:

Poznal pak Kain ženu svou, kterážto počala a porodila Enocha. I stavěl město, a nazval jméno města toho jménem syna svého Enoch.

יח וַיִּוָּלֶד לְחֲנוֹךְ אֶת-עֵירָד וְעֵירָד יָלַד
אֶת-מַחֲוִיָּאֵל וּמַחֲוִיָּאֵל יָלַד אֶת-מֶתוֹשָׁאֵל
וּמֶתוֹשָׁאֵל יָלַד אֶת-לָמֶךְ:

I narodil se Enochovi Irád, a Irád zplodil Maviaele, Maviael pak zplodil Matuzaele, a Matuzael zplodil Lámecha.

יט וַיִּקַּח-לוֹ לָמֶךְ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאֶחָת עֵדָה וְשֵׁם
הַשֵּׁנִית צִלָּה:

Vzal sobě pak Lámech dvě ženy; jméno jedné Ada, a jméno druhé Zilla.

כ וַתֵּלֶד עֵדָה אֶת-יָבֶל הוּא הָיָה אָבִי יֹשֵׁב אֹהֶל
וּמִקְנֶה:

I porodila Ada Jábale, kterýž byl otec přebývajících v staních a stádo *pasoucích*.

21 כֹּא וְשֵׁם אָחִיו יוֹבֵל הוּא הָיָה אָבִי כָּל-הַפֶּשׂ כְּנוֹר
וְעוֹגֵב:

A jméno bratra jeho Jubal; ten byl otec všech hrajících na harfu a nástroje hudebné.

22 כִּב וְצִלָּה גַם-הוּא יִלְדָּה אֶת-תּוֹבֵל קִין לְטִשׁ
כָּל-חֵרֶשׁ נְחֹשֶׁת וּבְרָזָל וְאַחֻת תּוֹבֵל-קִין
נַעֲמָה:

A Zilla také porodila Tubalkaina, kterýž byl řemeslník všelikého díla od mědi a od železa. Sestra pak Tubalkainova byla Noéma.

23 כֹּג וַיֹּאמֶר לָמֶךְ לְנָשָׁיו עָדָה וְצִלָּה שְׁמַעַן קוֹלִי נָשִׁי
לָמֶךְ הֵאֲזִינָה אִמְרָתִי כִּי אִישׁ הֲרַגְתִּי לְפִצְעִי
וַיֵּלֶד לְחִבְרָתִי:

I řekl Lámech ženám svým, Adě a Zille: Slyšte hlas můj, ženy Lámechovy, poslouchajte řeči mé, že jsem zabil muže k ráně své a mládence k zsinalosti své.

24 כֹּד כִּי שִׁבְעָתַיִם יָקָם-קִין וּלְמֶךְ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה:

Jestližeť sedmnásobně pomštěno bude pro Kaina, tedy pro Lámecha sedmdesátekrát sedmkrát.

25 כֹּה וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת-אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא
אֶת-שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שָׁת-לִּי אֱלֹהִים זָרַע אַחֵר תַּחַת
הָבֶל כִּי הָרַגוּ קִין:

Poznal pak ještě Adam ženu svou, i porodila syna a nazvala jméno jeho Set; nebo řekla: Dal mi Bůh jiné símě místo Abele, kteréhož zabil Kain.

26 כו וְלִנְשֵׁת נֹם-הוּא יֶלֶד-בֶּן וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ אֶנוֹשׁ אֵז
הוֹחֵל לִקְרֹא בְּשֵׁם יְהוָה:

Setovi pak také narodil se syn, a nazval jméno jeho Enos. Tehdáž začalo se
vzývání jména Hospodinova.

ה

- 1 א זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם
בְּדַמּוֹת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ:

Tato jest kniha rodů Adamových. V *ten* den, v kterémž stvořil Bůh člověka, ku podobenství Božímu učinil ho.

- 2 ב זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָאם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא
אֶת־שְׁמָם אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאָה:

Muže a ženu stvořil je a požehnal jim, a nazval jméno jejich Adam v *ten* den, když stvoření jsou.

- 3 ג וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בְּדַמּוֹתוֹ
כְּצַלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת:

Byl pak Adam ve stu a třidcítí letech, když zplodil *syna* ku podobenství svému a k obrazu svému, a nazval jméno jeho Set.

- 4 ד וַיְהִיו יְמֵי־אָדָם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת שְׁמֹנֶה
מֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

I bylo dnů Adamových po zplození Seta osm set let, a plodil syny a dcery.

- 5 ה וַיְהִיו כָּל־יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר־חֵי תִשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה
וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמָת:

A tak bylo všech dnů Adamových, v kterýchž byl živ, devět set a třidceti let, i umřel.

6 וַיְחִי-נֹשֶׁת חֲמִשׁ שָׁנִים וּמֵאֵת שָׁנָה וַיֹּלְדֻה
אֶת-אֶנוֹשׁ׃

Set pak byl ve stu a pěti letech, když zplodil Enosa.

7 וַיְחִי-נֹשֶׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-אֶנוֹשׁ שִׁבְעַ שָׁנִים
וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלְדֻה בָּנִים וּבָנוֹת׃

A po zplození Enosa živ byl Set osm set a sedm let, a plodil syny a dcery.

8 וַיְהִיוּ כָּל-יְמֵי-נֹשֶׁת שְׁתֵּים עָשָׂרָה שָׁנָה וּתְשַׁע
מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת׃

I bylo všech dnů Setových devět set a dvanácte let, i umřel.

9 וַיְחִי אֶנוֹשׁ תְּשַׁעִּים שָׁנָה וַיֹּלְדֻה אֶת-קַיִן׃

Byl pak Enos v devadesáti letech, když zplodil Kainana.

10 וַיְחִי אֶנוֹשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-קַיִן חֲמִשׁ עָשָׂרָה
שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלְדֻה בָּנִים וּבָנוֹת׃

A po zplození Kainana živ byl Enos osm set a patnácte let, a plodil syny a dcery.

11 וַיְהִיוּ כָּל-יְמֵי אֶנוֹשׁ חֲמִשׁ שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת
שָׁנָה וַיָּמָת׃

I bylo všech dnů Enosových devět set a pět let, i umřel.

12 וַיְחִי קַיִן שִׁבְעִים שָׁנָה וַיֹּלְדֻה אֶת-מַהֲלַלֶּאֱלֵ׃

Kainan pak byl v sedmdesáti letech, když zplodil Mahalaleele.

יג 13 וַיְחִי קַיִנָּן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מַהֲלָאֵל אַרְבָּעִים
שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

A po zplození Mahalaleele žil byl Kainan osm set a čtyřicet let, a plodil syny a dcery.

יד 14 וַיְהִיו כָּל־יְמֵי קַיִנָּן עֶשְׂרֹת שָׁנִים וְתִשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה
וַיָּמָת׃

I bylo všech dnů Kainanových devět set a deset let, i umřel.

טו 15 וַיְחִי מַהֲלָאֵל חָמֵשׁ שָׁנִים וְשְׁנַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד
אֶת־יָרֵד׃

Mahalaleel pak byl v šedesáti a pěti letech, když zplodil Járeda.

טז 16 וַיְחִי מַהֲלָאֵל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־יָרֵד שְׁלֹשִׁים
שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃

A po zplození Járeda žil byl Mahalaleel osm set a třicet let, a plodil syny a dcery.

יז 17 וַיְהִיו כָּל־יְמֵי מַהֲלָאֵל חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה
וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת׃

I bylo všech dnů Mahalaleelových osm set devadesát a pět let, i umřel.

יח 18 וַיְחִי־יָרֵד שְׁתַּיִם וְשְׁנַיִם שָׁנָה וּמֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
אֶת־חֲנוֹךְ׃

Járed pak byl ve stu šedesáti a dvou letech, když zplodil Enocha.

19 יט וַיְחִי-יָרֵד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-חֲנוּךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת
שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

A po zplození Enocha živ byl Járed osm set let, a plodil syny a dcery.

20 כ וַיְהִיו כָּל-יְמֵי-יָרֵד שְׁתַּיִם וְשָׁנָיִם שָׁנָה וַתֵּשֶׁעַ
מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:

I bylo všech dnů Járedových devět set šedesáti a dvě léta, i umřel.

21 כא וַיְחִי חֲנוּךְ חָמֵשׁ וְשָׁנָיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד
אֶת-מֶתוֹשֶׁלַח:

Enoch pak byl v šedesáti a pěti letech, když zplodil Matuzaléma.

22 כב וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת-הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת-מֶתוֹשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
וּבָנוֹת:

A chodil Enoch stále s Bohem po zplození Matuzaléma tři sta let, a plodil syny a dcery.

23 כג וַיְהִי כָל-יְמֵי חֲנוּךְ חָמֵשׁ וְשָׁנָיִם שָׁנָה וַנִּשְׁלַח
מֵאוֹת שָׁנָה:

I bylo všech dnů Enochových tři sta šedesáti a pět let.

24 כד וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת-הָאֱלֹהִים וַאֲיָנָנוּ כִּי-לָקַח
אֹתוֹ אֱלֹהִים:

A chodil Enoch stále s Bohem a nebyl více *vidín*; nebo vzal ho Bůh.

25 כה וַיְחִי מִתְּשֻׁלַּח שִׁבְעַ וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה
וַיּוֹלֵד אֶת-לָמֶךְ:

Matuzalém pak byl ve stu osmdesáti sedmi letech, když zplodil Lámecha.

26 כו וַיְחִי מִתְּשֻׁלַּח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-לָמֶךְ שְׁתֵּים
וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה וּשִׁבְעַ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים
וּבָנוֹת:

A po zplození Lámecha živ byl Matuzalém sedm set osmdesáte a dvě lété, a plodil syny a dcery.

27 כז וַיְהִיו כָּל-יְמֵי מִתְּשֻׁלַּח תְּשַׁע וּשְׁנָיִם שָׁנָה וּתְשַׁע
מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:

I bylo všech dnů Matuzalémových devět set šedesáte a devět let, i umřel.

28 כח וַיְחִי-לָמֶךְ שְׁתֵּים וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֵד
בֵּן:

Lámech pak byl ve stu osmdesáti a dvou letech, když zplodil syna,

29 כט וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יַנְחֵמֵנוּ מִמַּעַשְׁנוֹ
וּמִעֲצָבוֹן יְדֵינוּ מִן-הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אָרָרָה יְהוָה:

Jehož jméno nazval Noé, řka: Tento nám odpočinutí způsobí od díla našeho, od práce rukou našich, kterouž máme s zemí, jížto zlořečil Hospodin.

30 ל וַיְחִי-לָמֶךְ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-נֹחַ חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים
שָׁנָה וַחֲמִשׁ מֵאֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

A živ byl Lámech potom, když zplodil Noé, pět set devadesáte a pět let, a plodil syny a dcery.

31 לֹא וַיְהִי כָל-יְמֵי-לָמֶךְ שִׁבְעֵ וְשִׁבְעִים שָׁנָה וְשִׁבְעֵ
מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:

I bylo všech dnů Lámechových sedm set sedmdesáte a sedm let, i umřel.

32 לב וַיְהִי-נֹחַ בֶּן-חָמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד נֹחַ אֶת-שֵׁם
אֶת-חָם וְאֶת-יָפֶת:

A když byl Noé v pěti stech letech, zplodil Sema, Chama a Jáfeta.

1 א וַיְהִי כִּי־הֵחֵל הָאָדָם לָרֹב עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה
וּבָנוֹת יִלְדוּ לָהֶם:

Stalo se pak, když se počali množiti lidé na zemi, a dcery se jim zrodily,

2 ב וַיֵּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־בָּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת
הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מְכֹל אֲשֶׁר בָּחָרוּ:

Že vidouce synové Boží dcery lidské, any krásné jsou, brali sobě ženy ze všech, kterých oblibovali.

3 ג וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־יֵדוּן רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם
בְּשָׁנָם הוּא בָשָׂר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה:

Pročez řekl Hospodin: Nebude se nesnaditi duch můj s člověkem na věky, proto že také tělo jest, a bude dnů jeho sto a dvadecet let.

4 ד הַנְּפִלִים הָיוּ בָאָרֶץ בְּיָמֵים הָהֵם וְגַם אַחֲרֵי־כֵן
אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶל־בָּנוֹת הָאָדָם וַיִּלְדוּ
לָהֶם הֵמָּה הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר מַעֲוֹלָם אֲנָשֵׁי הַנֶּשֶׁם:

Obrové pak byli na zemi v těch dnech; ano i potom, když vcházel synové Boží k dcerám lidským, ony rodily jim. To jsou ti mocní, kteříž zdávna byli, muži na slovo vzatí.

5 וַיֵּרָא יְהוָה כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ
וְכָל-יֵצֶר מַחְשַׁבַת לְבוֹ רַק רָע כָּל-הַיּוֹם:

Ale když viděl Hospodin, an se rozmnožuje zlost lidská na zemi, a že by všeliké myšlení srdce jejich nebylo než zlé po všecken čas,

6 וַיִּנָּחֶם יְהוָה כִּי-עָשָׂה אֶת-הָאָדָם בָּאָרֶץ
וַיִּתְּעַצֵּב אֶל-לְבוֹ:

Litoval Hospodin, že učinil člověka na zemi, a bolest měl v srdci svém.

7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֲמַחֶה אֶת-הָאָדָם אֲשֶׁר-בָּרָאתִי
מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד-בְּהֵמָה עַד-רֶמֶשׂ
וְעַד-עוֹף הַשָּׁמַיִם כִּי נַחֲמָתִי כִּי עָשִׂיתִם:

Tedy řekl Hospodin: Vyhladím z země člověka, kteréhož jsem stvořil, od člověka až do hovada, až do zeměplazu, až i do ptactva nebeského; nebo líto mi, že jsem je učinil.

8 וַנֹּחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה:

Ale Noé našel milost před Hospodinem.

9 אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה
בְּדֹרֹתָיו אֶת-הָאֱלֹהִים הִתְהַלֵּךְ-נֹחַ:

Tito jsou příběhové Noé: Noé muž spravedlivý, dokonalý byl za svého věku, s Bohem ustavičně chodil Noé.

10

וַיּוֹלֵד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת־שֵׁם אֶת־חָם
וְאֶת־יָפֶת׃

Zplodil pak Noé tři syny: Sema, Chama a Jáfeta.

11 וַתִּשָּׁחַת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ
חָמָס׃

Ale země byla porušena před Bohem, a naplněna byla země nepravostí.

12 וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה
כִּי־הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר אֶת־דֶּרֶכוֹ עַל־הָאָרֶץ׃

Viděl tedy Bůh zemi, a aj, porušena byla, nebo bylo porušilo všeliké tělo cestu svou na zemi.

13 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֵן כָּל־בָּשָׂר בָּא לִפְנֵי
כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנֵּנִי מַשְׁחִיתָם
אֶת־הָאָרֶץ׃

Protož řekl Bůh k Noé: Konec všelikého těla přichází přede mne, nebo naplněna jest země nepravostí od nich; z té příčiny, hle, již zkazím je s zemí.

14 עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר קָנִים תַּעֲשֶׂה
אֶת־הַתֵּבָה וְכִפַּרְתָּ אֹתָהּ מִבֵּית וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר׃

Učiň sobě koráb z dříví gofer; příhrady zděláš v tom korábu, a oklejuješ jej vnitř i zevnitř klím.

15 וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אָרְךְ.
הַתִּבָּה חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ וְשְׁלֹשִׁים אַמָּה
קוֹמָתָהּ:

A na tento *způsob* uděláš jej: Tří set loktů *bude* dlouhost toho korábu, padesáti loktů šířkost jeho a třidceti loktů vysokost jeho.

16 צֹהַר תַּעֲשֶׂה לַתִּבָּהּ וְאֶל-אַמָּהּ תַּכְלִינָהּ
מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתִּבָּהּ בְּצִדָּהּ תִּשִּׂים תַּחְתִּיּוֹתָיו
שְׁנָיִם וְשְׁלֹשִׁים תַּעֲשֶׂה:

Okno uděláš v korábu, a svrchkem na loket *vysokým* zavřeš jej; dvěře také korábu v boku jeho postavíš, a pokoje spodní, druhé i třetí zdeľáš v něm.

17 וְאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת-הַמַּבּוּל מִיָּם עַל-הָאָרֶץ
לְשַׁחַת כָּל-בָּשָׂר אֲשֶׁר-בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת
הַשָּׁמַיִם כֹּל אֲשֶׁר-בָּאָרֶץ יָמוּת:

Já pak, aj, já uvedu potopu vod na zemi, aby zkaženo bylo všeliké tělo, v němž jest duch života pod nebem. Cožkoli bude na zemi, umře.

18 וַהֲקִמֹתִי אֶת-בְּרִיתִי אִתָּךְ וּבֵאתָ אֶל-הַתִּבָּה
אַתָּה וּבְנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וְנִשְׁי-בְנֶיךָ אִתָּךְ:

S tebou však učiním smlouvu svou; a vejdeš do korábu, ty i synové tvoji, žena tvá i ženy synů tvých s tebou.

יט וּמִכָּל-הַחַי מִכָּל-בֶּשָׂר שְׁנַיִם מִכָּל תָּבִיא
 אֶל-הַתֵּבָה לְהַחֲיִית אֹתָךְ זָכָר וּנְקֵבָה יְהִיוּ:

A ze všech živočichů všelikého těla, po dvěm z každého uvedeš do korábu, abys je živé zachoval s sebou; samec a samice budou.

כ מהעוף למיניהו ומן-הבהמה למיניה מכל רמש
 האדמה למיניהו שנים מכל יבאו אליך
 להחיות:

Z ptactva podle pokolení jeho, a z hověd podle pokolení jejich, ze všelikého také zeměplazu podle pokolení jeho, po dvěm z každého vejdou k tobě, aby živi zůstali.

כא וְאַתָּה קַח-לָךְ מִכָּל-מֵאֵכֶל אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאַסְפֹּת
 אֵלֶיךָ וְהָיָה לָךְ וּלְהֶם לְאֹכֶלָה:

Ty pak nabeř s sebou všeliké potravu, kteráž se jísti může, a shromažď sobě, aby byla tobě i jim ku pokrmu.

כב וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים בֶּן עָשָׂה:

I učinil Noé podle všeho, jakž mu rozkázal Bůh, tak učinil.

- 1 א וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא-אִתָּהּ וְכָל-בֵּיתְךָ
 אֶל-הַתֵּבָה כִּי-אֶתְּךָ רְאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי בַּדּוֹר
 הַזֶּה:

Potom řekl Hospodin k Noé: Vejdiž ty i všechna čeled tvá do korábu; nebo jsem tě viděl spravedlivého před sebou v národu tomto.

- 2 ב מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה תִּקַּח-לָךְ שְׁבָעָה
 שְׁבָעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן-הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא
 טְהוֹרָה הִוא שְׁנַיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ:

Ze všech hověd čistých vezmeš sobě sedmero a sedmero, samce a samici jeho, ale z hověd nečistých dvě a dvě, samce a samici jeho.

- 3 ג גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שְׁבָעָה שְׁבָעָה זָכָר וּנְקֵבָה
 לַחַיּוֹת זֶרַע עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ:

Z ptactva také nebeského sedmero a sedmero, samce a samici, aby živé zachováno bylo símě na vší zemi.

- 4 ד כִּי לַיָּמִים עוֹד שְׁבָעָה אָנֹכִי מִמָּטִיר עַל-הָאָרֶץ
 אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה וּמַחֲתִיתִי
 אֶת-כָּל-הַיָּקוֹם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה:

Nebo po dnech ještě sedmi já dštíti budu na zemi za čtyřiceti dnů a čtyřiceti nocí; a vyhladím se svrchku země všelikou podstatu, kterouž jsem učinil.

5 ה וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר-צִוָּהוּ יְהוָה:

Tedy učinil Noé všechno tak, jakž mu přikázal Hospodin.

6 י וַנַּח בֶּן-שָׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְהַמָּבּוּל הָיָה מַיִם
עַל-הָאָרֶץ:

Byl pak Noé v šesti stech letech, když ta potopa přišla na zemi.

7 י וַיָּבֹא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְנָשֵׁי-בָנָיו אִתּוֹ אֶל-הַתֵּבָה
מִפְּנֵי מֵי הַמָּבּוּל:

A protož přišel Noé a synové jeho, i žena jeho, i ženy synů jeho s ním k korábu, pro vody potopy.

8 ה מִן-הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִן-הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינָנָה
טְהוֹרָה וּמִן-הָעוֹף וְכָל אֲשֶׁר-רִמֵּשׁ עַל-הָאֲדָמָה:

Z hověd *také* čistých i z hověd nečistých, i z ptactva a ze všeho, což se hýbe na zemi,

9 ט שְׁנַיִם שְׁנַיִם בָּאוּ אֶל-נֹחַ אֶל-הַתֵּבָה זָכָר וּנְקֵבָה
כָּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים אֶת-נֹחַ:

Po dvěma vešli k Noé do korábu, samec a samice, tak jakž byl rozkázal Bůh Noé.

10 י וַיְהִי לְשִׁבְעַת הַיָּמִים וּמֵי הַמָּבּוּל הָיוּ
עַל-הָאָרֶץ:

Stalo se pak po sedmi dnech, že vody potopy přišly na zemi.

11 יא בַּשָּׁנָה שֵׁשׁ-מֵאוֹת שָׁנָה לְחַיֵּי-נֹחַ בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי
בְּשִׁבְעָה-עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקְעוּ
כָּל-מַעֲיִנֹת תְּהוֹם רַבָּה וְאַרְבַּת הַשָּׁמַיִם נִפְתְּחוּ:

Léta šestistého věku Noé, druhého měsíce, sedmnáctého dne téhož měsíce, v ten den protrženy jsou všechny studnice propasti veliké, a průduchové nebeští otevříni jsou.

12 יב וַיְהִי הַגֶּשֶׁם עַל-הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים
לַיְלָה:

I byl přívál na zemi čtyřidceti dní a čtyřidceti nocí.

13 יג בַּעֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם-וְחָם וַיִּפֹּת בְּנֵי-נֹחַ
וְאִשְׁתּוֹ נֹחַ וְשְׁלֹשֶׁת נָשִׁי-בָנָיו אֵתָם אֶל-הַתֵּבָה:

Toho dne všel Noé, Sem a Cham i Jáfet, synové Noé, žena Noé, a tři ženy synů jeho s ním do korábu.

14 יד הֵמָּה וְכָל-הַחַיָּה לְמִינָהּ וְכָל-הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ
וְכָל-הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׁ עַל-הָאָרֶץ לְמִינֵהוּ
וְכָל-הָעוֹף לְמִינֵהוּ כָּל צֶפֶר כָּל-כָּנָף:

Oni i všeliký živočich podle pokolení svého, i všeliké hovado podle pokolení svého, a všeliký zeměplaz, kterýž se hýbe na zemi, podle pokolení svého, i všeliké ptactvo vedlé pokolení svého, všelijací ptáci, všechno, což křídla má,

15 טו וַיָּבֹאוּ אֶל-נֹחַ אֶל-הַתֵּבָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם
מִכָּל-הַבָּשָׂר אֲשֶׁר-בּוֹ רוּחַ חַיִּים:

Vešli k Noé do korábu, po dvěma ze všelikého těla, v němž *byl* duch života.

16 וְהַבָּאִים זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל-בֶּשָׂר בָּאוּ כְּאִשָּׁר
צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר יְהוָה בַּעֲדוֹ:

A což jich vešlo, samec a samice ze všelikého těla vešli, tak jakž byl přikázal jemu Bůh, a zavřel Hospodin po něm.

17 וַיְהִי הַמַּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם עַל-הָאָרֶץ וַיִּרְבוּ
הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת-הַתֵּבָה וַתָּרָם מֵעַל הָאָרֶץ:

A když byla potopa za čtyřiceti dnů na zemi, tedy rozmnoženy jsou vody, až i vyzdvihly koráb, a vznesly jej od země.

18 וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבוּ מְאֹד עַל-הָאָרֶץ וַתֵּלָךְ
הַתֵּבָה עַל-פְּנֵי הַמַּיִם:

Nebo zmohly se vody a rozmnoženy jsou velmi nad zemí, i zplýval koráb na vodách.

19 וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל-הָאָרֶץ וַיִּכָּסּוּ
כָּל-הַהָרִים הַגְּבוּהִים אֲשֶׁר-תַּחַת כָּל-הַשָּׁמַיִם:

A tak náramně rozmohly se vody nad zemí, že přikryty jsou všechny hory nejvyšší, kteréž *byly* pode vším nebem.

20 חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מִלְּמַעְלָה גָּבְרוּ הַמַּיִם וַיִּכָּסּוּ
הַהָרִים:

Patnácte loktů zvýší rozmohly se vody, když přikryty jsou hory.

כא וַיָּגוּעַ כָּל-בָּשָׂר הָרֹמֵשׁ עַל-הָאָרֶץ בָּעוֹף
וּבַבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבְכָל-הַנֶּשֶׁרֶץ הַשָּׂרֵץ
עַל-הָאָרֶץ וְכָל הָאָדָם:

I umřelo všeliké tělo, kteréž se hýbe na zemi, tak z ptactva, jako z hověd a živočichů, i všelikého hmyzu, kterýž se plazí po zemi, i každého člověka.

כב כָּל אֲשֶׁר נְשָׁמַת-רוּחַ חַיִּים בְּאַפִּיו מִכָּל אֲשֶׁר
בְּחַרְבָּה מֵתוּ:

Všecko, což mělo dýchání ducha života v chřípích svých, ze všeho, což bylo na suše, pomřelo.

כג וַיַּמַּח אֶת-כָּל-הַיְּקוּם אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי הָאָדָמָה
מֵאָדָם עַד-בְּהֵמָה עַד-רֶמֶשׂ וְעַד-עוֹף הַשָּׁמַיִם
וַיַּמְחוּ מִן-הָאָרֶץ וַיִּשָּׂא אֶדְ-נָח וַאֲשֶׁר אִתּוֹ
בַּתֵּבָה:

A tak vyhladil *Bůh* všelikou podstatu, kteráž byla na tváři země, od člověka až do hověda, až do zeměplazu, a až do ptactva nebeského, vyhlazeno jest, pravím, z země; a zůstal toliko Noé, a kteříž s ním *byli* v korábu.

כד וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל-הָאָרֶץ חֲמֵשִׁים וּמֵאת יוֹם:

I trvaly vody nad zemí za sto a padesáte dnů.

ח

- 1 א וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת-נֹחַ וְאֶת כָּל-הַחַיָּה
וְאֶת-כָּל-הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֹר
אֱלֹהִים רוּחַ עַל-הָאָרֶץ וַיָּשְׁכּוּ הַמַּיִם:

Rozpomenul se pak Bůh na Noé, i všechny živočichy a všechna hovada, kteráž *byla* s ním v korábu; pročez uvedl Bůh vítr na zemi, i zastavily se vody.

- 2 ב וַיִּסְכְּרוּ מַעֲיִנֹת הַהוּם וְאַרְבַּת הַשָּׁמַיִם וַיִּכְלֹא
הַנֶּשֶׁם מִן-הַשָּׁמַיִם:

A zavříny jsou studnice propasti i průduchové nebeští, a zastaven jest příval s nebe.

- 3 ג וַיָּשְׁבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הַלֹּךְ וָשׁוּב וַיִּחְסְרוּ
הַמַּיִם מִקְצֵה חֲמִשִּׁים וּמֵאֵת יוֹם:

I navrátily se vody se svrchku země, odcházejíce zase, a opadly vody po stu a padesáti dnech,

- 4 ד וַתָּנַח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה-עָשָׂר יוֹם
לַחֹדֶשׁ עַל הָרֵי אָרָרַט:

Tak že odpočinul koráb sedmého měsíce, v sedmnáctý den toho měsíce na horách Ararat.

5 וְהַמַּיִם הָיוּ הַלֹּךְ וַחֲסֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי
בְּעֲשִׂירֵי בָּאֶחָד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רָאשֵׁי הַהָרִים:

Když pak vody odcházely a opadaly až do desátého měsíce, prvního *dne* téhož desátého měsíce ukázali se vrchové hor.

6 וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת-חַלּוֹן
הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה:

I stalo se po čtyřicíti dnech, otevřev Noé okno v korábu, kteréž byl udělal,

7 וַיִּשְׁלַח אֶת-הָעֶרֶב וַיֵּצֵא יָצוּא וְשׁוֹב עַד-יְבֹשֶׁת
הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ:

Vypustil krkavce. Kterýžto vyletuje zase se vracoval, dokudž nevyschly vody na zemi.

8 וַיִּשְׁלַח אֶת-הַיּוֹנָה מֵאֵתוֹ לִרְאוֹת הַקָּלִי הַמַּיִם
מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה:

Potom vypustil holubici od sebe, aby věděl, již-li by opadly vody se svrchku země.

9 וְלֹא-מָצְאָה הַיּוֹנָה מָנוּחַ לְכַף-רַגְלָהּ וַתָּשָׁב
אֵלָיו אֶל-הַתֵּבָה כִּי-מַיִם עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ
וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקְחָהּ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל-הַתֵּבָה:

Kterážto když nenašla, kde by odpočinula noha její, navrátila se k němu do korábu; nebo vody *byly* po vsí zemi. On pak vztáhna ruku svou, vzal ji, a vnesl k sobě do korábu.

10 וַיַּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵים וַיִּסָּף שַׁלַּח
אֶת־הַיּוֹנָה מִן־הַתֵּבָה:

A počecal ještě sedm dní jiných, a opět vypustil holubici z korábu.

11 וַתָּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לָעֵת עֶרֶב וְהָיָה עָלֶיהָ־זֵית
טָרֶף בְּפִיהָ וַיֵּדַע נֹחַ כִּי־קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל
הָאָרֶץ:

I přiletěla k němu holubice k večerou, a aj, list olivový utržený v ústech jejích. Tedy poznal Noé, že opadly vody se svrchku země.

12 וַיַּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵים וַיִּשַׁלַּח
אֶת־הַיּוֹנָה וְלֹא־יָסְפָה שׁוּב־אֵלָיו עוֹד:

I čekal ještě sedm dní jiných, a *opět* vypustil holubici, kterážto nevrátila se k němu více.

13 וַיְהִי בְּאַחַת וָשֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה בְּרֵאשׁוֹן בְּאַחַד
לַחֹדֶשׁ חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיִּסָּר נֹחַ
אֶת־מִכְסֵּה הַתֵּבָה וַיֵּרָא וְהָיָה חָרְבוּ פָנָי
הָאָדָמָה:

I stalo se šestistého prvního léta, v první *den měsíce* prvního, že vyschly vody na zemi. I odjal Noé příkrytí korábu a uzřel, ano již oschl svrchek země.

14 וּבַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה וָעֶשְׂרִים יוֹם לַחֹדֶשׁ
יָבֹשָׁה הָאָרֶץ:

Druhého pak měsíce, v dvadctý sedmý den téhož měsíce oschla země.

15 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל-נֹחַ לֵאמֹר:

I mluvil Bůh k Noé, řka:

16 צֵא מִן-הַתֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ וּבְנֶיךָ וְנָשֵׁי-בְנֶיךָ
אַתָּךְ:

Vyjdí z korábu, ty i žena tvá, a synové tvoji, i ženy synů tvých s tebou.

17 כָּל-הַחַיָּה אֲשֶׁר-אַתָּךְ מִכָּל-בֶּשָׂר בָּעוֹף
וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל-הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל-הָאָרֶץ
הוֹצֵא הֵיכָא אַתָּךְ וְשָׂרְצוּ בָאָרֶץ וּפְרוּ וְרָבוּ
עַל-הָאָרֶץ:

Všecky živočichy, kteříž *jsou* s tebou ze všelikého těla, tak z ptactva jako z hověd a všelikého zeměplazu, kterýž se hýbe na zemi, vyveď s sebou; ať se v hojnosti rozplozují na zemi, a rostou a množí se na zemi.

18 וַיֵּצֵא-נֹחַ וּבְנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְנָשֵׁי-בְנָיו אִתּוֹ:

I vyšel Noé a synové jeho, i žena jeho a ženy synů jeho s ním;

19 כָּל-הַחַיָּה כָּל-הָרֶמֶשׂ וְכָל-הָעוֹף כָּל רוֹמֵשׂ
עַל-הָאָרֶץ לְמִשְׁפַּחְתֵּיהֶם יֵצְאוּ מִן-הַתֵּבָה:

Každý živočich, každý zeměplaz a všechno ptactvo, všechno, což se hýbe na zemi, po pokoleních svých vyšlo z korábu.

כ וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה
הַטְּהוֹרָה וּמִכָּל הָעוֹף הַטָּהוֹר וַיַּעַל עֹלֹת
בַּמִּזְבֵּחַ:

Tedy vzdělal Noé oltář Hospodinu, a vzav ze všech hověd čistých i ze všeho ptactva čistého, obětoval zápaly na tom oltáři.

כא וַיֵּרַח יְהוָה אֶת-רֵיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל-לְבוֹ לֹא-אֶסָף לְקַלֵּל עוֹד אֶת-הָאָדָמָה
בַּעֲבוּר הָאָדָם כִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם רָע מִנְּעֻרָיו
וְלֹא-אֶסָף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת-כָּל-חַי כַּאֲשֶׁר
עָשִׂיתִי:

I zachutnal Hospodin vůni *tu* příjemnou, a řekl Hospodin v srdci svém: Nebudu více zlořečiti zemi pro člověka, proto že myšlení srdce lidského zlé jest od mladosti jeho; aniž budu více bítí všeho, což živo jest, jako jsem učinil.

כב עַד כָּל-יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקָר וְחָם וְקִיץ
וְחֹרֶף וַיּוֹם וְלַיְלָה לֹא יִשְׁבְּתוּ:

Nýbrž dokavadž země trvati bude, setí a žeň, studeno i horko, léto a zima, den také a noc nepřestanou.

ט

- 1 א וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת-נֹחַ וְאֶת-בָּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם
פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-הָאָרֶץ:

Tedy požehnal Bůh Noé i synům jeho a řekl jim: Plodtež se a rozmnožujte se, a naplňte zemi.

- 2 ב וּמִוְרָאֲכֶם וּחִתְכֶם יְהִיָּה עַל כָּל-חַיַּת הָאָרֶץ
וְעַל כָּל-עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּכָל אֲשֶׁר תִּרְמַשׁ
הָאָדָמָה וּבְכָל-דְּגֵי הַיָּם בְּיָדְכֶם נָתַנּוּ:

Strach váš a hrůza vaše buď na všeliký živočich země, a na všechno ptactvo nebeské. Všecko, což se hýbe na zemi, a všechny ryby mořské v ruce vaše dány jsou.

- 3 ג כָּל-רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא-חַי לָכֶם יְהִיָּה לְאֹכְלָה
כִּי־רֶק עֲשֹׁב נָתַתִּי לָכֶם אֶת-כָּל:

Všecko, což se hýbe *a* jest živo, bude vám za pokrm; jako *i* bylinu zelenou, dal jsem vám to všecko.

- 4 ד אֲדָ-בֶשָׂר בְּנֶפֶשׁוֹ דָּמוֹ לֹא תֹאכְלוּ:

A však masa s duší jeho, *kteráž* jest krev jeho, nebudete jísti.

5 וְאֵךְ אֶת־דְּמָכֶם לְנַפְשֵׁיכֶם אֶדְרֹשׁ מִיָּד
כָּל־חַיָּה אֶדְרֹשְׁנוּ וּמִיָּד הָאָדָם מִיָּד אִישׁ אָחִיו
אֶדְרֹשׁ אֶת־נַפְשׁ הָאָדָם:

A zajisté krve vaší, duší vašich vyhledávati budu; z rukou každého hovada vyhledávati jí budu, i z ruky člověka, ano i z ruky každého bratra jeho budu vyhledávati duše člověka.

6 שִׁפְךָ דָּם הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפֹּךְ כִּי בִצְלָם
אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־הָאָדָם:

Kdo by koli vylil krev člověka, skrze člověka vylita bude krev jeho; nebo k obrazu svému učinil Bůh člověka.

7 וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שְׂרִצוּ בָאָרֶץ וּרְבוּ־בָהּ:

Vy pak plodte a množte se; v hojnosti se rozplodte na zemi, a rozmnožení buďte na ní.

8 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וְאֶל־בָּנָיו אֵתוֹ לֵאמֹר:

I mluvil Bůh k Noé a synům jeho s ním, řka:

9 וְאֲנִי הִנְנִי מְקִים אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זֶרְעֶכֶם
אַחֲרֵיכֶם:

Já zajisté vcházím v smlouvu svou s vámi, i s semenem vaším po vás,

10 וְאֵת כָּל-נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בָּעוֹף בַּבְּהֵמָה
וּבְכָל-חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכָּל יֹצְאֵי הַתֵּבָה
לְכָל חַיַּת הָאָרֶץ:

A se všelikou duší živou, kteráž *jest* s vámi, z ptactva, z hověd a ze všech živočichů zemských, kteříž *jsou* s vámi, ode všech, kteříž vyšli z korábu, až do všelikého živočicha zemského.

11 וַהֲקֵמֹתִי אֶת-בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא-יִכָּרֵת
כָּל-בָּשָׂר עוֹד מִמִּי הַמַּבּוּל וְלֹא-יִהְיֶה עוֹד
מַבּוּל לְשַׁחַת הָאָרֶץ:

Protož utvrzuji smlouvu svou s vámi, že nebude vyhlazeno více všeliké tělo vodami potopy; aniž bude více potopa k zkažení země.

12 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת-הַבְּרִית אֲשֶׁר-אֲנִי נֹתֵן
בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל-נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם
לְדֹרֹת עוֹלָם:

I řekl Bůh: Totoť *bude* znamení smlouvy, kteréž já dávám, mezi mnou a mezi vámi, a mezi všelikou duší živou, kteráž *jest* s vámi, po všechny věky.

13 אֶת-קִשְׁתִּי נָתַתִּי בָּעָנָן וְהִיְתָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי
וּבֵין הָאָרֶץ:

Duhu svou postavil jsem na oblaku, a bude na znamení smlouvy mezi mnou a mezi zemí.

יָד וְהָיָה בְּעֵנָי עָנָן עַל־הָאָרֶץ וְנִרְאָתָה הַקֶּשֶׁת
בְּעָנָן:

A budeť, když uvedu mračný oblak nad zemí, a ukáže se duha na oblaku,

טו וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין
כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר וְלֹא־יְהִיָּה עוֹד הַמַּיִם
לְמַבּוּל לְשִׁחַת כָּל־בָּשָׂר:

Že se rozpomenu na smlouvu svou, kteráž *jest* mezi mnou a mezi vámi a mezi všelikou duší živou v každém těle; a nebudou více vody ku potopě, aby zahladily všeliké tělo.

טז וְהָיְתָה הַקֶּשֶׁת בְּעָנָן וְרָאִיתִיהָ לְזָכַר בְּרִית
עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה
בְּכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ:

Nebo když bude duha ta na oblaku, popatřím na ni, abych se rozpomenul na smlouvu věčnou mezi Bohem a mezi všelikou duší živou v každém těle, kteréž *jest* na zemi.

יז וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֹאת אֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר
הִקְמַתִי בֵּינִי וּבֵין כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ:

I řekl Bůh k Noé: Toť jest znamení smlouvy, kterouž jsem utvrdil mezi sebou a mezi všelikým tělem, kteréž *jest* na zemi.

18 וַיְהִיו בְּנֵי־נֹחַ הַיִּצְאָאִים מִן־הַתֵּבָה שֵׁם וְחָם וַיִּפֹּת ית
וְחָם הוּא אָבִי כְנַעַן:

Byli pak synové Noé, kteříž vyšli z korábu: Sem, Cham a Jáfet; a Cham byl otec Kanánův.

19 שְׁלֹשָׁה אֱלֹהִים בְּנֵי־נֹחַ וּמֵאֲלֹהֵם נִפְצָה כָּל־הָאָרֶץ: יט

Ti tři *jsou* synové Noé, a ti se rozprostřeli po vší zemi.

20 וַיַּחֲלֵל נֹחַ אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטֶּע כָּרֶם: כ

Noé pak obíraje se s zemí, začal dělati vinice.

21 וַיֵּשֶׁת מִן־הַיֵּין וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְּנַל בְּתוֹךְ אֹהֶלָּה: כא

A pije víno, opil se, a obnažil se u prostřed stanu svého.

22 וַיֵּרָא חָם אָבִי כְנַעַן אֶת עֶרְוַת אָבִיו וַיַּגֵּד לְשְׁנֵי־אֶחָיו בַּחוּץ: כב

Viděl pak Cham, otec Kanánův, hanbu otce svého, a pověděl oběma bratřím svým vně.

23 וַיִּקַּח שֵׁם וַיִּפֹּת אֶת־הַשְּׂמֹלָה וַיְשִׁימוּ עַל־שִׁכְמָם כג
שְׁנֵיהֶם וַיִּלְכוּ אַחֲרֵנִית וַיַּכְסּוּ אֶת עֶרְוַת אֲבִיהֶם
וּפְנֵיהֶם אַחֲרֵנִית וְעֶרְוַת אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ:

Tedy vzali Sem a Jáfet oděv, kterýžto oba položili na ramena svá, a jdouce zpátkem, zakryli hanbu otce svého; tváři pak jich *byly* odvráceny, a hanby otce svého neviděli.

24 כד וַיִּקַּץ נֹחַ מִיֵּינוֹ וַיֵּדַע אֶת אֲשֶׁר-עָשָׂה-לוֹ בְּנוֹ
הַקָּטָן:

Procítiv pak Noé po svém víně, zvěděl, co mu učinil syn jeho mladší.

25 כה וַיֹּאמֶר אָרֹר כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאַחִיו:
I řekl: Zlořečený Kanán, služebník služebníků bude bratřím svým.

26 כו וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי שָׁם וִיְהִי כְנָעַן עֶבֶד
לָמוֹ:

Řekl také: Požehnaný Hospodin, Bůh Semův, a buď Kanán služebníkem jejich.

27 כז יִפֹּת אֱלֹהִים לְיִפֶּת וַיֵּשְׁכֶן בְּאַחֵי-שָׁם וִיְהִי
כְנָעַן עֶבֶד לָמוֹ:

Rozšiřiž Bůh milostivě Jáfeta, aby bydlil v stáncích Semových, a buď Kanán služebníkem jejich.

28 כח וַיְחִי-נֹחַ אַחֵר הַמַּבּוּל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִנְשִׁים
שָׁנָה:

Živ pak byl Noé po potopě tři sta a padesáte let.

29 כט וַיְהִיו כָּל-יְמֵי-נֹחַ תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִנְשִׁים
שָׁנָה וַיָּמָת:

A tak bylo všech dnů Noé devět set a padesáte let; i umřel jest.

1 א וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת בְּנֵי-נֹחַ שֵׁם חָם וַיָּפֶת וַיִּזְלָדוּ
לָהֶם בָּנִים אַחֲרַיִם הַמִּבּוּל:

Tito *jsou* pak rodové synů Noé, Sema, Chama a Jáfeta, jimž se *tito* synové zrodili po potopě.

2 ב בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוּג וּמָדַי וַיָּוָן וְתֹבַל וּמִשֵּׁךְ
וְתִירָס:

Synové Jáfetovi: Gomer a Magog, a Madai, a Javan, a Tubal, a Mešech, a Tiras.

3 ג וּבְנֵי גֹמֶר אַשְׁכֶּנֶז וְרִיפַת וְתֹגֶרְמָה:

Synové pak Gomerovi: Ascenez, Rifat, a Togorma.

4 ד וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישׁ כֶּתִים וְדָדָנִים:

Synové pak Javanovi: Elisa a Tarsis, Cetim a Dodanim.

5 ה מֵאֵלֶּה נִפְרְדּוּ אֵיִי הַגּוֹיִם בְּאַרְצֹתָם אִישׁ לְלִשְׁנוֹ
לְמִשְׁפַּחְתָּם בְּגוֹיֵיהֶם:

Od těch rozdělení jsou ostrovové národů po krajinách jejich, každý podle jazyku svého, vedlé čeledi své, v národech svých.

6 ו וּבְנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם וּפּוּט וְכַנְעַן:

Synové pak Chamovi: Chus a Mizraim a Put a Kanán.

7 וּבְנֵי כוּשׁ סָבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּה וְרַעְמָה
וְסַבְתָּכָא וּבְנֵי רַעְמָה שָׁבָא וִדְדָן:

A synové Chusovi: Sába, Evila, a Sabata, a Regma, a Sabatacha. Synové pak Regmovi: Sába a Dedan.

8 וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרוֹד הוּא הֵחָל לְהִיּוֹת גִּבּוֹר
בְּאֶרֶץ:

Zplodil také Chus Nimroda; onť jest počal býti mocným na zemi.

9 הוּא־הָיָה גִבּוֹר־צִיד לִפְנֵי יְהוָה עַל־כֵּן יֹאמַר
כְּנִמְרוֹד גִּבּוֹר צִיד לִפְנֵי יְהוָה:

To byl silný lovec před Hospodinem; protož se říká: Jako Nimrod silný lovec před Hospodinem.

10 וַתְּהִי רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ בָּבֶל וְאַרְךְ וְאַכַּד
וְכַלְנֶה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר:

Počátek pak jeho království byl Babylon a Erech, Achad a Chalne, v zemi Sinear.

11 מִן־הָאֶרֶץ הַהִוא יָצָא אַשּׁוּר וַיִּבֶן אֶת־נִינְוָה
וְאֶת־רְחֹבֹת עִיר וְאֶת־כַּלַּח:

Z země té vyšel do Assur, kdežto vystavěl Ninive, a Rohobot město, a Chále,

12 וְאֶת־רֶסֶן בֵּין נִינְוָה וּבֵין כַּלַּח הוּא הָעִיר
הַגְּדֹלָה:

A Rezen mezi Ninive a mezi Chále; toť jest město veliké.

13 יג וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוּדִים וְאֶת־עַנְמִים
וְאֶת־לֶהָבִים וְאֶת־נַפְתָּחִים:

Mizraim pak zplodil Ludim a Anamim, a Laabim, a Neftuim,

14 יד וְאֶת־פֶּתְרָסִים וְאֶת־כַּסְלָחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִנָּשָׁם
פִּלְשְׁתִּים וְאֶת־כַּפְתָּרִים:

A Fetruzim, a Chasluim, *odkudž pošli Filistinští* a Kafturim.

15 טו וְכַנְעַן יָלַד אֶת־צִידֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת:

Kanán pak zplodil Sidona prvorozeného svého, a Het,

16 טז וְאֶת־הַיְבוּסִי וְאֶת־הָאֲמֹרִי וְאֶת־הַגֵּרְגָּשִׁי:

A Jebuzea, a Amorea, a Gergezea,

17 יז וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הָעֵרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי:

A Hevea, a Aracea, a Sinea,

18 יח וְאֶת־הָאֲרֹדִי וְאֶת־הַצִּמְרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי וְאַחֵר
נִפְצוּ מִשְׁפָּחוֹת הַכְּנַעֲנִי:

A Aradia, a Samarea, a Amatea; a potom *odtud* rozprostřely se čeledi Kananejských.

19 יט וַיְהִי גְבוּל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידֹן בְּאֶכָה גִּרְרָה
עַד־עֵזָה בְּאֶכָה סֹדְמָה וְעֹמְרָה וְאַדְמָה וְצִבְיִם
עַד־לָשֶׁע:

A bylo pomezí Kananejských od Sidonu, když jdeš k Gerar až do Gázy; a *odtud* když jdeš k Sodomě a Gomoře, a Adama a Seboim až do Lázy.

20 כ אֵלֶּה בְּנֵי-חָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְלִשְׁנָתָם בְּאֶרֶצָּתָם
בְּנוֹיָהֶם:

Ti jsou synové Chamovi po čeledech svých, vedlé jazyků svých, po krajinách svých, v národech svých.

21 כא וְלִשְׁם יֶלֶד גַּם-הוּא אָבִי כָל-בְּנֵי-עֶבֶר אָחִי יֶפֶת
הַגָּדוֹל:

Semovi také, otci všech synů Heber, bratru Jáfeta staršího zrozeni jsou synové.

22 כב בְּנֵי שֵׁם עִילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשָׁד וְלוּד וְאַרָם:

A tito jsou synové Semovi: Elam, a Assur, a Arfaxad, a Lud, a Aram.

23 כג וּבְנֵי אָרָם עוּץ וְחוּל וְגֶתֶר וּמָשׁ:

Synové pak Aramovi: Hus, a Hul, a Geter, a Mas.

24 כד וְאַרְפַּכְשָׁד יָלַד אֶת-שָׁלַח וְשָׁלַח יָלַד אֶת-עֶבֶר:

Potom Arfaxad zplodil Sále; a Sále zplodil Hebera.

25 כה וְלְעֶבֶר יֶלֶד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בִימָיו
נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אֶחָיו יֶקְטָן:

Heberovi také narodili se dva synové; jméno jednoho Peleg, proto že za dnů jeho rozdělena byla země, a jméno bratra jeho Jektan.

26 כו וַיֶּקְטָן יָלַד אֶת-אֶלְמוּדָד וְאֶת-שָׁלָף
וְאֶת-חֲצַרְמוֹת וְאֶת-יָרֵחַ:

Jektan pak zplodil Elmodada, a Salefa, a Azarmota, a Járe,

27 כז וְאֶת־הַדּוֹרָם וְאֶת־אִיזָל וְאֶת־דִּקְלָה:

A Adoráma, a Uzala, a Dikla,

28 כח וְאֶת־עוֹבָל וְאֶת־אַבִּימָאֵל וְאֶת־שֶׁבַא:

A Obale, a Abimahele, a Sebai,

29 כט וְאֶת־אוֹפֵר וְאֶת־חַוִּילָה וְאֶת־יֹזָבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יֶקֶטָן:

A Ofira, a Evila, a Jobaba; všickni ti jsou synové Jektanovi.

30 ל וַיְהִי מוֹשְׁבָם מִמִּשְׁא בְּאֶמְכָּה סְפָרָה הַר הַקָּדָם:

A bylo bydlení jejich od Mesa, když jdeš k Sefar hoře na východ slunce.

31 לא אֵלֶּה בְּנֵי־נֹחַ לְמִשְׁפַּחְתָּם לְשִׁנְתָּם בְּאֶרְצֹתָם לְגוֹיֵהֶם:

Tiť jsou synové Semovi po čeledech svých, vedlé jazyků svých, po krajinách svých, v národech svých.

32 לב אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת בְּנֵי־נֹחַ לְתוֹלְדֹתָם בְּגוֹיֵהֶם וַיִּמְאַלָּה נִפְרָדוּ הַגּוֹיִם בְּאֶרֶץ אַחֵר הַמִּבּוּל:

Ty jsou čeledi synů Noé po rodech svých, v národech svých; a od těch rozdělili se národové na zemi po potopě.

יא

1 א וַיְהִי כָּל-הָאָרֶץ שָׁפָה אֶחָת וּדְבָרִים אֶחָדִים:

Byla pak všechna země jazyku jednoho a řeči jedné.

2 ב וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקֶּדֶם וַיִּמָּצְאוּ בְּקֶעֶה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר
וַיָּשְׁבוּ שָׁם:

I stalo se, když se brali od východu, našli pole v zemi Sinear, a bydlili tam.

3 ג וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ הָבָה נִלְבְּנָה לְבָנִים
וְנִשְׂרָפָה לְשִׂרְפָּה וַתְּהִי לָהֶם הַלְבְּנָה לְאָבֶן
וַתִּחְמַר הָיָה לָהֶם לַחְמֹר:

A řekli jeden druhému: Nuže, nadělejme cihel, a vypalme je ohněm. I měli cihly místo kamení, a zemi lepkou místo vápna.

4 ד וַיֹּאמְרוּ הָבָה נִבְנֶה-לָּנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ
בַּשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה-לָּנוּ שֵׁם פֶּן-נִפּוּץ עַל-פְּנֵי
כָּל-הָאָרֶץ:

Nebo řekli: Nuže, vystavějme sobě město a věži, jejíž by vrch *dosahal* k nebi; a *tak* učinme sobě jméno, abychom nebyli rozptýleni po vší zemi.

5 ה וַיֵּרֶד יְהוָה לִרְאוֹת אֶת-הָעִיר וְאֶת-הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר
בָּנוּ בְנֵי הָאָדָם:

Sstoupil pak Hospodin, aby viděl to město a věži, kterouž stavěli synové lidští.

6 וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵן עַם אֶחָד וּשְׂפָה אַחַת לְכָלָם
זֶה הַחֵלָם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא־יִבְצֵר מֵהֶם כָּל
אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת:

A řekl Hospodin: Aj, lid jeden a jazyk jeden všechněch těchto, a toť jest začátek díla jejich; nyní pak nedadí sobě v tom překaziti, což umínili dělati.

7 הָבָה נִרְדָּה וְנִבְלָה שָׁם שְׂפָתָם אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ
אִישׁ שְׂפַת רֵעֵהוּ:

Protož sstupme a změťme tam jazyk jejich, aby jeden druhého jazyku nerozuměl.

8 וַיִּפֶּץ יְהוָה אֹתָם מִשָּׁם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ
וַיַּחֲדָלוּ לְבִנֵּת הָעִיר:

A tak rozptýlil je Hospodin odtud po vsí zemi; i přestali stavěti města toho.

9 עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי־שָׁם בָּלַל יְהוָה
שְׂפַת כָּל־הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הִפְיָצָם יְהוָה עַל־פְּנֵי
כָל־הָאָרֶץ:

Protož nazváno jest jméno jeho Bábel; nebo tu zmátl Hospodin jazyk vsí země; a odtud rozptýlil je Hospodin po vsí zemi.

10 אֵלֶּה תּוֹלְדֹת שָׁם שֵׁם בֶּן־מֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֵד
אֶת־אַרְפַּכְשָׁד שְׁנַתִּים אַחֵר הַמַּבּוּל:

Titot jsou rodové Semovi: Sem, když byl ve stu letech, zplodil Arfaxada ve dvou letech po potopě.

11 י"א וַיְחִי-שֵׁם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-אַרְפַּכְשָׁד חֲמִשָּׁה
מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

A byl živ Sem po zplození Arfaxada pět set let; a plodil syny a dcery.

12 י"ב וְאַרְפַּכְשָׁד חֵי חֲמִשָּׁה וְשָׁלְשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד
אֶת-שָׁלַח:

Arfaxad pak živ byl pět a třiceti let, a zplodil Sále.

13 י"ג וַיְחִי אַרְפַּכְשָׁד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-שָׁלַח שְׁלֹשָׁה
שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

A po zplození Sále živ byl Arfaxad čtyři sta a tři léta; a plodil syny a dcery.

14 י"ד וְשָׁלַח חֵי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-עֵבֶר:

Sále také živ byl třiceti let, a zplodil Hebera.

15 טו וַיְחִי-שָׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-עֵבֶר שְׁלֹשָׁה שָׁנִים
וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

A živ byl Sále po zplození Hebera čtyři sta a tři léta; a plodil syny a dcery.

16 טז וַיְחִי-עֵבֶר אַרְבַּע וְשָׁלְשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-פֶּלֶג:

Živ pak byl Heber čtyři a třiceti let, a zplodil Pelega.

17 יז וַיְחִי-עֵבֶר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-פֶּלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

A živ byl Heber po zplození Pelega čtyři sta a třiceti let; a plodil syny a dcery.

18 יח וַיְחִי-פֶלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת-רְעוּ:

Peleg pak živ byl třidceti let, a zplodil Réhu.

19 יט וַיְחִי-פֶלֶג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-רְעוּ תֵשַׁע שָׁנִים
וּמֵאֲתַיִם שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

A živ byl Peleg po zplození Réhu dvě stě a devět let; a plodil syny a dcery.

20 כ וַיְחִי רְעוּ שְׁתַּיִם וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת-שָׂרוּג:

Réhu také živ byl třidceti a dvě létě, a zplodil Sáruga.

21 כא וַיְחִי רְעוּ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-שָׂרוּג שִׁבְעַ שָׁנִים
וּמֵאֲתַיִם שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

A po zplození Sáruga živ byl Réhu dvě stě a sedm let; a plodil syny a dcery.

22 כב וַיְחִי שָׂרוּג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת-נָחֹר:

Živ pak byl Sárug třidceti let, a zplodil Náchora.

23 כג וַיְחִי שָׂרוּג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-נָחֹר מֵאֲתַיִם שָׁנָה
וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

A byl živ Sárug po zplození Náchora dvě stě let; a plodil syny a dcery.

24 כד וַיְחִי נָחֹר תֵשַׁע וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת-תָּרַח:

Náchor pak živ byl dvadceti a devět let, a zplodil Táre.

25 כה וַיְחִי נָחֹר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-תָּרַח תֵשַׁע-עֶשְׂרֵה
שָׁנָה וּמֵאֶת שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

A živ byl Náchor po zplození Táre sto a devatenácte let; a plodil syny a dcery.

26

כו וַיְחִי-תֶרַח שְׁבַעִים שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת-אַבְרָם
אֶת-נָחֹר וְאֶת-הָרָן :

Živ pak byl Táre sedmdesáte let, a zplodil Abrama, Náchora a Hárana.

27

כז וְאַלְהָה תּוֹלְדֹת תֶּרַח תֶּרַח הוֹלִיד אֶת-אַבְרָם
אֶת-נָחֹר וְאֶת-הָרָן וְהָרָן הוֹלִיד אֶת-לוֹט :

Tito jsou pak rodové Táre: Táre zplodil Abrama, Náchora a Hárana; Hárán pak zplodil Lota.

28

כח וַיָּמָת הָרָן עַל-פְּנֵי תֶרַח אָבִיו בְּאֶרֶץ מוֹלְדֹתוֹ
בְּאוּר כְּשָׂדִים :

Umřel pak Hárán prvé než Táre otec jeho v zemi narození svého, *totiž* v Ur Kaldejských.

29

כט וַיִּקַּח אַבְרָם וְנָחֹר לָהֶם נָשִׁים וְשֵׁם אִשְׁת־אַבְרָם
שָׂרִי וְשֵׁם אִשְׁת־נָחֹר מֶלְכָּה בֵּת-הָרָן
אֲבִי-מֶלְכָּה וְאֲבִי יִסְכָּה :

I zpojímali sobě ženy Abram a Náchor; jméno ženy Abramovy Sarai, a jméno ženy Náchorovy Melcha, dcera Háránova, *kterýž byl* otec Melchy a Jeschy.

30

ל וַתְּהִי שָׂרִי עֲקָרָה אֵין לָהּ וָלֶד :

Byla pak Sarai neplodná, a neměla dětí.

לֹא וַיִּקַּח תֶּרַח אֶת־אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־הָרָן
 בֶּן־בְּנוֹ וְאֶת שָׂרִי כַלְתּוֹ אִשְׁת־אַבְרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ
 אֹתָם מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת אֶרֶץ כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ
 עַד־חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃

I vzal Táre Abrama syna svého, a Lota syna Háranova, vnuka svého, a Sarai nevěstu svou, ženu Abrama syna svého, a vyšli spolu z Ur Kaldejských, aby se brali do země Kananejské, a přišli až do Cháran, a bydlili tam.

לִב וַיְהִיו יְמֵי־תֶרַח חָמֵשׁ שָׁנִים וּמֵאֹתַיִם שָׁנָה וַיָּמָת
 תֶּרַח בְּחָרָן׃

A byli dnové Táre dvě stě a pět let; i umřel Táre v Cháran.

יב

- 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אַבְרָם לֵךְ-לְךָ מֵאֶרֶץ
וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אֵרְאֶךָ:

Nebo byl řekl Hospodin Abramovi: Vyjdi z země své a z příbuznosti své, i z domu otce svého do země, kterouž ukáži tobě.

- 2 וְאֶעֱשֶׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וְאֶבְרַכְךָ וְאֶגְדָּלְךָ שְׁמֶךָ וְהָיָה
בְּרַכָּה:

A učiním tě v národ veliký, a požehnám tobě, a zvelebím jméno tvé, a budeš požehnaní.

- 3 וְאֶבְרַכָּה מְבָרְכֶיךָ וּמַקְלָלְךָ אֲאָר וְנִבְרָכֻ בְּךָ
כָּל מְשֻׁפָּחַת הָאָדָמָה:

Požehnám také dobrořečícím tobě, a zlořečícím tobě zlořečiti budu; ano požehnány budou v tobě všechny čeledi země.

- 4 וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ אֹתוֹ
לוֹט וְאַבְרָם בֶּן-חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה
בְּצֵאתוֹ מִחָרָן:

I vyšel Abram, tak jakž mu byl mluvil Hospodin, a šel s ním Lot. *Byl pak Abram v sedmdesáti pěti letech, když vyšel z Cháran.*

5 ה וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שָׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו
וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר־עָשׂוּ בַּחֲרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אֶרֶץ כְּנַעַן
וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנַעַן:

A vzal Abram Sarai manželku svou, a Lota syna bratra svého, a všechno zboží své, kteréhož nabyli, i duše, kterýchž dosáhli v Cháran. A vyšedše, brali se do země Kananejské, až i přišli do ní.

6 וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֵם עַד אֵלוֹן
מוֹרָה וְהַכְנַעֲנִי אִז בְּאֶרֶץ:

I prošel Abram tu zemi až k místu Sichem, to jest až k rovině More. A tehdáž Kananejští *byli* v zemi.

7 ז וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזִרְעֲךָ אֶתֶּן
אֶת־הָאֶרֶץ הַזֹּאת וַיָּבִן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה
הַנִּרְאָה אֵלָיו:

I ukázal se Hospodin Abramovi a řekl: Semeni tvému dám zemi tuto. Tedy vzdělal tu oltář Hospodinu, kterýž se byl ukázal jemu.

8 ח וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם הָהָרָה מִקְדָּם לְבֵית־אֵל וַיֵּט
אָהֳלָה בֵּית־אֵל מִיָּם וְהָעִי מִקְדָּם וַיָּבִן־שָׁם
מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה:

A odtud podal se k hoře, *kteráž leží* na východ od Bethel, kdežto rozbil stan svůj, *tak že mu* Bethel byl na západ, Hai pak na východ; i vzdělal tam oltář Hospodinu, a vzýval jméno Hospodinovo.

ט וַיֵּסַע אַבְרָם הַלּוֹךְ וְנֹסוּעַ הַנִּגְבָּה׃ 9

Potom hnul se Abram dále, a odebral se odtud ku poledni.

י וַיְהִי רָעָב בְּאֶרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיִם לְגֹרֶשׁ שָׁם כִּי־כָבֵד הָרָעָב בְּאֶרֶץ׃ 10

Byl pak hlad v té zemi; protož sstoupil Abram do Egypta, aby tam byl pohostinu; nebo veliký *byl* hlad v té zemi.

יא וַיְהִי כֹאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא מִצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרִי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה־נָא יֹדַעְתִּי כִּי אִשָּׁה יִפְת־מְרֹאֶה אֶת׃ 11

I stalo se, že když přicházel blízko k Egyptu, řekl k Sarai manželce své: Aj, nyní znám, že jsi žena krásné tváři.

יב וְהָיָה כִּי־יֵרְאוּ אֹתָךְ הַמִּצְרִיִּם וַאֲמָרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וְאֹתָךְ יַחֲיוּ׃ 12

A stane se, že když tě uzří Egyptští, řeknou: To *jest* manželka jeho; i zabijí mne, tebe pak živé nechají.

יג אֲמַר־יֵנָּה אֲחֹתִי אָתָּה לְמַעַן יִיטַב־לִּי בְּעַבְדְּךָ וְחַיְתָּה נַפְשִׁי בְּגִלְגָּלְךָ׃ 13

Prav medle, že jsi sestra má, aby mi dobře bylo příčinou tvou, a živa zůstala duše má pro tebe.

14 יד וַיְהִי כִּבּוּא אַבְרָם מִצְרִימָה וַיֵּרְאוּ הַמִּצְרִיִּם
אֶת־הָאִשָּׁה כִּי־יָפָה הִוא מְאֹד׃

I stalo se, když všel Abram do Egypta, viděli Egyptští ženu, že krásná byla náramně.

15 טו וַיֵּרְאוּ אֹתָהּ שְׂרֵי פַרְעֹה וַיְהִלְלוּ אֹתָהּ
אֶל־פַּרְעֹה וַתִּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פַּרְעֹה׃

A vidouce ji knížata Faraonova, schválili ji před ním; i vzata jest žena do domu Faraonova.

16 טז וְלֹא־אֲבָרָם הֵיטִיב בְּעֵבֹרָהּ וַיְהִי־לֹו צֹאן־וּבָקָר
וַחֲמֹרִים וַעֲבָדִים וּשְׂפָחֹת וְאֹתָנֹת וְגַמְלִים׃

Kterýžto i Abramovi dobře učinil pro ni; a měl ovce a voly a osly, i služebníky a děvky, též oslice a velbloudy.

17 יז וַיִּנָּע יְהוָה אֶת־פַּרְעֹה נֹגְעִים גְּדֹלִים וְאֶת־בֵּיתוֹ
עַל־דְּבַר שְׂרֵי אִשְׁתֹּ אַבְרָם׃

Ale Hospodin trápil Faraona ranami velikými, i dům jeho, pro Sarai manželku Abramovu.

18 יח וַיִּקְרָא פַרְעֹה לְאַבְרָם וַיֹּאמֶר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ
לִּי לָמָּה לֹא־הַגַּדְתָּ לִּי כִּי אִשְׁתְּךָ הִוא׃

Protož povolal Farao Abrama a řekl: Cos mi to učinil? Pročezs mi neoznámil, že ona manželka tvá *jest*?

19

יט לָמָּה אָמַרְתָּ אֲחֵתִי הוּא וְאַקַּח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה
וְעַתָּה הִנֵּה אִשְׁתְּךָ קַח וְלֵךְ׃

Proč jsi řekl: Sestra má jest? A vzal jsem ji sobě za ženu. Protož nyní, teď máš manželku svou, vezmi a jdi.

20

כ וַיֵּצֵא עָלָיו פַּרְעֹה אֲנָשִׁים וַיִּשְׁלְחוּ אֹתוֹ
וְאֶת-אִשְׁתּוֹ וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ׃

I poručil o něm Farao mužům, a propustili ho, i manželku jeho i všechno, což měl.

יג

- א וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל-אֲשֶׁר-לוֹ
וְלוֹט עִמּוֹ הַנִּגְבָּה:

Vstoupil tedy Abram z Egypta on i žena jeho i všechno, což měl, a Lot s ním, ku poledni.

- ב וַאֲבָרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמִּקְנֶה בַּכֶּסֶף וּבַזָּהָב:

Byl pak Abram bohatý velmi na dobytek, na stříbro i na zlato.

- ג וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו מִנֶּגֶב וְעַד-בֵּית-אֵל עַד-הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר-הָיָה שָׁם אֵהְלָה אֱהֱלוֹ בִּתְחֵלָה בֵּין בֵּית-אֵל
וּבֵין הָעֵי:

A šel cestami svými od poledne až do Bethel, až k místu *tomu*, kdež prvé byl stánek jeho, mezi Bethel a Hai,

- ד אֶל-מָקוֹם הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר-עָשָׂה שָׁם בָּרֵאשִׁיטָה
וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה:

K místu oltáře, kterýž tam byl prvé vzdělal, kdežto vzýval Abram jméno Hospodinovo.

- ה וְגַם-לְלוֹט הָהוּא אֶת-אַבְרָם הָיָה צֹאן-וּבָקָר
וְאֵהְלִים:

Také i Lot, kterýž s Abramem chodil, měl ovce a voly i stany.

- 6 וְלֹא־נָשָׂא אֹתָם הָאָרֶץ לְשֹׁבֹת יַחְדָּו כִּי־הָיָה
רְכוּשָׁם רָב וְלֹא יָכְלוּ לְשֹׁבֹת יַחְדָּו:

A nemohla jim země postačovat, aby spolu bydlili, proto že zboží jich bylo veliké, tak že nemohli spolu bydliti.

- 7 וַיְהִי־רִיב בֵּין רָעִי מִקְנֵה־אַבְרָם וּבֵין רָעִי
מִקְנֵה־לוֹט וַהֲכַנְעֲנִי וַהֲפָרְזִי אֲזִי יֹשֵׁב בְּאֶרֶץ:

Odkudž vznikla nesnáz mezi pastýři stáda Abramova a mezi pastýři stáda Lotova; nebo Kananejští a Ferezejští tehdáž bydlili v zemi té.

- 8 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־לוֹט אֶל־נָא תְּהִי מְרִיבָה בֵּינִי
וּבֵינֶיךָ וּבֵין רָעִי וּבֵין רָעֶיךָ כִּי־אֲנָשִׁים אֲחִים
אֲנַחְנוּ:

Řekl tedy Abram k Lotovi: Nechžt, prosím, není nesnáze mezi mnou a tebou, a mezi pastýři mými a pastýři tvými, poněvadž muži bratří jsme.

- 9 הֲלֹא כָל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הִפָּרַד נָא מֵעָלַי
אִם־הַשְּׂמָאל וְאִם־הַיָּמִין וְאִם־הַיָּמִין וְאִם־הַיָּמִין:

Zdaliž není před tebou všechna země? Odděl se, prosím, ode mne. Půjdeš-li na levo, *já* na pravo se držeti budu; pakli půjdeš na pravo, na levo se držeti budu.

10 וַיִּשָּׂא-לוֹט אֶת-עֵינָיו וַיַּרְא אֶת-כָּל-כַּכַּר הַיַּרְדֵּן
כִּי כָלָה מִשְׁקָהּ לִפְנֵי שַׁחַת יְהוָה אֶת-סֹדֶם
וְאֶת-עֲמֹרָה כִּגְן-יְהוָה כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶכָה
צֶעַר:

Pozdvih tedy Lot očí svých, spatřil všecku rovinu vůkol Jordánu, kteráž před tím, než Hospodin zkazil Sodomu a Gomoru, všechna až k Ségor svlažována byla, jako zahrada Hospodinova, *a* jako země Egyptská.

11 וַיִּבְחַר-לוֹ לוֹט אֶת כָּל-כַּכַּר הַיַּרְדֵּן וַיֵּסַע לוֹט
מִקְדָּם וַיִּפְּרְדּוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו:

I zvolil sobě Lot všecku rovinu Jordánskou, a bral se k východu; a *tak* oddělili se jeden od druhého.

12 אַבְרָם יָשַׁב בְּאֶרֶץ-כְּנַעַן וְלוֹט יָשַׁב בְּעָרֵי
הַכַּכַּר וַיֵּאָהֶל עַד-סֹדֶם:

Abram bydlil v zemi Kananejské, ale Lot přebýval v městech té roviny, podav stanů až k Sodomě.

13 וְאֲנָשֵׁי סֹדֶם רָעִים וְחַטָּאִים לַיהוָה מְאֹד:

Lidé pak Sodomští *byli* zlí, a hříšníci před Hospodinem velicí.

14 יד וַיְהִיָּה אָמַר אֶל־אַבְרָם אַחֲרֵי הַפָּרֶד־לוֹט מֵעַמּוֹ
שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אַתָּה שָׂם
צִפְנָה וְנִגְבָּה וְקִדְמָה וַיִּמָּה:

I řekl Hospodin Abramovi, když se oddělil od něho Lot: Pozdvihni nyní oči svých, a pohleď z místa, na němž jsi, na půlnoci a na poledne, i na východ a na západ.

15 טו כִּי אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְנַנָּה
וּלְזֶרְעֶךָ עַד־עוֹלָם:

Nebo všecku zemi, kterouž vidíš, tobě dám a semeni tvému až na věky.

16 טז וְשִׁמַּתִּי אֶת־זֶרְעֶךָ כְּעֹפֶר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִם־יֹכֵל
אִישׁ לְמִנּוֹת אֶת־עֹפֶר הָאָרֶץ גַּם־זֶרְעֶךָ יִמָּנֶה:

A rozmnožím símě tvé jako prach země; nebo jestliže kdo bude moci sčísti prach země, tedy i símě tvé sečteno bude.

17 יז קוֹם הִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ לְאַרְכָּהּ וּלְרַחְבָּהּ כִּי לְךָ
אֶתְנַנָּה:

Vstaň, projdi tu zemi na dýl i na šíř její; nebo tobě ji dám.

18 יח וַיָּאֵהֶל אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בְּאֵלֵי מַמְרֵא אֲשֶׁר
בְּחֶבְרוֹן וַיְבִין־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה:

Tedy Abram hnuv se s stanem, přišel a bydlil v rovinách Mamre, kteréž jsou při Hebronu, kdežto vzdělal oltář Hospodinu.

יד

- 1 א וַיְהִי בִּימֵי אֲמֶרְפֶּל מֶלֶךְ-שִׁנְעָר אַרְיוֹךְ מֶלֶךְ
אֶלְסָר כְּדָרְלָעֶמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וְתַדְעָל מֶלֶךְ
גּוֹיִם:

Stalo se pak ve dnech *těch*, že Amrafel král Sinearský, Arioch král Elasarský, Chedorlaomer král Elamitský, a Thádal král Goimský,

- 2 ב עָשׂוּ מִלְחָמָה אֶת-בֶּרֶע מֶלֶךְ סֹדֶם וְאֶת-בֶּרֶשֶׁע
מֶלֶךְ עֵמֶרָה שְׁנָאֵב מֶלֶךְ אַדְמָה וְשִׁמְאֵבֶר מֶלֶךְ
צַבְיִים וְצַבְיִים וּמֶלֶךְ בֶּלַע הֵיא-צֶעֶר:

Vyzdvihli válku proti Bérovi králi Sodomskému, a proti Bersovi králi Gomorskému, a Senábovi králi Adamatskému, a Semeberovi králi Seboimskému, a králi Bélamskému, to jest Ségorskému.

- 3 ג כָּל-אֵלֶּה חָבְרוּ אֶל-עֵמֶק הַשְּׂדִים הוּא יָם
הַמֶּלַח:

Všickni tito sjeli se do údolí Siddim, to jest *již* moře solné.

- 4 ד שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת-כְּדָרְלָעֶמֶר
וְשָׁלֹשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָרְדּוּ:

Dvanácte let sloužili Chedorlaomerovi, třináctého pak léta zprotivili se.

- ה' 5 וּבְאַרְבַּע עָשָׂרָה שָׁנָה בָּא כְּדָרְלֶעֱמֹר וְהַמְּלָכִים
אֲשֶׁר אֵתוּ וַיִּכּוּ אֶת־רִפְאִים בְּעִשְׂתָּרֶת קַרְנִים
וְאֶת־הַזִּזִּים בָּהֶם וְאֵת הָאִיִּמִּים בְּשָׁוֶה קְרִיתִים:

Protož léta čtrnáctého přitáhl Chedorlaomer a králové, kteříž *byli* s ním, a pobili Refaimské v Astarotu Karnaimských, a Zuzimské v Cham, a Eminské na rovinách Kariataimských,

- י' 6 וְאֶת־הַחֲרִי בְּהַרְרָם שִׁעִיר עַד אֵיל פָּאֲרָן אֲשֶׁר
עַל־הַמִּדְבָּר:

A Horejské na hoře jich Seir, až k rovině Fáran, kteráž *leží* nad pouští.

- י' 7 וַיָּשָׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־עֵין מִשְׁפַּט הוּא קָדֵשׁ וַיִּכּוּ
אֶת־כָּל־שָׂדֵה הָעַמֻּלָּקִי וְגַם אֶת־הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב
בְּחִצְצֹן תְּמָר:

A vracejíce se, přitáhli k En Misfat, kteráž *již jest* Kádes, a pohubili všecku krajinu Amalechitského, také i Amorejského, bydlícího v Hasesontamar.

- ח' 8 וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סֹדֹם וּמֶלֶךְ עֲמֹרָה וּמֶלֶךְ אַדְמָה
וּמֶלֶךְ צִבְיִים וּמֶלֶךְ בִּלְע הוּא־צֶעֱר וַיַּעֲרְכוּ
אֹתָם מִלְחָמָה בְּעֶמְקֵי הַשְּׂדִים:

Protož vytáhl král Sodomský, a král Gomorský, a král Adamatský, a král Seboimský, a král Bélamský, to jest Ségorský, a sšikovali se proti nim k bitvě v údolí Siddim,

ט
9 אֶת כְּדֹרְלֹאֲמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם
וְאַמְרַפֵּל מֶלֶךְ שִׁנְעָר וְאַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלְסָר
אַרְבַּעַה מְלָכִים אֶת־הַחֲמִשָּׁה:

Proti Chedorlaomerovi králi Elamitskému, a Thádalovi králi Goimskému, a Amrafelovi králi Sinearskému, i Ariochovi králi Elasarskému, čtyři králové proti pěti.

י
10 וְעֵמֶק הַשְּׂדִים בְּאֶרֶת בְּאֶרֶת חֲמָר וַיָּנֶסוּ
מֶלֶךְ־סֹדֶם וְעִמְרָה וַיִּפְּלוּ־שָׁמָּה וְהַנִּשְׁאָרִים
הָרָה נָסוּ:

V údolí pak Siddim bylo mnoho studnic klejovatých. I utíkající král Sodomský a Gomorský, padli tam; a kteří pozůstali, utekli na hory.

יא
11 וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־רֶכֶשׁ סֹדֶם וְעִמְרָה
וְאֶת־כָּל־אֲכָלָם וַיִּלְכוּ:

A pobravše všecko zboží Sodomských a Gomorských, a všechny potravý jich, odtáhli.

יב
12 וַיִּקְחוּ אֶת־לוֹט וְאֶת־רֶכֶשׁוֹ בֶּן־אֲחִי אַבְרָם
וַיִּלְכוּ וְהוּא יֹשֵׁב בְּסֹדֶם:

Vzali také Lota, a zboží jeho, syna bratra Abramova, a odjeli; nebo on bydlil v Sodomě.

13 יג וַיָּבֹא הַפְּלִיט וַיַּגֵּד לְאַבְרָם הָעִבְרִי וְהוּא שָׁכֵן
בְּאֶלְנֵי מַמְרֵא הָאֹמְרִי אָחִי אֲשָׁכֵל וְאָחִי עֵנֶר
וְהֵם בְּעָלֵי בְרִית-אַבְרָם:

Přišel pak jeden, kterýž byl utekl, a zvěstoval Abramovi Hebrejskému, kterýž *tehdaž* bydlil v rovinách Mamre Amorejského, bratra Eškolova a bratra Anerova; nebo ti měli smlouvu s Abramem.

14 יד וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו וַיָּרֶק אֶת-חַנִּיכָיו
וְלִידֵי בֵיתוֹ שְׁמֹנֶה עָשָׂר וְשָׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיַּרְדֵּף
עַד-דָּן:

Uslyšev tedy Abram, že by zajat byl bratr jeho, vypravil způsobilých k boji a v domě svém zrozených služebníků tři sta a osmnácte, a honil je až k Dan.

15 טו וַיַּחְלֶק עֲלֵיהֶם לַיְלָה הוּא וְעִבְדָּיו וַיִּכֶם
וַיַּרְדֵּפֶם עַד-חֹבָה אֲשֶׁר מִשְׁמָאל לְדַמְשֶׁק:

A odděliv se, *připadl* na ně v noci, on i služebníci jeho, a porazil je; a stíhal je až k Chobah, kteréž *leží* na levo Damašku.

16 טז וַיָּשָׁב אֶת כָּל-הָרֶכֶשׁ וְגַם אֶת-לוֹט אָחִיו וְרֶכְשׁוֹ
הַנָּשִׁיב וְגַם אֶת-הַנָּשִׁים וְאֶת-הָעָם:

I odjal zase všecko zboží; také i Lota bratra svého s statkem jeho zase přivedl, ano i ženy a lid.

17 י"ז וַיֵּצֵא מֶלֶךְ-סֹדֶם לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ מִהַכּוֹת
אֶת-כְּדָרְלָעֶמֶר וְאֶת-הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ
אֶל-עֶמֶק שְׁוֵה הוּא עֶמֶק הַמֶּלֶךְ:

Tedy vyšel král Sodomský proti němu, když se navracoval od pobití Chedorlaomera a králů, kteříž *byli* s ním, k údolí Sáveh, kteréž jest údolí královské.

18 יח וּמֶלֶךְ-צֶדֶק מֶלֶךְ שָׁלֵם הוֹצִיא לֶחֶם וַיֵּין וְהוּא
כֹּהֵן לֵאלֹהֵי עֲלִיּוֹן:

Melchisedech také král Sálem, vynesl chléb a víno; a ten *byl* kněz Boha silného nejvyššího.

19 יט וַיְבָרֶכְהוּ וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ אַבְרָם לֵאלֹהֵי עֲלִיּוֹן קִנָּה
שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

I požehnal mu a řekl: Požehnaný Abram Bohu silnému nejvyššímu, kterýž vládne nebem a zemí;

20 כ וּבָרוּךְ אֱלֹהֵי עֲלִיּוֹן אֲשֶׁר-מִגֵּן צָרִיךָ בְּיָדְךָ
וַיִּתֶּן-לוֹ מֵעֵשֶׂר מְכֻל:

A požehnaný Bůh silný nejvyšší, kterýž dal nepřátely tvé v ruce tvé. I dal mu *Abram* desátky ze všech věcí.

21 כא וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ-סֹדֶם אֶל-אַבְרָם תֵּן-לִי הַנֶּפֶשׁ
וְהָרֶכֶשׁ קַח-לָךְ:

Král pak Sodomský řekl Abramovi: Dej mi lid, a zboží vezmi sobě.

כב וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל-מֶלֶךְ סֹדֶם הֲרִימֹתִי יָדִי
אֶל-יְהוָה אֵל עֶלְיוֹן קִנֵּה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

I řekl Abram králi Sodomskému: Pozdvihl jsem ruky své k Hospodinu, Bohu silnému nejvyššímu, kterýž vládne nebem i zemí,

כג אִם-מַחֲוִיט וְעַד שְׂרוּךְ-נֶעַל וְאִם-אַקַּח
מִכָּל-אֲשֶׁר-לִּי וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשִׂיתִי
אֶת-אַבְרָם:

Že nevezmu od niti až do řeménka obuvi ze všech věcí, kteréž jsou tvé, abys neřekl: Já jsem obohatil Abrama,

כד בְּלִעְדֵּי רַק אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים וְחֵלֶק הָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר הָלְכוּ אִתִּי עֵינָר אֲשָׁכַל וּמַמְרֵא הֵם יִקְחוּ
חֵלְקָם:

Kromě toliko toho, což snědli bojovníci, a dílu mužů, kteříž se mnou šli, totiž Aner, Eškol a Mamre; oni nechať vezmou díl svůj.

טו

- 1 אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְּבַר-יְהוָה
אֶל-אַבְרָם בַּמַּחֲזָה לֵאמֹר אֶל-תִּירָא אַבְרָם
אֲנֹכִי מִגֵּן לָךְ שְׂכָרְךָ הַרְבֵּה מְאֹד:

Když pak ty věci pominuly, stalo se slovo Hospodinovo k Abramovi u vidění, řkouce: Neboj se, Abrame; já *budu* pavéza tvá, a odplata tvá velmi veliká.

- 2 בַּיּוֹמָא אַבְרָם אָדָנִי יְהוָה מַה-תִּתֶּן-לִי וְאֲנֹכִי
הוֹלֵךְ עֲרִירִי וּבֶן-מֶשֶׁק בֵּיתִי הוּא דְּמֶשֶׁק
אֱלִיעֶזֶר:

Jemužto řekl Abram: Panovníče Hospodine, což mi dáš, poněvadž já scházím bez dětí, a ten, jemuž zanechám domu svého, *bude* Damašský Eliezer?

- 3 גַּיּוֹמָא אַבְרָם הֵן לִי לֹא נָתַתָּה זֶרַע וְהִנֵּה
בֶּן-בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי:

Řekl ještě Abram: Aj, mně jsi nedal semene; a aj, schovanec můj *bude* mým dědicem.

- 4 דַּוְּחִנָּה דְּבַר-יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ זֶה
כִּי-אִם אִשְׁרֵי יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ הוּא יִירָשְׁךָ:

A aj, slovo Hospodinovo k němu, řkuci: Nebudeť ten dědicem tvým, ale kterýž vyjde z života tvého, ten dědicem tvým bude.

ה וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַבֶּט-נָא הַשָּׁמַיְמָה
וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם-תּוּכַל לְסַפֵּר אֹתָם וַיֹּאמֶר
לוֹ כֹּה יִהְיֶה זְרַעְךָ:

I vyvedl jej ven a řekl: Vzhlédniž nyní k nebi, a sečti hvězdy, budeš-li je *však* moci sčísti? Řekl mu *ještě*: Tak bude símě tvé.

וְהֶאֱמַן בִּיהוָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה:

I uvěřil Hospodinu, a počteno mu to za spravedlnost.

ז וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר
כַּשְׂדִּים לָתֵת לְךָ אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ:

(Nebo byl řekl jemu: Já jsem Hospodin, kterýž jsem tě vyvedl z Ur Kaldejských, aťbych dal zemi tuto k dědičnému vládařství.

ח וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יְהוָה בַּמָּה אֵדַע כִּי אִירְשָׁנָה:

I řekl: Panovníče Hospodine, po čem poznám, že ji dědičně obdržím?

ט וַיֹּאמֶר אֵלָיו קָחָה לִי עֵגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת וְעֵז
מְשֻׁלֶּשֶׁת וְאַיִל מְשֻׁלֶּשׁ וְתֹר וְגֹזָל:

I odpověděl jemu: Vezmi mně jalovici tříletou, a kozu tříletou, a skopce tříletého, hrdličku také a holoubátko.

10 וַיִּקַּח-לוֹ אֶת-כָּל-אֱלֹה וַיַּבְתֵּר אֹתָם בַּתּוֹךְ וַיִּתֵּן
אִישׁ-בִּתְרוֹ לְקַרְאֵת רֵעֵהוּ וְאֶת-הַצֶּפֶר לֹא
בָתֵּר:

Kterýžto vzav ty všechny věci, zroztínal je na poly, a rozložil na dvě straně, jednu polovici proti druhé; ptáků pak nezroztínal.

11 וַיֵּרֶד הָעֵיט עַל-הַפְּגָרִים וַיֵּשֶׁב אֹתָם אַבְרָם:

Ptáci pak sedali na ta mrtvá těla, a Abram je sháněl.

12 וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ לָבוֹא וְתַרְדֵּמָה נָפְלָה עַל-אַבְרָם
וַהֲנִה אִמָּה חֲשֹׁכָה גְדֹלָה נִפְלֹת עָלָיו:

I stalo se, když slunce zapadalo, že dřímota těžká připadla na Abrama; a aj, hrůza a tma veliká obklíčila jej).

13 וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יָדַע תִּדַּע כִּי-גֵר יִהְיֶה זְרַעְךָ
בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעָנּוּ אֹתָם אַרְבַּע
מֵאוֹת שָׁנָה:

Řekl tedy *Bůh* Abramovi: *To* zajisté věz, že pohostinu bude símě tvé v zemi cizí, a v službu je podrobí, a trápití je budou za čtyři sta let.

14 וְגַם אֶת-הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִי וְאַחֲרֵי-כֵן
יֵצְאוּ בִּרְכָשׁ גָּדוֹל:

Však národ, jemuž sloužiti budou, já souditi budu; a potom vyjdou s velikým zbožím.

טו 15 וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל־אֲבֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם תִּקָּבֵר בְּשִׂיבָה
טוֹבָה:

Ty pak půjdeš k otcům svým v pokoji; a pohřben budeš v starosti dobré.

טז 16 וְדֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הֵנָּה כִּי לֹא־שָׁלֵם עוֹן
הָאָמְרִי עַד־הֵנָּה:

A čtvrté pokolení sem se navrátí; nebť ještě není doplněna nepravost Amorejských.

יז 17 וַיְהִי הַשָּׁמֶשׁ בָּאָה וַעֲלָטָה הָיָה וְהַנֵּה תַנּוּר עָשָׂן
וְלִפִּיד אֵשׁ אֲשֶׁר עָבַר בֵּין הַנִּזְרִים הָאֵלֶּה:

I stalo se, když zapadlo slunce, a tma bylo, a aj, *ukázala se* pec kouřící se, a pochodně ohnivá, kteráž šla mezi díly těmi.

יח 18 בַּיּוֹם הַהוּא כָּרַת יְהוָה אֶת־אַבְרָם בְּרִית לֵאמֹר
לְזֶרַעַךְ נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת מִנְּהַר מִצְרַיִם
עַד־הַנְּהַר הַגָּדֹל נְהַר־פָּרָת:

V ten den učinil Hospodin smlouvu s Abramem, řka: Semení tvému dám zemi tuto, od řeky Egyptské až do řeky té veliké, řeky Eufraten:

יט 19 אֶת־הַקִּינִי וְאֶת־הַקְּנִזִּי וְאֶת־הַקְּדִמֹּנִי:

Cinejské, Cenezejské, Cethmonské,

כ 20 וְאֶת־הַחֲתִי וְאֶת־הַפְּרִזִּי וְאֶת־הָרַפְּאִים:

A Hetejské, Ferezejské, a Refaimské,

כא וְאֶת־הָאֲמֹרִי וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַגִּרְזִי
וְאֶת־הַיְבוּסִי:

Amorejské, i Kananejské také, a Gergezejské a Jebuzejské.

טז

- 1 א וְשָׂרַי אִשְׁתֹּ אַבְרָם לֹא יָלְדָה לוֹ וְלָהּ שְׁפָחָה
מִצְרִית וְשָׁמָּה הָגָר:

Sarai pak manželka Abramova jemu nerodila; a měla děvku Egyptskou, jménem Agar.

- 2 ב וַתֹּאמֶר שָׂרַי אֶל-אַבְרָם הִנֵּה-נָא עֲצָרְנִי יְהוָה
מִלָּדָת בָּא-נָא אֶל-שְׁפָחָתִי אוּלִי אֲבָנָה מִמֶּנָּה
וַיִּשְׁמַע אַבְרָם לְקוֹל שָׂרַי:

I řekla Sarai Abramovi: Aj, nyní Hospodin zavřel život můj, abych nerodila; vejdi, prosím, k děvce mé, zda bych aspoň z ní mohla míti syny. I povolil Abram řeči Sarai.

- 3 ג וַתִּקַּח שָׂרַי אִשְׁתֹּ-אַבְרָם אֶת-הָגָר הַמִּצְרִית
שְׁפָחָתָהּ מִקֵּץ עֶשְׂרִי שָׁנִים לְשִׁבְתֹּ אַבְרָם בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְאַבְרָם אִישָׁהּ לוֹ לְאִשָּׁה:

Tedy vzavši Sarai manželka Abramova Agar Egyptskou děvku svou, po desíti letech, jakž bydliti počal Abram v zemi Kananejské, dala ji Abramovi muži svému za ženu.

- 4 ד וַיָּבֹא אֶל-הָגָר וַתַּהַר וַתֵּרָא כִּי הָרְתָהּ וַתִּקַּל
גְּבִרְתָּהּ בְּעֵינֶיהָ:

I všel k Agar, kterážto počala. Viduci pak ona, že počala, zlehčila sobě paní svou.

ה וַתֹּאמֶר שָׂרַי אֶל-אַבְרָם חֲמָסִי עָלַיךָ אָנֹכִי נָתַתִּי
 שְׁפָחָתִי בְּחִיקְךָ וַתֵּרָא כִּי הָרְתָהּ וְאֶקַּל בְּעֵינֶיהָ
 יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ׃

I řekla Sarai Abramovi: Křivdou mou tys vinen; já jsem dala děvku svou v lůno tvé, kterážto viduci, že počala, zlehčila mne sobě. Sudiž Hospodin mezi mnou a mezi tebou.

ו וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל-שָׂרַי הִנֵּה שְׁפָחָתְךָ בְּיָדְךָ
 עֲשִׂי-לָהּ הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וַתַּעַנֶּה שָׂרַי וַתְּבָרַח
 מִפְּנֶיהָ׃

I řekl Abram k Sarai: Aj, děvka tvá v moci tvé; učiň s ní, cožť se za dobré vidí. Tedy trápila ji Sarai, a ona utekla od ní.

ז וַיִּמְצָאֵהּ מַלְאָךְ יְהוָה עַל-עֵין הַמַּיִם בַּמִּדְבָּר
 עַל-הָעֵין בְּדֶרֶךְ שׁוּר׃

Našel ji pak anděl Hospodinův u studnice vody na poušti, u studnice té, kteráž jest při cestě Sur.

ח וַיֹּאמֶר הָגֵר שְׁפָחַת שָׂרַי אֵי-מֶזֶה בָּאת וְאַנָּה
 תֵּלֵכִי וַתֹּאמֶר מִפְּנֵי שָׂרַי גְּבִרָתִי אָנֹכִי בָרַחַת׃

A řekl: Agar, děvko Sarai, odkud jdeš, a kam se béřeš? I řekla: Od tváři Sarai paní své já utíkám.

ט וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאָךְ יְהוָה שׁוּבִי אֶל-גְּבִרָתְךָ
 וְהִתְעַנִּי תַּחַת יְדֶיהָ׃

Tedy řekl jí anděl Hospodinův: Navrať se ku paní své, a pokoř se pod ruku její.

10

וַיֹּאמֶר לָהּ מֵלֶאֱךָ יְהוָה הַרְבֵּה אֲרֵבָה
אֶת־זֶרְעֶךָ וְלֹא יִסָּפֵר מֵרֹב:

Opět řekl anděl Hospodinův: Velice rozmnožím símě tvé, aniž bude moci sečteno býti pro množství.

11

וַיֹּאמֶר לָהּ מֵלֶאֱךָ יְהוָה הִנֵּךְ הָרָה וְיִלְדֶּת בֵּן
וְקָרָאת שְׁמוֹ יִשְׁמָעֵאל כִּי־שָׁמַע יְהוָה אֶל־עֲנִיֶּךָ:

Potom také řekl anděl Hospodinův: Aj, ty jsi těhotná, a tudíž porодиš syna, a nazveš jméno jeho Izmael; nebo uslyšel Hospodin trápení tvé.

12

וְהוּא יְהִי פָּרָא אָדָם יָדוּ בְּכָל וַיֵּד כָּל בּוֹ
וְעַל־פָּנָיו כָּל־אָחָיו יִשְׁכֹּן:

Budeť pak lýtý člověk; ruce jeho proti všechněm, a ruce všech proti němu; a před tváří všech bratří svých bydliti bude.

13

וַתִּקְרָא שֵׁם־יְהוָה הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ אַתָּה אֵל רָאִי
כִּי אָמַרְתָּ הִנֵּם הֵלֶם רָאִיתִי אַחֲרַי רָאִי:

I nazvala *Agar* jméno Hospodinovo, kterýž mluvil jí: Ty jsi silný Bůh vidění; nebo řekla: Zdaliž teď také nevidím po tom, kterýž mne viděl?

14

עַל־כֵּן קָרָא לְבְּאֵר בְּאֵר לַחֵי רָאִי הִנֵּה
בֵּין־קָדֵשׁ וּבֵין בְּרָד:

Protož nazvala studnici tu studnicí Živého vidoucího mne. Aj, *ta jest* mezi Kádes a Barad.

15 וַתֵּלֶד הָגָר לְאַבְרָם בֶּן וְיִקְרָא אַבְרָם שֵׁם-בְנוֹ
אֲשֶׁר-יָלְדָה הָגָר יִשְׁמָעֵאל׃ טו

Porodila pak Agar Abramovi syna; a nazval Abram jméno syna svého, kteréhož porodila Agar, Izmael.

16 וַאֲבָרָם בֶּן-שְׁמֹנִים שָׁנָה וְיֶשֶׁשׁ שָׁנִים בְּלָדָת-הָגָר
אֶת-יִשְׁמָעֵאל לְאַבְרָם׃ טז

Abram pak byl v osmdesáti šesti letech, když mu porodila Agar Izmaele.

- 1 א וַיְהִי אַבְרָם בֶּן-תְּשָׁעִים שָׁנָה וַתֵּשַׁע שָׁנִים וַיֵּרָא
יְהוָה אֶל-אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי-אֵל שַׁדַּי
הַתְּהַלֵּךְ לִפְנֵי וְהָיָה תָמִים:

Když pak Abram byl v devadesáti devíti letech, ukázal se mu Hospodin, a řekl jemu: Já jsem Bůh silný všemohoucí; chodiž ustavičně přede mnou a budiž dokonalým.

- 2 ב וַאֲתָנָה בְּרִיתִי בֵינִי וּבֵינְךָ וְאַרְבָּה אוֹתָךְ בְּמֵאֹד
מְאֹד:

A učiním smlouvu svou mezi sebou a tebou a rozmnožím tě náramně velmi.

- 3 ג וַיִּפֹּל אַבְרָם עַל-פָּנָיו וַיְדַבֵּר אֵתוֹ אֱלֹהִים
לֵאמֹר:

Padl pak Abram na tvář svou; i mluvil Bůh s ním, řka:

- 4 ד אֲנִי הֵנָּה בְּרִיתִי אִתְּךָ וְהָיִיתָ לְאִב הַמּוֹן גּוֹיִם:

Jáť jsem, aj, smlouva má s tebou, a budeš otcem národů mnohých.

- 5 ה וְלֹא-יִקְרָא עוֹד אֶת-שְׁמִי אַבְרָם וְהָיָה שְׁמִי
אַבְרָהָם כִּי אֲב-הַמּוֹן גּוֹיִם נִתְּתִיךָ:

Aniž více slouti bude jméno tvé Abram, ale bude jméno tvé Abraham; nebo otcem mnohých národů učinil jsem tě.

6 וְהַפְרֵתִי אֶתְךָ בְּמֵאֹד מְאֹד וְנִתְתִּיךָ לְגוֹיִם
וּמְלָכִים מִמֶּךָ יֵצְאוּ:

A učiním, abys se rozplodil náramně velmi, a rozšířím tě v národy; i králové z tebe vyjdou.

7 וְהִקְמַתִּי אֶת-בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין זֶרְעֶךָ
אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם לְבְרִית עוֹלָם לְהִיּוֹת לְךָ
לֵאלֹהִים וּלְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ:

Utvrďím také smlouvu svou mezi sebou a tebou, i mezi semenem tvým po tobě, po rodech jejich, za smlouvu věčnou, *totiž* abych byl Bohem tvým i semene tvého po tobě.

8 וְנָתַתִּי לְךָ וּלְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ אֶת אֶרֶץ מִגְרִיךָ אֶת
כָּל-אֶרֶץ כְּנַעַן לְאַחֲזֹת עוֹלָם וְהִיִּיתִי לָהֶם
לֵאלֹהִים:

Nadto dám tobě i semeni tvému po tobě zemi, v nížto obýváš pohostinu, vŕsecku zemi Kananejskou k vládárství věčnému; a budu jejich Bohem.

9 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-אַבְרָהָם וְאַתָּה אֶת-בְּרִיתִי
תִּשְׁמֹר אֶתָּה וְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם:

Řekl ještě Bůh Abrahamovi: Ty pak ostříhati budeš smlouvy mé, ty i símě tvé po tobě, po rodech svých.

10 זֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תַּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין
זֶרַעְךָ אַחֲרֶיךָ הַמּוֹל לָכֶם כָּל-זָכָר:

Tatoť jest smlouva má mezi mnou a mezi vámi, i mezi semenem tvým po tobě, kteréž ostříhati budete: Aby obřezán byl mezi vámi každý pohlaví mužského.

11 וְנִמְלֹתֶם אֶת בְּשָׁר עַל־לְתֹכְם וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית
בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם:

Obřezete pak tělo hanby své; a *to* bude znamením smlouvy mezi mnou a mezi vámi.

12 וּבֶן-שְׁמֹנֶת יָמִים יִמּוֹל לָכֶם כָּל-זָכָר לְדֹרֹתֵיכֶם
יֶלֶד בֵּית וּמִקְנֵת-כֶּסֶף מְכֹל בֶּן-נֶכֶר אֲשֶׁר לֹא
מִזֶּרַעְךָ הוּא:

Každý tedy pohlaví mužského osmého dne obřezán bude mezi vámi po rodech vašich, doma narozený i koupený za stříbro, z kterých by koli cizozemců *byl*, jenž není z semene tvého.

13 הַמּוֹל יִמּוֹל יֶלֶד בֵּיתְךָ וּמִקְנֵת כֶּסֶף וְהִיְתָה
בְּרִיתִי בְּבָשָׂרְכֶם לְבְרִית עוֹלָם:

Konečně ať jest obřezán narozený v domě tvém, i koupený za peníze tvé; a budeť smlouva má na těle vašem za smlouvu věčnou.

14 וְעֵרַל זָכָר אֲשֶׁר לֹא-יִמּוֹל אֶת-בְּשָׁר עַל־לְתּוֹ
וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמִּיָּה אֶת-בְּרִיתִי הַפֶּה:

Neobřezaný pak pacholík, kterýž by neobřezal těla neobřízky své, vyhlazena zajisté bude duše ta z lidu svého; *nebo* smlouvu mou zrušil.

15 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-אַבְרָהָם שָׂרִי אִשְׁתְּךָ
לֹא-תִקְרָא אֶת-שְׁמָהּ שָׂרִי כִי שָׂרָה שְׁמָהּ:

Řekl také Bůh Abrahamovi: Sarai manželce své nebudeš říkati Sarai, ale Sára bude jméno její.

16 וַיְבָרֶכְתִּי אֹתָהּ וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה לְךָ בֵּן וַיְבָרֶכְתִּיהָ
וְהָיְתָה לְגוֹיִם מֶלֶכִּי עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ:

Nebo požehnám jí a dámť z ní syna; požehnámť jí, a bude v národy; králové národů z ní vyjdou.

17 וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל-פָּנָיו וַיִּצְחַק וַיֹּאמֶר בְּלִבִּי
הֲלִבָּן מֵאָה-שָׁנָה יוֹלֵד וְאִם-שָׂרָה הִבֵּת-תְּשָׁעִים
שָׁנָה תֵּלֵד:

Tedy padl Abraham na tvář svou, a zasmáv se, řekl v srdci svém: Zdali stoletému narodí se syn? A zdali Sára v devadesáti letech porodí?

18 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-הָאֱלֹהִים לוֹ יִשְׁמַעֵאל יִחְיָה
לְפָנֶיךָ:

I řekl Abraham Bohu: Ó byť jen Izmael živ byl před tebou!

19 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶבְרָהָם שָׂרָה אִשְׁתְּךָ יִלְדָּת לְךָ בֵּן
וְקָרָאתָ אֶת-שְׁמוֹ יִצְחָק וַהֲקִמְתִּי אֶת-בְּרִיתִי אִתּוֹ
לְבְרִית עוֹלָם לְזִרְעוֹ אֲחֵרָיו:

Jemužto řekl Bůh: Nýbrž Sára manželka tvá porodí tobě syna, a nazůveš jméno jeho Izák; i utvrdím smlouvu svou s ním za smlouvu věčnou, i s semenem jeho po něm.

כ וְלִישְׁמַעֲאֵל שָׁמַעְתִּיךָ הִנֵּה בִּרְכָתִי אֵתוֹ
וְהַפְּרִיתִי אֹתוֹ וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ בְּמֵאד מְאֹד
שְׁנַיִם-עָשָׂר נְשִׂאָם יוֹלִיד וְנָתַתִּיו לְגוֹי גָּדוֹל:

Také o Izmaele uslyšel jsem tě; a aj, požehnám jemu, a učiním to, aby se rozplodil, a rozmnožím ho náramně velmi; dvanáctero knížat zplodí, a rozšířím jej v národ veliký.

כא וְאֶת-בְּרִיתִי אֲקִים אֶת-יִצְחָק אֲשֶׁר תֵּלֵד לָךְ
שָׂרָה לְמוֹעֵד הַזֶּה בַּשָּׁנָה הָאַחֶרֶת:

Ale smlouvu svou utvrdím s Izákem, kteréhožť porodí Sára po roce, při tomto času.

כב וַיְכַל לְדַבֵּר אֹתוֹ וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם:

A když dokonal Bůh řeč svou s ním, vstoupil od Abrahama.

כג וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת-יִשְׁמַעֲאֵל בְּנוֹ וְאֵת כָּל-יְלִידֵי
בֵּיתוֹ וְאֵת כָּל-מִקְנֵת כֶּסֶפוֹ כָּל-זָכָר בְּאַנְשֵׁי בֵּית
אַבְרָהָם וַיִּמָּל אֶת-בְּשָׂר עַרְלָתָם בַּעֲצָם הַיּוֹם
הַזֶּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֹתוֹ אֱלֹהִים:

Vzal tedy Abraham Izmaele syna svého, i všechny zrozené v domě svém, i všechny koupené za stříbro své, každého, kdož byl pohlaví mužského, z domácích svých, a obřezal tělo neobřízky jejich hned v ten den, jakž s ním Bůh mluvil.

24 כד וְאַבְרָהָם בֶּן־תְּשַׁעִים וְתֵשַׁע שָׁנָה בְּהַמְלֹךְ בְּשָׁר
עָרְלָתוֹ:

A byl Abraham v devadesáti devíti letech, když obřezáno bylo tělo neobřízky jeho.

25 כה וַיִּשְׁמַעְאֵל בְּנוֹ בֶּן־שְׁלֹשׁ עָשָׂרָה שָׁנָה בְּהַמְלֹךְ אֶת
בְּשָׁר עָרְלָתוֹ:

Izmael pak syn jeho byl v třinácti letech, když obřezáno bylo tělo neobřízky jeho.

26 כו בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם וַיִּשְׁמַעְאֵל בְּנוֹ:

Jednoho a téhož dne obřezáni jsou, Abraham a Izmael syn jeho.

27 כז וְכָל־אֲנָשֵׁי בֵיתוֹ יְלִיד בָּתַּי וּמִקְנֵת־כֶּסֶף מֵאֵת
בֶּן־נֶכֶר נִמְלֹךְ אֹתוֹ:

I všickni domácí jeho, doma zrození i za stříbro od cizozemce koupení, obřezáni jsou s ním.

יח

- 1 א וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאֵלֶינִי מִמְּרָא וְהוּא יֹשֵׁב
פֶּתַח-הָאֵהָל כְּחֹם הַיּוֹם:

Ukázal se pak jemu Hospodin v rovině Mamre; a on seděl u dveří stanu, když veliké horko na den bylo.

- 2 ב וַיֵּשָׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים
עָלָיו וַיֵּרָא וַיִּרָץ לִקְרֹאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל
וַיִּשְׁתַּחוּ אֲרָצָה:

A když pozdvihl očí svých, viděl, a aj, tři muži stáli naproti němu. Kteréžto jakž uzřel, běžel jim vstříc ode dveří stanu, a sklonil se až k zemi.

- 3 ג וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי אֱמֹנָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֱלֹהֵנָא
תַּעֲבֹר מֵעַל עֲבֹדְךָ:

A řekl: Pane můj, jestliže jsem nyní našel milost před očima tvýma, prosím, nepomíjej služebníka svého.

- 4 ד יִקַּח-נָא מִעֵט-מַיִם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֵנוּ
תַּחַת הָעֵץ:

Přineseno bude trochu vody, a umyjete nohy své, a odpočinete pod stromem.

5 וְאַקְחָהּ פֶּת־לֶחֶם וְסַעְדּוּ לְבַבְכֶּם אַחֵר תַּעֲבְרוּ
כִּי־עַל־כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן
תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:

Zatím přinesu kus chleba, a posilníte srdce svého; potom půjdete, poněvadž mimo služebníka svého jdete. I řekli: Tak učiň, jakž jsi mluvil.

6 וַיַּמְהֵר אַבְרָהָם הָאֱלֹהָהּ אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר
מִהָרִי שְׁלֹשׁ סָאִים קֶמַח סִלָּת לְוִשִׁי וַעֲשִׂי עֲגוֹת:

Tedy pospíšil Abraham do stanu k Sáře, a řekl: Spěšně tři míry mouky bělné zadělej, a napec podpopelných chlebů.

7 וְאֶל־הַבָּקָר רָץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן־בָּקָר רֶדֶד
וְטוֹב וַיִּתֵּן אֶל־הַנַּעַר וַיַּמְהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ:

Abraham pak běžel k stádu; a vzav tele mladé a dobré, dal služebníku, kterýžto pospíšil připravit je.

8 וַיִּקַּח חֶמְאָה וְחֹלֶב וּבֶן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן
לְפָנֵיהֶם וְהוּא־עֹמֵד עָלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכְלוּ:

Potom vzav másla a mléka, i tele, kteréž připravil, položil před ně; sám pak stál při nich pod stromem, i jedli.

9 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֵיךְ שָׂרָה אִשְׁתְּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה
בְּאֵהָל:

Řekli pak jemu: Kde jest Sára manželka tvá? Kterýžto odpověděl: Teď v stanu.

10 וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיָּךְ כָּעֵת חַיָּה וְהָיָה בִּן
לְשָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וְשָׂרָה שְׁמַעְתָּ פֶתַח הָאֵהָל וְהוּא
אַחֲרָיו:

A řekl: Jistotně se navrátím k tobě vedlé času života, a aj, syna *míti bude* Sára manželka tvá. Ale Sára poslouchala u dveří stanu, kteréž *byly* za ním.

11 וַאֲבָרָהֶם וְשָׂרָה זָקְנִים בָּאִים בַּיָּמִים חֲדָל
לְהִיּוֹת לְשָׂרָה אַרְחַ כַּנָּשִׁים:

Abraham pak i Sára *byli* staří a sešlého věku, a přestal byl Sáře běh ženský.

12 וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרַי בְּלֹתִי
הֲיִתְּהָ-לִּי עֶדְנָה וְאֵדְנִי זָקֵן:

I smála se Sára sama v sobě, řkuci: Teprv když jsem se sstarala, v rozkoše se vydám? A ještě i pán můj se sstaral.

13 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אַבְרָהָם לָמָּה זֶה צִחֲקָה שָׂרָה
לֵאמֹר הֲאֵף אֲמַנָּם אֵלֹד וְאֲנִי זָקְנָתִי:

Tedy řekl Hospodin Abrahamovi: Proč jest se smála Sára, řkuci: Zdaliž opravdu ještě roditi budu, a já se sstarala?

14 הֲיִפְלֹא מִיְהוָה דָּבָר לְמוֹעֵד אָשׁוּב אֵלַיָּךְ כָּעֵת
חַיָּה וּלְשָׂרָה בִּן:

Zdaliž co skrytého bude před Hospodinem? K času určitému navrátím se k tobě vedlé času života, a Sára bude mít syna.

15 וַתִּכְחַשׁ שָׂרָה לֵאמֹר לֹא צָחַקְתִּי כִּי יִרְאֶה
וַיֹּאמֶר לֹא כִּי צָחַקְתִּי:

Zapřela pak Sára a řekla: Nesmála jsem se; nebo se bála. I řekl *Hospodin*: Nenít tak, ale smála jsi se.

16 וַיָּקֻמוּ מִנָּשָׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקְפוּ עַל-פְּנֵי סֹדֶם
וַאֲבִרְהָם הָלַךְ עִמָּם לִשְׁלָחָם:

Tedy vstavše odtud muži ti, obrátili se k Sodomě; Abraham pak šel s nimi, aby je provodil.

17 וַיְהִיָּה אָמַר הַמֶּכֶסֶה אֲנִי מֵאֲבִרְהָם אֲשֶׁר אֲנִי
עֹשֶׂה:

A řekl *Hospodin*: Zdali já zatajím před Abrahamem, což dělati budu?

18 וַאֲבִרְהָם הָיוּ יְהִיָּה לְגוֹי גָּדוֹל וְעָצוֹם וְנִבְרָכוּ בוֹ
כָּל גּוֹי הָאָרֶץ:

Poněvadž Abraham jistotně bude v národ veliký a silný, a požehnání budou v něm všickni národové země.

19 כִּי יָדַעְתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יַצִּיחַ אֶת-בְּנָיו וְאֶת-בֵּיתוֹ
אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָךְ יְהוָה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה
וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא יְהוָה עַל-אֲבִרְהָם אֶת
אֲשֶׁר-דִּבֶּר עָלָיו:

Nebo znám jej; protož přikáže synům svým a domu svému po sobě, aby ostříhali cesty *Hospodinovy*, a činili spravedlnost a soud, aťby naplnil *Hospodin* Abrahamovi, což mu zaslíbil.

20 כ וַיֹּאמֶר יְהוָה זַעֲקַת סְדֹם וְעִמֹרָה כִּי־רַבָּה
וַחֲטֵאתָם כִּי כְבֹדָה מְאֹד:

I řekl Hospodin: Proto že rozmnožen jest křik Sodomských a Gomorských, a hřích jejich že obtížen jest náramně:

21 כא אֲרִדָּה־נָא וְאֶרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי עָשׂוּ
כָּלָה וְאִם־לֹא אֵדָעָה:

Sstoupím již a pohledím, jestliže podle křiku jejich, kterýž přišel ke mně, činili, *důjde na ně* setření; a pakli toho není, zvím.

22 כב וַיָּפְנוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סְדֹמָה וְאַבְרָהָם
עֹדְנֵי עִמֹר לִפְנֵי יְהוָה:

A obrátivše se odtud muži, šli do Sodomy; Abraham pak ještě stál před Hospodinem.

23 כג וַיֵּנֶשׂ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הָאֵף תִּסְפֶּה צַדִּיק
עִם־רָשָׁע:

V tom přistoupiv Abraham, řekl: Zdali také zahladíš spravedlivého s bezbožným?

24 כד אֹלֵי יֵשׁ חֲמִשִּׁים צַדִּיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר הָאֵף
תִּסְפֶּה וְלֹא־תִשָּׂא לַמָּקוֹם לְמַעַן חֲמִשִּׁים
הַצַּדִּיקִים אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ:

Bude-li padesáte spravedlivých v tom městě, zdali předce zahubíš, a neodpustíš místu pro padesáte spravedlivých, kteříž *jsou* v něm?

כח חלֵלָה לָךְ מַעֲשֵׂת כְּדָבָר הַזֶּה לְהַמִּית צַדִּיק
עַם־רָשָׁע וְהָיָה כְּצַדִּיק כְּרָשָׁע חֵלְלָה לָךְ
הַנֶּשֶׁפֶט כָּל־הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט:

Odstup to od tebe, abys takovou věc učiniti měl, abys usmrtil spravedlivého s bezbožným; takť by byl spravedlivý jako bezbožný. Odstup to od tebe; zdaliž soudce vší země neučiní soudu?

כז וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם־אֶמְצָא בְּסֹדֶם חַמְּשִׁים צַדִּיקִים
בְּתוֹךְ הָעִיר וְנִשְׂאָתִי לְכָל־הַמָּקוֹם בַּעֲבוּרָם:

I řekl Hospodin: Jestliže naleznu v Sodomě, v městě tom, padesáte spravedlivých, odpustím všemu tomu místu pro ně.

כז וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲנִי־נָא הוּא־לִּי לְדָבָר
אֶל־אֲדֹנָי וְאַנְכִי עָפָר וָאֵפֶר:

A odpovídaje Abraham, řekl: Aj, nyní chtěl bych mluvit ku Pánu svému, ačkoli jsem prach a popel.

כח אֲוִלִי יַחֲסֹרוּן חַמְּשִׁים הַצַּדִּיקִים חַמֶּשֶׁה
הַתְּשֻׁחִית בַּחֲמֶשֶׁה אֶת־כָּל־הָעִיר וַיֹּאמֶר לֹא
אֲשַׁחִית אִם־אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים וַחֲמֶשֶׁה:

Co pak, nedostane-li se ku padesáti spravedlivým pěti, zdali zkazíš pro těch pět všecko město? I řekl: Nezahladím, jestliže najdu tam čtyřiceti pět.

כט 29 וַיִּסָּף עוֹד לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אוֹלִי יִמָּצְאוּן שָׁם
אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה בְּעִבּוֹר הָאַרְבָּעִים:

Opět mluvil *Abraham* a řekl: Snad nalezeno bude tam čtyřidceti? A odpověděl: Neučiním pro těch čtyřidceti.

ל 30 וַיֹּאמֶר אֶל-נָא יַחַר לֵאדֹנִי וְאַדְבָּרָה אוֹלִי
יִמָּצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה
אִם-אַמְצֵא שָׁם שְׁלֹשִׁים:

I řekl *Abraham*: Prosím, nechť se nehněvá Pán můj, že mluvit budu: Snad se jich nalezne tam třidceti? Odpověděl: Neučiním, jestliže naleznu tam třidceti.

לא 31 וַיֹּאמֶר הִנֵּה-נָא הוֹאֵלָתִי לְדַבֵּר אֶל-אֲדֹנִי אוֹלִי
יִמָּצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית בְּעִבּוֹר
הָעֶשְׂרִים:

A opět řekl: Aj, nyní počal jsem mluvit ku Pánu svému: Snad se nalezne tam dvadceti? Odpověděl: Nezahladím i pro těch dvadceti.

לב 32 וַיֹּאמֶר אֶל-נָא יַחַר לֵאדֹנִי וְאַדְבָּרָה אֶךְ-הַפַּעַם
אוֹלִי יִמָּצְאוּן שָׁם עֶשְׂרָה וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית
בְּעִבּוֹר הָעֶשְׂרָה:

Řekl ještě: Prosím, ať se nehněvá Pán můj, jestliže jednou ještě mluvit budu: Snad se jich najde tam deset? Odpověděl: Nezahladím i pro těch deset.

לג וַיֵּלֶךְ יְהוָה כְּאֲשֶׁר כָּלָה לְדַבֵּר אֶל־אַבְרָהָם
וַאֲבְרָהָם שָׁב לְמִקְמוֹ:

I odšel Hospodin, když dokončil řeč k Abrahamovi; Abraham pak navrátil se k místu svému.

יט

- 1 א וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סָדְמָה בְּעֶרֶב וְלוֹט יֹשֵׁב
בְּשַׁעַר-סֹדֶם וַיֵּרָא-לוֹט וַיָּקָם לִקְרֹאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ
אֲפָיִם אֶרְצָה:

Přišli pak dva andělé do Sodomy u večer, a Lot seděl v bráně Sodomské. Kteréžto když uzřel, vstav, šel jim v cestu a sklonil se tváří až k zemi.

- 2 ב וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא-אֲדֹנִי סוּרוּ נָא אֶל-בֵּית עַבְדְּכֶם
וְלִינוּ וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם וְהִלַּכְתֶּם
לְדַרְכְּכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא כִי בָרְחוּב נָלִין:

A řekl: Aj, prosím páni moji, uchylte se nyní do domu služebníka svého, a zůstaňte přes noc; umyjete také nohy své a ráno vstanouce, půjdete cestou svou. Oni pak odpověděli: Nikoli, ale přenocujeme na ulici.

- 3 ג וַיִּפְצַר-בָּם מְאֹד וַיִּסְרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ אֶל-בֵּיתוֹ
וַיַּעַשׂ לָהֶם מִנְּשֹׂתָה וּמִצֹּת אָפָה וַיֹּאכְלוּ:

Ale když on je velmi nutil, obrátivše se k němu, vešli do domu jeho. I udělal jim hody, a napekl chleby přesných, i jedli.

- 4 ד טָרָם יִשְׁכְּבוּ וְאֲנָשֵׁי הָעִיר אֲנָשֵׁי סֹדֶם נֹסְבִי
עַל-הַבַּיִת מִנֶּעַר וְעַד-זָקֵן כָּל-הָעָם מִקְּצָה:

Prvé pak než lehli, muži města toho, muži Sodomští, osuli se vůkol domu toho, od mladého až do starého, všecken lid odevšad.

5 וַיִּקְרְאוּ אֶל-לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֵיךְ הָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר-בָּאוּ אֵלֶיךָ הַלַּיְלָה הוֹצִיָאם אֵלֵינוּ וְנִדְעָה
אֹתָם:

I volali na Lota, a řekli jemu: Kde jsou ti muži, kteříž přišli k tobě v noci? Vyveď je k nám, ať je poznáme.

6 וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם לוֹט הַפֶּתַח וְהִדִּילָת סָגַר אַחֲרָיו:
I vyšel k nim Lot ven, a zavřel po sobě dvěře.

7 וַיֹּאמֶר אֶל-נָא אַחֵי תִרְעוּ:
A řekl: Prosím, bratří moji, nečiňte zlého.

8 הֲנִה-נָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא-יָדְעוּ אִישׁ
אוֹצִיאָה-נָא אֶתְהֶן אֵלֵיכֶם וַעֲשׂוּ לָהֶן כַּטּוֹב
בְּעֵינֵיכֶם רַק לָאֲנָשִׁים הָאֵל אֶל-תַּעֲשׂוּ דָבָר
כִּי-עַל-כֵּן בָּאוּ בְּצִל קִרְתִּי:

Aj, mám teď dvě dcery, kteréžto nepoznaly muže; vyvedu je nyní k vám, čiňte s nimi, jak se vám líbí; toliko mužům těmto nic nečiňte, poněvadž vešli pod stín střechy mé.

9 וַיֹּאמְרוּ נָשׁ-הָלָא וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בָּא-לְגוֹר
וַיִּשְׁפֹּט שְׁפוֹט עֲתָה נָרַע לָךְ מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בְּאִישׁ
בְּלוֹט מְאֹד וַיִּגְשׁוּ לְשֹׁכֵר הַדִּילָת:

I řekli: Odejdi tam! A mluvili: Sám se dostal sem pohostinu, a chce nás souditi? Nyní tobě hůř uděláme, než jim. I obořili se násilně na muže toho, totiž na Lota, a přistoupili, aby vylomili dvěře.

10

יִשְׁלְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־יָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת־לוֹט
אֲלֵיהֶם הַבֵּיתָה וְאֶת־הַדֶּלֶת סָגְרוּ:

Tedy muži ti vztáhli ven ruku svou, a uvedli Lota k sobě do domu, a dvěře zavřeli.

11

וְאֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פָּתַח הַבַּיִת הָכּוּ בַּסִּנּוּרִים
מִקָּטָן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּלְאוּ לְמַצָּא הַפֶּתַח:

A ty muže, kteříž byli přede dveřmi domu, ranili slepotou velikou, od nejmenšího až do největšího, tak že ustali, hledajíce dveří.

12

וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים אֶל־לוֹט עַד מִי־לָךְ פֹּה חָתָן
וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְכָל אֲשֶׁר־לָךְ בְּעִיר הַזֵּה
מִן־הַמָּקוֹם:

I řekli muži k Lotovi: Máš-li ještě zde koho, buď zetě neb syny své, neb dcery své, i všecko, což máš v městě, vyveď z místa tohoto.

13

כִּי־מִשְׁחָתִים אָנֹחֶנוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־גָדְלָה
צַעֲקָתָם אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיִּשְׁלַחֵנוּ יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ:

Nebo zkazíme místo toto, proto že se velmi rozmohl křik jejich před Hospodinem, a poslal nás Hospodin, abychom zkazili je.

יִד וַיֵּצֵא לוֹט וַיְדַבֵּר אֶל-חֲתָנָיו לֵקְחֵי בָנָתָיו
וַיֹּאמֶר קוּמוּ צֵאוּ מִן-הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי-מִשְׁחִית
יְהוָה אֶת-הָעִיר וַיְהִי כַמֶּצֶחַק בְּעֵינֵי חֲתָנָיו:

Vyšel tedy Lot, mluvil k zeťům svým, kteříž již měli pojímati dcery jeho, a řekl: Vstaňte, vyjděte z místa tohoto, nebo zkazí Hospodin město toto. Ale zdálo se zeťům jeho, jako by žertoval.

טו וּכְמוֹ הַשָּׁחַר עָלָה וַיֵּאִיצוּ הַמַּלְאָכִים בְּלוֹט
לֵאמֹר קוּם קַח אֶת-אִשְׁתְּךָ וְאֶת-שְׁתֵּי בָנֹתֶיךָ
הַנִּמְצָאֹת פֶּן-תִּסָּפֶה בַּעֲוֹן הָעִיר:

A když zasvítávalo, nutili andělé Lota, řkouce: Vstaň, vezmi ženu svou a dvě dcery své, kteréž tu jsou, abys nezahynul v pomstě města.

טז וַיִּתְּמַהֲמָה וַיַּחֲזְקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבְיַד-אִשְׁתּוֹ
וּבְיַד שְׁתֵּי בָנֹתָיו בְּחֶמְלַת יְהוָה עָלָיו וַיִּצְאֵהוּ
וַיַּנְחֵהוּ מִחוּץ לָעִיר:

A když prodléval, chopili muži ruku jeho, a ruku ženy jeho, a ruku dvou dcer jeho, nebo se slitoval nad ním Hospodin; i vyvedli jej, a pustili za městem.

יז וַיְהִי כַהוֹצִיאָם אֹתָם הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַמַּלְאָכִים
עַל-נַפְשָׁךְ אֶל-תְּבִיט אַחֲרֶיךָ וְאַל-תַּעֲמֹד
בְּכָל-הַכֶּכֶר הַהָרָה הַמַּלְאָכִים פֶּן-תִּסָּפֶה:

A stalo se, když je vedli ven, řekl *jeden*: Zachovejž život svůj, neohlédej se zpět, ani se zastavuj na vší této rovině; ujdí na horu, abys nezahynul.

18 יח וַיֹּאמֶר לוֹט אֲלֵהֶם אֶל-נָא אֲדַנִּי:

I řekl jim Lot: Ne tak, prosím, páni moji.

19 יט הֲנִה-נָא מָצָא עַבְדְּךָ חַן בְּעֵינֶיךָ וַתַּגִּדְלִי חֶסֶדְךָ
אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי לְהַחְיֹת אֶת-נַפְשִׁי וְאַנְכִי לֹא
אוֹכַל לְהַמְלִיט הַהֶרָה פֶּן-תִּדְבַקְנִי הָרָעָה
וּמָתִי:

Aj, nyní nalezl služebník tvůj milost před očima tvýma, a veliké jest milosrdenství tvé, kteréž jsi učinil se mnou, když jsi zachoval duši mou; ale jáť nebudu moci ujíti na tu horu, aby mne nepostihlo to zlé, a umřel bych.

20 כ הֲנִה-נָא הָעִיר הַזֹּאת קְרִיבָה לָנוּס שָׁמָּה וְהִיא
מִצְעָר אִמְלָטָה נָא שָׁמָּה הֲלֹא מִצְעָר הוּא וַתַּחֲי
נַפְשִׁי:

Hle, teď jest toto město blízko, do něhož bych utekl, a toť jest malé; prosím, nechť tam ujdu; však pak neveliké jest, a živa bude duše má.

21 כא וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲנִה נִשְׁאַתִּי פָנֶיךָ גַם לְדַבֵּר הַזֶּה
לְבַלְתִּי הַפְּכִי אֶת-הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:

I řekl k němu: Aj, uslyšel jsem žádost tvou i v této věci, abych nepodvrátil města toho, o němž jsi mluvil.

22 כב מִהֵר הַמְלִיט שָׁמָּה כִּי לֹא אוֹכַל לַעֲשׂוֹת דָּבָר
עַד-בֹּאֲךָ שָׁמָּה עַל-כֵּן קָרָא שֵׁם-הָעִיר צוֹעֵר:

Pospěšiž, ujdí tam; neboť nebudu moci učiniti ničehož, dokudž tam nedojdeš. A z té příčiny nazváno jest jméno města toho Ségor.

23 כג הַשֶּׁמֶשׁ יָצָא עַל־הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צִעְרָה:

Slunce vzcházelo nad zemi, když Lot všel do Ségor.

24 כד וַיְהִי הַמָּטִיר עַל־סֹדֶם וְעַל־עֲמֹרָה וְנִפְרִית
וְאִשׁ מֵאֵת יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם:

A Hospodin dštil na Sodomu a na Gomoru sirou a ohněm od Hospodina s nebe.

25 כה וַיַּהֲפֹךְ אֶת־הָעָרִים הָאֵל וְאֵת כָּל־הַכֶּכֶר וְאֵת
כָּל־יֹשְׁבֵי הָעָרִים וְצִמָּח הָאֲדָמָה:

A podvrátil ta města i všecku tu rovinu, všechny také obyvatele těch měst, i všecko, což roste z země.

26 כו וַתֵּבֶט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וַתִּהְי נֹצִיב מְלַח:

I ohlédla se žena jeho, *jduc* za ním, a obrácena jest v sloup solný.

27 כז וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָמַד
שָׁם אֶת־פָּנָיו יְהוָה:

Vstav pak Abraham ráno, *pospíšil* k místu tomu, kdež byl stál před Hospodinem.

28 כח וַיִּשְׁקֹף עַל־פָּנָיו סֹדֶם וְעֲמֹרָה וְעַל־כָּל־פָּנָיו אֶרֶץ
הַכֶּכֶר וַיֵּרָא וַהֲנִה עֹלָה קִיטֹר הָאָרֶץ כְּקִיטֹר
הַכֹּבֶשֶׂן:

A pohleděv k Sodomě a Gomoře, i na všecku zemi té roviny, uzřel, a aj, vystupoval dým z země té, jako dým z vápenice.

כט וַיְהִי בַשַּׁחַת אֱלֹהִים אֶת־עָרֵי הַכֶּכֶר וַיִּזְכֹּר
אֱלֹהִים אֶת־אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת־לוֹט מִתּוֹךְ
הַהֶפְכָּה בַּהֶפֶךְ אֶת־הָעָרִים אֲשֶׁר־יָשָׁב בָּהֶן
לוֹט:

Stalo se tedy, když kazil Bůh města té roviny, že se rozpomenul Bůh na Abrahama, a vytrhl Lota z prostředku podvrácení, když podvracel města, v nichž bydlil Lot.

ל וַיַּעַל לוֹט מִצּוֹעַר וַיֵּשֶׁב בָּהָר וּשְׁתֵּי בָנָתָיו עִמּוֹ
כִּי יֵרָא לְשָׁבֶת בְּצוֹעַר וַיֵּשֶׁב בַּמַּעְרָה הוּא וּשְׁתֵּי
בָנָתָיו:

Potom vyšel Lot z Ségor, a bydlil na hoře té, a obě dvě dcery jeho s ním; nebo nesměl bydliti v Ségor. I bydlil v jeskyni s oběma dcerami svými.

לא וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְעִירָה אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ
אֵין בָּאָרֶץ לָבוֹא עָלֵינוּ כְּדָרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ:

I řekla prvorozená k mladší: Otec náš jest již starý, a není žádného muže na zemi, ješto by všel k nám podlé obyčeje vší země.

לב לָכָה נִשְׁקָה אֶת־אָבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ וְנִחְיָה
מֵאָבִינוּ זָרַע:

Pod', dejme pítí otci našemu vína, a spěme s ním, abychom zachovaly z otce našeho símě.

33

לג וַתִּשְׁקֶינָה אֶת־אָבִיהָ יַיִן בַּלַּיְלָה הַזֶּה וַתֵּבֵא
הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת־אָבִיהָ וְלֹא־יָדַע בְּשֹׁכְבָהּ
וּבְקוּמָהּ:

I daly píti otci svému vína té noci; a všedší prvorozená, spala s otcem svým, kterýžto necítil, ani když lehla, ani když vstala.

34

לד וַיְהִי מִמָּחָרָת וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְעִירָה
הֵן־שָׁכַבְתִּי אִמָּשׁ אֶת־אָבִי נִשְׁקָנִי יַיִן גַּם־הַלַּיְלָה
וּבֹאִי שֹׁכְבִי עִמּוֹ וְנִתְּיָה מֵאָבִינוּ זֶרַע:

Nazejtří pak řekla prvorozená k mladší: Aj, spala jsem včerejší noci s otcem svým; dejme mu píti vína ještě této noci; potom vejduc, spi s ním, a zachovejme símě z otce našeho.

35

לה וַתִּשְׁקֶינָה גַם בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת־אָבִיהָ יַיִן וַתָּקֶם
הַצְעִירָה וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא־יָדַע בְּשֹׁכְבָהּ
וּבְקוּמָהּ:

I daly píti ještě té noci otci svému vína; a vstala ta mladší, a spala s ním; on pak necítil, ani když ona lehla, ani když vstala.

36

לו וַתֵּהָרִין שְׁתֵּי בָנוֹת־לוֹט מֵאָבִיהָ:

A tak počaly obě dcery Lotovy z otce svého.

37

לז וַתֵּלֶד הַבְּכִירָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב הוּא
אָבִי־מוֹאָב עַד־הַיּוֹם:

I porodila prvorozená syna, a nazvala jméno jeho Moáb; onť jest otec Moábských až do dnešního dne.

לח וְהַצְעִירָה גַם־הוּא יִלְדָּה בֶן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ
בֶן־עַמִּי הוּא אָבִי בְנֵי־עַמּוֹן עַד־הַיּוֹם:

I mladší také porodila syna, a nazvala jméno jeho Ben Ammon; onť jest otcem Ammonitských až do dnešního dne.

כ

- 1 א וַיֵּסַע מִשָּׁם אַבְרָהָם אֶרֶץ הַנֶּגֶב וַיָּשָׁב
בֵּין-קָדֵשׁ וּבֵין שׁוּר וַיָּגֵר בְּגֵרָר:

Odtud bral se Abraham do země polední, aby bydlil mezi Kádes a Sur; i byl pohostinu v Gerar;

- 2 ב וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אַחֲתִי הִוא
וַיִּשְׁלַח אַבְיִמֶלֶךְ מַלְאָךְ וָרָר וַיִּקַּח אֶת-שָׂרָה:

Kdežto pravil Abraham o Sáře manželce své: Sestra má jest. Tedy poslav Abimelech, král Gerarský, vzal Sáru.

- 3 ג וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל-אַבְיִמֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה
וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּה מֵת עַל-הָאִשָּׁה אֲשֶׁר-לָקַחְתָּ
וְהוּא בָעֵלָת בָּעַל:

Ale přišed Bůh k Abimelechovi ve snách v noci, řekl jemu: Aj, ty již umřeš pro ženu, kterouž jsi vzal, poněvadž jest vdaná za muže.

- 4 ד וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי הֲגוֹי
גַּם-צִדִּיק תַּהַרֵּג:

Abimelech pak nepřiblížil se k ní; protož řekl: Pane, zdaž také spravedlivý národ zabiješ?

5 ה הֲלֹא הוּא אָמַר-לִי אֶחָתִי הוּא וְהִיא-גַם הוּא
אָמְרָה אָחִי הוּא בְּתָם-לְבָבִי וּבִנְקִיּוֹן כַּפִּי עָשִׂיתִי
זֹאת:

Zdaliž mi sám nepravil: Sestra má jest? A ona též pravila: Bratr můj jest. V upřímnosti srdce svého a v nevinnosti rukou svých učinil jsem to.

6 י וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בַּחֲלֹם גַּם אָנֹכִי יָדַעְתִּי
כִּי בְּתָם-לְבָבְךָ עָשִׂיתָ זֹאת וְאַחֲשֹׁךְ גַּם-אָנֹכִי
אוֹתְךָ מִחֲטֹט-לִי עַל-כֵּן לֹא-נִתַּתִּיךָ לְנִנְעֵי אֱלֹהֶיךָ:

I řekl jemu Bůh ve snách: Jáť také vím, že v upřímnosti srdce svého učinil jsi to, a já také zdržel jsem tě, abys nezhřešil proti mně; protož nedalť jsem se jí dotknouti.

7 ז וְעַתָּה הָשִׁב אִשְׁתְּ-הָאִישׁ כִּי-נָבִיא הוּא וַיִּתְּפֹל
בְּעֶדְךָ וַחֲיֶיהָ וְאִם-אֵינְךָ מֵשִׁיב דָּע כִּי-מוֹת
תָּמוּת אֶתָּה וְכָל-אֲשֶׁר-לָךְ:

Nyní tedy, navrať ženu muži tomu; nebo prorok jest, a modliti se bude za tebe, a živ budeš. Pakli jí nenavrátiš, věz, že smrtí umřeš ty i všecko, což tvého jest.

8 ח וַיִּשְׁכֹּם אַבִּימֶלֶךְ בַּבֹּקֶר וַיִּקְרָא לְכָל-עֲבָדָיו
וַיְדַבֵּר אֶת-כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵיהֶם
וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד:

A vstav Abimelech ráno, svolal všechny služebníky své, a vypravoval všechna slova ta v uši jejich. I báli se ti muži velmi.

ט
9 וַיִּקְרָא אַבִּימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מָה-עָשִׂיתָ
לָנוּ וּמָה-חָטָאתִי לָךְ כִּי-הֵבֵאתָ עָלַי
וְעַל-מַמְלַכְתִּי חֲטָאָה גְדֹלָה מִעֲשִׂים אֲשֶׁר
לֹא-יַעֲשׂוּ עָשִׂיתָ עִמָּדִי:

Potom povolav Abimelech Abrahama, řekl jemu: Co jsi nám *to* učinil? A co jsem zhřešil proti tobě, že jsi uvedl na mne a na království mé hřích veliký? Učinils mi, čehož jsi učiniti neměl.

י
10 וַיֹּאמֶר אַבִּימֶלֶךְ אֶל-אַבְרָהָם מָה רָאִיתָ כִּי
עָשִׂיתָ אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה:

A řekl opět Abimelech Abrahamovi: Cos myslil, žes takovou věc učinil?

יא
11 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם כִּי אָמַרְתִּי רַק אֵין-יִרְאֵת
אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה וַתְּרַגְּוֵנִי עַל-דְּבַר אִשְׁתִּי:

Odpověděl Abraham: Řekl jsem: Jistě že není bázně Boží na místě tomto, a zabijí mne pro ženu mou.

יב
12 וְגַם-אֶמְנָה אֶחָתִי בֶת-אָבִי הִוא אֵךְ לֹא בֶת-אִמִּי
וַתְּהִי-לִי לְאִשָּׁה:

A také v pravdě jest sestra má, dcera otce mého, však ne dcera matky mé; a pojal jsem ji sobě za manželku.

י"ג וַיְהִי כִּאֲשֶׁר הִתְעִו אֹתִי אֱלֹהִים מִבֵּית אָבִי
וַאֲמַר לָהּ זֶה חֲסִידְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמָּדִי אֵל
כָּל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָבֹא שָׁמָּה אֲמַר־לִי אָחִי
הוּא:

Když pak vyvedl mne Bůh z domu otce mého, abych pohostinu bydlil, tedy řekl jsem jí: Toto mi dobrodiní učiníš: Na každém místě, kamž půjdeme, prav o mně: Bratr můj jest.

יד וַיִּקַּח אַבִּימֶלֶךְ צֹאן וּבָקָר וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת וַיִּתֵּן
לְאַבְרָהָם וַיָּשָׁב לוֹ אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ:

Tedy vzav Abimelech ovce a voly, služebníky také a děvky, dal je Abrahamovi; a navrátil mu Sáru manželku jeho.

טו וַיֹּאמֶר אַבִּימֶלֶךְ הִנֵּה אֶרְצִי לְפָנֶיךָ בְּטוֹב
בְּעֵינֶיךָ שָׁב:

A řekl Abimelech: Aj, země má před tebou; kdežť se koli příhodné býti vidí, *tu* přebývej.

טז וּלְשָׂרָה אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֵלַיךָ כֶּסֶף לְאַחִיךָ הִנֵּה
הוּא-לָךְ כְּסוּת עֵינַיִם לְכֹל אֲשֶׁר אֶתָּךְ וְאֵת כָּל
וְנִכְחַת:

Sáře pak řekl: Aj, dal jsem tisíc stříbrných bratru tvému, hle, onť jest tobě zástěrou očí *u* všech, kteříž *jsou* s tebou. A všemi těmito věcmi *Sára* poučena byla.

17 וַיִּתְפַּלֵּל אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים
אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאִמְהֹתָיו וַיֵּלְדוּ:

I modlil se Abraham Bohu, a uzdravil Bůh Abimelecha, a ženu jeho, a děvky jeho; i rodily.

18 כִּי־עָצַר עָצַר יְהוָה בְּעַד כָּל־רָחֵם לְבַיִת
אֲבִימֶלֶךְ עַל־דְּבַר שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אַבְרָהָם:

Nebo byl zavřel Hospodin každý život ženský v domě Abimelechově, pro Sárů manželku Abrahamovu.

כא

- א וַיְהִיָּה פָקֹד אֶת־שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר וַיַּעַשׂ יְהוָה
לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר׃

Navštívil pak Hospodin Sáru, tak jakž byl řekl; a učinil Hospodin Sáře, jakož byl mluvil.

- ב וַתֵּהָר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֶּן לְזִקְנָיו לְמוֹעֵד
אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֱלֹהִים׃

Nebo počala a porodila Sára Abrahamovi syna v starosti jeho, v ten čas, kterýž předpověděl Bůh.

- ג וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־שֵׁם־בְּנוֹ הַנּוֹלֵד־לּוֹ
אֲשֶׁר־יָלְדָה־לּוֹ שָׂרָה יִצְחָק׃

A nazval Abraham jméno syna svého, kterýž se mu narodil, jehož porodila Sára, Izák.

- ד וַיִּמָּל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן־שְׁמֹנֶת יָמִים
כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים׃

A obřezal Abraham syna svého Izáka, když byl v osmi dnech, tak jakž mu byl přikázal Bůh.

- ה וַאֲבְרָהָם בֶּן־מֵאָת שָׁנָה בְּהוֹלֵךְ לוֹ אֶת יִצְחָק
בְּנוֹ׃

Byl pak Abraham ve stu letech, když se mu narodil Izák syn jeho.

6 וַתֹּאמֶר שָׂרָה צָחֵק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל-הַשְּׂמִיעַ
יִצְחָק-לִי:

I řekla Sára: Radost mi učinil Bůh; kdokoli uslyší, radovati se bude spolu se mnou.

7 וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם הֵינִיקָה בָנִים שָׂרָה
כִּי-יִלְדָתִי בֶן לְזִקְנָיו:

A přidala: Kdo by byl řekl Abrahamovi, že bude Sára děti kojiti? A však jsem porodila syna v starosti jeho.

8 וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּנָּמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתָּה גָדוֹל
בְּיוֹם הַנָּמַל אֶת-יִצְחָק:

I rostlo dítě a ostaveno jest. Tedy učinil Abraham veliké hody v ten den, v němž ostaven byl Izák.

9 וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת-בֶּן-הָגָר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר-יִלְדָה
לְאַבְרָהָם מִצְחָק:

Viděla pak Sára, že syn Agar Egyptské, kteréhož porodila Abrahamovi, jest posměvač.

10 וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גֵּרֶשׁ הָאִמָּה הַזֹּאת וְאֶת-בְּנָהּ
כִּי לֹא יִירֶשׁ בֶּן-הָאִמָּה הַזֹּאת עִם-בְּנֵי
עַם-יִצְחָק:

I řekla Abrahamovi: Vyvrz děvku tuto i syna jejího; neboť nebude dědicem syn dívky té s synem mým Izákem.

11 י"א וַיֵּרַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינָיו אַבְרָהָם עַל אֹדֹת
בָּנוֹ:

Ale Abraham velmi těžce nesl tu řeč, pro syna svého.

12 י"ב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-אַבְרָהָם אֶל-יֵרַע בְּעֵינָיו
עַל-הַנֶּעֱר וְעַל-אִמָּתְךָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלַיךְ
שָׂרָה שְׁמַע בְּקוֹלָהּ כִּי בִיצְחָק יִקְרָא לָהּ זֶרַע:

I řekl Bůh Abrahamovi: Nestěžuj sobě o dítěti a o děvce své; cožkoli řekla tobě Sára, povol řeči její, nebo v Izákovi nazváno bude tobě símě.

13 י"ג וְגַם אֶת-בֶּן-הָאִמָּה לְגֹוי אֲשִׁימֶנּוּ כִּי זֶרַעַךְ הוּא:

A však i syna děvky učiním v národ; nebo tvé símě jest.

14 י"ד וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבֹקֶר וַיִּקַּח לֶחֶם וַיַּחֲמֵת מִים
וַיִּתֵּן אֶל-הָגָר שֵׁם עַל-שְׁכָמָהּ וְאֶת-הַיֶּלֶד
וַיִּשְׁלַח וַתֵּלֶךְ וַתֵּתֶע בְּמִדְבַּר בְּאֵר שָׁבַע:

Vstal tedy Abraham velmi ráno, a vzav chléb a láhvi vody, dal Agar a vložil na rameno její, a pustil ji *od sebe* i s dítětem. Kterážto odešla a chodila po poušti Bersabé.

15 טו וַיְכֻלוּ הַמַּיִם מִן-הַחֲמָת וַתִּשְׁלַךְ אֶת-הַיֶּלֶד תַּחַת
אֶחָד הַשִּׁיחִים:

A když nebylo vody v láhvi, povrhla dítě pod jedním stromem.

טז 16 וַתֵּלֶךְ וַתֵּשֶׁב לָהּ מִנֶּגֶד הַרְחֵק כַּמֶּטְחָי קִשְׁת כִּי
אָמְרָה אֶל-אַרְאֶה בְּמוֹת הַיֶּלֶד וַתֵּשֶׁב מִנֶּגֶד
וַתֵּשָׂא אֶת-קֶלָהּ וַתִּבֶּךְ׃

A odšedši, sedla naproti tak daleko, jako by mohl z lučiště dostřeliti; nebo pravila: Nebudu se dívati na smrt dítěte. Seděla tedy naproti, a pozdvihši hlasu svého, plakala.

יז 17 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת-קוֹל הַנֶּעֶר וַיִּקְרָא מְלֶאךָ
אֱלֹהִים אֶל-הַגֵּר מִן-הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר לָהּ
מַה-לָּךְ הַגֵּר אֶל-תִּירְאִי כִי-שָׁמַע אֱלֹהִים
אֶל-קוֹל הַנֶּעֶר בְּאֲשֶׁר הוּא-שָׁם׃

I uslyšel Bůh hlas dítěte; a anděl Boží s nebe zavolal na Agar, a řekl jí: Coť *jest*, Agar? Neboj se; nebo Bůh uslyšel hlas dítěte z *místa*, na kterémž jest.

יח 18 קוּמִי שְׂאִי אֶת-הַנֶּעֶר וְהַחֲזִיקִי אֶת-יָדָךְ בּוֹ
כִּי-לִגּוֹי גָּדוֹל אֶשְׂמְנוּ׃

Vstaň, vezmi dítě, a ujmi je rukou svou; nebo v národ veliký učiním je.

יט 19 וַיִּפְקַח אֱלֹהִים אֶת-עֵינֶיהָ וַתֵּרָא בְּאֵר מַיִם
וַתֵּלֶךְ וַתִּמְלֵא אֶת-הַחֲמַת מַיִם וַתִּשְׁק
אֶת-הַנֶּעֶר׃

A otevřel Bůh oči její, aby uzřela studnici vody. I šla a naplnila láhev vodou, a napojila dítě.

20 כ וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת־הַנֶּעַר וַיִּגְדַּל וַיָּשָׁב בְּמִדְבָּר
וַיְהִי רֹבֵה קִשָּׁת:

A Bůh byl s dítětem, kteréžto zrostlo a bydlilo na poušti, a byl z něho střelec.

21 כא וַיָּשָׁב בְּמִדְבָּר פָּאֵרָן וַתִּקַּח־לוֹ אִמּוֹ אִשָּׁה מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם:

Bydlil pak na poušti Fáran; i vzala mu matka jeho ženu z země Egyptské.

22 כב וַיְהִי בָּעֵת הַהוּא וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל
שֵׁר־צָבָאוֹ אֶל־אַבְרָהָם לֵאמֹר אֱלֹהִים עִמָּךְ
בְּכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה עֹשֶׂה:

Stalo se pak toho času, že mluvil Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, k Abrahamovi těmito slovy: Bůh s tebou *jest* ve všech věcech, kteréž ty činíš.

23 כג וַעֲתָה הִשָּׁבְעָה לִּי בְּאֱלֹהִים הֵנָּה אִם־תִּשְׁקַר לִּי
וּלְנִינִי וּלְנִכְדֵּי כַחֲסֹד אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַּעֲשֶׂה
עִמָּדִי וְעַם־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־גִּרְתָּה בָּהּ:

Protož nyní, přísáhni mi teď skrze Boha: *Toto at' se stane*, jestliže mi sklamáš, neb synu mému, aneb vnuku mému; vedlé milosrdenství, kteréž jsem *já* učinil s tebou, *i ty že* učiníš se mnou a s zemí, v níž jsi byl pohostinu.

24 כד וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֲנֹכִי אֲשָׁבֵעַ:

I řekl Abraham: A já přísáhnu.

25 כה וְהוֹכִיחַ אַבְרָהָם אֶת־אֲבִימֶלֶךְ עַל־אֲדוֹת בְּאֶרֶץ
הַמִּים אֲשֶׁר נָזְלוּ עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ:

(A přitom domlouval se Abraham na Abimelecha o studnici vody, kterouž *mu* mocí odjali služebníci Abimelechovi.)

26 כו וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי מִי עָשָׂה אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה וְגַם־אַתָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי וְגַם אֲנֹכִי לֹא
שָׁמַעְתִּי בְלִתִּי הַיּוֹם:

I řekl Abimelech: Nevím, kdo by učinil takovou věc; a aniž jsi ty mi oznámil, aniž jsem já také co slyšel, až dnes.)

27 כז וַיִּקַּח אַבְרָהָם צֹאן וּבָקָר וַיִּתֵּן לְאֲבִימֶלֶךְ
וַיַּכְרֹתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית:

Vzav tedy Abraham ovce i voly dal Abimelechovi; a vešli oba dva v smlouvu.

28 כח וַיַּצֵּב אַבְרָהָם אֶת־שִׁבְעַ כְּבָשֹׁת הַצֹּאן לְבְדָהָן:

A postavil Abraham sedm jehnic stáda obzvlášť.

29 כט וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם מָה הֵנָּה שִׁבְעַ
כְּבָשֹׁת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ לְבְדָנָה:

I řekl Abimelech Abrahamovi: K čemu jest těchto sedm jehnic, kteréž jsi postavil obzvlášť?

30 ל וַיֹּאמֶר כִּי אֶת־שִׁבְעַ כַּבָּשֶׁת תִּקַּח מִיָּדִי בַעֲבוּר
תִּהְיֶה־לִּי לְעֵדָה כִּי חָפַרְתִּי אֶת־הַבְּאֵר הַזֹּאת:

Odpověděl: Že sedm těch jehnic vezmeš z ruky mé, aby mi *to* bylo na svědectví, že jsem kopal studnici tuto.

31 לא עַל־כֵּן קָרָא לַמָּקוֹם הַהוּא בְּאֵר שִׁבְעַ כִּי שָׁם
נִשְׁבְּעוּ שְׁנֵיהֶם:

Pročež nazváno jest to místo Bersabé, že tu oba dva přísáhli.

32 לב וַיַּכְרֹתוּ בְרִית בִּבְאֵר שִׁבְעַ וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ
וּפִיכֹל שַׁר־צָבָאוּ וַיָּשָׁבוּ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים:

A tak učinili smlouvu v Bersabé. Vstav pak Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, navrátili se do země Filistinské.

33 לג וַיִּטֵּעַ אֲשֵׁל בִּבְאֵר שִׁבְעַ וַיִּקְרָא־שָׁם בְּשֵׁם יְהוָה
אֵל עוֹלָם:

I nasázel stromoví v Bersabé, a vzýval tam jméno Hospodina, *Boha* silného, věčného.

34 לד וַיָּגֵר אַבְרָהָם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים:

A bydlil Abraham v zemi Filistinské za mnoho dní.

כב

- 1 א וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה
אֶת־אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנְנִי:

Když pak ty věci pominuly, zkusil Bůh Abrahama, a řekl k němu: Abrahame!
Kterýžto odpověděl: Teď jsem.

- 2 ב וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יִחִידְךָ אֲשֶׁר־אַהֲבָתָּ
אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־לְךָ אֶל־אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ
שָׁם לְעֹלָה עַל אֶחָד הַהָרִים אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיךָ:

I řekl: Vezmi nyní syna svého, toho jediného svého, kteréhož miluješ, Izáka, a
jdi do země Moria; a obětuj ho tam v obět zápalnou na jedné hoře, o níž povím
tobě.

- 3 ג וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבֹקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח
אֶת־שְׁנֵי נַעֲרָיו אֹתוֹ וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּבְקַע עֵצִי
עֹלָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ
הָאֱלֹהִים:

Tedy vstav Abraham velmi ráno, osedlal osla svého a vzal dva služebníky své s
sebou, a Izáka syna svého; a nasekav dříví k oběti zápalné, vstal a bral se k
místu, o němž pověděl mu Bůh.

- 4 ד בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיֵּשָׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא
אֶת־הַמָּקוֹם מֵרָחֶק:

Třetího *pak* dne pozdvihl Abraham oči svých, a uzřel to místo zdaleka.

5 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה
עִם־הַחֲמוֹר וְאֲנִי וְהַנֶּעֶר נִלְכָּה עַד־כֹּה
וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנִשְׁוֹבָה אֵלֵיכֶם:

A řekl Abraham služebníkům svým: Pozůstaňte vy tuto s oslem, já pak a dítě půjdeme tamto; a pomodlíce se, navrátíme se k vám.

6 וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־עֵצֵי הָעֹלָה וַיִּשֶׂם עַל־יִצְחָק
בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַמֶּאֱכָלֹת וַיֵּלְכוּ
שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו:

Tedy vzal Abraham dříví k zápalné oběti, a vložil je na Izáka syna svého; sám pak nesl v ruce své oheň a meč. I šli oba spolu.

7 וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי
וַיֹּאמֶר הֲנִנִי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאִי־הָ
הַשָּׂה לְעֹלָה:

Mluvě pak Izák Abrahamovi otci svému, řekl: Otče můj! Kterýž odpověděl: Co chceš, synu můj? A řekl: Aj, teď oheň a dříví, a kdež hovádko k zápalné oběti?

8 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה־לּוֹ הַשָּׂה לְעֹלָה
בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו:

Odpověděl Abraham: Bůh opatří sobě hovádko k oběti zápalné, synu můj. A šli předce oba spolu.

ט וַיָּבֹאוּ אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר-לוֹ הָאֱלֹהִים וַיָּבֶן
שָׁם אֲבְרָהָם אֶת-הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת-הָעֵצִים
וַיַּעֲקֹד אֶת-יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּשֶׁם אֹתוֹ עַל-הַמִּזְבֵּחַ
מִמָּעַל לְעֵצִים:

A když přišli k místu, o němž mu byl mluvil Bůh, udělal tu Abraham oltář, a srovnal dříví; a svázav syna svého, vložil ho na oltář na dříví.

י וַיִּשְׁלַח אֲבְרָהָם אֶת-יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת-הַמַּאֲכָלֹת
לְשַׁחֵט אֶת-בְּנוֹ:

I vztáhl Abraham ruku svou, a vzal meč, aby zabil syna svého.

יא וַיִּקְרָא אֵלָיו מֶלֶאכֹךְ יְהוָה מִן-הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר
אַבְרָהָם אֲבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנְנִי:

Tedy zavolal na něho anděl Hospodinův s nebe a řekl: Abrahame, Abrahame!
Kterýžto odpověděl: Aj, já.

יב וַיֹּאמֶר אֶל-תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל-הַנֶּעַר וְאֶל-תַּעֲשֵׂ לּוֹ
מֵאוֹמָה כִּי עַתָּה יָדְעֹתִי כִּי-יִרָא אֱלֹהִים אֶתָּה
וְלֹא תַשְׁכֵּת אֶת-בְּנֶךָ אֶת-יְחִידְךָ מִמֶּנִּי:

I řekl jemu: Nevztahuj ruky své na dítě, aniž mu co čín; neboť jsem již poznal, že se Boha bojíš, když jsi neodpustil synu svému, jedinému svému pro mne.

13 יג וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת-עֵינָיו וַיֵּרָא וַהֲנִה-אֵיל אַחֵר
נֶאֱחָז בַּסֶּבֶךְ בְּקִרְנָיו וַיִּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח
אֶת-הָאֵיל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת בָּנוֹ:

A pozdvih Abraham očí svých, viděl, a hle, skopec za ním vězel v trní za rohy své. I šel Abraham a vzal skopce toho, a obětoval jej v obět zápalnou místo syna svého.

14 יד וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה יִרְאֶה
אֲשֶׁר יֹאמַר הַיּוֹם בְּהָר יְהוָה יִרְאֶה:

A nazval Abraham jméno místa toho: Hospodin opatří. Odkudž říká se do dnes: Na hoře Hospodinově opatří se.

15 טו וַיִּקְרָא מְלָאךְ יְהוָה אֶל-אַבְרָהָם שְׁנִית
מִן-הַשָּׁמַיִם:

Zvolal pak anděl Hospodinův na Abrahama podruhé s nebe,

16 טז וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם-יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר
עָשִׂיתָ אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׁכְתָּ אֶת-בִּנְךָ
אֶת-יְחִידְךָ:

A řekl: Skrze sebe samého přísáhl jsem, praví Hospodin, poněvadž jsi učinil tu věc, že jsi neodpustil synu svému, jedinému svému:

17 כִּי־בָרַךְ אֲבָרְכֶךָ וְהִרְבָּה אֲרָבָה אֶת־זֶרְעֶךָ י
כְּכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחֹל אֲשֶׁר עַל־שֹׁפֶת הַיָּם
וַיִּרֶשׁ זֶרְעֶךָ אֶת שַׁעַר אֲיָבִיו:

Požehnám velmi tobě, a velice rozmnožím símě tvé jako hvězdy nebeské, a jako písek, kterýž jest na břehu mořském; nadto dědičně vládnouti bude símě tvé branami nepřátel svých.

18 וְהִתְבָּרְכוּ בְּזֶרְעֶךָ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֵקֶב אֲשֶׁר י
שָׁמַעְתָּ בְּקֻלִּי:

Ano požehnání budou v semeni tvém všickni národové země, proto že jsi uposlechl hlasu mého.

19 וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל־נַעֲרָיו וַיִּקְּמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו י
אֶל־בְּאֵר שָׁבַע וַיָּשָׁב אַבְרָהָם בְּבֵאֵר שָׁבַע:

Tedy navrátil se Abraham k služebníkům svým; a postavše, šli spolu do Bersabé; nebo bydlil Abraham v Bersabé.

20 וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּגֵד לְאַבְרָהָם כ
לְאֹמֶר הִנֵּה יְלִדָה מִלְּכָה גַם־הוּא בָנִים לְנַחֹר
אַחִיךָ:

A když se tyto věci staly, zvěstováno jest Abrahamovi v tato slova: Aj, porodila také Melcha syny Náchorovi, bratru tvému:

21 אֶת־עׇוֹץ בְּכָרוֹ וְאֶת־בּוּז אָחִיו וְאֶת־קְמוּאֵל אָבִי כ
אַרָּם:

Husa prvorozeného svého, a Buza bratra jeho, a Chamuele, otce Aramova;

כב וְאֶת־כְּשֹׁד וְאֶת־חִזּוֹ וְאֶת־פִּלְדָּשׁ וְאֶת־יִדְלָף וְאֶת
בְּתוּאֵל:

A Kazedá a Azana, a Feldasa, a Jidlafa i Bathuele.

כג וּבְתוּאֵל יָלַד אֶת־רֵבְקָה שְׁמִנָּה אֵלֶּה יִלְדָּה
מִלְכָּה לְנָחוֹר אָחִי אַבְרָהָם:

Bathuel pak zplodil Rebeku. Osm těchto porodila Melcha Náchorovi, bratru Abrahamovu.

כד וּפִילִגְנִשׁוֹ וּשְׁמָה רְאוּמָה וְתִלְדַּ גַּם־הִוא אֶת־טָבַח
וְאֶת־גַּחַם וְאֶת־תַּחַשׁ וְאֶת־מַעֲכָה:

Ale i ženina jeho, jejíž jméno bylo Réma, porodila také ona Tábe a Gahama, Thása a Máchu.

כג

- א וַיְהִיו חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעַת
שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה:

Živa pak byla Sára sto a sedmmecíťma let; *ta jsou* léta života Sáry.

- ב וַתָּמָת שָׂרָה בְּקָרִית אַרְבֶּע הוּא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ
כְּנַעַן וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וּלְבַכְתָּהּ:

A umřela v městě Arbe, kteréž *slove* Hebron, v zemi Kananejské. I přišel Abraham, aby kvílil nad Sárou, a plakal jí.

- ג וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פָּנָיו מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי־חֵת
לֵאמֹר:

Potom vstav Abraham od mrtvého svého, mluvil k synům Het, řka:

- ד גֵּר־וְתוֹשָׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם תָּנוּ לִי אֶחָזֶת־קֶבֶר
עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלְּפָנַי:

Hostem a příchozím jsem u vás; dejte mi místo ku pohřbu u vás, abych pochoval mrtvého svého od tváři své.

- ה וַיַּעֲנוּ בְנֵי־חֵת אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ:

A odpovídající synové Het Abrahamovi, řekli jemu:

6

וְשָׁמְעֵנוּ אֲדֹנָי נְשִׂיא אֱלֹהִים אֶתָּה בְּתוֹכֵנוּ
בְּמִבְחָר קְבָרֵינוּ קִבֵּר אֶת־מֵתְךָ אִישׁ מִמֶּנּוּ
אֶת־קְבָרוֹ לֹא־יִכָּלֶה מִמָּךְ מִקְבֹּר מֵתְךָ :

Slyš nás, pane milý! Kníže Boží jsi u prostřed nás, v nejpřednějších hrobích našich pochovej mrtvého svého; žádný z nás hrobu svého nebude zbraňovati tobě, abys neměl pochovati *v něm* mrtvého svého.

7

וַיָּקָם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם־הָאָרֶץ לְבְנֵי־חֵת :

Abraham pak vstav, poklonil se lidu země té, totiž synům Het.

8

וַיְדַבֵּר אִתָּם לֵאמֹר אִם־יֵשׁ אֶת־נַפְשְׁכֶם לְקַבֵּר
אֶת־מֵתִי מִלִּפְנֵי שְׁמָעוֹנִי וּפְגַעוּ־לִי בְּעַפְרוֹן
בֶּן־צִחֹר :

A mluvil s nimi, řka: Jestliže se vám líbí, abych pochoval mrtvého svého od tváři své, slyšte mne, a přimluvte se za mne k Efronovi synu Sohar,

9

וַיֹּתֶן־לִי אֶת־מְעָרַת הַמַּכְפֶּלֶה אֲשֶׁר־לוֹ אֲשֶׁר
בְּקִצָּה שְׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מְלֵא יִתְּנָנָה לִי בְּתוֹכְכֶם
לְאַחֲזֹת־קְבֹר :

Ať mi dá jeskyni Machpelah, kterouž má na konci pole svého; za slušné peníze ať mi ji dá u prostřed vás, k dědičnému pohřbu.

10 וַעֲפְרוֹן יָשָׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי־חֵת וַיַּעַן עֲפְרוֹן הַחִתִּי
אֶת־אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת לְכָל בָּאִי
שַׁעַר־עִירוֹ לֵאמֹר:

Ten pak Efron seděl u prostřed synů Het. Tedy odpověděl Efron Hetejský Abrahamovi při přítomnosti synů Het, přede všemi, kteříž vcházejí do brány města jeho, řka:

11 לֹא־אֶדְנִי שָׁמַעְנִי הַשָּׂדֶה נְתַתִּי לָךְ וְהַמְעָרָה
אֲשֶׁר־בּוֹ לָךְ נְתַתִּיהָ לְעֵינֵי בְנֵי־עַמִּי נְתַתִּיהָ לָךְ
קֶבֶר מֵתָךְ:

Nikoli, pane můj, ale slyš mne: Pole to dávám tobě, dávámť také i jeskyni, kteráž na něm jest; před očima synů lidu svého dávám ji tobě; pochovejž mrtvého svého.

12 וַיִּשְׁתַּחוּ אַבְרָהָם לִפְנֵי עַם הָאָרֶץ:

Tedy poklonil se Abraham před lidem země té,

13 וַיְדַבֵּר אֶל־עֲפְרוֹן בְּאָזְנֵי עַם־הָאָרֶץ לֵאמֹר אֲךָ
אִם־אַתָּה לוֹ שָׁמַעְנִי נְתַתִּי כֶסֶף הַשָּׂדֶה קַח מִמֶּנִּי
וְאֶקְבְּרָה אֶת־מֵתִי שָׁמָּה:

A mluvil k Efronovi v přítomnosti lidu země, řka: A však jestliže ty jsi ten, prosím, vyslyš mne! Dámť stříbro za pole, vezmi je ode mne, a pochovám mrtvého svého tam.

14 וַיַּעַן עֲפְרוֹן אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ:

A odpovídaje Efron Abrahamovi, řekl jemu:

15 טו אֲדֹנִי שְׁמַעֲנִי אֶרֶץ אַרְבַּע מֵאֹת שֶׁקֶל-כֶּסֶף בֵּינִי
וּבֵינְךָ מִה־הוּא וְאֶת־מִתְךָ קָבֹר:

Můj pane, poslechni mne: Země *ta* za čtyři sta lotů stříbrných jest; *ale* mezi mnou a tebou co jest o to? Mrtvého svého pochovej.

16 טז וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל־עֶפְרוֹן וַיִּשְׁקַל אַבְרָהָם
לְעֶפְרוֹן אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת
אַרְבַּע מֵאֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף עֹבֵר לִסְחָר:

I uposlechl Abraham Efrona, a odvážil mu stříbra, jakž oznámil při přítomnosti synů Het, čtyři sta lotů stříbrných, běžných mezi kupci.

17 יז וַיָּקָם שִׂדָּה עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בַּמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי
מִמְרָא הַשְּׂדֵה וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר־בוֹ וְכָל־הָעֵץ
אֲשֶׁר בַּשְּׂדֵה אֲשֶׁר בְּכָל־גְּבֻלוֹ סָבִיב:

A odvedeno jest pole Efronovo, kteréž *bylo* v Machpelah, proti Mamre, pole a jeskyně na něm, a všecko stromoví, což ho na tom poli i na všech mezech jeho vůkol,

18 יח לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינֵי בְנֵי־חֵת בְּכָל בָּאֵי
שַׁעַר־עִירוֹ:

Abrahamovi v držení, před očima synů Het, a všech, kteříž vcházejí do brány města toho.

יט וְאַחֲרֵי־כֵן קָבַר אַבְרָהָם אֶת־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ
 אֶל־מַעֲרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה עַל־פְּנֵי מַמְרֵא הוּא
 חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

A potom pochoval Abraham Sáru, manželku svou, v jeskyni pole Machpelah, proti Mamre, (to *slove* Hebron), v zemi Kananejské.

כ וַיָּקָם הַשָּׂדֶה וְהַמַּעֲרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְאַבְרָהָם
 לְאַחֲזִית־קֶבֶר מֵאֵת בְּנֵי־חֵת:

Protož odevzdáno jest pole to i jeskyně, kteráž *byla* na něm, Abrahamovi k dědičnému pohřbu od synů Het.

כד

- 1 א וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיְהִי בֶרֶךְ
אֶת־אַבְרָהָם בְּכָל:

Abraham pak *již byl* starý a sešlého věku; a Hospodin požehnal mu ve všech věcech.

- 2 ב וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־עֲבָדָיו זָקֵן בֵּיתוֹ הַמְּשִׁל
בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ שִׁים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי:

Tedy řekl Abraham služebníkmu svému staršímu v domě svém, kterýž spravoval všechny věci jeho: Vlož nyní ruku svou pod bedro mé,

- 3 ג וְאֲשָׁבִיעֶךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ
אֲשֶׁר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לְבָנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר
אֲנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ:

Abych tě zavázal přísahou skrze Hospodina, Boha nebe a Boha země, abys nebral manželky synu mému ze dcer Kananejských, mezi nimiž já bydlím.

- 4 ד כִּי אֶל־אֶרֶצִי וְאֶל־מוֹלְדֹתַי תֵּלֵךְ וְלִקְחָתָּ אִשָּׁה
לְבָנִי לִי־צָחָק:

Ale půjdeš do země mé a příbuznosti mé; a *odtud* vezmeš manželku synu mému Izákovi.

5 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד אוֹלִי לֹא-תֵאבְּהָ הָאִשָּׁה
לָלֶכֶת אַחֲרַי אֶל-הָאָרֶץ הַזֹּאת הִהְיֶשֶׁב אָשִׁיב
אֶת-בְּנִי אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יֵצְאתָ מִשָּׁם:

I řekl jemu služebník ten: Kdyby pak nechtěla žena ta se mnou jít do země této, mám-li zase uvést syna tvého do země, z níž jsi vyšel?

6 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם הַשָּׂמֶר לְךָ כֵּן-תֵּשִׁיב
אֶת-בְּנִי שָׁמָּה:

Kterýžto odpověděl: Hleď, abys zase neuvodil syna mého tam.

7 יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לָקַחְנִי מִבֵּית אָבִי
וּמֵאָרֶץ מוֹלַדְתִּי וְאֲשֶׁר דִּבֶּר-לִי וְאֲשֶׁר
נִשְׁבַּע-לִי לֵאמֹר לְזִרְעֶךָ אֶתֵּן אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת
הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכּוֹ לְפָנֶיךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לְבְנִי
מִשָּׁם:

Hospodin Bůh nebe, kterýž vzal mne z domu otce mého a z vlasti mé, a mluvil mi, a kterýž mi přísáhl, řka: Semeně tvému dám zemi tuto, onť pošle anděla svého před tebou, a vezmeš manželku synu mému odtud.

8 וְאִם-לֹא תֵאבְּהָ הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרַי וְנָקִיתָ
מִנִּשְׁבָּעְתִּי זֹאת רַק אֶת-בְּנִי לֹא תֵשִׁיב שָׁמָּה:

Jestliže by pak žena ta nechtěla jít s tebou, svoboden budeš od této přísahy mé; toliko syna mého neuvod tam zase.

ט וַיִּשָּׂם הָעֶבֶד אֶת־יָדוֹ תַּחַת יָרֵךְ אַבְרָהָם אֲדֹנָיו
וַיִּשָּׁבַע לוֹ עַל־הַדָּבָר הַזֶּה:

Tedy vložil služebník ten ruku svou pod bedro Abrahama, pána svého, a přísáhl jemu na tu řeč.

י וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֲשָׂרָה גִּמְלִים מִגִּמְלֵי אֲדֹנָיו וַיֵּלֶךְ
וְכָל־טוֹב אֲדֹנָיו בָּיָדוֹ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־אַרַם
נַחֲרַיִם אֶל־עִיר נָחוֹר:

A vzal služebník ten deset velbloudů z velbloudů pána svého, aby se bral; *nebo měl všecken statek pána svého v rukou svých*. I vstav, bral se k Aram Naharaim do města Náchor.

יא וַיִּבְרַךְ הַגִּמְלִים מַחוּץ לָעִיר אֶל־בְּאֵר הַמַּיִם
לָעֵת עָרֵב לָעֵת צִאת הַשָּׁאֲבֹת:

A zastavil se s velbloudy před městem, u studnice vody k večerou, času toho, když vycházejí vážití *vody*.

יב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם הַקָּרֵה־נָא
לִפְנֵי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה־חֶסֶד עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם:

A řekl: Hospodine, Bože pána mého Abrahama, dejž, prosím, ať se potká se mnou dnes *to, čehož hledám*; a učiň milosrdenství se pánem mým Abrahamem.

יג הִנֵּה אֲנֹכִי נֹצֵב עַל־עֵין הַמַּיִם וּבָנוֹת אֲנָשֵׁי הָעִיר
יֵצְאוּ לְשֹׁאֵב מַיִם:

Aj, já stojím u studnice vody, a dcery mužů města tohoto vycházejí, aby vážily vodu.

י' וְהָיָה הַנֶּעֱרָ אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיהָ הִטִּי-נָא כַדָּךְ.
וְאַשְׁתָּה וְאַמְרָה שְׁתֵּה וְגַם-נִמְלִיךְ אֲשָׁקָה אֹתָהּ
הַכֹּחֶת לְעַבְדְּךָ לִיצְחָק וּבָה אֲדַע כִּי-עָשִׂיתָ
חֶסֶד עִם-אֲדֹנִי:

Děvečka tedy, kteréž bych řekl: Nachyl medle věderce svého, ať se napiji, a ona by řekla: Pí, také i velbloudy tvé napojím, ta aby byla, *kterouž* jsi způsobil služebníkmu svému Izákovi; a po tomť poznám, že jsi milosrdenství učinil se pánem mým.

וַיְהִי-הוּא טָרָם כָּלָה לְדַבֵּר וְהָיָה רִבְקָה יֹצֵאת
אֲשֶׁר יָלְדָה לְבִתּוּאֵל בֶּן-מִלְכָּה אִשְׁתִּי נָחוֹר אָחִי
אֲבִרָהָם וְכָדָה עַל-שִׁכְמָהּ:

I stalo se prvé, než on přestal mluvit, aj, Rebeka, kteráž se narodila Bathuelovi, synu Melchy, manželky Náchora bratra Abrahamova, vycházela, a věderce její *bylo* na rameni jejím.

וְהַנֶּעֱרָ טִבַּת מִרְאָה מְאֹד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא
יָדָעָה וַתֵּרֶד הָעֵינָה וַתִּמְלֵא כַדָּה וַתַּעַל:

A *byla* děvečka na pohledění velmi krásná, panna, a muž nepoznal jí; kterážto sešla k studnici té, a naplnivši věderce své, šla vzhůru.

וַיָּרֶץ הָעֶבֶד לִקְרֹאתָהּ וַיֹּאמֶר הַגְּמִיאֵנִי נָא
מֵעֵט-מַיִם מִכַּדְּךָ:

Tedy běžel služebník ten proti ní, a řekl: Dej mi píti, prosím, maličko vody z věderce svého.

18 יח וַתֹּאמֶר שְׂתֵה אֲדֹנִי וַתִּמְהַר וַתָּרֶד כַּדָּה
עַל-יָדָהּ וַתִּשְׁקֶהוּ:

I řekla: Napí se, pane můj. A rychle složila věderce své na ruku svou a dala mu píti.

19 יט וַתִּכַּל לְהַשְׁקֶתוּ וַתֹּאמֶר גַּם לְגַמְלֶיךָ אֲשַׁאב עֹד
אִם-כֻּלּוֹ לְשֵׁתָת:

A davši mu píti, řekla: Také velbloudům tvým navážím, dokudž se nenapijí.

20 כ וַתִּמְהַר וַתַּעַר כַּדָּה אֶל-הַשִּׁקָּת וַתָּרֶץ עוֹד
אֶל-הַבְּאֵר לְשַׁאב וַתִּשְׁאֹב לְכָל-גַּמְלָיו:

Tedy rychle vylila z věderce svého do koryta, a běžela ještě k studnici, aby vážila *vodu*; a vážila všechněm velbloudům jeho.

21 כא וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאָה לָּהּ מִמַּחְרִישׁ לָדַעַת הַהִצְלִיחַ
יְהוָה דַּרְכּוֹ אִם-לֹא:

Muž pak ten s užasnutím divil se jí mlče, rozjímaje, aby zvěděl, zdařil-li Hospodin cestu jeho, čili nic.

22 כב וַיְהִי כִּאֲשֶׁר כֻּלּוֹ הַגַּמְלִים לְשֵׁתוֹת וַיִּקַּח הָאִישׁ
גִּזָּם זָהָב בֶּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צַמִּידִים עַל-יָדֶיהָ
עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם:

I stalo se, když přestali píti velbloudové, vyňav muž náušnici zlatou, ztíží půl lotu, a dvě náramnice, *dal* na ruce její, kteréž vážily deset lotů zlata.

23 כג וַיֹּאמֶר בֶּת-מִי אַתָּה הַיָּדִי נָא לִי הֵיטֵב בֵּית-אָבִיךָ.
מָקוֹם לָנוּ לָלִין:

A řekl: Čí jsi dcera? Pověz mi, prosím, jest-li v domě otce tvého nám místo, kdež bychom přes noc zůstali?

24 כד וַתֹּאמֶר אֵלָיו בֶּת-בְּתוּאֵל אֲנֹכִי בֶן-מֶלְכָּה אֲשֶׁר
יִלְדָּה לְנָחֹר:

Jemužto odpověděla: Dcera jsem Bathuele, syna Melchy, kteréhož porodila Náchorovi.

25 כה וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם-תֵּבָן גַּם-מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ
גַּם-מָקוֹם לָלוֹן:

Řekla ještě k němu: Slámy také a potravu hojně u nás jest, ano i místo, kdež byste přes noc zůstali.

26 כו וַיִּקֹּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ לַיהוָה:

Tedy skloniv hlavu, poklonu učinil Hospodinu.

27 כז וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אֲבִרְהָם אֲשֶׁר
לֹא-עָזַב חֲסִדּוֹ וַאֲמָתוֹ מֵעַם אֲדֹנִי אֲנֹכִי בְּדֶרֶךְ
נַחֲנִי יְהוָה בֵּית אָחִי אֲדֹנִי:

A řekl: Požehnaný Hospodin, Bůh pána mého Abrahama, kterýž neodjal milosrdenství svého a pravdy své od pána mého, mne *také* na cestě vedl Hospodin k domu bratří pána mého.

28 כח וַתָּרֵץ הַנְּעִר וַתֵּגֵד לְבֵית אִמָּהּ כְּדִבְרֵים הָאֵלֶּה:

I běžela děvečka, a oznámila v domě matky své tak, jakž se stalo.

כט וְלִרְבֵּקָה אָח וְשִׁמוֹ לָבָן וַיֵּרֶץ לָבָן אֶל-הָאִישׁ
הַחוּצָה אֶל-הָעֵין:

A měla Rebeka bratra, jménem Lábana; ten běžel k muži tomu ven k studnici.

ל וַיְהִי כִּרְאֹת אֶת-הַנָּזִים וְאֶת-הַצְּמִדִּים עַל-יָדַי
אֲחֹתוֹ וּכְשָׁמְעוּ אֶת-דְּבָרֵי רְבֵקָה אֲחֹתוֹ לֵאמֹר
כֹּה-דָבַר אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל-הָאִישׁ וְהָיָה
עֹמֵד עַל-הַנִּמְלִים עַל-הָעֵין:

Nebo uzřev náušnici a náramnice na rukou sestry své, a slyšev slova Rebeky sestry své, ana praví: Tak mluvil ke mně člověk ten, přišel k muži, a on stál při velbloudích u studnice.

לא וַיֹּאמֶר בּוֹא בְרוּךְ יְהוָה לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ
וְאַנְכִי פָנִיתִי הַבַּיִת וּמָקוֹם לַנִּמְלִים:

Jemuž řekl: Vejdi, požehnaný Hospodinův. Proč bys stál vně, když jsem připravil dům a místo velbloudům?

לב וַיָּבֹא הָאִישׁ הַבַּיְתָה וַיִּפְתַּח הַנִּמְלִים וַיִּתֵּן תָּבָן
וּמִסְפּוֹא לַנִּמְלִים וּמִים לְרַחֵץ רַגְלָיו וְרַגְלֵי
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ:

Tedy všel muž ten do domu, a odsedlal velbloudy, a dal *Lában* slámy a potravu velbloudům, i vody k umytí noh jeho a noh mužů těch, kteří s ním *byli*.

33 לָג וַיֵּשֶׁם וַיִּשֶׂם לְפָנָיו לֶאֱכֹל וַיֹּאמֶר לֹא אֲכַל עַד
אִם-דִּבַּרְתִּי דְבָרִי וַיֹּאמֶר דְּבַר:

A položil předeň *chléb*, aby jedl. Ale on řekl: Nebudu jísti, dokudž nevypravím řečí svých. I řekl *Lában*: Mluv.

34 לָד וַיֹּאמֶר עֶבֶד אַבְרָהָם אָנֹכִי:

Tedy řekl: Služebník Abrahamův jsem já.

35 לָהּ וַיְהִיָּה בֵּרֶךְ אֶת-אֲדֹנִי מְאֹד וַיִּגְדַּל וַיִּתֵּן-לוֹ צֹאן
וּבָקָר וְכֶסֶף וְזָהָב וְעֶבְדִּים וְשִׁפְחֹת וְגַמְלִים
וַחֲמֹרִים:

A Hospodin požehnal pánu mému velice, tak že veliký učiněn jest; nebo dal mu ovce a voly, stříbro a zlato, služebníky a děvky, velbloudy a osly.

36 לָו וַתֵּלֶד שָׂרָה אִשְׁת׃ אֲדֹנִי בֵּן לֶאֲדֹנִי אַחֲרֵי זִקְנָתָהּ
וַיִּתֵּן-לוֹ אֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ:

A porodila Sára, manželka pána mého, pánu mému v starosti své syna, jemuž dal, cožkoli má.

37 לָז וַיִּשְׁבַּעַנִי אֲדֹנִי לֵאמֹר לֹא-תִקַּח אִשָּׁה לְבָנִי
מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יֹשֵׁב בְּאֶרְצוֹ:

I zavázal mne přísahou pán můj, řka: Nevezmeš manželky synu mému ze dcer Kananejských, v jejichž zemi já bydlím.

לח אִם-לֹא אֶל-בֵּית-אָבִי תֵלֵךְ וְאֶל-מִשְׁפַּחְתִּי
וְלִקְחָתָ אִשָּׁה לְבָנִי:

Ale k domu otce mého půjdeš, a k rodině mé, a *odtud* vezmeš manželku synu mému.

39 וַאֲמַר אֶל-אֲדָנִי אֵלַי לֹא-תֵלֵךְ הָאִשָּׁה אַחֲרַי:

A když jsem řekl pánu svému: Snad nepůjde žena ta se mnou?

40 וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה אֲשֶׁר-הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו יִשְׁלַח
מִלְאָכּוֹ אִתָּךְ וְהַצְלִיחַ דְּרָכְךָ וְלִקְחָתָ אִשָּׁה
לְבָנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית אָבִי:

Odpověděl mi: Hospodin, před jehož obličejem ustavičně jsem chodil, pošle anděla svého s tebou, a šťastnou způsobí cestu tvou, a vezmeš manželku synu mému z rodiny mé, a z domu otce mého.

41 אִזְ תִּנָּקָה מֵאֲלָתִי כִי תָבוֹא אֶל-מִשְׁפַּחְתִּי
וְאִם-לֹא יִתְּנוּ לָךְ וְהָיִיתָ נָקִי מֵאֲלָתִי:

A budeš svoboden od přísahy mé, když bys přišel k rodině mé; a jestliže by nedali tobě, budeš prost od přísahy mé.

42 וַאֲבֹא הַיּוֹם אֶל-הָעֵין וַאֲמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדָנִי
אֲבָרְכֶם אִם-יִשְׁקֶנָּא מִצְלִיחַ דְּרָכֵי אֲשֶׁר אָנֹכִי
הֹלֵךְ עָלֶיהָ:

Protož dnes přišed k studnici, řekl jsem: Hospodine, Bože pána mého Abrahama, jestliže ty nyní šťastně spravuješ cestu mou, po níž já jdu,

מג הִנֵּה אָנֹכִי נֹצֵב עַל־עֵין הַמַּיִם וְהָיָה הָעֶלְמָה
הִי־צֹאת לְשֹׂאב וְאָמַרְתִּי אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי־נָא
מֵעֵט־מַיִם מִכֵּדָךְ׃

Aj, já stojím u studnice vody; protož, nechžť panna, kteráž vyjde vážiti vody, když bych jí řekl: Dej mi pítí nyní maličko vody z věderce svého,

44 מוד וְאָמַרְהָ אֵלַי גַּם־אֶתָּה שְׂתֵּה וְגַם לְגַמְלִיךָ אֶשְׂאֵב
הוּא הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הִכִּיחַ יְהוָה לְבֶן־אָדָמִי׃

A ona by mi odpověděla: I ty pí, i velbloudům tvým také navážím, ta ať jest manželka, kterouž způsobil Hospodin synu pána mého.

45 מזה אָנִי טֹרֵם אֶכְלָה לְדַבֵּר אֶל־לְבִי וְהִנֵּה רִבְקָה
יֹצֵאת וְכֹדֶה עַל־שִׁכְמָהּ וְתוֹרֵד הָעֵינָה וְתִשְׂאֵב
וְאָמַר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי נָא׃

Prvé pak než jsem já přestal mluvit v srdci mém, aj, Rebeka vycházela mající věderce své na rameni svém, a sšedši k studnici, vážila. I řekl jsem jí: Prosím, dej mi pítí.

46 מור וְתַמְהִיר וְתוֹרֵד כֹּדֶה מֵעָלֶיהָ וְתֹאמַר שְׂתֵּה
וְגַם־גַּמְלִיךָ אֶשְׁקֶה וְאִשָּׁתִּי וְגַם הַגַּמְלִים הַשְׁקָתָה׃

Ona pak rychle složila věderce své s sebe, a řekla: Pí, také i velbloudy tvé napojím. Tedy pil jsem, a napojila také velbloudy.

וַאֲשָׁאֵל אֶתָּהּ וַאֲמַר בֵּת-מִי אַתָּה וַתֹּאמֶר
בֵּת-בְּתוּאֵל בֶּן-נָחוֹר אֲשֶׁר יָלְדָה-לוֹ מִלְכָּה
וַאֲשֶׁם הַנָּזִם עַל-אַפָּהּ וְהַצְמִידִים עַל-יְדֶיהָ:

I ptal jsem se jí, a řekl jsem: Čí jsi dcera? Ona odpověděla: Dcera Bathuele, syna Náchorova, jehož mu porodila Melcha. Tedy dal jsem náušnici na tvář její, a náramnice na ruce její.

וַאֲקֹד וַאֲשַׁתְּחִוָּה לַיהוָה וַאֲבָרַךְ אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲדֹנִי אֲבָרְכֶם אֲשֶׁר הִנַּחְנִי בְּדֶרֶךְ אֱמֶת לְקַחַת
אֶת-בֵּת-אָחִי אֲדֹנִי לְבִנוֹ:

A skloniv hlavu, poklonu jsem učinil Hospodinu, a dobrořečil jsem Hospodinu, Boha pána mého Abrahama, kterýž vedl mne po cestě přímé, abych dceru bratra pána svého vzal synu jeho.

וְעַתָּה אִם-יִשְׁכֶּם עֲשִׂים חֶסֶד וַאֲמַת אֶת-אֲדֹנִי
הַגִּידוּ לִי וְאִם-לֹא הִגִּידוּ לִי וַאֲפָנָה עַל-יְמִין אוֹ
עַל-שְׂמָאל:

Protož nyní, činíte-li milosrdenství, a pravdu se pánem mým, oznamte mi; pakli nic, *také* mi oznamte, a obrátím se na pravo neb na levo.

וַיַּעַן לָבָן וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ מִיָּהוָה יֵצֵא הַדָּבָר
לֹא נוֹכַל דְּבַר אֱלֹהִים רַע אוֹ-טוֹב:

Tedy odpověděli Lában a Bathuel, řkouce: Od Hospodina vyšla jest věc tato; nemůžemeť odepřítí v ničemž.

51 נא הִנֵּה-רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח וְלֶךְ וְהָיִי אִשָּׁה
לְבֶן-אֲדֹנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה:

Aj, Rebeka před tebou, vezmiž ji a jeď; a necht' jest manželkou synu pána tvého, jakož mluvil Hospodin.

52 נב וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עֶבֶד אַבְרָהָם אֶת-דְּבָרֵיהֶם
וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה לַיהוָה:

I stalo se, že jakž uslyšel služebník Abrahamův slova jejích, poklonil se Hospodinu až k zemi.

53 נג וַיּוֹצֵא הָעֶבֶד כְּלֵי-כֶסֶף וְכְלֵי זָהָב וּבְגָדִים וַיִּתֵּן
לְרִבְקָה וּמִגְדָּנָתָה נָתַן לְאָחִיהָ וּלְאִמָּהּ:

A vyňav služebník ten nádoby stříbrné a nádoby zlaté a oděv, dal Rebece; drahé také *dary* dal bratru jejímu a matce její.

54 נד וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-עִמּוֹ וַיְלִינוּ
וַיִּקְוִמוּ בִּבְקֹר וַיֹּאמֶר שְׁלַחְנִי לְאֲדֹנִי:

Tedy jedli a pili, on i muži, kteříž byli s ním, a zůstali tu přes noc. Ráno pak když vstali, řekl: Propust'te mne ku pánu mému.

55 נה וַיֹּאמֶר אָחִיהָ וְאִמָּהּ תֵּשֵׁב הַנֶּעַר אִתָּנוּ יָמִים אֹ
עָשׂוֹר אַחֵר תֵּלֶךְ:

I odpověděl bratr její a matka: Nechat' pozůstane děvečka s námi *za některý* den, aspoň za deset; potom půjdeš.

56 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֶל־תֹּאחֲרוּ אֹתִי וַיְהִי הַצְּלִיחַ
דַּרְכִּי שְׁלֹחוֹנִי וְאִלְכָה לְאֹדְנִי:

On pak řekl jim: Nezdržujte mne, poněvadž Hospodin šťastnou způsobil cestu mou; propusťtež mne, ať jdu ku pánu svému.

57 וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא לַנַּעֲרָ וְנִשְׁאַלָהּ אֶת־פִּיהָ:

I řekli: Zavolejme děvččky a zeptejme se, co dí k tomu.

58 וַיִּקְרְאוּ לְרֵבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הֲתִלְכִּי
עִם־הָאִישׁ הַזֶּה וַתֹּאמֶר אֵלֶיהָ:

Tedy zavolali Rebeky, a řekli jí: Chceš-li jíti s mužem tímto? I řekla: Půjdu.

59 וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־רֵבְקָה אֶחְתָּתָם וְאֶת־מִנְקָתָהּ
וְאֶת־עֶבֶד אֲבִרָהָם וְאֶת־אֲנָשָׁיו:

A propouštějíce Rebeku sestru svou a chovačku její, služebníka také Abrahamova s muži jeho,

60 וַיְבָרְכוּ אֶת־רֵבְקָה וַיֹּאמְרוּ לָהּ אַחֲתֵנוּ אֵת־הַיְי
לְאַלְפֵי רֶבְבָה וַיִּירֶשׁ זֶרַעְךָ אֶת־שַׁעַר שְׁנֵאָיו:

Požehnali Rebeky a mluvili jí: Sestro naše, ty buď v tisíce tisíců, a símě tvé dědičně obdrž brány nepřátel svých.

61 סא וַתָּקָם רִבְקָה וַנַּעֲרָתֶיהָ וַתִּרְכְּבֵנָה עַל־הַנָּמְלִים
וַתִּלְכְּנָה אַחֲרֵי הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת־רִבְקָה
וַיֵּלֶךְ:

Tedy vstala Rebeka a děvečky její, a vsedše na velbloudy, jely za mužem tím. A tak vzal služebník ten Rebeku, a odjel.

62 סב וַיֵּצֵק בָּא מְבוֹא בְּאֵר לַחֵי רְאִי וְהוּא יוֹשֵׁב
בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב:

Izák pak šel, navracuje se od studnice Živého vidoucího mne; nebo bydlil v zemi polední.

63 סג וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בִּשְׂדֵה לְפָנוֹת עָרֶב וַיִּשָּׂא
עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה גַמְלִים בָּאִים:

A vyšel Izák k přemýšlování na pole, když se chýlilo k večerou; a pozdvih očí svých, uzřel, an velbloudové jdou.

64 סד וַתִּשָּׂא רִבְקָה אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרָא אֶת־יִצְחָק וַתִּפֹּל
מֵעַל הַנָּמֶל:

Pozdvihla také Rebeka očí svých, a uzřevši Izáka, ssedla s velblouda.

65 סה וַתֹּאמֶר אֶל־הָעֶבֶד מִי־הָאִישׁ הַלֹּזֶה הַהוּא?
בִּשְׂדֵה לְקָרְאֲתָנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא אֲדֹנִי
וַתִּקַּח הַצִּעִיף וַתִּתְכַּס:

Nebo řekla byla služebníku: Kdo jest ten muž, kterýž jde po poli proti nám? Odpověděl služebník: To jest pán můj. I vzala rouchu, a přistřela se.

וַיְסַפֵּר הָעֶבֶד לְיִצְחָק אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
עָשָׂה:

Tedy vypravoval služebník Izákovi vše, což působil.

וַיְבִאֶהָ יִצְחָק הָאֵלֶּלָה שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח
אֶת־רִבְקָה וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּאֱהָבָהּ וַיִּנָּחֶם
יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ:

I uvedl ji Izák do stanu Sary matky své, a vzal Rebeku, a měl ji za manželku, a miloval ji. I potěšil se Izák po *smrti* matky své.

כה

1 א וַיִּסַּף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וּשְׁמָהּ קְטוּרָה:

Abraham pak opět pojal ženu jménem Ceturu.

2 ב וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־זִמְרָן וְאֶת־יִקְשָׁן וְאֶת־מֶדָן
וְאֶת־מִדְיָן וְאֶת־יִשְׁבָּק וְאֶת־שׁוּחַ:

Kterážto porodila jemu Zamrana, a Jeksana, a Madana, a Madiana, Jezbocha a Suecha.

3 ג וַיִּקְשָׁן יָלַד אֶת־שָׁבָא וְאֶת־דֶּדָן וּבְנֵי דֶדָן הָיוּ
אֲשׁוּרִים וְלָטוּשִׁים וְלָאֳמִים:

Jeksan potom zplodil Sábu a Dedana. Synové pak Dedanovi byli: Assurim, a Latuzim, a Laomin.

4 ד וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וְעֶפֶר וְחִנֹּךְ וְאַבִּידָע וְאֶלְדָּעָה
כָּל־אֵלֶּה בְנֵי קְטוּרָה:

Ale synové Madianovi: Efa, a Efer, a Enoch, a Abida, a Helda; všickni ti synové byli Cetury.

5 ה וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ לְיִצְחָק:

I dal Abraham Izákovi všechno, což měl.

6 וְלִבְנֵי הַפִּילִגְנִים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם
מִתְּנַת וַיִּשְׁלַחם מֵעַל יִצְחָק בְּנוֹ בְּעוֹדָנוּ חַי
קִדְמָה אֶל־אֶרֶץ קְדָם:

Synům pak ženin svých dal Abraham dary, a odeslal je od Izáka syna svého, ještě živ jsa, k východu do země východní.

7 וְאַלֶּה יְמֵי שְׁנֵי־חַיֵּי אַבְרָהָם אֲשֶׁר־חַי מֵאֵת שָׁנָה
וְשִׁבְעִים שָׁנָה וְחֲמִשׁ שָׁנִים:

Tito pak jsou dnové let života Abrahamova, v nichž byl živ: Sto sedmdesáte a pět let.

8 וַיָּגוּעַ וַיָּמָת אַבְרָהָם בְּשִׁיבָה טוֹבָה זָקֵן וְשָׁבֵעַ
וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמּוּיוֹ:

I skonal a umřel Abraham v starosti dobré, stár jsa a plný *dnů*; a připojen jest k lidu svému.

9 וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ יִצְחָק וַיִּשְׁמַעְיָאל בְּנָיו אֶל־מְעָרַת
הַמַּכְפֵּלָה אֶל־שְׂדֵה עֶפְרָן בֶּן־צִחֹר הַחֲתָנִי אֲשֶׁר
עַל־פְּנֵי מַמְרָא:

Tedy pochovali ho Izák a Izmael synové jeho v jeskyni Machpelah, na poli Efrona, syna Sohar Hetejského, naproti Mamre,

10 הַשְּׂדֵה אֲשֶׁר־קָנָה אַבְרָהָם מֵאֵת בְּנֵי־חֵת שָׁמָּה
קָבַר אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ:

Na tom poli, kteréž byl koupil Abraham od synů Het; tu pochován jest Abraham i Sára manželka jeho.

11 יֵאָדָה אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים
אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עִם־בְּאֵר לַחֵי רְאִי:

Po smrti pak Abrahamově požehnal Bůh Izákovi synu jeho, a bydlil Izák u studnice Živého vidoucího mne.

12 וְאֵלֶּה תְּלֹדֹת יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֲשֶׁר יָלְדָה
הַגֵּר הַמִּצְרִית שְׁפָחַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם:

Tito jsou pak rodové Izmaele syna Abrahamova, jehož porodila Agar Egyptská, děvka Sářina, Abrahamovi.

13 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל בְּשִׁמְתָם לְתוֹלְדָתָם
בְּכֹר יִשְׁמָעֵאל נָבִית וְקָדָר וְאַדְבֵּאל וּמַבְשָׁן:

A tato jsou jména synů Izmaelových, jimiž se jmenují po rodech svých: Prvorozený Izmaelův Nabajot, po něm Cedar, a Adbeel a Mabsan,

14 וּמִשְׁמַע וְדוּמָה וּמִשָּׂא:

A Masma, a Dumah a Massa,

15 חֲדָד וְתִמָּא יְטוּר נָפִישׁ וְקֶדְמָה:

Hadar a Tema, Jetur, Nafis a Cedma.

16 אֵלֶּה הֵם בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל וְאֵלֶּה שְׁמֹתָם בְּחֻצֵּיהֶם
וּבְטִירְתָם שְׁנִים־עָשָׂר נְשִׂאִם לְאֻמָּתָם:

Ti jsou synové Izmaelovi, a ta jména jejich, po všech jejich, a po městech jejich, dvanáctero knížat po čeledech jejich.

17 וְאַלֶּה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מֵאֵת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים י"ז
שָׁנָה וְשִׁבְעַ שָׁנִים וַיָּגוּעַ וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל-עַמּוּיוֹ:

Bylo pak života Izmaelova sto třiceti a sedm let, i skonal; a umřev, připojen jest k lidu svému.

18 וַיִּשְׁכְּנוּ מִחֵוִילָה עַד-שׁוּר אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי מִצְרַיִם יח
בְּאַכָּה אֲשׁוּרָה עַל-פְּנֵי כָל-אַחֵיו נָפַל:

A bydlili od Hevilah až do Sur, jenž jest proti Egyptu, když jdeš do Assyrie; před tváří všech bratří svých položil se.

19 וְאַלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן-אַבְרָהָם אַבְרָהָם יט
הוֹלִיד אֶת-יִצְחָק:

Tito jsou také rodové Izáka syna Abrahamova: Abraham zplodil Izáka.

20 וַיְהִי יִצְחָק בֶּן-אַרְבָּעִים שָׁנָה בִּקְהֻתּוֹ אֶת-רֵבְקָה כ
בֵּת-בְּתוּאֵל הָאֲרָמִי מִפָּדָן אָרָם אֲחִית לָבָן
הָאֲרָמִי לוֹ לְאִשָּׁה:

Byl pak Izák ve čtyřicíti letech, když sobě vzal za manželku Rebeku, dceru Bathuele Syrského, z Pádan Syrské, sestru Lámana Syrského.

21 וַיַּעֲתָר יִצְחָק לַיהוָה לְנָכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה כא
הוּא וַיַּעֲתָר לוֹ יְהוָה וַתֵּהֲרַר רֵבְקָה אִשְׁתּוֹ:

I modlil se Izák pokorně Hospodinu za manželku svou; nebo byla neplodná. A uslyšel jej Hospodin; a tak počala Rebeka manželka jeho.

22 כב וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקֶרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן לָמָּה
זֶה אֲנֹכִי וַתֵּלֶךְ לְדֶרֶשׁ אֶת־יְהוָה:

A když se děti potiskali v životě jejím, řekla: Má-liť tak býti, proč jsem já počala?
Šla tedy, aby se otázala Hospodina.

23 כג וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ שְׁנֵי גִיִּים בְּבִטְנָךְ וְשְׁנֵי
לְאָמִים מִמֵּעֵךְ יִפְרְדּוּ וְלֹאִם מְלֹאִם יֵאָמֵץ וְרַב
יַעֲבֹד צַעִיר:

I řekl jí Hospodin: Dva národové jsou v životě tvém, a dvůj lid z života tvého se
rozdělí; lid pak jeden nad druhý bude silnější, a větší sloužiti bude menšímu.

24 כד וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לֵלֶדֶת וְהָיָה תוֹמָם בְּבִטְנָהּ:

A když se naplnili dnové její, aby porodila, a aj, blíženci *byli* v životě jejím.

25 כה וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אֲדָמוֹנִי כָּלּוּ כְּאֶדְרֶת שֹׁעָר
וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו:

I vyšel první ryšavý všecken, a jako oděv chlupatý; i nazvali jméno jeho Ezau.

26 כו וְאַחֲרֵי־כֵן יָצָא אָחִיו וַיְדֹ אֶחָזֶת בַּעֲקֵב עֵשָׂו
וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיִּצְחָק בֵּין־שְׁנַיִם שָׁנָה בְּלֶדֶת
אֹתָם:

Potom pak vyšel bratr jeho, a rukou svou držel Ezau za patu; pročez nazváno
jest jméno jeho Jákob. A byl Izák v šedesáti letech, když ona je porodila.

27 כז וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֹשֵׂוֹ אִישׁ יָדַע צֹיד אִישׁ
שָׂדֶה וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהֲלִים:

A když dorostli ti děti, byl Ezau lovec umělý, chodě po polích; Jákob pak byl muž prostý a v staních bydlil.

28 כח וַיֵּאָהֵב יִצְחָק אֶת־עֹשֵׂוֹ כִּי־צֹיד בְּפִיו וְרֵבְקָה
אֹהֶבֶת אֶת־יַעֲקֹב:

I byl Izák laskav na Ezau, proto že z lovu jeho míval pokrm; ale Rebeka laskava byla na Jákoba.

29 כט וַיִּזֵּד יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֹא עֹשֵׂוֹ מִן־הַשָּׂדֶה וְהוּא
עֵיף:

Uvařil pak Jákob krmičku. Tedy Ezau přišel z pole zemdlený,

30 ל וַיֹּאמֶר עֹשֵׂוֹ אֶל־יַעֲקֹב הֲלִעִיטָנִי נָא מִן־הָאֶדָם
הָאֶדָם הַזֶּה כִּי עֵיף אָנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ
אֶדֹם:

A řekl Jákobovi: Dej mi, prosím, jísti *krmě* té červené, nebo jsem umdlel. *Protož nazváno jest jméno jeho Edom.*

31 לא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מְכָרָה כִּיּוֹם אֶת־בְּכֹרְתְךָ לִי:

Odpověděl Jákob: Prodej mi dnes hned prvorozenství své.

32 לב וַיֹּאמֶר עֹשֵׂוֹ הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה־זֶּה
לִי בְּכֹרָה:

I řekl Ezau: Aj, já k smrti se blížím, k čemuž mi tedy to prvorozenství?

לג וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הַשְׁבְּעָה לִּי כִּיּוֹם וַיִּשָּׁבַע לוֹ
וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכֹרְתּוֹ לְיַעֲקֹב:

Dí Jákob: Přisáhni mi dnes hned. I přisáhl mu, a prodal prvorozenství své Jákobovi.

לד וַיַּעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וְנִזִּיד עֵדְשִׁים וַיֹּאכַל
וַיִּשֶׂת וַיִּקֶּם וַיֵּלֶךְ וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה:

Tedy Jákob dal Ezauchovi chleba a *té* krmě z šocovice. Kterýžto jedl a pil, a vstav, odšel; a *tak* pohrdl Ezau prvorozenstvím.

כו

- 1 א וַיְהִי רָעָב בְּאֶרֶץ מִלְכָּד הָרָעָב הָרָאשׁוֹן אֲשֶׁר
הָיָה בִּימֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל-אַבְיִמֶלֶךְ
מֶלֶךְ-פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה׃

Byl pak *opět* hlad na zemi, mimo hlad první, kterýž byl za dnů Abrahamových. Tedy odebral se Izák k Abimelechovi králi Filistinskému do Gerar.

- 2 ב וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר אֶל-תִּרְדֹּם מִצְרַיִמָּה שָׁכֵן
בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר אָמַר אֵלָיָה׃

Nebo ukázal se jemu Hospodin a řekl: Nesstupuj do Egypta; *ale* bydlí v zemi, kterouž oznámím tobě.

- 3 ג גּוֹר בְּאֶרֶץ הַזֹּאת וְאֶהְיָה עִמָּךְ וְאַבְרַכְךָ כִּי-לֹךְ
וּלְזִרְעֶךָ אֶתֵּן אֶת-כָּל-הָאֲרָצַת הָאֵל וְהִקְמַתִּי
אֶת-הַשְּׂבָעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיָּה׃

Budiž tedy pohostinu v zemi této, a budu s tebou, a požehnám tobě; nebo tobě a semeni tvému dám všechny země tyto, a utvrdím přísahu, kterouž jsem přísáhl Abrahamovi, otci tvému.

- 4 ד וְהִרְבֵּיתִי אֶת-זִרְעֶךָ כְּכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּי
לְזִרְעֶךָ אֶת כָּל-הָאֲרָצַת הָאֵל וְהִתְבָּרְכוּ
בְּזִרְעֶךָ כָּל-גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃

Rozmnožím také símě tvé jako hvězdy nebeské, a dám semeni tvému všechny země tyto, a požehnání budou v semeni tvém všickni národové země;

5 ה עֶקֶב אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקוֹלִי וַיִּשְׁמַר
מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי חֻקֹּתַי וְתוֹרֹתַי:

Protože uposlechl Abraham hlasu mého, a ostříhal nařízení mých, příkázání mých, ustanovení mých a zákonů mých.

6 וַיָּשָׁב יִצְחָק בְּגֵרָר:

Bydlil tedy Izák v Gerar.

7 ז וַיִּשְׁאַלּוּ אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אַחֲתִי הִוא
כִּי יִרָא לֹאמַר אִשְׁתִּי פֶן־יַהְרֹגֵנִי אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם
עַל־רִבְקָה כִּי־טוֹבַת מְרֹאֶה הִיא:

Ptali se pak muži místa toho o manželce jeho. Kterýžto odpověděl: Sestra má jest; nebo nesměl říci: Manželka má jest, *mysle sobě*: Aby mne nezabili muži místa toho pro Rebeku. Nebo byla krásná na pohledění.

8 ח וַיְהִי כִּי אָרְכוּ־לוֹ שָׁם הַיָּמִים וַיִּשְׁקֶף אַבְיִמֶלֶךְ
מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים בְּעֵד הַחֲלוֹן וַיִּרָא וַהֲגִה יִצְחָק
מִצַּחֲק אֶת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ:

I přihodilo se, když již čas nějaký tam bydlil, že vyhlédal Abimelech král Filistinský z okna a uzřel Izáka, an pohrává s Rebekou manželkou svou.

ט וַיִּקְרָא אַבִּימֶלֶךְ לִיצְחָק וַיֹּאמֶר אֵךְ הֲנִה אִשְׁתְּךָ
הוא ואיך אמרת אחתי הוא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק
כִּי אָמַרְתִּי בֶן־אֲמוֹת עָלֶיָּהּ׃

Protož povolav Abimelech Izáka, řekl: Aj, v pravdě manželka tvá to jest. Jakž to, že jsi pravil: Sestra má jest? I odpověděl jemu Izák: Nebo jsem řekl *sám u sebe*: Abych snad neumřel pro ni.

י וַיֹּאמֶר אַבִּימֶלֶךְ מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָנוּ כְּמַעַט
שָׁכַב אֶחָד הָעָם אֶת־אִשְׁתְּךָ וְהִבֵּאתָ עָלֵינוּ
אֲשָׁם׃

I řekl Abimelech: Což jsi to učinil nám? O málo, že by byl spal někdo z lidu s manželkou tvou, a ty byl bys uvedl na nás vinu.

יא וַיִּצֹו אַבִּימֶלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר הִנֵּנִי בְּאִישׁ
הַזֶּה וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יוֹמָת׃

I přikázal Abimelech všemu lidu, řka: Kdo by se dotkl člověka toho, aneb manželky jeho, smrtí umře.

יב וַיִּזְרַע יִצְחָק בְּאֶרֶץ הַחֵוָה וַיִּמָּצָא בַּשָּׁנָה הַהִוא
מֵאָה שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה׃

Sel pak Izák v zemi té, a shledal v tom roce sto měř; nebo požehnal mu Hospodin.

יג וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיִּלֶּךְ הָלֹךְ וַיִּגְדַּל עַד כִּי־גָדַל
מְאֹד׃

I rostl muž ten, a prospíval vždy více v zrostu, až i zrostl velmi.

14 יד וַיְהִי־לוֹ מִקְנֵה־צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וַעֲבָדָה רַבָּה
וַיִּקְנְאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים:

Nebo měl stáda ovcí i stáda volů, a čeledi mnoho; pročez záviděli mu Filistiňtí.

15 טו וְכָל־הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עֲבָדֵי אָבִיו בְּיָמָיו
אַבְרָהָם אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיִּמְלְאוּם עָפָר:

A všechny studnice, kteréž vykopali služebníci otce jeho za dnů Abrahama otce jeho, zařítili Filistiňtí, zasypavše je prstí.

16 טז וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ אֶל־יִצְחָק לֵךְ מֵעַמָּנוּ
כִּי־עָצַמְתָּ־מָמְנוּ מְאֹד:

I řekl Abimelech Izákovi: Odejdi od nás; nebo mnohem mocnější jsi než my.

17 יז וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיַּחַן בְּנַחֲל־גֶרָר וַיֵּשֶׁב שָׁם:

Tedy odšel odtud Izák, a rozbil stany v údolí Gerar, a bydlil tu.

18 יח וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת־בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר
חָפְרוּ בְּיָמָיו אַבְרָהָם אָבִיו וַיִּסְתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים
אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שֵׁמוֹת כַּשֵּׁמֶת
אֲשֶׁר־קָרָא לָהֶן אָבִיו:

A kopal zase Izák studnice vod, kteréž byli vykopali za dnů Abrahama otce jeho, a kteréž zařítili Filistiňtí po smrti Abrahamově; a nazval je těmi jmény, kterýmiž je jmenoval otec jeho.

19 יט וַיַּחְפְּרוּ עַבְדֵי־יִצְחָק בְּנֶחֱל וַיִּמְצְאוּ־שָׁם בְּאֵר
מַיִם חַיִּים:

I kopali služebníci Izákovi v tom údolí, a našli tam studnici vody živé.

20 כ וַיָּרִיבוּ רְעֵי גֵרָר עִם־רְעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ
הַמַּיִם וַיִּקְרָא שֵׁם־הַבְּאֵר עֵשֶׂק כִּי הִתְעַשְׂקוּ
עִמּוֹ:

Vadili se pak pastýři Gerarští s pastýři Izákovými, pravíce: Naše jest voda. Pročež nazval jméno studnice *té* Esek, že se vadili s ním.

21 כא וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֶרֶת וַיָּרִיבוּ גַם־עָלֶיהָ וַיִּקְרָא
שְׁמָהּ שִׁטְנָה:

Vykopali také jinou studnici, a nesnáz byla i o tu; pročež dal jí jméno Sitnah.

22 כב וַיַּעֲתֶק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֶרֶת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ
וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי־עָתָה הִרְחִיב
יְהוָה לָנוּ וּפָרִינוּ בְּאֶרֶץ:

I hnul se odtud, a kopal jinou studnici, o kterouž se nevadili; protož nazval jméno její Rehobot. Nebo řekl: Nyní uprostrannil nám Hospodin, a vzrostli jsme na zemi.

23 כג וַיַּעַל מִשָּׁם בְּאֵר שֶׁבַע:

Vstoupil pak odtud do Bersabé.

כד וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר אָנֹכִי
 אֱלֹהֵי אֲבֹרָהָם אָבִיךָ אֶל-תִּירָא כִּי-אֲתָךְ אָנֹכִי
 וּבִרְכָתִיךָ וְהִרְבֵּיתִי אֶת-זֶרְעֶךָ בְּעֶבֶר אֲבֹרָהָם
 עֲבָדִי:

A ukázal se mu Hospodin v tu noc, a řekl: Já jsem Bůh Abrahama otce tvého; neboj se, nebo s tebou já jsem, a požehnám tobě, a rozmnožím símě tvé pro Abrahama služebníka svého.

כה וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וַיֵּט-שָׁם
 אֹתָלוֹ וַיִּכְרוּ-שָׁם עֲבָדֵי-יִצְחָק בְּאֵר:

I vzdělal tu oltář, a vzýval jméno Hospodinovo, a rozbil tu stan svůj; a služebníci Izákovi vykopali tam studnici.

כו וַאֲבִימֶלֶךְ הָלַךְ אֵלָיו מִגֶּרָר וַאֲחִזַּת מֵרֵעֵהוּ
 וּפִיכֹל שֵׁר-צָבָאוֹ:

Abimelech pak přijel k němu z Gerar, a Ochozat, přítel jeho, a Fikol, kníže vojska jeho.

כז וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִצְחָק מֵדוּעַ בָּאתֶם אֵלַי וְאַתֶּם
 שִׁנְאתֶם אֹתִי וַתִּשְׁלַחוּנִי מֵאֲתָכֶם:

I řekl jim Izák: Z jaké příčiny přišli jste ke mně? Poněvadž vy nenáviděli jste mne, a vybyli jste mne od sebe.

כח וַיֹּאמְרוּ רָאוּ רָאִינוּ כִּי־הָיָה יְהוָה עִמָּךְ וַנֹּאמֶר
תְּהִי נָא אֵלָהּ בֵּינוֹתֵינוּ וּבֵינֶךָ וְנִכְרְתָה
בְּרִית עִמָּךְ:

Kteřížto odpověděli: Patrně jsme to shledali, že jest Hospodin s tebou, i řekli jsme: Učínme nyní přísahu mezi sebou, mezi námi a mezi tebou; a učiníme smlouvu s tebou:

כט אִם־תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ רָעָה כַּאֲשֶׁר לֹא נַגְעָנוּךְ
וְכַאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמָּךְ רַק־טוֹב וְנִשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוֹם
אַתָּה עִתָּהּ בְּרוּךְ יְהוָה:

Že neučiníš nám *nic* zlého, jako i *my* nedotkli jsme se tebe, a jakž jsme *my* toliko dobře činili tobě, a propustili jsme tě v pokoji; ty nyní tedy *povol tomu*, požehnaný Hospodinův.

ל וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתָּה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ:

Tedy učinil jim hody, i jedli a pili.

לא וַיִּשְׁכְּמוּ בַבֹּקֶר וַיִּשָּׁבְעוּ אִישׁ לְאָחִיו וַיִּשְׁלַחֵם
יִצְחָק וַיֵּלְכוּ מֵאֵתוֹ בְּשָׁלוֹם:

A vstavše velmi ráno, přísáhli jeden druhému. I propustil je Izák, a oni odešli od něho v pokoji.

32 לִב וַיְהִי בַיּוֹם הַהוּא וַיָּבֹאוּ עֲבָדֵי יִצְחָק וַיִּגְדּוּ לוֹ
עַל-אֲדוֹת הַבְּאֵר אֲשֶׁר חָפְרוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ מִצָּאֵנוּ
מַיִם:

Toho dne přišli služebníci Izákovi, a oznámili mu o studnici, kterouž kopali, řkouce: Nalezli jsme vodu.

33 וַיִּקְרָא אֹתָהּ שִׁבְעָה עַל-כֵּן שֵׁם-הָעִיר בְּאֵר
שִׁבְעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

I nazval ji Seba. Protož jméno města toho *jest* Bersabé až do dnešního dne.

34 וַיְהִי עָשׂו בֶּן-אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה
אֶת-יְהוּדִית בַּת-בְּאֵרִי הַחֹתִי וְאֶת-בְּשֵׁמֶת
בַּת-אֵילָן הַחֹתִי:

Ezau pak jsa v letech čtyřicíti, pojal ženu Judit, dceru Béry Hetejského, a Bazematu, dceru Elona Hetejského.

35 וַתְּהִיֵּן מֵרֶת רוּחַ לְיִצְחָק וּלְרֵבְקָה:

A kormoutily Izáka a Rebeku.

כז

- 1 א וַיְהִי כִּי-זָקֵן יִצְחָק וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו מִרְאֵת וַיִּקְרָא
אֶת-עֶשָׂו בְּנוֹ הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּנִי וַיֹּאמֶר
אֵלָיו הִנְנִי׃

Když se pak sstaral Izák, a pošly byly oči jeho, tak že neviděl, povolal Ezau syna svého staršího, a řekl jemu: Synu můj. Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem.

- 2 ב וַיֹּאמֶר הֲנִי־נָא זָקֵנָתִי לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי׃

I dí: Aj, já jsem se již sstaral, a nevím dne smrti své.

- 3 ג וַעֲתָה שָׂא־נָא כִּלְיֶיךָ תִּלְיֶיךָ וְקִשְׁתְּךָ וְצֵא הַשָּׂדֶה
וְצוּדָה לִי צִידָה צִיד׃

Protož nyní vezmi medle nástroje své, toul svůj a lučiště své, a vyjda do pole, ulov mi zvěřinu.

- 4 ד וַעֲשֵׂה־לִּי מִטַּעֲמִים כַּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי וְהָבִי־אָה לִּי
וְאֵכְלָה בְּעֵבֹר תִּבְרַכְךָ נַפְשִׁי בְּטַרְם אָמוֹת׃

A přístroj mi krmi chutnou, jakž já rád jídám, a přines mi, a budu jísti, aťby požehnala duše má, prvé než umru.

- 5 ה וְרִבְקָה שָׁמַעַת בְּדִבְרֵי יִצְחָק אֶל-עֶשָׂו בְּנוֹ וַיֵּלֶךְ
עֶשָׂו הַשָּׂדֶה לְצוּד צִיד לְהָבִיא׃

Slyšela pak Rebeka, když mluvil Izák s Ezau synem svým. I odšel Ezau na pole, aby ulovil zvěřinu a přinesl.

6 וְרִבְקָה אָמְרָה אֶל־יַעֲקֹב בֶּנֶה לֵאמֹר הִנֵּה י
שָׁמַעְתִּי אֶת־אָבִיךָ מְדַבֵּר אֶל־עֵשָׂו אָחִיךָ
לֵאמֹר:

Tedy řekla Rebeka Jákobovi synu svému takto: Aj, slyšela jsem, když otec tvůj mluvil k Ezau bratru tvému, a pravil:

7 הָבִיָּאָה לִי צִיד וַעֲשֵׂה־לִּי מִטַּעַמִּים וְאֹכְלָה י
וְאַבְרַכְכָּה לְפָנָי יְהוָה לְפָנָי מוֹתִי:

Přines mi *něco* z lovu, a přistroj mi krmě chutné, abych jedl, a požehnámť před Hospodinem, prvé než umru.

8 וְעַתָּה בְּנִי שְׁמַע בְּקוֹלִי לְאִשָּׁר אָנִי מְצִוָּה אֹתְךָ: ח

Nyní tedy, synu můj, poslechni hlasu mého v tom, což já přikazuji tobě.

9 לָךְ־נָא אֶל־הַצֹּאֵן וְקַח־לִּי מִנֶּשֶׁם שְׁנֵי גְדֵי עִזִּים ט
טָבִים וְאֶעֱשֶׂה אֹתָם מִטַּעַמִּים לְאָבִיךָ כְּאִשָּׁר
אָהֵב:

Jdi medle k stádu, a odtud mi vezmi dva kozelce výborné, abych přistrojila z nich krmě chutné otci tvému, jakž on rád jídá.

10 וְהִבֵּאתָ לְאָבִיךָ וְאָכַל בְּעֶבֶר אִשָּׁר יְבָרַכְךָ לְפָנָי י
מוֹתוֹ:

A přineseš otci svému, a *on* jísti bude, na to, aby požehnal tobě, prvé než umře.

11 יא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־רִבְקָה אִמּוֹ הֲנָן עָשׂוּ אָחִי אִישׁ
שָׂעֵר וְאָנֹכִי אִישׁ חָלָק:

I řekl Jákob Rebece matce své: Víš, že Ezau bratr můj jest člověk chlupatý, a já jsem člověk hladký.

12 יב אוֹלִי יִמָּשְׁנִי אָבִי וְהָיִיתִי בְּעֵינָיו כְּמַתְעַתֶּה
וְהִבֵּאתִי עָלַי קָלָלָה וְלֹא בִרְכָה:

Jestliže omaká mne otec můj, tedy zůstanu u něho za podvodného; a tak uvedu na sebe zlořečenství, a ne požehnání.

13 יג וַתֹּאמֶר לוֹ אִמּוֹ עָלַי קָלָלְתָּךְ בְּנִי אֲךָ שָׁמַע
בְּקָלִי וְלֹךְ קַח־לִי:

Jemužto odpověděla matka: *Nechť jest* na mne zlořečenství tvé, synu můj; jen ty poslechni hlasu mého, a jdi, přines mi.

14 יד וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח וַיָּבֵא לְאִמּוֹ וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מִטַּעַמִּים
כְּאֲשֶׁר אָהֵב אָבִיו:

Tedy odšed, vzal, a přinesl matce své. I připravila matka jeho krmě chutné, jakž otec jeho rád jídal.

15 טו וַתִּקַּח רִבְקָה אֶת־בְּגָדֵי עָשׂוּ בְּנֵה הַנָּדָל
הַחֲמֹדֹת אֲשֶׁר אָתָּה בְּבֵית וַתְּלַבֵּשׁ אֶת־יַעֲקֹב
בְּנֵה הַקָּטָן:

A vzala Rebeka nejlepší šaty Ezau syna svého staršího, kteréž měla u sebe v domě, a oblékla Jákoba, syna svého mladšího.

16 וְאֵת עֶרְתַּת גְּדֵי הָעֲזִים הִלְבִּישָׁה עַל־יָדָיו וְעַל
חֻלְקֶת צִנּוֹאָרָיו:

A kožkami kozelčími obvinula ruce jeho, a díl hladký hrdla jeho.

17 וַתֵּתֶן אֶת־הַמִּטְעָמִים וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עָשָׂתָה
בְּיַד יַעֲקֹב בְּנָה:

I dala chléb a krmě chutné, kteréž připravila, v ruce Jákoba syna svého.

18 וַיָּבֹא אֶל־אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הֲנִנִי מִי אַתָּה
בְּנִי:

A on přišel k otci svému, řekl: Otče můj! Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem. Kdož jsi ty, synu můj?

19 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו אָנֹכִי עָשׂוּ בְּכֹרֶךָ עָשִׂיתִי
כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלַי קוּם־נָא שְׁבָה וְאָכְלָה מִצִּידִי
בְּעֵבֹר תְּבָרַכְנִי נַפְשֶׁךָ:

I dí Jákob otci svému: Já jsem Ezau, prvorozený tvůj. Učinil jsem, jakž jsi mi poručil. Vstaň, prosím, sedni a jez z lovu mého, aby mi požehnala duše tvá.

20 וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־בָּנוּ מַה־זֶּה מַה־רַּתָּ לְמִצָּא בְנִי
וַיֹּאמֶר כִּי הִקְרָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנַי:

Tedy řekl Izák synu svému: Což to? Brzys to nalezl, synu můj. A on dí: Nebo Hospodin Bůh tvůj způsobil to, aby mi se *pojednou* nahodilo.

21 כֹּא וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל-יַעֲקֹב גִּנְשָׁה-נָּא וְאַמְשָׁךְ בְּנִי
הָאֵתָה זֶה בְּנִי עֲשׂו אִם-לֹא:

I řekl Izák Jákobovi: Přistupiž, ať omakám tě, synu můj, ty-li jsi syn můj Ezau, či nejsi.

22 כִּב וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב אֶל-יִצְחָק אָבִיו וַיִּמְשְׁהוּ וַיֹּאמֶר הֶקֶל
קוֹל יַעֲקֹב וְהִידִים יָדָי עֲשׂו:

Tedy přistoupil Jákob k Izákovi otci svému; a *on* omakal ho, i řekl: Hlas *jest* hlas Jákobův, ale ruce tyto ruce Ezau.

23 כֹּג וְלֹא הִכִּירוּ כִי-הָיוּ יָדָיו כִּידֵי עֲשׂו אָחִיו שְׁעֵרֶת
וַיְבָרְכֵהוּ:

A nepoznal ho; nebo byly ruce jeho, jako ruce Ezau bratra jeho, chlupaté. I požehnal mu.

24 כִּד וַיֹּאמֶר אֵתָה זֶה בְּנִי עֲשׂו וַיֹּאמֶר אָנִי:

A řekl: Ty-liž jsi pak syn můj Ezau? Odpověděl: Já.

25 כִּה וַיֹּאמֶר הַגִּנְשָׁה לִי וְאֶכְלָה מִצִּיד בְּנִי לְמַעַן
תְּבָרְכֵךְ נַפְשִׁי וַיִּגַּשׁ-לוֹ וַיֹּאכַל וַיָּבֵא לוֹ יֵין
וַיִּשָּׂת:

I řekl: Podejž mi, ať jím z lovu syna svého, aby tobě požehnala duše má. Tedy podal mu, a *on* jedl. Přinesl mu také vína, a *on* pil.

26 כִּו וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו גִּנְשָׁה-נָּא וְשָׁקָה-לִּי בְנִי:

I řekl jemu Izák otec jeho: Přistupiž nyní, a polib mne, synu můj.

27 כז וַיִּנָּשׁ וַיִּשָּׁק-לוֹ וַיֵּרַח אֶת-רִיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרֶכְהוּ
וַיֹּאמֶר רְאֵה רִיחַ בְּנִי כְרִיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר בֵּרַכּוּ
יְהוָה:

I přistoupil a políbil ho. A jakž ucítil *Izák* vůni roucha jeho, požehnal mu, řka: Pohled', vůně syna mého *jest* jako vůně pole, jemuž požehnal Hospodin.

28 כח וַיִּתֵּן-לָהּ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנִּי הָאָרֶץ
וְרֹב דָּגָן וְתִירָשׁ:

Dejž tobě Bůh z rosy nebeské, a z tučnosti zemské, i hojnost obilé a vína.

29 כט יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָךְ לְאֻמִּים הָיוּ
גִבִּיר לְאַחֶיךָ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָךְ בְּנֵי אִמְךָ אֲרָרֶיךָ
אָרוּר וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ:

Nechažt slouží tobě lidé, a sklánějí se před tebou národové. Budiž pánem bratří svých, a ať se sklánějí před tebou synové matky tvé. Kdož by zlořečili tobě, *necht' jsou* zlořečení, a kdo by dobrořečili tobě, požehnání.

30 ל וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלָה יִצְחָק לְבָרֶךְ אֶת-יַעֲקֹב וַיְהִי
אֵךְ יָצָא יָצָא יַעֲקֹב מֵאֵת פָּנָי יִצְחָק אָבִיו וַעֲשׂו
אָחִיו בָּא מִצִּידוֹ:

A když přestal Izák požehnání dávati Jákobovi, a sotva že vyšel Jákob od Izáka otce svého, Ezau bratr jeho přišel z lovu svého.

31 לֹא וַיַּעַשׂ גַּם־הוּא מִטַּעַמִּים וַיָּבֵא לְאָבִיו וַיֹּאמֶר
לְאָבִיו יָקָם אָבִי וַיֹּאכַל מִצִּיד בְּנוֹ בַּעֲבוּר
תְּבָרַכְנִי נְפִשְׁךָ :

A připraviv i on krmě chutné, přinesl otci svému a řekl mu: Nechžť vstane otec můj, a jí z lovu syna svého, aby mi požehnala duše tvá.

32 לֵב וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי־אַתָּה וַיֹּאמֶר אֲנִי בִנְךָ
בְּכָרְךָ עֲשׂוּ :

I řekl jemu Izák otec jeho: Kdo jsi ty? Dí on: Já jsem syn tvůj, prvorozený tvůj Ezau.

33 לֵב וַיִּתְּרֵד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדָלָה עַד־מָאֵד וַיֹּאמֶר
מִי־אַפּוֹא הוּא הַצֶּד־צִיד וַיָּבֵא לִי וְאָכַל מִכָּל
בְּטַרְם תָּבוֹא וְאַבְרָכָהוּ גַם־בָּרוּךְ יִהְיֶה :

Tedy zhrozil se Izák hrůzou velikou náramně, a řekl: Kdo *pak a* kde jest ten, ještě uloviv zvěřinu, přinesl mi? A já jsem jedl ze všeho, prvé než jsi *ty* přišel, a požehnal jsem mu, a budeť požehnaným.

34 לֵד כְּשִׁמְעַ עֲשׂוֹ אֶת־דְּבָרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צָעָקָה
גְּדָלָה וּמָרָה עַד־מָאֵד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בְּרַכְנִי
גַם־אֲנִי אָבִי :

Uslyšev Ezau slova otce svého, zkríkl hlasem velikým, a hořkostí naplněn jest náramně, a řekl otci svému: Požehnejž mně, i mně také, můj otče!

35 לֵה וַיֹּאמֶר בָּא אָחִיךָ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בְּרַכְתְּךָ :

Kterýžto řekl: Přišel bratr tvůj podvodně a uchvátil požehnání tvé.

36 לו וַיֹּאמֶר הֱכִי קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פַּעַמַּיִם
אֶת־בְּכֹרְתִי לָקַח וְהִנֵּה עֲתָה לָקַח בְּרָכְתִּי
וַיֹּאמֶר הֲלֹא־אֶצְלָתָ לִּי בְרָכָה:

Tedy řekl: Právěť nazváno jméno jeho Jákob; nebo již po dvakráte mne podvedl, prvorozenství mé odjal, a teď nyní uchvátil požehnání mé. Řekl ještě: Zdali jsi nezachoval i mně požehnání?

37 לו וַיַּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לַעֲשׂוֹ הֵן גִּבִּיר שְׁמֹתָיו לָךְ
וְאֶת־כָּל־אֲחָיו נָתַתִּי לּוֹ לַעֲבָדִים וְדָגָן וְתִירָשׁ
סִמַּכְתִּיו וּלְכָה אִפּוּא מָה אַעֲשֶׂה בְנִי:

Odpověděl Izák a řekl k Ezau: Aj, ustavil jsem ho pánem nad tebou, a všechny bratří jeho dal jsem mu za služebníky; obilím také a vínem opatřil jsem ho. Což tedy již tobě učiniti mohu, synu můj?

38 לח וַיֹּאמֶר עֲשׂוֹ אֶל־אָבִיו הַבְּרָכָה אַחַת הוּא־לָךְ
אָבִי בְרַכְנִי גַם־אֲנִי אָבִי וַיִּשָּׂא עֲשׂוֹ קִלּוֹ וַיִּבֶךְ:

I řekl Ezau otci svému: Zdaliž to jedno *toliko* máš požehnání, otče můj? Požehnejž mně, i mně také, můj otče! I povýšil Ezau hlasu svého a plakal.

39 לט וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה מִשְׁמֵנִי
הָאָרֶץ יִהְיֶה מִשְׁבֵּךְ וּמִטָּל הַשָּׁמַיִם מֵעַל:

Tedy odpověděl Izák otec jeho, a řekl k němu: Aj, v tučnostech země bude bydlení tvé a v rose nebeské s hůry;

וְעַל-חֶרֶבֶךָ תַּחֲיֶה וְאֶת-אָחִיךָ תַּעֲבֹד וְהָיָה
כַּאֲשֶׁר תִּרְיֹד וּפָרַקְתָּ עָלוֹ מֵעַל צִנּוֹאֲרֶךָ׃

A v meči svém živ budeš, a bratru svému sloužiti budeš; ale přijde čas, že budeš panovati a svržeš jho jeho s šíje své.

וַיִּשְׁטֹם עֲשׂוֹ אֶת-יַעֲקֹב עַל-הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַכוֹ
אָבִיו וַיֹּאמֶר עֲשׂוֹ בְּלִבּוֹ יִקְרְבוּ יָמֵי אָבִל אָבִי
וְאֶהְרָגָה אֶת-יַעֲקֹב אָחִי׃

Protož v nenávisti měl Ezau Jákoba pro požehnání, jímž požehnal mu otec jeho, a řekl v srdci svém: Přiblížit se dnové smutku otce mého, a zabiji Jákoba, bratra svého.

וַיִּנָּד לְרֵבְקָה אֶת-דְּבָרֵי עֲשׂוֹ בְּנָה הַנָּדֹל
וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְיַעֲקֹב בְּנָה הַקָּטָן וַתֹּאמֶר אֵלָיו
הִנֵּה עֲשׂוֹ אָחִיךָ מִתְנַחֵם לְךָ לְהָרְגֶךָ׃

I oznámena jsou Rebece slova Ezau, staršího syna jejího. Pročež ona poslavši, povolala Jákoba syna svého mladšího, a řekla jemu: Hle, Ezau bratr tvůj těší se tím, že tě zabije.

וַעֲתָה בְּנֵי שְׁמַע בְּקוֹלִי וְקוּם בְּרַח-לְךָ אֶל-לָבָן
אָחִי חָרָנָה׃

Protož nyní, synu můj, poslechni hlasu mého, a vstana, utec k Lábanovi, bratru mému do Cháran.

44 מִדַּ וַיֵּשְׁבֶתָ עִמּוֹ יָמִים אַחֲדִים עַד אֲשֶׁר-תָּשׁוּב חַמַּת אָחִיךָ:

A pobud' s ním za některý čas, až by se odvrátila prchlivost bratra tvého,

45 מִזֶּה עַד-שׁוּב אֶף-אָחִיךָ מִמָּךְ וְשָׁכַח אֶת אֲשֶׁר-עָשִׂיתָ לוֹ וְשָׁלַחְתִּי וּלְקַחְתִּיךָ מִנָּשָׁם לָמָּה אֲשַׁכַּל גַּם-שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד:

A přestalo rozhněvání bratra tvého na tebe, a zapomenul by na to, což jsi mu učinil. Potom *já* pošli a vezmu tě odtud. Proč mám zbavena býti obou synů jednoho dne?

46 וַתֹּאמֶר רִבְקָה אֶל-יִצְחָק קַצְתִּי בְּחַיֵּי מִפְּנֵי בָנוֹת חֵת אִם-לִקְחַ יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבָּנוֹת-חֵת כִּאֲלֹה מִבָּנוֹת הָאָרֶץ לָמָּה לִּי חַיִּים:

I řekla Rebeka Izákovi: Stýště mi se živu býti pro dcery Het. Vezme-li Jákob ženu ze dcer Het, jako tyto jsou ze dcer země této, k čemu mi život?

כח

- 1 א וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל-יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ וַיְצַוְהוּ
וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא-תִקַּח אִשָּׁה מִבָּנוֹת כְּנָעַן:

Povolal pak Izák Jákoba, a požehnal jemu, a přikázal mu, řka: Nepojímej ženy ze dcer Kananejských.

- 2 ב קוּם לֵךְ פָּדְנָה אֶרֶם בֵּיתָה בְּתוּאֵל אָבִי אִמִּי
וְקַח-לָךְ מִנָּשִׁים אִשָּׁה מִבָּנוֹת לָבָן אָחִי אִמִּי:

Ale vstana, jdi do Pádan Syrské do domu Bathuele, otce matky své, a pojmi sobě odtud manželku ze dcer Lábana ujce svého.

- 3 ג וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֶךְ אֶתְךָ וַיְפָרֶךְ וַיִּרְבֶּךָ וַהֲיִיתָ
לְקַהֲל עַמִּים:

A Bůh silný všemohoucí požehnejž tobě, a dejžt zrušt, a rozmnožiž tě, abys byl v zástup mnohého lidu.

- 4 ד וַיִּתֵּן-לָךְ אֶת-בְּרַכַּת אַבְרָהָם לָךְ וּלְזַרְעֶךָ אֶתְךָ
לְרִשְׁתְּךָ אֶת-אֶרֶץ מִגְרִיךָ אֲשֶׁר-נָתַן אֱלֹהִים
לְאַבְרָהָם:

A dejž tobě požehnání Abrahamovo, tobě i semeni tvému s tebou, abys dědičně obdržel zemi, v níž pohostinu jsi, kterouž dal Bůh Abrahamovi.

5 וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וַיֵּלֶךְ פָּדָנָה אֲרָם
אֶל־לָבָן בֶּן־בְּתוּאֵל הָאֲרָמִי אֲחִי רֵבֶקָה אִם
יַעֲקֹב וַעֲשׂוּ:

I odeslal Izák Jákoba, kterýžto šel do Pádan Syrské k Lábanovi synu Bathuele Syrského, bratru Rebeky matky Jákobovy a Ezau.

6 וַיֵּרָא עֲשׂוֹ כִי־בֵרַךְ יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וַיִּשְׁלַח אֹתוֹ
פָּדָנָה אֲרָם לָקַחַת־לוֹ מִנְּשָׁם אִשָּׁה בְּבָרְכוֹ אֹתוֹ
וַיֵּצֵא עָלָיו לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבָּנוֹת כְּנָעַן:

Vida pak Ezau, že požehnání dal Izák Jákobovi, a že ho odeslal do Pádan Syrské, aby sobě odtud vzal manželku, a že, když mu požehnání dával, přikázal mu, řka: Nepojmeš ženy ze dcer Kananejských;

7 וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פָּדָנָה
אֲרָם:

A že by uposlechl Jákob otce svého a matky své a odšel do Pádan Syrské;

8 וַיֵּרָא עֲשׂוֹ כִי רָעוֹת בָּנוֹת כְּנָעַן בְּעֵינָיו יִצְחָק
אָבִיו:

Vida také Ezau, že dcery Kananejské těžké byly v očích Izákovi otci jeho:

ט
9 וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו אֶל-יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח אֶת-מַחֲלַת
בֵּת-יִשְׁמָעֵאל בֶּן-אֲבִרְהָם אֲחוֹת נְבִיּוֹת עַל-נָשָׁיו
לוֹ לְאִשָּׁה:

Tedy odšel Ezau k Izmaelovi, a mimo *prvnější* ženy své, pojal sobě za ženu Mahalat, dceru Izmaele, syna Abrahamova, sestru Nabajotovu.

י
10 וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה:

Vyšel pak Jákob z Bersabé, šel do Cháran.

יא
11 וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיָּלֵן שָׁם כִּי-בָא הַנֶּשֶׁמֶשׁ וַיִּקַּח
מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׂם מִרְאֲשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם
הַהוּא:

I trefil na jedno místo, na kterémžto zůstal přes noc, *nebo slunce již bylo zapadlo*, a nabrav kamení na místě tom, položil pod hlavu svou, a spal na témž místě.

יב
12 וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֹלָם מֻצָּב אֶרֶצָה וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ
הַשָּׁמַיְמָה וְהִנֵּה מַלְאָכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וְיֹרְדִים
בו:

I viděl ve snách, a *aj*, žebřík stál na zemi, jehožto vrch dosahal nebe; a *aj*, andělé Boží vstupovali a sstupovali po něm.

13 י" וְהָיָה יְהוָה נֹצֵב עָלָיו וַיֹּאמֶר אָנִי יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲבֹרָהֶם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה
שׁוֹכֵב עָלֶיהָ לְךָ אֶתְנַנָּה וְלִזְרַעֲךָ:

A aj, Hospodin stál nad ním, a řekl: Já jsem Hospodin, Bůh Abrahama otce tvého, a Bůh Izákův; zemi tu, na kteréž ty spíš, tobě dám a semení tvému.

14 י"ד וְהָיָה זֶרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ וּפְרִצְתָּ יָמָה וּקְדָמָה
וּצָפֹנָה וְנִגְבָּה וְנִבְרַכְוּ בְּךָ כָּל־מְשֻׁפָּחַת הָאָדָמָה
וּבְזֶרְעֲךָ:

A bude símě tvé jako prach země; nebo rozmůžeš se k západu, i k východu, na půlnoci, i ku poledni; nad to požehnány budou v tobě všechny čeledi země, a v semení tvém.

15 ט"ו וְהָיָה אֲנֹכִי עִמָּךְ וְשִׁמְרֵתִיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ
וְהִשְׁבֵּתִיךָ אֶל־הָאָדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ
עַד אֲשֶׁר אֶם־עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לְךָ:

A aj, já jsem s tebou, a ostříhati tě budu, kamžkoli půjdeš, a přivedu tě zase do země této; nebo neopustím tebe, až i učiním, což jsem mluvil tobě.

16 ט"ז וַיִּקֶן יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהוָה
בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי:

Procítiv pak Jákob ze sna svého, řekl: V pravdě Hospodin jest na místě tomto, a já jsem nevěděl.

17 וַיֵּרָא וַיֹּאמֶר מֶה-נֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי
אִם-בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם:

Nebo zhroziv se, řekl: Jak hrozné jest místo toto! Není jiného, jediné dům Boží, a tu jest brána nebeská.

18 וַיִּשָּׁכֶם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת-הָאֶבֶן אֲשֶׁר-שָׁם
מִרְאֲשֵׁתוֹ וַיִּשֶׂם אֹתָהּ מַצֵּבָה וַיִּצֹק שָׁמָּן
עַל-רֹאשָׁהּ:

Vstav pak Jákob ráno, vzal kámen, kterýž byl podložil pod hlavu svou, a postavil jej na znamení pamětné, a polil jej svrchu olejem.

19 וַיִּקְרָא אֶת-שֵׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית-אֵל וְאוּלָם
לִזֵּז שֵׁם-הָעִיר לְרֹאשְׁנָה:

Protož nazval jméno místa toho Bethel, ješto prvé to město sloulo Lůza.

20 וַיַּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם-יְהִיָּה אֱלֹהִים עִמָּדִי
וּשְׁמֶרְנִי בַדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן-לִי
לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבִגְד לְלַבֵּשׁ:

Zavázal se také Jákob slibem, řka: Jestliže Bůh bude se mnou, a ostříhati mne bude na cestě této, kterouž já jdu; a dá-li mi chléb ku pokrmu a roucho k oděvu,

21 וּשְׁבַתִּי בְשָׁלוֹם אֶל-בֵּית אָבִי וְהָיָה יְהוָה לִי
לֵאלֹהִים:

A navrátím-li se v pokoji do domu otce svého, a bude mi Hospodin za Boha:

כב וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר-שָׂמֵתִי מִצִּבָּה יְהִי בַיִת
 אֱלֹהִים וְכָל אֲשֶׁר תִּתֶּן-לִי עֹשֶׂה אֲעֲשֶׂה לְךָ:

Kámen tento, kterýž jsem postavil na památku, bude domem Božím; a ze všech věcí, kteréž mi dáš, desátky spravedlivě tobě dám.

כט

1 וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רִגְלָיו וַיֵּלֶךְ אֶרְצָה בְּנֵי-קָדָם: א

Tedy Jákob vstav, odšel do země východní.

2 וַיֵּרָא וְהִנֵּה בְּאֵר בַּשָּׂדֶה וְהִנֵּה-שָׁם שְׁלֹשָׁה
עֶדְרֵי-צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ כִּי מִן-הַבְּאֵר הַהוּא
יִשְׁקוּ הָעֶדְרִים וְהָאֶבֶן גְּדֹלָה עַל-פִּי הַבְּאֵר: ב

A pohleděv, uzřel studnici v poli a tři stáda ovcí, ana se složila při ní; nebo z té studnice napájeli stáda; a kámen veliký *byl* navrchu studnice.

3 וַנֶּאֱסֹפוּ-שָׁמָּה כָּל-הָעֶדְרִים וַגָּלְלוּ אֶת-הָאֶבֶן
מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקוּ אֶת-הַצֹּאן וְהִשְׁיבוּ
אֶת-הָאֶבֶן עַל-פִּי הַבְּאֵר לְמַקְמָה: ג

Shánívána pak tam bývala všechna stáda, a *teprv* odvalovali kámen ten od vrchu té studnice, a napájeli dobytky; potom zas přivalovali kámen na vrch studnice, na místo jeho.

4 וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אַחֵי מֵאִין אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ
מִחָרָן אֲנַחְנוּ: ד

Tedy řekl jim Jákob: Bratří moji, odkud jste? Kteřížto odpověděli: Jsme z Cháran.

5 וַיֹּאמֶר לָהֶם הִידְעָתֶם אֶת-לָבָן בֶּן-נָחוֹר
וַיֹּאמְרוּ יִדְעֵנוּ:

I řekl jim: Znáte-li Lámana, syna Náchorova? A oni řekli: Známe.

6 וַיֹּאמֶר לָהֶם הַשָּׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם וְהִנֵּה
רָחֵל בָּתוּ בָּאָה עִם-הַצֹּאן:

I dí *opět* k nim: Dobře-li se má? Odpověděli: Dobře, a aj, Ráchel dcera jeho *tamto* jde s dobyt看em.

7 וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא-עֵת הָאֶסֶף
הַמִּקְנֶה הַשֶּׁקֶי הַצֹּאן וּלְכוּ רְעוּ:

Tedy řekl: Však ještě daleko do večera, aniž ještě čas, aby dobytek byl sehnán; napojte stáda, a jděte, paste.

8 וַיֹּאמְרוּ לֹא נוֹכַל עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ כָּל-הָעֶדְרִים
וְנָלְלוּ אֶת-הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקִינוּ
הַצֹּאן:

A oni odpověděli: Nemůžeme, než až se všechna stáda seženou, a odvalen bude kámen od svrchku studnice, abychom napojili ovce.

9 עוֹדֵנוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרָחֵל בָּאָה עִם-הַצֹּאן אֲשֶׁר
לְאָבִיהָ כִּי רָעָה הוּא:

Když on ještě mluvil s nimi, přišla k tomu Ráchel s stádem otce svého; neb ona pásla stádo.

10 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל בַּת־לָבָן אָחִי
אָמוּ וְאֶת־צֹאן לָבָן אָחִי אָמוּ וַיִּנָּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגָּל
אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַיִּשָּׁק אֶת־צֹאן לָבָן
אָחִי אָמוּ:

Tedy Jákob uzřev Ráchel, dceru Lábara ujce svého, a stádo jeho, přistoupil a odvalil ten kámen od vrchu studnice, a napojil stádo Lábara ujce svého.

11 וַיִּשָּׁק יַעֲקֹב לְרָחֵל וַיִּשָּׂא אֶת־קִלּוֹ וַיִּבֶךְ:

A políbil Jákob Ráchel, a povýšiv hlasu svého, plakal.

12 וַיַּגֵּד יַעֲקֹב לְרָחֵל כִּי אָחִי אָבִיהָ הוּא וְכִי
בֶן־רִבְקָה הוּא וַתֵּרֶץ וַתִּגֵּד לְאָבִיהָ:

Oznámil jí pak byl Jákob, že jest bratr otce jejího, a že jest syn Rebeky; a ona přiběhši, oznámila to otci svému.

13 וַיְהִי כַּשְׁמַע לָבָן אֶת־שְׁמַע יַעֲקֹב בֶּן־אָחִיתוֹ וַיֵּרֶץ
לְקִרְאָתוֹ וַיַּחֲבֹק־לוֹ וַיִּנָּשֶׁק־לוֹ וַיְבִיֵּאֵהוּ
אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּסַּפֵּר לְלָבָן אֶת כָּל־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה:

I stalo se, když Lában uslyšel pověst o Jákobovi, synu sestry své, že vyběhl proti němu, a objav ho, políbil, a uvedl do domu svého; on pak vypravoval Lábanovi o všech těch věcech.

14 יד וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן אֶךְ עֲצָמִי וּבְשָׁרִי אִתָּהּ וַיָּשָׁב
עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים:

Jemužto odpověděl Lában: Jistě kost má a tělo mé jsi. I zůstal s ním přes celý měsíc.

15 טו וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הֲכִי־אֲחִי אִתָּהּ וְעַבְדְּתָנִי
חֲנָם הַגִּידָה לִּי מַה־מְשְׁכָרְתְּךָ:

Tedy řekl Lában Jákobovi: Zdali proto, že jsi bratr můj, darmo mi sloužiti budeš? Pověz mi, jaká *má býti* mzda tvá?

16 טז וּלְלָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לֵאָה וְשֵׁם
הַקְּטָנָה רָחֵל:

(Měl pak Lában dvě dcery; jméno starší Líá, a jméno mladší Ráchel.

17 יז וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה יֹפִת־תֹּאֵר וַיִּפֹּת
מִרְאָה:

Než Líá měla oči mdlé, ale Ráchel byla pěkné postavy a krásné tváři.

18 יח וַיֹּאֲהֵב יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל וַיֹּאמֶר אֶעֱבֹדָךְ שְׁבַע
שָׁנִים בְּרָחֵל בְּתָךְ הַקְּטָנָה:

I miloval Jákob Ráchel.) Řekl tedy: Buduť sloužiti sedm let za Ráchel, dceru tvou mladší.

19 יט וַיֹּאמֶר לָבָן טוֹב תַּתִּי אֹתָהּ לְךָ מִתַּתִּי אֹתָהּ
לְאִישׁ אַחֵר שְׂבָה עִמָּדִי:

Odpověděl Lában: Lépeť jest, abych ji tobě dal, nežli bych ji dal muži jinému; zůstaniž se mnou.

20 כ וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרָחֵל שִׁבְעַ שָׁנִים וַיְהִי בְּעֵינָיו
כַּיָּמִים אֶחָדִים בְּאַהֲבָתוֹ אֹתָהּ:

Takž Jákob sloužil za Ráchel sedm let; a bylo před očima jeho jako něco málo dnů, proto že laskav byl na ni.

21 כא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-לָבָן הָבָה אֶת-אִשְׁתִּי כִּי מָלְאוּ
יָמִי וְאַבּוֹאָה אֵלֶיהָ:

Potom řekl Jákob k Lábanovi: Dejž *mi* ženu mou; nebo vyplnění jsou dnové moji, abych všel k ní.

22 כב וַיֹּאסֹף לָבָן אֶת-כָּל-אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּהּ:

Tedy sezval Lában všechny muže místa toho, a učinil hody.

23 כג וַיְהִי בָּעֶרֶב וַיִּקַּח אֶת-לֵאָה בָּתּוֹ וַיָּבֵא אֹתָהּ
אֵלָיו וַיָּבֵא אֵלֶיהָ:

U večer pak vzav Líu, dceru svou, uvedl ji k němu; a *on* všel k ní.

24 כד וַיִּתֵּן לָבָן לָהּ אֶת-זִלְפָּה שִׁפְחָתוֹ לְלֵאָה בָּתּוֹ
שִׁפְחָהּ:

Dal také Lában Zelfu děvku svou Lée, dceři své, za služebnici.

25 כה וַיְהִי בַבֹּקֶר וַהֲנִיחַ הוּא לָאָה וַיֹּאמֶר אֶל-לָבָן
מִה-זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי הֲלֹא בָרַחֵל עַבְדָּתִי עִמָּךְ
וּלְמָה רַמִּיתָנִי:

A když bylo ráno, poznal, že jest Lía. I řekl k Lábanovi: Což jsi mi to učinil? Zdaliž jsem za Ráchel nesloužil u tebe? Pročežs mne tedy oklamal?

26 כו וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא-יַעֲשֶׂה כֵן בְּמִקְוֵמֵנוּ לְתֵת
הַצְעִירָה לְפָנֵי הַבְּכִירָה:

Odpověděl Lában: Nebývá toho v kraji našem, aby vdávána byla mladší dříve, než prvorozená.

27 כז מִלֵּא שָׁבַע זֹאת וְנִתְּנָה לְךָ גַּם-אֶת-זֹאת בַּעֲבֹדָה
אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שְׁבַע-שָׁנִים אַחֲרוֹת:

Vyplň týden této; dámeť potom i tuto za službu, kterouž sloužiti budeš u mne ještě sedm let jiných.

28 כח וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵן וַיִּמְלֵא שָׁבַע זֹאת וַיִּתֶּן-לוֹ
אֶת-רַחֵל בָּתּוֹ לוֹ לְאִשָּׁה:

I udělal tak Jákob, a vyplnil týden její. Potom dal mu Ráchel dceru svou za manželku.

29 כט וַיִּתֶּן לָבָן לְרַחֵל בָּתּוֹ אֶת-בְּלָהָה שִׁפְחָתוֹ לָהּ
לְשִׁפְחָה:

Dal také Lában Ráchel, dceři své, Bálu, děvku svou za služebnici.

30 ל וַיָּבֹא גַם אֶל-רָחֵל וַיֹּאחֲבֶהּ גַם-אֶת-רָחֵל מִלֵּאָה
וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ עוֹד שְׁבַע-שָׁנִים אַחֲרוֹת:

Tedy všel také k Ráchel, a miloval ji více než Lúu; i sloužil u něho ještě sedm let jiných.

31 לֹא וַיֵּרָא יְהוָה כִּי-שְׁנוּאָה לֵאָה וַיִּפְתַּח אֶת-רַחֲמָהּ
וּרְחֵל עֲקָרָה:

Vida pak Hospodin, že Lía nemá lásky, otevřel život její; a Ráchel *nechal* neplodné.

32 לֵב וַתֵּהָרֶה לֵאָה וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי
אָמְרָה כִּי-רָאָה יְהוָה בְּעֲנִי כִי עָתָה יֵאָהֲבֵנִי
אִישִׁי:

Tedy počala Lía a porodila syna, a nazvala jméno jeho Ruben; nebo řekla: Jistě viděl Hospodin trápení mé; jižť nyní milovati mne bude muž můj.

33 לֵג וַתֵּהָרֶה עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר כִּי-שָׁמַע יְהוָה
כִּי-שְׁנוּאָה אָנֹכִי וַיִּתֵּן-לִי גַם-אֶת-זֶה וַתִּקְרָא
שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן:

I počala opět a porodila syna, a řekla: Jistě uslyšel Hospodin, že jsem v nenávisti, protož dal mi i tohoto. A nazvala jméno jeho Simeon.

34 לֵד וַתֵּהָר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר עֲתָה הַפַּעַם יִלְּוֶה
אִישִׁי אֵלַי כִּי־יִלְדֵתִי לוֹ שְׁלֹשָׁה בָנִים עַל־כֵּן
קָרָא שְׁמוֹ לֵוִי:

A opět počala a porodila syna, a řekla: Již nyní připojí se ke mně muž můj, nebo jsem mu porodila tři syny. Z té příčiny nazváno jest jméno jeho Léví.

35 לֵה וַתֵּהָר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר הַפַּעַם אוֹדָה
אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרָאתָ שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֹד
מִלֵּדָת:

I počala ještě a porodila syna, a řekla: Již nyní chváliti budu Hospodina. Pročez nazvala jméno jeho Juda; i přestala roditi.

ל

- 1 א וַתֵּרָא רָחֵל כִּי לֹא יָלְדָה לְיַעֲקֹב וַתִּקְנֶה רָחֵל
בְּאֶחָתָהּ וַתֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הִבָּה-לִּי בָנִים
וְאִם־אֵין מִתָּה אָנֹכִי:

Viduci pak Ráchel, že by nerodila Jákobovi, záviděla sestře své, a řekla Jákobovi:
Dej mi syny; pakli nedáš, umru.

- 2 ב וַיַּחַר־אַף יַעֲקֹב בְּרָחֵל וַיֹּאמֶר הֲתַחַת אֱלֹהִים
אָנֹכִי אֲשֶׁר־מָנַע מִמֶּךָּ פְּרִי־בֶטֶן:

Pročež rozhněval se velmi Jákob na Ráchel, a řekl: Zdali já jsem za Boha, kterýžt'
nedal plodu života?

- 3 ג וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתִי בְלָהָה בֹּא אֵלֶיהָ וַתֵּלֶד
עַל־בֶּרֶכִי וְאִבְנָה גַם־אָנֹכִי מִמֶּנָּה:

Řekla ona: Hle, děvka má Bála; vejdi k ní, aby rodila na kolena má, a budu mítí
já také syny z ní.

- 4 ד וַתִּתֵּן־לוֹ אֶת־בְּלָהָה שְׁפָחָתָהּ לְאִשָּׁה וַיָּבֹא
אֵלֶיהָ יַעֲקֹב:

I dala mu Bálu děvku svou za ženu; a všel k ní Jákob.

- 5 ה וַתַּהַר בְּלָהָה וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֶּן:

Tedy počavši Bála, porodila Jákobovi syna.

6 וַתֹּאמֶר רָחֵל דָּנִי אֱלֹהִים וְגַם שָׁמַע בְּקוֹלִי
וַיִּתֵּן-לִי בֶן עַל-כֵּן קָרָאתָ שְׁמוֹ דָּן:

I řekla Ráchel: Soudil Bůh při mou, a uslyšel také hlas můj, a dal mi syna.
Protož nazvala jméno jeho Dan.

7 וַתֵּהָר עוֹד וַתֵּלֶד בְּלֵהָה שְׁפָחַת רָחֵל בֶּן שְׁנֵי
לְיַעֲקֹב:

Opět počavši Bála, děvka Ráchel, porodila syna druhého Jákobovi.

8 וַתֹּאמֶר רָחֵל נִפְתָּלִי אֱלֹהִים נִפְתָּלְתִּי
עִם-אֲחֹתִי גַם-יָכַלְתִּי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ נִפְתָּלִי:

I řekla Ráchel: Tuhé jsem odpory měla s sestrou svou, a všakť jsem přemohla. A nazvala jméno jeho Neftalím.

9 וַתֵּרָא לֵאָה כִּי עֲמָדָה מְלֻדָּת וַתִּקַּח אֶת-זִלְפָּה
שְׁפָחָתָהּ וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְיַעֲקֹב לְאִשָּׁה:

Viduci pak Lía, že by přestala roditi, vzala Zelfu děvku svou, a dala ji Jákobovi za ženu.

10 וַתֵּלֶד זִלְפָּה שְׁפָחַת לֵאָה לְיַעֲקֹב בֶּן:

A porodila Zelfa, děvka Líe, Jákobovi syna.

11 וַתֹּאמֶר לֵאָה בְּגַד בָּא גֵד וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ גָּד:

Protož řekla Lía: Již přišel zástup. A nazvala jméno jeho Gád.

12 וַתֵּלֶד זִלְפָּה שְׁפָחַת לֵאָה בֶּן שְׁנֵי לְיַעֲקֹב:

Porodila také Zelfa děvka Líe syna druhého Jákobovi.

13 יג וַתֹּאמֶר לֵאָה בְּאֲשְׁרֵי כִי אֲשֶׁרוּנִי בָנוֹת וַתִּקְרָא
אֶת־שְׁמוֹ אֲשֶׁר:

A řekla Lía: To na mé štěstí; nebo šťastnou mne nazývati budou ženy. A nazvala jméno jeho Asser.

14 יד וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בְּיָמָיו קְצִיר־חֲטִיִּם וַיִּמָּצֵא דוֹדָאִים
בַּשָּׂדֶה וַיָּבֵא אֹתָם אֶל־לֵאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר רָחֵל
אֶל־לֵאָה הִנֵּי־נָא לִי מִדּוֹדָאִי בְּנֵךְ:

Vyšel pak Ruben v čas žně pšeničné, a našel pěkná jablečka na poli, a přinesl je Líe matce své. I řekla Ráchel Líe: Dej mi, prosím, těch jableček syna svého.

15 טו וַתֹּאמֶר לָהּ הִמָּעַט קָחֶתְךָ אֶת־אִישִׁי וְלָקַחְתָּ נָם
אֶת־דּוֹדָאִי בְּנִי וַתֹּאמֶר רָחֵל לָכֵן יִשְׁכַּב עִמָּךְ
הַלַּיְלָה תַּחַת דּוֹדָאִי בְּנֵךְ:

Jížto ona odpověděla: Máloť se snad zdá, že jsi vzala muže mého; chceš také užívati jableček syna mého? I řekla Ráchel: Nechažť tedy spíš s tebou této noci za jablečka syna tvého.

16 טז וַיָּבֵא יַעֲקֹב מִן־הַשָּׂדֶה בְּעֶרְבַּ וַתֵּצֵא לֵאָה
לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר אֵלַי תָּבוֹא כִּי שָׂכַר שְׂכַרְתִּיךָ
בְּדּוֹדָאִי בְּנִי וַיִּשְׁכַּב עִמָּה בַּלַּיְלָה הוּא:

Když pak navracoval se Jákob s pole večer, vyšla Lía proti němu, a řekla: Ke mně vejdeš; nebo ze mzdy najala jsem tě za jablečka syna svého. I spal s ní té noci.

17 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל-לֵאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב
בֶּן חַמִּישִׁי:

A uslyšel Bůh Lía; kterážto počala a porodila Jákobovi syna pátého.

18 וַתֹּאמֶר לֵאָה נָתַן אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר-נָתַתִּי
שְׂפָתַתִּי לְאִישִׁי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יִשְׁשָׁכָר:

I řekla Lía: Dal *mi* Bůh mzdu mou, *i* potom, když jsem dala děvku svou muži svému. Pročež nazvala jméno jeho Izachar.

19 וַתַּהַר עוֹד לֵאָה וַתֵּלֶד בֶּן-שְׁנֵי לְיַעֲקֹב:

A počala opět Lía, a porodila šestého syna Jákobovi.

20 וַתֹּאמֶר לֵאָה זָבַדְנִי אֱלֹהִים אֹתִי זָבַד טוֹב
הַפַּעַם יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי-יִלְדָתִי לוֹ שְׁנֵי בָנִים
וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ זְבֻלוֹן:

I řekla Lía: Obdařil mne Bůh darem dobrým; již nyní bydliti bude se mnou muž můj, nebo porodila jsem mu šest synů. A nazvala jméno jeho Zabulon.

21 וְאַחֵר יִלְדָה בֵּת וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמָהּ דִּינָה:

Potom porodila dceru; a nazvala jméno její Dína.

22 וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת-רָחֵל וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים
וַיַּפְתַּח אֶת-רַחֲמָהּ:

A rozpomenuv se Bůh na Ráchel, uslyšel jí, a otevřel život její.

כג וַתֵּהָר וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר אֶסֶף אֱלֹהִים
אֶת־חֲרַפְתִּי:

Tedy počala a porodila syna, a řekla: Odjal Bůh pohanění mé.

כד וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר יֹסֵף יְהוָה לִי בֶן
אַחֵר:

A nazvala jméno jeho Jozef, řkuci: Přidejž mi Hospodin syna jiného.

כה וַיְהִי כֹאֲשֶׁר יָלְדָה רָחֵל אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
אֶל־לָבֵן שְׁלַחֲנִי וְאֶלְכָה אֶל־מְקוֹמִי וְלֹאֲרָצִי:

Stalo se pak, když porodila Ráchel Jozefa, řekl Jákob Lábanovi: Propuště mne, ať odejdu na místo své a do země své.

כו תִּנֵּה אֶת־נָשִׁי וְאֶת־יְלָדֵי אֲשֶׁר עָבַדְתִּי אֹתָךְ בָּהֶן
וְאֶלְכָה כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־עַבְדְּתִי אֲשֶׁר
עָבַדְתִּיךָ:

Dej mi ženy mé a děti mé, za kteréž jsem sloužil tobě, ať odejdu; nebo ty znáš službu mou, kterouž jsem sloužil tobě.

כז וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָבֵן אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ
נַחֲשֵׁתִי וַיְבָרֶכְנִי יְהוָה בְּגִלְלָךָ:

I řekl mu Lában: Jestliže nyní nalezl jsem milost před očima tvýma, *zůstaň se mnou, nebo* v skutku jsem poznal, že požehnal mi Hospodin pro tebe.

כח וַיֹּאמֶר נִקְבָּה שְׂכָרְךָ עָלַי וְאַתְנָה:

Řekl také: Oznam mi ze jména mzdu svou a dámť ji.

כט 29 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עָבַדְתִּיךָ וְאַתָּה
אֲשֶׁר-הָיָה מִקְנֶךָ אֵתִי:

Jemužto odpověděl: Ty víš, jak jsem sloužil tobě, a jaký byl dobytek tvůj při mně.

ל 30 כִּי מֵעַט אֲשֶׁר-הָיָה לְךָ לִפְנֵי וַיִּפְרֹץ לָרֹב
וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶתְךָ לְרִגְלִי וְעַתָּה מָתִי אֶעֱשֶׂה
גַּם-אֲנֹכִי לְבֵיתִי:

Nebo to málo, kteréž jsi měl přede mnou, zrostlo velmi, a požehnalť Hospodin, jakž jsem k tobě nohou vkročil. A nyní, kdy pak já své hospodářství opatrovati budu?

לא 31 וַיֹּאמֶר מָה אֶתֶּן-לְךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא-תִתֶּן-לִּי
מֵאוּמָה אִם-תַּעֲשֶׂה-לִּי הַדָּבָר הַזֶּה אֲשׁוּבָה
אֶרְעָה צֹאנְךָ אֲשֹׁמֶר:

A řekl: Coť mám dáti? Odpověděl Jákob: Nedávej mi nic. Jestliže mi učiníš toto, zase pásti budu a ostříhati dobytka tvého:

לב 32 אֶעֱבֹר בְּכָל-צֹאנְךָ הַיּוֹם הַסֵּר מִנָּשָׁם כָּל-שָׂה
נֶקֶד וְטָלוּא וְכָל-שָׂה-חֹם בַּכְּשָׁבִים וְטָלוּא
וְנֶקֶד בְּעֵזִים וְהָיָה שְׂכָרִי:

Projdu skrze všechna stáda tvá dnes, vyměšuje z nich každé dobytče peřesté a strakaté, a každé dobytče načernalé mezi ovce, a strakaté a peřesté mezi kozami; a *takové* budou mzda má.

לג וְעִנְתָּהּ בִּי צְדָקָתִי בְיוֹם מָחָר כִּי־תָבוֹא
עַל־שָׂכָרִי לְפָנֶיךָ כֹּל אֲשֶׁר־אֵינְנוּ נֶקֶד וְטָלוּא
בְּעֵזִים וְחוּם בַּכְּשָׁבִים וְנֹוֹב הוּא אֹתִי:

A osvědčena potom bude spravedlnost má před tebou, když přijde na mzdu mou: Cožkoli nebude přestého, neb strakatého mezi kozami, a načernalého mezi ovce, za krádež bude mi to počteno.

לד וַיֹּאמֶר לָבָן הֵן לֹא יִהְיֶה כַּדְּבָרֶךָ:

I řekl Lában: Hle, ó by tak bylo, jakž jsi mluvil.

לה וַיִּסַּר בְּיוֹם הַהוּא אֶת־הַתִּישִׁים הָעֵקֻדִּים
וְהַטְּלָאִים וְאֵת כָּל־הָעֵזִים הַנִּקְדוֹת וְהַטְּלָאֵת
כֹּל אֲשֶׁר־לָבָן בּוֹ וְכָל־חוּם בַּכְּשָׁבִים וַיִּיתֶן
בְּיַד־בָּנָיו:

A odloučil toho dne kozly přepásané na nohách a strakaté, a všechny kozy přesté a strakaté, všecko, na čemž *byla* místa bílá, všecko také načernalé mezi dobyt看, a dal v ruce synů svých.

לו וַיִּשֶׂם דָּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בֵּינוּ וּבֵין יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב
רָעָה אֶת־צֹאן לָבָן הַנּוֹתָרֹת:

Uložil pak mezi sebou a Jákobem *místo vzdálí* tři dní cesty; a Jákob pásł ostatek dobytka Lábanova.

37

לז וַיִּקַּח-לוֹ יַעֲקֹב מִקָּל לְבָנָה לַח וְלוֹז וְעֶרְמוֹן
וַיַּפְצֵל בָּהֶן פְּצָלוֹת לְבָנוֹת מַחֲשֵׁף הַלָּבָן אֲשֶׁר
עַל-הַמִּקְלוֹת:

Nabral pak sobě Jákob prutů topolových zelených, a lískových a kaštanových; a poobloupil s nich *po místech* kůru až do bělosti, kteráž *byla* na prutech.

38

לח וַיִּצַּג אֶת-הַמִּקְלוֹת אֲשֶׁר פָּצַל בְּרֶהֱטִים
בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר תָּבֵאן הַצֹּאן לְשִׁתּוֹת
לְנֹכַח הַצֹּאן וַיַּחֲמִנָה בְּבֹאֵן לְשִׁתּוֹת:

A nakladl těch prutů tak obloupených do žlábků a koryt, *v nichž bývá voda, k nimž přicházel dobytek, aby pil*, proti dobytku, aby počínaly, když by přicházely pít.

39

לט וַיִּחְמוּ הַצֹּאן אֶל-הַמִּקְלוֹת וַתֵּלֶדְן הַצֹּאן עֲקָדִים
נִקְדִּים וּטְלָאִים:

I počínaly ovce, *hledíce* na ty pruty, a rodily jehňata přepásaná na nohách, a peřestá i strakatá.

40

מ וַהֲכִשְׁבִּים הַפָּרִיד יַעֲקֹב וַיִּתֵּן פָּנָיו הַצֹּאן
אֶל-עֹקֶד וְכָל-חוּם בְּצֹאן לָבָן וַיִּשֶׁת-לוֹ עֲדָרִים
לְבָדּוֹ וְלֹא שָׁתָם עַל-צֹאן לָבָן:

Potom ta jehňata odloučil Jákob, a dobytek stáda Lábanova obrátil tváří k těm přepásaným na nohách, a ke všemu načernalému; a své stádo postavil obzvlášť, a neobrátil ho k stádu Lábanovu.

41

וְהָיָה בְּכָל-יָחַם הַצֹּאן הַמִּקְשָׁרוֹת וְשָׁם יַעֲקֹב
אֶת-הַמִּקְלוֹת לְעֵינָי הַצֹּאן בְּרֹהֲטִים לְיַחְמֶנָּה
בַּמִּקְלוֹת:

A bylo, že kdyžkoli silnější připouštíny bývaly, kladl Jákob ty pruty před oči ovcem do koryt, aby počínaly, *hledíce* na pruty.

42

וּבְהֶעֱטִיף הַצֹּאן לֹא יָשִׁים וְהָיָה הָעֵטָפִים לְלֶבֶן
וְהַקְשָׁרִים לְיַעֲקֹב:

Když pak pozdní dobytek připouští býval, nekladl jich; *a* tak býval pozdní Lábanův a ranný Jákobův.

43

וַיִּפְרֹץ הָאִישׁ מְאֹד מְאֹד וַיְהִי-לוֹ צֹאן רַבּוֹת
וְשֹׁפְחוֹת וְעֹבְדִים וְגַמְלִים וַחֲמֹרִים:

Vzrostl tedy muž ten náramně velmi, a měl dobytka mnoho, děvek i služebníků, velbloudů i oslů.

לא

- 1 וַיִּשְׁמַע אֶת-דְּבָרֵי בְנֵי-לָבָן לֵאמֹר לָקַח יַעֲקֹב
אֶת כָּל-אֲשֶׁר לְאֻבֵּינוּ וּמֵאֲשֶׁר לְאֻבֵּינוּ עָשָׂה אֶת
כָּל-הַכָּבֵד הַזֶּה׃ א

Když pak uslyšel Jákob slova synů Lábanových, ani praví: Pobral Jákob všechno, co měl otec náš, a z těch věcí, kteréž byly otce našeho, způsobil sobě tu všechnu slávu;

- 2 וַיֵּרָא יַעֲקֹב אֶת-פָּנָיו לָבָן וְהָיָה אֵינָנוּ עִמּוֹ
כַּתְמוֹל שְׁלֹשׁוֹם׃ ב

A viděl tvář Lábanovu, a aj, nebyla k němu tak jako prvé:

- 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-יַעֲקֹב שׁוּב אֶל-אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ
וְלִמּוֹלֶדֶתְךָ וְאֶהְיֶה עִמָּךְ׃ ג

I řekl mu Hospodin: Navrať se do země otců svých, a k příbuznosti své, a budu s tebou.

- 4 וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרָחֵל וּלְלֵאָה הַשָּׂדֶה
אֶל-צֹאנָו׃ ד

Protož poslav Jákob, vyvolal Ráchele a Lée na pole k stádu svému.

ה וַיֹּאמֶר לָהֶן רֹאֵה אֲנֹכִי אֶת־פָּנָי אֲבִיכֶן כִּי־אֵינֶנּוּ
אֵלַי כְּתַמּוּל שְׁלֹשָׁם וְאֱלֹהֵי אָבִי הֲיָה עִמָּדִי:

A řekl jim: Vidím tvář otce vašeho, že není ke mně tak jako prvé, ještě Bůh otce mého byl se mnou.

וְאַתֶּנָּה יָדַעְתָּן כִּי בְּכָל־כֹּחִי עָבַדְתִּי
אֶת־אֲבִיכֶן:

A vy samy víte, že vši svou silou sloužil jsem otci vašemu.

ז וַאֲבִיכֶן הִתֵּל בִּי וְהִחָלַף אֶת־מִשְׁכָּרְתִּי עֲשָׂרַת
מָנִים וְלֹא־נָתַנּוּ אֱלֹהִים לְהַרְעַ עִמָּדִי:

Ale otec váš oklamal mne, a na desetkrát změnil mzdu mou; však nedopustil mu Bůh, aby mi zle učinil.

ח אִם־כֹּה יֹאמַר נִקְדִּים יְהִיָּה שְׂכָרָךְ וַיֵּלְדוּ
כָּל־הַצֹּאן נִקְדִּים וְאִם־כֹּה יֹאמַר עֲקָדִים יְהִיָּה
שְׂכָרָךְ וַיֵּלְדוּ כָּל־הַצֹּאן עֲקָדִים:

Když takto řekl: Co *bude* přestého, *to* nechť jest mzda tvá, tedy všechny ovce rodily přestý *plod*. Když pak takto řekl: Co přepásaného na nohách, *to* bude mzda tvá, tedy všechny ovce rodily přepásané na nohách.

ט וַיִּצֵּל אֱלֹהִים אֶת־מִקְנֶה אֲבִיכֶם וַיִּתֵּן־לִי:

A tak odjal Bůh stádo otce vašeho a dal mně.

10 וַיְהִי בַּעֵת יַחַם הַצֹּאן וְאַשָּׂא עֵינָי וָאָרָא בַּחֲלוֹם
וְהִנֵּה הָעֵתָדִים הָעֲלִים עַל-הַצֹּאן עֲקָדִים
נִקְדָּים וּבְרָדִים:

Nebo *takto* bylo: Tehdáž, když se dobytek běžel, já jsem pozdvihl očí svých, a viděl jsem ve snách, a aj, berani scházející se s ovцами *byli* přepásaní na nohách, peřestí a skropení.

11 וַיֹּאמֶר אֵלַי מַלְאָךְ הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם יַעֲקֹב
וָאָמַר הִנְנִי:

Tedy řekl mi anděl Boží ve snách: Jákobe! A já jsem odpověděl: Ted' jsem.

12 וַיֹּאמֶר שָׂא-נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה כָּל-הָעֵתָדִים
הָעֲלִים עַל-הַצֹּאן עֲקָדִים נִקְדָּים וּבְרָדִים כִּי
רָאִיתִי אֶת כָּל-אֲשֶׁר לָבֵן עָשָׂה לָךְ:

I řekl: Pozdvihni nyní očí svých a pohleď, že všickni berani scházející se s ovцами *jsou* přepásaní na nohách, peřestí a skropení; nebo jsem viděl všechno, co tobě Lában dělá.

13 אֲנֹכִי הָאֵל בֵּית-אֵל אֲשֶׁר מְשַׁחֶתָּ שֵׁם מִצְבֵּה
אֲשֶׁר נָדַרְתָּ לִּי שָׁם נֶגְדָר עֲתָה קוּם צֵא
מִן-הָאָרֶץ הַזֹּאת וְשׁוּב אֶל-אָרֶץ מוֹלְדְּתְךָ:

Já jsem ten silný Bůh, *kterýž jsem se ukázal tobě v Bethel*, kdež jsi pomazal kamene, kdež jsi mi se slibem zavázal; vstaniž nyní, vyjdi z země této, a vrať se do země příbuznosti své.

14 יד וַתַּעַן רָחֵל וְלֵאָה וַתֹּאמְרָנָה לוֹ הֲעוֹד לָנוּ חֵלֶק
וְנַחֲלָה בְּבֵית אָבִינוּ:

Tedy odpověděly mu Ráchel a Lía, řkouce: Zdaž ještě máme díl *jaký* a dědictví v domě otce našeho?

15 טו הֲלוֹא נִכְרִיּוֹת נִחְשְׁבָנוּ לוֹ כִּי מִכָּרָנוּ וַיֹּאכַל
גַּם-אֶכּוֹל אֶת-כֶּסֶפֵּנוּ:

Zdaliž nejsme počteny před ním za cizí? Nebo prodal nás, ano i peníze naše do čista utratil.

16 טז כִּי כָל-הָעֹשֶׁר אֲשֶׁר הֶצִיל אֱלֹהִים מֵאֲבִינוּ לָנוּ
הוּא וּלְבָנֵינוּ וְעַתָּה כָּל אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים
אֵלַיךָ עֲשֵׂה:

Všecko zajisté bohatství, kteréž odjal Bůh otci našemu, naše jest a synů našich; protož nyní učiň vše, což mluvil tobě Bůh.

17 יז וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיֵּשֶׂא אֶת-בָּנָיו וְאֶת-נָשָׁיו
עַל-הַגְּמָלִים:

Vstav tedy Jákob, vsadil syny své a ženy své na velbloudy.

18 יח וַיָּנֶה אֶת-כָּל-מִקְנֵהוּ וְאֶת-כָּל-רֶכֶשׁוֹ אֲשֶׁר
רָכַשׁ מִקְנֵה קִנְיָנוּ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפָדֵן אֲרָם לָבוֹא
אֶל-יִצְחָק אָבִיו אֶרֶצָה כְּנָעַן:

A pobral všecken dobytek svůj, a všecko jmění své, kteréhož byl dosáhl, dobytek svého vychování, kteréhož nabyl v Pádan Syrské, aby se navrátil k Izákovi otci svému do země Kananejské.

19

יט וּלְבָן הַלֵּךְ לְגִזֹּז אֶת־צֹאנֹו וַתִּגְנֹב רָחֵל
אֶת־הַתְּרָפִים אֲשֶׁר לְאָבִיהָ:

(Lában pak byl odšel, aby stříhl ovce své. V tom ukradla Ráchel modly, kteréž měl otec její.

כ וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת־לֵב לָבָן הָאֲרָמִי עַל־בְּלִי הַגִּיד
לוֹ כִּי בָרַח הוּא:

I ušel Jákob tajně od Lábanu Syrského, neoznámiv mu, že jde pryč.)

כא וַיְבָרַח הוּא וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּקָם וַיַּעֲבֹר
אֶת־הַנָּהָר וַיִּשֶׂם אֶת־פָּנָיו הָרַ הַגָּלְעָד:

Takž ušel se vším, což měl; a vstav, přepravil se přes řeku, a bral se přímo k hoře Galádské.

כב וַיִּגֵּד לְלָבָן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב:

I povědíno jest Lábanovi dne třetího, že utekl Jákob.

כג וַיִּקַּח אֶת־אָחִיו עִמּוֹ וַיִּרְדֹּף אַחֲרָיו דָּרֹךְ שִׁבְעַת
יָמִים וַיִּדְבֹּק אֹתוֹ בְּהָר הַגָּלְעָד:

Tedy *on* vzav bratří své s sebou, honil ho za dnů sedm; a postihl ho na hoře Galádské.

24 כד וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל-לָבָן הָאֲרָמִי בַחֹלֶם הַלַּיְלָה
וַיֹּאמֶר לוֹ הַשָּׁמַר לְךָ פֶּן-תִּדְבֹּר עִם-יַעֲקֹב
מִטּוֹב עַד-רָע:

Přišel pak Bůh k Lábanovi Syrskému ve snách noci té, řekl mu: Varuj se, abys nemluvil s Jákobem nic jináč než přátelsky.

25 כה וַיִּשָּׁג לָבָן אֶת-יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב תָקַע אֶת-אָהָלוֹ
בָּהָר וּלָבָן תָקַע אֶת-אָהָלָיו בָּהָר הַגָּלְעָד:

Dohonil tedy Lában Jákoba; a Jákob již byl rozbil stan svůj na té hoře; Lában také položil se s bratřími svými na též hoře Galádské.

26 כו וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב מָה עָשִׂיתָ וַתִּגְנֹב אֶת-לִבִּי
וַתִּגְנֶה אֶת-בְּנֹתַי כְּשִׁבְיֹת חָרָב:

I řekl Lában k Jákobovi: Cos to učinil? Nebo jsi ušel tajně, a odvedls dcery mé jako zjímané mečem.

27 כז לָמָּה נִחַבְתָּ לְבָרַח וַתִּגְנֹב אֹתִי וְלֹא-הִגַּדְתָּ לִּי
וְאַשְׁלַחְךָ בְּשִׁמְחָה וּבְשָׂרִים בְּתֶף וּבְכִנּוֹר:

Proč jsi tajně utekl, a vykradl se ode mne, a nepověděls mi, ješto bych tě byl vesele sprovedil s zpěvy, s bubnem a s harfou?

28 כח וְלֹא נִטְשֵׁתָנִי לְנִשְׁק לְבָנִי וּלְבְנֹתַי עִתָּה הִסְכַּלְתָּ
עָשׂו:

A nedopustils mi, abych políbil synů svých a dcer svých? Nemoudřes jistě udělal, čině tak.

29 כט יֵשׁ-לְאֵל יָדַי לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע וְאֱלֹהֵי אֲבִיכֶם
אָמַשׁ אָמַר אֵלַי לֵאמֹר הַשָּׁמַר לְךָ מִדִּבֶּר
עִם-יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד-רָע:

Mělt' bych dosti s to moci, abych vám zle učinil, ale Bůh otce vašeho mluvil mi noci pominulé, řka: Hleď, abys nemluvil s Jákobem nic jináč, než přátelsky.

30 ל וַעֲתָה הֲלֹךְ הַלַּכְתָּ כִּי-נִכְסְךָ נִכְסִפְתָּה לְבֵית
אָבִיךָ לָמָּה גִנַּבְתָּ אֶת-אֱלֹהֵי:

Ale již *to tam*, *poněvadž* jsi předce odšel, roztouživ se po domu otce svého; *než* proč jsi ukradl bohy mé?

31 לא וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן כִּי יֵרֵאתִי כִּי אָמַרְתִּי
כִּן-תִּגְזֹל אֶת-בְּנוֹתַי מִעַמִּי:

Tedy Jákob odpovídaje Lábanovi, řekl: *Ušel jsem tajně*; nebo jsem se bál a řekl jsem, že bys snad mocí odjal dcery své.

32 לב עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת-אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחְיֶה נָגֵד
אֲחֵינוּ הַכֹּר-לְךָ מָה עָמְדִי וְקַח-לְךָ וְלֹא-יָדַע
יַעֲקֹב כִּי רָחֵל גִּנַּבְתָּם:

Nalezneš-li pak u koho bohy své, nechať ten umře; před bratřími našimi ohledej sobě, jest-li co u mne *tvého*, a vezmi sobě. Ale nevěděl Jákob, že Ráchel je ukradla.

33 לָבָן וַיָּבֹא לָבָן בְּאֶהֱלָ יַעֲקֹב וּבְאֶהֱלָ לֵאָה וּבְאֶהֱלָ שְׁתֵּי הָאִמָּהֹת וְלֹא מָצָא וַיֵּצֵא מֵאֶהֱלָ לֵאָה וַיָּבֹא בְּאֶהֱלָ רָחֵל:

Všed tedy Lában do stanu Jákobova, a do stanu Líe, a do stanu obou děvek, *nic* nenalezl. A vyšed z stanu Líe, všel do stanu Ráchel.

34 וְרָחֵל לָקְחָהּ אֶת־הַתָּרְפִּים וַתִּשְׁמֶם בְּכֹר הַנָּמֹל וַתֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם וַיִּמְשֹׁשׁ לָבָן אֶת־כָּל־הָאֶהֱלָ וְלֹא מָצָא:

Ráchel pak vzavši modly, vložila je pod sedlo, kteréž na velbloudu bývá, a sedla na ně. I přemetal Lában všecken stan, ale *nic* nenalezl.

35 וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ אֶל־יִחִיר בְּעֵינַי אֲדֹנִי כִי לֹא אוֹכֵל לָקוֹם מִפְּנֶיךָ כִּי־דֶרֶךְ נָשִׁים לִי וַיַּחֲפֹשׂ וְלֹא מָצָא אֶת־הַתָּרְפִּים:

A ona řekla otci svému: Necht' to není proti mysli, pane můj, že nemohu povstati proti tobě; nebo vedlé běhu ženského nyní mi se přihodilo. A *všecko* přehledav, nenalezl modl.

36 וַיִּחִיר לַיַּעֲקֹב וַיָּרֶב בְּלָבָן וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לָבָן מֶה־פָּשַׁעִי מֶה חָטָאתִי כִי דָלַקְתָּ אֶחָרִי:

Protož rozhněvav se Jákob, tuze se domlouval na Lábanu. I odpověděl Jákob, a řekl Lábanovi: Jaké jest přestoupení mé? Jaký hřích můj, že rozpáliv se, honíš mne?

לז כִּי־מִשְׁשֶׁתָּ אֶת־כָּל־כְּלִי מִה־מְצָאתָ מְכַל
כְּלִי־בֵיתְךָ שִׁים כֹּה נָגַד אֲחִי וְאַחִיךָ וַיּוֹכִיחוּ
בֵּין שְׁנֵינוּ:

Nu již jsi přemetal všechny mé věci, *a* cos našel ze všech věcí domu svého? Polož teď před bratřími mými a bratřími svými, nechť rozeznají mezi námi dvěma.

לח זֶה עֲשָׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי עִמָּךְ רַחֲלִיךָ וְעֵזִיךָ לֹא
שָׁכְלוּ וְאֵילִי צִאֲנֶךָ לֹא אָכְלָתִי:

Byl jsem již dvaceti let s tebou; ovce tvé ani kozy tvé nikdy nezmetaly; a skopců stáda tvého nejedl jsem.

לט טִרְפָּה לֹא־הֵבֵאתִי אֵלֶיךָ אָנֹכִי אַחֲטָנָה מִיָּדִי
תִּבְקָשָׁנָה נִגְבַּתִּי יוֹם וְנִגְבַּתִּי לַיְלָה:

Co *od* zvěři roztrháno, toho jsem neodvodil tobě; sám jsem tu škodu nahražoval, *a* ty jsi z ruky mé vyhledával toho, *jako i toho*, co bylo ukradeno ve dne aneb v noci.

מ הָיִיתִי בַּיּוֹם אֹכְלָנִי חָרֵב וְקָרָח בַּלַּיְלָה וַתִּדַּד
שְׁנָתִי מֵעֵינַי:

Bývalo *tak*, že ve dne trápilo mne horko, a v noci mráz, tak že odcházel i sen můj od očí mých.

זֶה-לִּי עֲשָׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתְךָ עֲבַדְתִּיךָ
 אַרְבַּע-עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּשִׁתִּי בְנֹתֶיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים
 בְּצֹאנְךָ וַתַּחֲלֶיךָ אֶת-מִשְׁכָּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מָנִים:

Již dvadeceti let, jakž jsem v domě tvém; sloužil jsem tobě čtrnácte let za dvě dcery tvé, a šest let za dobytek tvůj, a změnils mzdu mou na desetkrát.

לֹאֲלִי אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וַפֶּחַד יִצְחָק
 הָיָה לִּי כִּי עָתָה רִיקָם שְׁלַחְתָּנִי אֶת-עַנְיִי
 וְאֶת-יָגִיעַ כָּפִי רָאָה אֱלֹהִים וַיּוֹכַח אֹמֶשׁ:

A kdyby Bůh otce mého, Bůh Abrahamův, a strach Izákův nebyl se mnou, jistě bys ty byl nyní pustil mne prázdného; *ale* trápení mé, a práci rukou mých viděl Bůh, protož tě pominulé noci trestal.

וַיַּעַן לָבָן וַיֹּאמֶר אֶל-יַעֲקֹב הַבָּנוֹת בְּנֹתַי וְהַבָּנִים
 בָּנֵי וְהַצֹּאן צֹאנִי וְכָל אֲשֶׁר-אַתָּה רָאָה לִי-הוּא
 וּלְבִנְתִּי מָה-אֶעֱשֶׂה לְאַלֶּה הַיּוֹם אוֹ לְבָנֶיהֶן
 אֲשֶׁר יִלְדוּ:

Odpovídaje pak Lában, dí Jákobovi: Dcery tyto *jsou* dcery mé a synové tito *jsou* synové moji, i dobytek tento můj dobytek *jest*, ano cokoli vidíš, mé *jest*; ale což mám již učiniti dcerám těmto svým aneb synům jich, kteréž zrodily?

וְעָתָה לָכָה נִכְרְתָה בְרִית אֲנִי וְאַתָּה וְהָיָה לְעֵד
 בֵּינִי וּבֵינְךָ:

Protož pod', vejďme v smlouvu já a ty, aby byla na svědectví mezi mnou a tebou.

45 מו וַיִּקַּח יַעֲקֹב יַעֲקֹב אָבֵן וַיִּרְיֶמָה מַצֵּבָה׃

Tedy Jákob vzal kámen, a postavil jej vzhůru na znamení.

46 מו וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְאֶחָיו לְקִטּוּ אֲבָנִים וַיִּקְחוּ אֲבָנִים
וַיַּעֲשׂוּ-גֹל וַיֹּאכְלוּ שָׁם עַל-הַגֹּל׃

A řekl bratřím svým: Nasbírejte kamení. A nabravše kamení, udělali hromadu, a jedli tu na té hromadě.

47 מו וַיִּקְרָא-לוֹ לָבָן יֶגֶר שָׁהַדוּתָא וַיַּעֲקֹב קָרָא לוֹ
גֵּלְעָד׃

I nazval ji Lában Jegar Sahadutha, a Jákob nazval ji Gál Ed.

48 מו וַיֹּאמֶר לָבָן הַגֹּל הַזֶּה עֵד בֵּינִי וּבֵינְךָ הַיּוֹם
עַל-כֵּן קָרָא-שְׁמוֹ גֵּלְעָד׃

Nebo řekl Lában: Tato hromada *nechžt' jest* svědkem od dnešku mezi mnou a tebou. Protož nazval jméno její Gál Ed,

49 מט וְהַמִּצָּפָה אֲשֶׁר אָמַר יִצְחָק יְהוָה בֵּינִי וּבֵינְךָ כִּי
נִסְתֵּר אִישׁ מִרְעֵהוּ׃

A Mispah; nebo řekl *Lában*: Nechať Hospodin hledí na mne a na tebe, když se rozejdeme od sebe.

50 נ אִם-תִּעַנֶּנָּה אֶת-בָּנֹתַי וְאִם-תִּקַּח נָשִׁים עַל-בָּנֹתַי
אֵין אִישׁ עִמָּנוּ רֹאֵה אֱלֹהִים עֵד בֵּינִי וּבֵינְךָ׃

Jestliže bys trápil dcery mé, a uvedl bys *jiné* ženy na dcery mé, žádného člověka není s námi; hleď, Bůh jest svědek mezi mnou a tebou.

נא וַיֹּאמֶר לָבָן לִיעֲקֹב הֲנִה הַגִּל הַזֶּה וְהַנִּה
הַמַּצֵּבָה אֲשֶׁר יָרִיתִי בֵּינִי וּבֵינְךָ:

A řekl ještě Lában Jákobovi: Aj, hromada tato, a aj, sloup, kterýž jsem postavil mezi sebou a tebou,

נב עַד הַגִּל הַזֶּה וְעַד הַמַּצֵּבָה אִם-אֲנִי לֹא-אֶעְבֹּר
אֵלֶיךָ אֶת-הַגִּל הַזֶּה וְאִם-אַתָּה לֹא-תַעְבֹּר אֵלַי
אֶת-הַגִּל הַזֶּה וְאֶת-הַמַּצֵּבָה הַזֹּאת לְרָעָה:

Svědkem *at jest* hromada tato, svědkem také sloup tento, já že nepůjdu dále k tobě za hromadu tuto, a ty *tolikéž* že nepůjdeš dále ke mně za hromadu tuto a sloup tento, k *činění* zlého.

נג אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי נָחוֹר יִשְׁפֹּטוּ בֵּינֵינוּ
אֱלֹהֵי אֲבִיהֶם וַיִּשָּׁבַע יַעֲקֹב בְּפֶתַח אָבִיו יִצְחָק:

Bůh Abrahamův, a Bůh Náchorův, Bůh otce jejich nechť soudí mezi námi. Přisáhl tedy Jákob skrze strach otce svého Izáka.

נד וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בְּהָר וַיִּקְרָא לְאֶחָיו
לְאָכַל-לֶחֶם וַיֹּאכְלוּ לֶחֶם וַיָּלִינוּ בְּהָר:

Nabil také Jákob hověd na té hoře, a pozval bratří svých, aby hodovali; i hodovali a zůstali přes noc na též hoře.

לב

- 1 א וַיִּשְׁכֶּם לָבָן בַּבֹּקֶר וַיִּנְשָׁק לְבָנָיו וּלְבָנוֹתָיו
וַיְבָרֶךְ אֹתָהֶם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לָבָן לְמִקְמוֹ:

Jákob pak odšel cestou svou, a potkali se s ním andělé Boží.

- 2 ב וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדֶרֶכוֹ וַיִּפְגְּעוּ-בּוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים:

I řekl Jákob, když je viděl: Vojsko Boží *jest* toto. A nazval jméno místa toho Mahanaim.

- 3 ג וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כֹּאֲשֶׁר רָאִים מַחֲנֶה אֱלֹהִים זֶה
וַיִּקְרָא שֵׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנִים:

Poslal pak Jákob posly před sebou k bratru svému Ezau, do země Seir, *do* kraje Idumejského.

- 4 ד וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל-עֵשָׂו אָחִיו
אֶרְצָה שְׂעִיר שָׂדֶה אֲדוֹם:

A přikázal jim, řka: Takto povězte pánu mému Ezau: Totoť vzkazuje služebník tvůj Jákob: U Lámana jsem byl pohostinu, a zůstával až do tohoto času.

- 5 ה וַיֹּצִו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לְאֲדֹנִי לַעֲשׂו כֹּה
אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם-לָבָן גִּרְתִּי וְאַחֲרֵי-עֲתָתָה:

A mám voly a osly, ovce, a služebníky i děvky; a poslal jsem, abych se ohlásil pánu svému, a našel milost před očima tvýma.

6 וַיְהִי־לִי שׁוֹר וַחֲמֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה
וַאֲשֻׁלָּחָה לְהַגִּיד לְאֹדְנִי לְמִצְאָ־חַן בְּעֵינַיִךְ:

I navrátili se poslové k Jákobovi, řkouce: Přišli jsme k bratru tvému Ezau, kterýž také jde proti tobě, a čtyři sta mužů s ním.

7 וַיָּשְׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ
אֶל־אֶחָיֶךָ אֶל־עֵשָׂו וְגַם הָלַךְ לְקָרְאֲתֶךָ
וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ:

Jákob pak bál se velmi, a rmoutil se náramně. Tedy rozdělil lid, kterýž s sebou měl, ovce také a voly, a velbloudy na dva houfy.

8 וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֵר לוֹ וַיַּחַץ אֶת־הָעָם
אֲשֶׁר־אֵתוֹ וְאֶת־הַצֹּאן וְאֶת־הַבָּקָר וְהַגְּמִלִּים
לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת:

Nebo řekl: Jestliže by přišel Ezau k houfu jednomu, a pobil by jej, bude *aspoň* zadní houf zachován.

9 וַיֹּאמֶר אִם־יָבֹוא עֵשָׂו אֶל־הַמַּחֲנֶה הָאֶחָת
וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לְפִלִּיטָה:

I řekl Jákob: Bože otce mého Abrahama, a Bože otce mého Izáka, Hospodine, kterýž jsi mi řekl: Navrať se do země své, a k příbuznosti své, a dobře učiním tobě,

10 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־ה' אָבִי אֲבָרָהָם וְאֵלֹהֵי אָבִי
יִצְחָק יְהוָה הָאֵמֹר אֵלַי שׁוּב לְאֶרֶצְךָ
וּלְמוֹלֶדְתְּךָ וְאִיטִיבָה עִמָּךְ׃

Menší jsem všech milosrdenství a vší pravdy, kterouž jsi učinil s služebníkem svým; nebo s holí svou přešel jsem Jordán tento, nyní pak dva houfy mám.

11 קָטַנְתִּי מִכָּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאַמֻּת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
אֶת־עַבְדְּךָ כִּי בְּמִקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה
וְעַתָּה הֵייתִי לְשָׁנִי מַחְנוֹת׃

Vytrhni mne, prosím, z ruky bratra mého, z ruky Ezau; nebť se ho bojím, aby přijda, nepohubil mne i matky s dětmi.

12 הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד יַעֲשׂוּ כִּי־יֵרָא אֲנֹכִי
אֹתוֹ פֶּן־יָבֹוא וְהַכֵּנִי אִם עַל־בָּנִים׃

Však jsi ty řekl: Dobře učiním tobě, a rozmnožím símě tvé jako písek mořský, kterýžto pro množství sečten býti nemůže.

13 וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אִיטִיב עִמָּךְ וְשִׁמְתִּי
אֶת־זֶרְעֶךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסְפָּר מֵרַב׃

I zůstal tu noci té; a vzal z toho, což bylo před rukama, poctu bratru svému Ezau:

14 וַיָּלֶן שָׁם בְּלִילָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן־הַבָּא בְיָדוֹ
מִנְחָה לַעֲשׂוֹ אָחִיו׃

Totíž dvě stě koz, a kozlů dvadcet, ovec dvě stě, a beranů dvadcet,

טו 15 עֲזִים מֵאֲתָיִם וּתְיָשִׁים עֶשְׂרִים רְחֵלִים מֵאֲתָיִם
וְאֵילִים עֶשְׂרִים:

Velbloudů s mladými jich třiceti, krav čtyřiceti, volů deset, oslic dvaceti, a oslátek deset.

טז 16 וְגַמְלִים מִיְּנִיקוֹת וּבְנֵיהֶם שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת אַרְבָּעִים
וּפָרִים עֶשְׂרֵה אֲתֹנֹת עֶשְׂרִים וְעִזִּים עֶשְׂרֵה:

A poručil je služebníkům svým, každé stádo obzvláště, a řekl služebníkům svým: Jděte přede mnou, a stádo od stáda ať jde opodál.

יז 17 וַיִּתֵּן בְּיַד-עֲבָדָיו עֶדְרַע לְבָדוֹ וַיֹּאמֶר
אֶל-עֲבָדָיו עֲבְרוּ לִפְנֵי וְרוּחַ תְּשִׁימוּ בֵּין עֶדְרַע
וּבֵין עֶדְרַע:

I poručil přednímu, řka: Když se potká s tebou Ezau bratr můj, a optá se tebe, řka Čí jsi? a kam jdeš? a čím jest to *stádo* před tebou?

יח 18 וַיַּצֵּוּ אֶת-הָרֹאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגְּשֶׁךָ עֲשׂוֹ אָחִי
וּשְׂאֵלְךָ לֵאמֹר לְמִי-אַתָּה וְאַתָּה תֵּלֶךְ וּלְמִי אַתָּה
לְפָנֶיךָ:

Řekneš: Jsem služebníka tvého Jákoba, a dar tento jest poslán pánu mému Ezau; a teď i sám *jde* za námi.

יט 19 וְאָמַרְתָּ לְעֲבָדֶיךָ לֵיעֶקֶב מִנְחָה הִוא שְׁלוּחָה
לְאֹדְנִי לַעֲשׂוֹ וְהִנֵּה גַם-הִוא אַחֲרֵינוּ:

Poručil také druhému i třetímu, a všechněm jdoucím za těmi stády, řka: V táž slova mluvte k Ezau, když byste naň trefili.

כ וַיֵּצֵאוּ גַם אֶת־הַשְּׁנִי גַם אֶת־הַשְּׁלִישִׁי גַם
אֶת־כָּל־הַהֲלָכִים אַחֲרֵי הָעֶדְרִים לֵאמֹר
כַּדָּבָר הַזֶּה תִּדְבְּרוּן אֶל־עֲשׂו בְּמִצְאָכֶם אֹתוֹ:

A díte také: Aj, služebník tvůj Jákob za námi; nebo řekl: Ukrotím tvář jeho darem, kterýž jde přede mnou, a potom uzřím tvář jeho; snad přijme tvář mou.

כא וַאֲמַרְתֶּם גַם הִנֵּה עֹבֵדְךָ יַעֲקֹב אַחֲרֵינוּ כִּי־אָמַר
אֲכַפְּרָה פָּנָיו בַּמִּנְחָה הַהִלְכֶת לְפָנָי וְאַחֲרֵי־כֵן
אֶרְאֶה פָּנָיו אוֹלֵי יִשָּׂא פָּנָי:

A tak předšel dar před ním; on pak zůstal tu noc při houfu.

כב וַתַּעֲבֹר הַמִּנְחָה עַל־פָּנָיו וְהוּא לָן
בַּלִּילָה־הַהוּא בַּמַּחֲנֶה:

A vstav ještě v noci, vzal obě ženy své, a dvě děvky své, a jedenácte synů svých, a přešel přes brod Jabok.

כג וַיָּקָם בַּלִּילָה הוּא וַיִּקַּח אֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת־שְׁתֵּי
שִׁפְחֹתָיו וְאֶת־אֶחָד עָשָׂר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֶת
מַעְבַּר יַבֹּק:

Vzav tedy je, přepravil je přes tu řeku; přepravil také *i* vše, což měl.

כד וַיָּקַח וַיַּעֲבֹר אֶת־הַנָּחַל וַיַּעֲבֹר אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ:

A zůstal Jákob sám; a *tu* zápasil s ním muž až do svitání.

25 כה וַיִּנָּתֶר יַעֲקֹב לְבִדּוֹ וַיֵּאָבֶק אִישׁ עִמוֹ עַד עֲלוֹת
הַשָּׁחַר:

A vida, že ho nepřemůže, obrazil jej v příhbí vrchní stehna jeho; i vyvinulo se příhbí stehna Jákobova, když zápasil s ním.

26 כו וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּנָּע בְּכַף-יָרְכוֹ וַתִּקַּע
כַּף-יָרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבֶקוֹ עִמוֹ:

A řekl: Pusť mne, nebť zasvitává. I řekl: Nepustím tě, leč mi požehnáš.

27 כז וַיֹּאמֶר שְׁלַחֲנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא
אֲשַׁלַּחְךָ כִּי אִם-בִּרְכָתִנִּי:

I řekl jemu: Jaké jest jméno tvé? Odpověděl: Jákob.

28 כח וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה-שֵּׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב:

I dí: Nebude více nazýváno jméno tvé *toliko* Jákob, ale *také* Izrael; nebo jsi statečně zacházel s Bohem i lidmi, a přemohls.

29 כט וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֹאמֶר עוֹד שֵׁמֶךָ כִּי
אִם-יִשְׂרָאֵל כִּי-שָׂרִיתָ עִם-אֱלֹהִים וְעִם-אֲנָשִׁים
וַתּוֹכֵל:

I otázal se Jákob, řka: Oznam, prosím, jméno své. Kterýžto odpověděl: Proč se ptáš na jméno mé? I dal mu tu požehnání.

30

ל וַיִּשְׂאֵל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַגִּידָה נָא שְׁמְךָ וַיֹּאמֶר
לְמָה זֶה תִּשְׂאֵל לְשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שֵׁם:

Tedy nazval Jákob jméno místa toho Fanuel; nebo jsem *prý* viděl Boha tváří v tvář, a zachována jest duše má.

31

לא וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיֵּאל כִּי־רָאִיתִי
אֱלֹהִים פָּנִים אֶל־פָּנִים וַתִּנָּצֵל נַפְשִׁי:

I vzešlo mu slunce, když pominul *místa toho* Fanuel, a kulhal na nohu svou.

32

לב וַיִּזְרַח־לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת־פְּנוּאֵל וְהוּא
צָלַע עַל־יָרְכוֹ:

Protož nejedí synové Izraelští až do tohoto dne *té* žily krátké, kteráž jest v vrchním příhbí stehna, proto že obrazil příhbí stehna Jákobova na žile krátké.

לג

1 א על-כן לא-יאכלו בני-ישראל את-גיד הנשה
אשר על-כף הירד עד היום הזה כי נגע
בכף-ירד יעקב בגיד הנשה:

2 ב וישא יעקב עיניו וירא והנה עשו בא ועמו
ארבע מאות איש ויחץ את-הילדים על-לאה
ועל-רחל ועל שתי השפחות:

Pozdvih pak očí svých Jákob, uzřel, an Ezau jde, a čtyři sta mužů s ním; i rozdělil syny Lée zvlášť a Ráchele zvlášť, a obou děvek zvlášť.

3 ג וישם את-השפחות ואת-ילדיהן ראשנה
ואת-לאה וילדיה אחרנים ואת-רחל
ואת-יוסף אחרנים:

Postavil, pravím, děvky s syny jejich napřed, potom Líu s syny jejími za nimi, Ráchel pak a Jozefa nejzáze.

4 ד והוא עבר לפניהם וישתחו ארצה שבע
פעמים עד-גשתו עד-אחיו:

A sám šel před nimi, a poklonil se až k zemi po sedmkrát, až právě přišel k bratru svému.

5 ה וַיֵּרֶץ עֵשָׂו לְקָרְאֲתוֹ וַיַּחְבְּקֵהוּ וַיִּפֹּל עַל-צוּאָרָו
וַיִּשָּׁקֵהוּ וַיִּבְכּוּ:

I běžel Ezau proti němu, a objal ho; a pad na šíji jeho, líbal ho. I plakali.

6 וַיִּשָּׂא אֶת-עֵינָיו וַיִּרְא אֶת-הַנָּשִׁים וְאֶת-הַיְלָדִים
וַיֹּאמֶר מִי-אֵלֶּה לָּךְ וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים אֲשֶׁר-חָנַן
אֱלֹהִים אֶת-עַבְדְּךָ:

Pozdvih pak očí svých, a spatřiv ženy s dětmi, řekl: Kdo jsou onino s tebou? Odpověděl: Jsou dívky, kteréž Bůh dal z milosti služebníkovi tvému.

7 וַתִּנָּשֶׁן הַשְּׂפָחוֹת הַנָּה וַיִּלְדִּיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוֶיֶן:

Mezi tím přiblížily se děvky s syny svými, i poklonili se.

8 ח וַתִּנָּשׁ גַּם-לֵאָה וַיִּלְדֶּיהָ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ וְאַחַר נָנֵשׁ
יוֹסֵף וְרָחֵל וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ:

Přiblížila se také Lía s syny svými, a poklonili se; a potom přiblížil se Jozef a Ráchel, a také se poklonili.

9 ט וַיֹּאמֶר מִי לָךְ כָּל-הַמַּחֲנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגַשְׁתִּי
וַיֹּאמֶר לְמַצָּא-חֵן בְּעֵינֵי אָדָנִי:

I řekl *Ezau*: K čemu jest všecken ten houf, kterýž jsem potkal? Odpověděl: Abych našel milost před očima pána mého.

10 י וַיֹּאמֶר עֵשָׂו יֵשׁ-לִי רַב אָחִי יְהִי לָךְ אֲשֶׁר-לָךְ:

Tedy řekl Ezau: Mám hojně, bratře můj; nech sobě, což tvého jest.

11 י"א וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-נָא אִם-נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ
וְלִקְחָתָּ מִנְּחָתִי מִיָּדִי כִּי עַל-כֵּן רָאִיתִי פָנֶיךָ
כְּרֹאת פָּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצֵנִי:

I řekl Jákob: *Nezbraňuj se, prosím; jestliže jsem nyní našel milost před očima tvýma, přijmi dar můj z ruky mé, poněvadž jsem viděl tvář tvou, jako bych viděl tvář Boží, a laskavě jsi mne přijal.*

12 י"ב קַח-נָא אֶת-בְּרִכָּתִי אֲשֶׁר הִבָּאת לָךְ כִּי-חַנּוּנִי
אֱלֹהִים וְכִי יֵשׁ-לִי-כָל וַיַּפְצֵר-בּוֹ וַיִּקַּח:

Přijmi, prosím, dar můj obětovaný tobě, poněvadž štědře obdařil mne Bůh, a mám všeho dosti. Takž ho přinutil, a *on* vzal.

13 י"ג וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנִלְכָּה וְאִלְכָּה לְנִגְדְּךָ:

I dí: Pod', a jděme; *já* půjdu s tebou.

14 י"ד וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנָי יֵדַע כִּי-תִלְדִּים רַבִּים
וְהִצְאֵן וְהִבָּקֶר עָלוֹת עָלַי וּדְפָקוּם יוֹם אֶחָד
וּמֵתוּ כָל-הַצֹּאן:

I řekl k němu *Jákob*: Ví pán můj, že děti jsou outlí, a mám s sebou ovce i krávy březí; kteréžto budou-li hnány přes moc jeden den, pomře mi všecken dobytek.

טו 15 יַעֲבֹר־נָא אֲדֹנִי לִפְנֵי עַבְדּוֹ וְאֲנִי אֶתְנֶה לָּהּ לְאִשְׁתִּי
לְרֶגֶל הַמִּלְאָכָה אֲשֶׁר־לִפְנֵי וְלְרֶגֶל הַיְלָדִים עַד
אֲשֶׁר־אָבֹא אֶל־אֲדֹנִי שְׁעִירָה:

Nechžť medle jde pán můj před služebníkem svým, já pak poznenáhlu se poberu, tak jakž bude moci jíti stádo, kteréž před sebou mám, a jakž postačiti budou moci děti, až tak dojdu ku pánu svému do Seir.

טז 16 וַיֹּאמֶר עֲשׂו אֲצִיגָה־נָא עִמָּךְ מִן־הָעָם אֲשֶׁר אִתִּי
וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה אֲמַצָּא־חַן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי:

I řekl Ezau: Nechť ale pozůstavím něco lidu, kterýž mám s sebou. I odpověděl: K čemu to? Nechť *toliko* naleznu milost před očima pána svého.

יז 17 וַיָּשָׁב בַּיּוֹם הַהוּא עֲשׂו לְדַרְכּוֹ שְׁעִירָה:

Tedy Ezau toho dne navrátil se cestou svou do Seir.

יח 18 וַיַּעֲקֹב נָסַע סֹכְתָה וַיָּבֵן לוֹ בַּיִת וּלְמִקְנֵהוּ עָשָׂה
סֹכֶת עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם סֹכּוֹת:

Jákob pak bral se do Sochet, a ustavěl sobě dům, a dobytku svému zdělal stáje; protož nazval jméno místa toho Sochet.

יט 19 וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שְׁכֶם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן
בְּבֹאוֹ מִפָּדָן אֶרֶם וַיַּחֲן אֶת־פְּנֵי הָעִיר:

A tak Jákob navracuje se z Pádan Syrské, přišel ve zdraví k městu Sichem, kteréž *jest* v zemi Kananejské, a položil se před městem.

20

כ וַיִּקַּן אֶת־חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה־שָׁם אָהֳלוֹ
מִיַּד בְּנֵי־חֶמּוֹר אָבִי שָׁכָם בְּמֵאָה קְשִׁיטָה׃

I koupil díl pole toho, na němž byl rozbil stan svůj, od synů Emora, otce Sichemova, za sto ovec.

כא וַיַּצֵּב־שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא־לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃

A postavil tu oltář, kterémužto dal jméno *Bůh* silný, Bůh Izraelský.

לד

- 1 וַתֵּצֵא דִינָה בַת־לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב א
לָרְאוֹת בְּבָנוֹת הָאָרֶץ:

Vyšla pak Dína, dcera Lée, kterouž porodila Jákobovi, aby se dívala na dcery té země.

- 2 וַיֵּרָא אֹתָהּ שָׁכֶם בֶּן־חַמּוֹר הַחִוִּי נָשִׂיא הָאָרֶץ ב
וַיִּקַּח אֹתָהּ וַיִּשְׁכַּב אִתָּהּ וַיַּעֲנֶה:

Kteroužto uzřev Sichem, syn Emora Hevejského, knížete v krajině té, vzal ji, i ležel s ní, a ponížil jí.

- 3 וַתִּדְבֹק נַפְשׁוֹ בְּדִינָה בַת־יַעֲקֹב וַיֵּאָהֱב
אֶת־הַנַּעֲרָ וַיְדַבֵּר עַל־לֵב הַנַּעֲרָ:

I připojila se duše jeho k Díně, dceři Jákobově; a zamilovav děvečku, mluvil k srdci jejímu.

- 4 וַיֹּאמֶר שָׁכֶם אֶל־חַמּוֹר אָבִיו לֵאמֹר קַח־לִי ד
אֶת־הַיְלָדָה הַזֹּאת לְאִשָּׁה:

Mluvil potom Sichem k Emorovi, otci svému, těmito slovy: Vezmi mi děvečku tuto za manželku.

- 5 וַיַּעֲקֹב שָׁמַע כִּי טָמְא אֶת־דִּינָה בָתּוֹ וּבָנָיו הָיוּ ה
אֶת־מִקְנֵהוּ בַשָּׂדֶה וְהִחָרֵשׁ יַעֲקֹב עַד־בָּאָם:

Uslyšev pak Jákob, že poškrvnil Díny dcery jeho, a synové jeho byli s stádem na poli, mlčel, až oni přišli.

6 וַיֵּצֵא חֲמוֹר אָבִי־שָׁכֶם אֶל־יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ׃ י

Tedy vyšel Emor, otec Sichemův, k Jákobovi, aby mluvil s ním *o to*.

7 וּבְנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן־הַשָּׂדֶה כְּשֹׁמְעִים וַיִּתְּעֲצְבוּ
הָאֲנָשִׁים וַיַּחַר לָהֶם מְאֹד כִּי־נָבְלָה עָשָׂה
בְּיִשְׂרָאֵל לְשָׁכֵב אֶת־בֵּת־יַעֲקֹב וְכֵן לֹא יַעֲשֶׂה׃ י

A *v tom* synové Jákobovi přišli s pole; a uslyšavše *o tom*, bolestí naplnění jsou muži ti, a rozhněvali se velmi, proto že hanebnou věc učinil v Izraeli, ležav se dcerou Jákobovou, čehož činiti nenáleželo.

8 וַיְדַבֵּר חֲמוֹר אִתָּם לֵאמֹר שָׁכֶם בְּנֵי חַשְׁקָה
נַפְשׁוֹ בְּבִתְכֶם תָּנוּ נָא אֶתָּה לוֹ לְאִשָּׁה׃ ח

I mluvil Emor s nimi na tento způsob: Sichem, syn můj, hoří milostí k vaší dceři; prosím, dejte mu ji za manželku.

9 וְהִתְחַתְּנוּ אִתָּנוּ בְּנֵיתֵיכֶם תְּתֵנוּ־לָנוּ וְאֶת־בְּנֵיתֵינוּ
תִּקְחוּ לָכֶם׃ ט

A spřízněte se s námi: Dcery své dávejte nám, a naše dcery pojímejte sobě.

10 וְאִתָּנוּ תֵּשְׁבוּ וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה לְפָנֵיכֶם שְׁבוּ
וְסַחְרֶיהָ וְהָאֶחָזִי בָּהָ׃ י

A bydlete s námi, nebo *všecka* země bude před vámi; osadte se a obchod vedte v ní, a vládnete jí.

11 יא וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל־אָבִיהּ וְאֶל־אֶחָיהָ אֶמְצָא־חֵן
בְּעֵינֵיכֶם וְאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי אֶתֶּן:

Mluvil i Sichem otci jejímu, a bratřím jejímu: Necht' naleznu milost před očima vašima, dám, co mi koli díte.

12 יב הֲרָבוּ עָלַי מְאֹד מְהֵרָ וּמִתֵּן וְאַתָּנָה כֹּאֲשֶׁר
תֹּאמְרוּ אֵלַי וּתְנוּ־לִי אֶת־הַנְּעֶרָ לְאִשָּׁה:

Jmenujte mi věno i dary *jak chcete* veliké, dám, jak mi koli řeknete; jen mi tu děvečku dejte za manželku.

13 יג וַיַּעֲנוּ בְנֵי־יַעֲקֹב אֶת־שְׁכֶם וְאֶת־חֲמוֹר אָבִיו
בְּמִרְמָה וַיִּדְבְּרוּ אֲשֶׁר טִמָּא אֶת דִּינָה אֲחֹתָם:

Odpovídajíce pak synové Jákobovi Sichemovi a Emorovi, otci jeho, lstivě mluvili, proto že poškrvnil Díny sestry jich.

14 יד וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם לֹא נוֹכַל לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר הַזֶּה
לָתֵת אֶת־אֲחֹתֵנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ עָרְלָה
כִּי־חֲרָפָה הוּא לָנוּ:

A řekli jim: Nemůžeme učiniti toho, abychom dali sestru svou za muže neobřezaného; nebo to ohavnost jest u nás.

15 טו אַךְ־בְּזָאת נֹאמֹת לָכֶם אִם תִּהְיוּ כָּמֵנוּ לְהַמִּל
לָכֶם כָּל־זָכָר:

Než na tento způsob vám povolíme: Jestliže se chcete srovnati s námi, aby obřezán byl každý z vás pohlaví mužského:

16 וְנָתַנּוּ אֶת־בָּנֵיהֶמוּ לָכֶם וְאֶת־בָּנֵיהֶם נָקַח־לָנוּ טז
וַיֵּשְׁבּוּ אִתְּכֶם וְהָיוּ לָעָם אֶחָד:

Tedy budeme dávati dcery své vám, a dcery vaše bráti sobě; a budeme bydliti s vámi, a budeme lid jeden.

17 וְאִם־לֹא תִשְׁמָעוּ אֵלָינוּ לְהַמּוֹל וּלְקַחְנוּ יז
אֶת־בָּתֵּנוּ וְהִלְכָנוּ:

Pakli neuposlechnete nás, abyste se obřezali, vezmeme zase dceru svou a odejdeme.

18 וַיִּיטְבוּ דְבָרֵיהֶם בְּעֵינֵי חֲמוֹר וּבְעֵינֵי שָׁכֶם יח
בֶּן־חֲמוֹר:

Tedy líbila se řeč jejich Emorovi i Sichemovi, synu Emorovu.

19 וְלֹא־אַחַר הַנַּעַר לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר כִּי חָפֵץ יט
בַּבֵּת־יַעֲקֹב וְהוּא נִכְבָּד מְכֹל בֵּית אָבִיו:

A nemeškal mládenec učiniti toho; nebo se mu zalíbila dcera Jákobova. A on byl nejvzácnější ze všech v domě otce svého.

20 וַיָּבֹא חֲמוֹר וּשְׁכֶם בְּנוֹ אֶל־שַׁעַר עִירָם וַיְדַבְּרוּ כ
אֶל־אֲנָשֵׁי עִירָם לֵאמֹר:

I přišel Emor a Sichem, syn jeho, k bráně města svého; a mluvili mužům města svého, řkouce:

21 כֹּא הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלָמִים הֵם אִתָּנוּ וַיֵּשְׁבוּ בָאָרֶץ
וַיִּסְתָּרוּ אֹתָהּ וְהָאָרֶץ הִנֵּה רַחֲבֵת-יָדַיִם לִפְנֵיהֶם
אֶת-בָּנֹתָם נָקַח-לָנוּ לְנָשִׁים וְאֶת-בָּנֵינוּ נָתַן
לָהֶם:

Muži tito pokojně se mají k nám, nechť tedy bydlí v zemi této, a obchod vedou v ní, *nebo země jest dosti široká a prostranná před nimi*; dcery jejich budeme sobě bráti za manželky, a dcery své budeme dávati jim.

22 כב אַךְ-בְּזֹאת יֵאָתוּ לָנוּ הָאֲנָשִׁים לְשֹׁכֵת אִתָּנוּ
לְהִיּוֹת לָעַם אֶחָד בְּהִמּוֹל לָנוּ כָּל-זָכָר כַּאֲשֶׁר
הֵם נִמְלִיִּים:

Než na tento způsob přivolí nám ti muži k tomu, aby bydlili s námi, *a* abychom byli jeden lid: Jestliže obřezán bude každý pohlaví mužského mezi námi, tak jako oni jsou obřezáni.

23 כג מִקְנֵהֶם וּקְנִיָּנָם וְכָל-בְּהֶמְתָּם הֲלוֹא לָנוּ הֵם אַךְ
נִאֲוָתָהּ לָהֶם וַיֵּשְׁבוּ אִתָּנוּ:

Dobytek jejich a statek jejich, i všechna hovada jejich, zdaliž nebudou naše? Toliko *v tom* jim povolme, a budou bydliti s námi.

כד וַיִּשְׁמְעוּ אֶל-חֲמֹר וְאֶל-שָׁכֶם בְּנוֹ כָּל-יִצְאֵי
שַׁעַר עִירוֹ וַיַּמְלֹוּ כָּל-זָכָר כָּל-יִצְאֵי שַׁעַר
עִירוֹ:

I uposlechli Emora a Sichema, syna jeho, všickni vycházející branou města jeho; a obřezali se všickni pohlaví mužského, což jich koli vycházelo z brány města jeho.

כה וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהִיוֹתָם כְּאָבִים וַיִּקְחוּ
שְׁנֵי-בְנֵי-יַעֲקֹב שְׁמֹעוֹן וְלֵוִי אֲחֵי דִינָה אִישׁ
חָרְבוּ וַיָּבֹאוּ עַל-הָעִיר בָּטַח וַיַּהַרְגוּ כָּל-זָכָר:

A toť dne třetího, když *oni největší* bolest měli, dva synové Jákobovi, Simeon a Léví, bratří Díny, vzav každý z *nich* meč svůj, vpadli do města směle, a pomordovali všechny pohlaví mužského.

כו וְאֶת-חֲמֹר וְאֶת-שָׁכֶם בְּנוֹ הָרְגוּ לְפִי-חָרֵב
וַיִּקְחוּ אֶת-דִּינָה מִבֵּית שָׁכֶם וַיֵּצְאוּ:

Emora také a Sichema, syna jeho, zamordovali mečem, a vzavše Dínu z domu Sichemova, odešli.

כז בְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ עַל-הַחֲלָלִים וַיַּבְזּוּ הָעִיר אֲשֶׁר
טָמְאוּ אֲחֻתָּם:

Potom synové Jákobovi přišedše na zbité, vzebrali město, proto že poškrvnili sestry jejich.

כח אֶת־צֹאֲנָם וְאֶת־בְּקָרָם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם וְאֶת
אֲשֶׁר־בְּעִיר וְאֶת־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה לָקְחוּ:

Stáda jejich, a voly i osly jejich, a což bylo v městě i po poli, pobrali.

כט וְאֶת־כָּל־חֵילָם וְאֶת־כָּל־טָפָם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם שָׁבוּ
וַיָּבִזוּ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר בַּבַּיִת:

K tomu i všecko jmění jejich, a všechny malé *dítky* jejich, a ženy jejich zajali, a vybrali, co kde v domích *bylo*.

ל וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־שִׁמְעוֹן וְאֶל־לֵוִי עַכְרָתָם אֵתִי
לְהַבְאִישְׁנִי בִישָׁב הָאָרֶץ בְּכַנְעֲנִי וּבַפְּרָזִי וְאַנִּי
מָתִי מִסֶּפֶר וְנֶאֱסָפוּ עָלַי וְהַכּוּנִי וְנִשְׁמְדָתִי אֲנִי
וּבֵיתִי:

Řekl pak Jákob Simeonovi a Léví: Zkormoutili jste mne, a zošklivili jste mne u obyvatelů krajiny této, u Kananejských a Ferezejských, a já jsem s malým počtem lidí. Seberou-li se na mne, zbijí mne, a *tak* vyhlazen budu já i dům můj.

לא וַיֹּאמְרוּ הַכֹּזֶנָה יַעֲשֶׂה אֶת־אֲחֹתָנוּ:

A *oni* odpověděli: A což měli jako nevěstky zle užívatí sestry naší?

לה

- 1 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-יַעֲקֹב קוּם עֲלֵה בֵּית-אֵל
וְשֹׁב-שָׁם וַעֲשֵׂה-שָׁם מִזְבֵּחַ לְאֵל הַנִּרְאָה אֵלַיךָ
בְּבִרְחֶךָ מִפְּנֵי עֲשׂוֹ אָחִיךָ :

Potom mluvil Bůh k Jákobovi: Vstana, vstup do Bethel, a bydli tam; a udělej tam oltář *Bohu* silnému, kterýž se ukázal tobě, kdyžs utíkal před Ezau bratrem svým.

- 2 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-בֵּיתוֹ וְאֶל כָּל-אֲשֶׁר עִמּוֹ
הָסְרוּ אֶת-אֱלֹהֵי הַנִּכָּר אֲשֶׁר בְּתַכְכֶּם וְהִטְהָרוּ
וְהִחֲלִיפוּ שְׂמֹלֹתֵיכֶם :

Tedy řekl Jákob čeládce své, a všechněm, kteříž s ním *byli*: Odvrzte bohy cizí, kteréž máte mezi sebou, a očistěte se, a změňte roucha svá.

- 3 וְנִקְוָמָה וְנַעֲלֵה בֵּית-אֵל וְאֶעֱשֶׂה-שָׁם מִזְבֵּחַ לְאֵל
הָעֲנָה אֲתִי בַּיּוֹם צָרָתִי וַיְהִי עִמָּדִי בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
הָלַכְתִּי :

A vstanouce, vstupme do Bethel, a udělám tam oltář silnému *Bohu*, kterýž vyslyšel mne v den ssoužení mého, a byl se mnou na cestě, kterouž jsem šel.

4 וַיִּתְּנוּ אֶל-יַעֲקֹב אֶת כָּל-אֱלֹהֵי הַנֹּכַר אֲשֶׁר
בְּיָדָם וְאֶת-הַנְּזָמִים אֲשֶׁר בְּאֲזִיזֵיהֶם וַיִּטְמֵן אֹתָם
יַעֲקֹב תַּחַת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר עִם-שָׁכָם:

Tedy dali Jákobovi všechny bohy cizí, kteréž měli, i náušnice, kteréž *byly* na uších jejich; i zakopal je Jákob pod tím dubem, kterýž byl u Sichem.

5 וַיִּסְעוּ וַיְהִי חַתַּת אֱלֹהִים עַל-הָעָרִים אֲשֶׁר
סְבִיבֵיתֵיהֶם וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי בְנֵי יַעֲקֹב:

I brali se *odtud*. (A byl strach Boží na městech, kteráž *byla* vůkol nich, a nehonili synů Jákobových.)

6 וַיָּבֹא יַעֲקֹב לִוְזָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן הוּא
בֵּית-אֵל הוּא וְכָל-הָעָם אֲשֶׁר-עִמּוֹ:

Tedy přišel Jákob do Lůz, kteréž jest v zemi Kananejské, (to *již* slove Bethel,) on i všecken lid, kterýž *byl* s ním.

7 וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם אֵל בֵּית-אֵל כִּי
שָׁם נִגְלוּ אֵלָיו הָאֱלֹהִים בְּבָרָחוֹ מִפְּנֵי אָחִיו:

I vzdělal tu oltář, a nazval to místo *Bůh* silný Bethel; nebo tu se mu byl zjevil Bůh, když utíkal před bratrem svým.

8 וַתָּמָת דִּבְרָה מִיִּנְקָת רַבְקָה וַתִּקְבֹּר מִתַּחַת
לְבֵית-אֵל תַּחַת הָאֵלֹון וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אֵלֹון בְּכוֹת:

Tehdy umřela Debora, chovačka Rebeky, a pochována jest pod Bethel, pod dubem; i nazval jméno jeho Allon Bachuth.

ט וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל-יַעֲקֹב עוֹד בָּבֹאוֹ מִפָּדָן אֶרֶם
וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ:

Ukázal se pak opět Bůh Jákobovi, když se navracoval z Pádan Syrské, a požehnal mu.

י וַיֹּאמֶר-לוֹ אֱלֹהִים שְׁמֶךָ יַעֲקֹב לֹא-יִקְרָא שְׁמֶךָ
עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם-יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ וַיִּקְרָא
אֶת-שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל:

I řekl jemu Bůh: Jméno tvé *jest* Jákob. Nebude více nazýváno jméno tvé *toliko* Jákob, ale Izrael *také* bude jméno tvé. Protož nazval jméno jeho Izrael.

יא וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֵל שַׁדַּי פֶּרֶה וּרְבֵה גוֹי
וְקָהַל גּוֹיִם יִהְיֶה מִמֶּךָ וּמְלָכִים מִחֲלָצֶיךָ יֵצְאוּ:

Řekl ještě Bůh jemu: Já jsem *Bůh* silný všemohoucí; rostiž a množ se; národ, nýbrž množství národů bude z tebe, i králové z bedr tvých vyjdou.

יב וְאֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם וּלְיִצְחָק לָךְ
אֶתְנַנָּה וּלְזֶרְעֶךָ אַחֲרַיִךְ אֶתֵּן אֶת-הָאָרֶץ:

A zemi tu, kterouž jsem dal Abrahamovi a Izákovi, tobě ji dám; semeni také tvému po tobě dám tu zemi.

יג וַיַּעַל מֵעָלָיו אֱלֹהִים בְּמָקוֹם אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֹתוֹ:

I vstoupil od něho Bůh z místa, na kterémž mluvil s ním.

14 יד וַיִּצַב יַעֲקֹב מִצְבָּה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֹתוֹ
מִצְבֹּת אָבִן וַיִּסֹּךְ עָלֶיהָ נֹסֶךְ וַיִּצַק עָלֶיהָ שָׁמֶן:

Jákob pak vyzdvihl znamení pamětné na místě tom, na kterémž mluvil s ním, sloup kamenný; a pokropil ho skropením, a svrchu polil jej olejem.

15 טו וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶת-שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אֹתוֹ
שֵׁם אֱלֹהִים בֵּית-אֵל:

A nazval Jákob jméno místa toho, na kterémž mluvil s ním Bůh, Bethel.

16 טז וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל וַיְהִי-עוֹד כְּבָרַת-הָאָרֶץ לָבוֹא
אֶפְרַתָּה וַתֵּלֶד רָחֵל וַתִּקְשׁ בְּלִדְתָּהּ:

I brali se z Bethel, a bylo již nedaleko do Efraty. I porodila Ráchel, a těžkosti trpěla roděci.

17 יז וַיְהִי בְהַקְשָׁתָהּ בְּלִדְתָּהּ וַתֹּאמֶר לָהּ הַמִּי־לֵדֹת
אֶל-הַתִּירָאִי כִי-גַם-זֶה לָךְ בֶּן:

A když s těžkostí rodila, řekla jí baba: Neboj se, nebo také tohoto syna míti budeš.

18 יח וַיְהִי בְצֵאת נַפְשָׁהּ כִּי מֵתָהּ וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן-אוֹנִי
וְאָבִיו קָרָא-לוֹ בְנִימִין:

I stalo se, když k smrti pracovala, *nebo umřela*, nazvala jméno jeho Ben Oni; ale otec jeho nazval ho Beniaminem.

19 יט וַתָּמָת רָחֵל וַתִּקָּבֶר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הִוא בֵּית
לָחֶם:

I umřela Ráchel, a pochována jest na cestě k Efratě, jenž jest Betlém.

20 כ וַיֵּצֵב יַעֲקֹב מִצֵּבָה עַל-קְבֻרָתָהּ הִוא מִצֵּבָת
קְבֻרַת-רָחֵל עַד-הַיּוֹם:

A postavil Jákob znamení pamětné nad hrobem jejím; toť jest znamení hrobu Ráchel až do dnešního dne.

21 כא וַיֵּסַע יִשְׂרָאֵל וַיַּט אָהֳלָה מִהָלְאָה
לְמַגִּדֵּל-עֶדֶר:

I odebral se odtud Izrael, a rozbil stan svůj za věží Eder.

22 כב וַיְהִי בַשָּׁכֵן יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ הַהוּא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן
וַיִּשְׁכַּב אֶת-בִּלְהָה פִּילְגֶּשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל
וַיְהִיו בְּנֵי-יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר:

Stalo se pak také, když bydlil Izrael v té krajině, že Ruben šel, a spal s Bálou, ženinou otce svého; o čemž uslyšel Izrael. Bylo pak synů Jákobových dvanácte.

23 כג בְּנֵי לֵאָה בְּכוֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי
וַיהוּדָה וַיִּשְׁשֹׁכָר וַיְזַבּוּלֹן:

Synové pak Lée: Prvorozený Jákobův Ruben, potom Simeon, a Léví, a Juda, a Izachar, a Zabulon.

24 כד בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִן:

Synové Ráchel: Jozef a Beniamin.

25 כה וּבְנֵי בִלְהָה שְׁפָחַת רָחֵל דָּן וְנִפְתָּלִי:

A synové Bály, děvky Ráchel: Dan a Neftalím.

26 כו וּבְנֵי זִלְפָּה שְׁפָחַת לֵאָה גָד וְאַשֶּׁר אֵלֶּה בְנֵי
יַעֲקֹב אֲשֶׁר יָלַד-לוֹ בְּפַדַּן אֲרָם:

A synové Zelfy, děvky Lée: Gád a Asser. Tiť jsou synové Jákobovi, kteříž mu zrozeni jsou v Pádan Syrské.

27 כז וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל-יִצְחָק אָבִיו מִמָּרָא קְרִית
הָאַרְבַּע הוּא חֶבְרוֹן אֲשֶׁר-נָרַשׁ אֲבִרָהָם
וַיִּצְחָק:

Tedy přišel Jákob k Izákovi otci svému do Mamre, do města Arbe, jenž jest Hebron, kdežto bydlil pohostinu Abraham a Izák.

28 כח וַיְהִיו יָמֵי יִצְחָק מֵאָת שָׁנָה וּשְׁמֹנִים שָׁנָה:

A bylo dnů Izákových sto osmdesáte let.

29 כט וַיָּגָע יִצְחָק וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל-עַמּוּז זָקֵן וְשֶׁבַע
יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עֵשָׂו וַיַּעֲקֹב בָּנָיו:

I dokonal Izák, a umřel, a připojen jest k lidu svému, stár jsa a plný dnů; i pochovali ho Ezau a Jákob, synové jeho.

לו

1 וַאֲלֵה תִלְדוֹת עֵשָׂו הוּא אֶדּוֹם: א

Tito jsou pak rodové Ezau, kterýž měl přijmí Edom.

2 עֵשָׂו לָקַח אֶת-נָשָׁיו מִבָּנוֹת כְּנָעַן אֶת-עֲדָה ב
בֵּת-אֵילֹן הַחֲתִי וְאֶת-אֵהֱלִיבָמָה בַּת-עֵנָה
בֵּת-צִבְעוֹן הַחֲתִי:

Ezau pojal sobě ženy ze dcer Kananejských, Adu, dceru Elona Hetejského, a Olibamu, dceru Anovu, dceru Sebeona Hevejského,

3 וְאֶת-בָּשֶׁמֶת בַּת-יִשְׁמָעֵאל אַחֹת נָבִיּוֹת: ג

A Bazematu, dceru Izmaelovu, sestru Nabajotovu.

4 וַתֵּלֶד עֲדָה לְעֵשָׂו אֶת-אֵלִיפֹז וּבָשֶׁמֶת יִלְדָה ד
אֶת-רַעוּאֵל:

I porodila Ada Ezauchovi Elifaza, a Bazemat porodila Rahuele.

5 וְאֵהֱלִיבָמָה יִלְדָה אֶת-יַעֲשִׁי יַעֲוֹשׁ וְאֶת-יַעֲלָם ה
וְאֶת-קָרַח אֵלֶּה בְּנֵי עֵשָׂו אֲשֶׁר יִלְדוּ-לוֹ בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן:

Olibama pak porodila Jehusa, a Jheloma, a Koré. Ti jsou synové Ezau, kteříž se mu zrodili v zemi Kananejské.

6 וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת-נָשָׁיו וְאֶת-בָּנָיו וְאֶת-בָּנֹתָיו
וְאֶת-כָּל-נִפְשׁוֹת בֵּיתוֹ וְאֶת-מִקְנֵהוּ
וְאֶת-כָּל-בְּהֶמְתּוֹ וְאֵת כָּל-קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיֵּלֶךְ אֶל-אֶרֶץ מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו:

I pobral Ezau ženy své, i syny své, a dcery své, a všecku čeleď svou, i dobytek svůj, a všechna hovada svá, i všechno jmění své, kteréhož nabyl v zemi Kananejské, a odebral se do země *Seir*, před *příchodem* Jákoba bratra svého.

7 כִּי-הָיָה רִכּוּשָׁם רַב מְנֻשָּׁת יַחְדָּו וְלֹא יָכְלָה
אֶרֶץ מְגֹרֵיהֶם לָשֵׂאת אֹתָם מִפְּנֵי מִקְנֵיהֶם:

Nebo zboží jejich bylo *tak* veliké, že nemohli bydliti spolu; aniž *ta* země, v níž oni pohostinu byli, mohla jich snést, pro dobytky jejich.

8 וַיֵּשֶׁב עֵשָׂו בְּהַר שִׁעִיר עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם:

Protož bydlil Ezau na hoře *Seir*; Ezau *pak* ten jest Edom.

9 וְאֵלֶּה תִּלְדֹּת עֵשָׂו אָבִי אֱדוֹם בְּהַר שִׁעִיר:

A tak tito jsou rodové Ezau, otce Idumejských, na hoře *Seir*.

10 אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי-עֵשָׂו אֱלִיפַז בֶּן-עֲדָה אִשְׁתּוֹ עֵשָׂו
רְעוּאֵל בֶּן-בְּשֶׁמֶת אִשְׁתּוֹ עֵשָׂו:

Tato *byla* jména synů Ezau: Elifaz, syn Ady, ženy Ezau; Rahuel, syn Bazematy, ženy Ezau.

11 וַיְהִיו בְּנֵי אֱלִיפַז תִּימָן אוֹמָר סֶפּוֹ וְגַתָּם וְקִנָּז:

Synové pak Elifazovi byli: Teman, Omar, Sefo, a Gatam a Kenaz.

12 יב וְתַמְנֵה הָיְתָה פִּילָגֶשׁ לְאֵלִיפַז בֶּן-עֵשָׂו וַתֵּלֶד
לְאֵלִיפַז אֶת-עַמְלִק אֵלֶּה בְּנֵי עֵדָה אִשְׁתּוֹ:

Tamna pak byla ženina Elifaza, syna Ezau. Ta porodila Elifazovi Amalecha. Ti jsou synové Ady, ženy Ezau.

13 יג וְאֵלֶּה בְּנֵי רַעֲוִאל נַחַת וְזָרַח שַׁמָּה וּמֵזָה אֵלֶּה
הָיוּ בְּנֵי בְשֵׁמַת אִשְׁתּוֹ:

Synové pak Rahuelovi titi: Nahat, Zára, Samma a Méza. To byli synové Bazematy, ženy Ezau.

14 יד וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי אֹהֶל־יִבְמָה בַּת-עֵנָה בַּת-צִבְעוֹן
אִשְׁתּוֹ עֵשָׂו וַתֵּלֶד לְעֵשָׂו אֶת-יַעֲיִשׁ יַעֲוִשׁ וְאֶת-יַעֲלֹם
וְאֶת-קָרַח:

A titi byli synové Olibamy, dcery Anovy, dcery Sebeonovy, ženy Ezau, kteráž porodila Ezauchovi Jehusa, Jheloma a Koré.

15 טו אֵלֶּה אֱלֹפִי בְנֵי-עֵשָׂו בְּנֵי אֵלִיפַז בְּכוֹר עֵשָׂו
אֱלֹף תִּימָן אֱלֹף אוֹמָר אֱלֹף צִפּוֹ אֱלֹף קִנָּז:

Tito všickni byli knížata synů Ezau. Synové Elifaza prvorozeného Ezau: Kníže Teman, kníže Omar, kníže Sefo, kníže Kenaz,

16 טז אֱלֹף-קָרַח אֱלֹף גַּעְתָּם אֱלֹף עַמְלִק אֵלֶּה
אֱלֹפִי אֵלִיפַז בְּאֶרֶץ אֲדוֹם אֵלֶּה בְּנֵי עֵדָה:

Kníže Koré, kníže Gatam, kníže Amalech. Ta jsou knížata pošlá z Elifaza v zemi Idumejské; ti jsou synové Ady.

17 י"ז וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל בֶּן-עֵשָׂו אֱלֹוֹף נַחַת אֱלֹוֹף
זֶרַח אֱלֹוֹף שָׁמָּה אֱלֹוֹף מְזָה אֵלֶּה אֱלֹוֹפֵי רְעוּאֵל
בְּאֶרֶץ אֲדוֹם אֵלֶּה בְּנֵי בְשֵׁמַת אִשָּׁת עֵשָׂו:

Tito pak jsou synové Rahuele, syna Ezau: Kníže Nahat, kníže Zára, kníže Samma, kníže Méza. Ta knížata *posla* z Rahuele, v zemi Idumejské; to jsou synové Bazematy, ženy Ezau.

18 יח וְאֵלֶּה בְּנֵי אֶהְלִיבָמָה אִשָּׁת עֵשָׂו אֱלֹוֹף יַעֲוֹשׁ
אֱלֹוֹף יַעֲלָם אֱלֹוֹף קֶרַח אֵלֶּה אֱלֹוֹפֵי אֶהְלִיבָמָה
בֵּת-עֵנָה אִשָּׁת עֵשָׂו:

A synové Olibamy, ženy Ezau, titi jsou: Kníže Jehus, kníže Jhelom, kníže Koré. To jsou knížata z Olibamy, dcery Anovy, ženy Ezau.

19 יט אֵלֶּה בְּנֵי-עֵשָׂו וְאֵלֶּה אֱלֹוֹפֵיהֶם הוּא אֲדוֹם:

Tiť jsou synové Ezau, a ta knížata jejich; onť jest Edom.

20 כ אֵלֶּה בְּנֵי-שַׁעִיר הַחֲרִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ לוֹטָן
וְשׁוּבָל וְצַבְעוֹן וְעֵנָה:

Tito *pak jsou* synové Seir, totiž Horejští, obyvatelé země té: Lotan, Sobal, Sebeon a Ana,

21 כא וְדִשׁוֹן וְאַצֵּר וְדִישָׁן אֵלֶּה אֱלֹוֹפֵי הַחֲרִי בְּנֵי
שַׁעִיר בְּאֶרֶץ אֲדוֹם:

A Dison, Eser a Dízan. Ta *jsou* knížata Horejská, synové Seir, v zemi Idumejské.

22 כב וַיְהִיו בְּנֵי-לוֹטָן חֲרִי וְהִימָם וְאַחֹת לוֹטָן תַּמְנָע:

Synové Lotanovi byli: Hori a Hemam; a sestra Lotanova Tamna.

23 כג וְאַלְהָה בְּנֵי שׁוּבָל עֲלֹן וּמִנַּחַת וְעִיבָל שֶׁפּוֹ
וְאוֹנָם:

Synové pak Sobalovi tito: Alvan, Manáhat, Ebal, Sefo a Onam.

24 כד וְאַלְהָה בְּנֵי-צִבְעוֹן וְאִיָּה וְעֵנָה הִוא עֵנָה אֲשֶׁר
מָצָא אֶת-הֵימָם בַּמִּדְבָּר בְּרַעְתּוֹ אֶת-הַחֲמָרִים
לְצִבְעוֹן אָבִיו:

A tito synové Sebeonovi: Aia a Ana. To jest ten Ana, kterýž našel mezky na poušti, když pásł osly Sebeona otce svého.

25 כה וְאַלְהָה בְּנֵי-עֵנָה דִּישֹׁן וְאַהֲלִיבָמָה בֵּת-עֵנָה:

Tito pak děti Anovi: Dison a Olibama, dcera Anova.

26 כו וְאַלְהָה בְּנֵי דִישֹׁן חַמְדָּן וְאַשְׁבָּן וַיִּתְּרָן וְכָרָן:

A synové Dízanovi tito: Hamdan, Eseban, Jetran a Charan.

27 כז אֲלָהָה בְּנֵי-אַצֵּר בִּלְהָן וְזַבְעֹן וְעֶקֶן:

Synové Eser tito: Balaan, Závan a Achan.

28 כח אֲלָהָה בְּנֵי-דִישֹׁן עוּץ וְאַרָן:

Tito synové Dízanovi: Hus a Aran.

29 כט אֲלָהָה אֱלֹפִי הַחֲרִי אֱלֹף לוֹטָן אֱלֹף שׁוּבָל
אֱלֹף צִבְעוֹן אֱלֹף עֵנָה:

Tato jsou knížata Horejská: Kníže Lotan, kníže Sobal, kníže Sebeon, kníže Ana,

30 ל אֱלוֹף דִּשָּׁן אֱלוֹף אֶצֶר אֱלוֹף דִּישָׁן אֱלֹה אֱלוֹפִי
הַחֲרִי לְאַלְפֵיהֶם בְּאֶרֶץ שְׂעִיר:

Kníže Dison, kníže Eser, kníže Dízan. To byla knížata Horejská, po knížetstvích svých v zemi Seir.

31 לֹא וְאֵלֹה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי
מֶלֶךְ-מֶלֶךְ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל:

Tito pak byli králové, kteříž kralovali v zemi Idumejské, prvé než kraloval král nad syny Izraelskými.

32 לִב וַיִּמְלֹךְ בְּאֱדוֹם בֶּלַע בֶּן-בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ
דִּנְהָבָה:

Kraloval tedy v Edom Béla, syn Beorův, a jméno města jeho Denaba.

33 לֵג וַיָּמָת בֶּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו יוֹבָב בֶּן-זֶרַח
מִבְּצָרָה:

I umřel Béla, a kraloval místo něho Jobab, syn Záře z Bozra.

34 לִד וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו חֻשָּׁם מֵאֶרֶץ הַתִּימָנִי:

I umřel Jobab, a kraloval na místě jeho Husam z země Temanské.

35 לֵה וַיָּמָת חֻשָּׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו אָדָד בֶּן-בָּדָד
הַמִּכָּה אֶת-מֶדִיָּן בְּשָׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֻיִּית:

Umřel i Husam, a kraloval místo něho Adad, syn Badadův, kterýž porazil Madianské v krajině Moábské; a jméno města jeho Avith.

36 לו וַיָּמָת הָדָר וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו שִׁמְלָה מִמַּשְׂרָקָה:

Když pak umřel Adad, kraloval místo něho Semla z Masreka.

37 לו וַיָּמָת שִׁמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו שָׁאוּל מִרְחֲבוֹת
הַנָּהָר:

A po smrti Semlově kraloval na místě jeho Saul z Rohobot *od* řeky.

38 לח וַיָּמָת שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו בַּעַל חֲנָן
בֶּן-עֶכְבֹּר:

Umřel i Saul, a kraloval místo něho Bálanan, syn Achoborův.

39 לט וַיָּמָת בַּעַל חֲנָן בֶּן-עֶכְבֹּר וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו הָדָר
וְשֵׁם עִירוֹ פָּעוֹ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהִיטְבָּאֵל
בֶּת-מִטְרֵד בֶּת מִי זָהָב:

A když i Bálanan umřel, syn Achoborův, kraloval na místě jeho Adar; a jméno města jeho Pahu; jméno pak ženy jeho Mehetabel, dcera Matredy, dcery Mezábovy.

40 מ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת אֲלוּפֵי עֵשָׂו לְמִשְׁפְּחֹתָם לְמִקְמֹתָם
בְּשִׁמְתָּם אֲלוּף תַּמְנֶע אֲלוּף עֶלְזָה אֲלוּף יֵתֵת:

Ta jsou jména knížat *poslých* z Ezau, po čeledech jejich, po místech jejich, vedlé jmen jejich: Kníže Tamna, kníže Alva, kníže Jetet,

41 מא אֲלוּף אֱהִלְיָבָמָה אֲלוּף אֵלָה אֲלוּף פִּינֹן:

Kníže Olibama, kníže Ela, kníže Finon.

מב אֱלֹהִים קִנֹּז אֱלֹהִים תִּימָן אֱלֹהִים מַבְצָר :

Kníže Kenaz, kníže Teman, kníže Mabsar.

מג אֱלֹהִים מַגְדִּיֵּאל אֱלֹהִים עִירָם אֱלֹהִים אֲדֹמ
לְמִשְׁבְּתָם בְּאֶרֶץ אֲחִיזָתָם הוּא עֵשָׂו אָבִי אֲדֹמ :

Kníže Magdiel, kníže Híram. Tať jsou knížata Idumejská, tak jakž kteří bydlili v zemi dědictví svého. Toť jest ten Ezau, otec Idumejských.

לז

1 וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: א

Jákob pak bydlil v zemi putování otce svého, v zemi Kananejské.

2 אֵלֶּה תִּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שִׁבְעָה עָשָׂרָה שָׁנָה ב
הָיָה רָעָה אֶת־אָחִיו בְּצֹאן וְהוּא נָעַר אֶת־בְּנֵי
בְּלָהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף
אֶת־דְּבָתָם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם:

Tito jsou příběhové Jákobovi: Jozef, když byl v sedmnácti letech, pásal s bratřími svými dobytek, *a byl mládenček*, s syny Bály a Zelfy, žen otce svého. A oznamoval Jozef zlou pověst o nich otci svému.

3 וַיִּשְׂרָאֵל אֶהָב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בְּנָיו כִּי־בֶן־זִקְנִים
הוּא לוֹ וַעֲשָׂה לוֹ כְּתֻנֹת פָּסִים:

Izrael pak miloval Jozefa nad všechny syny své; nebo v starosti své zplodil jej. A udělal mu sukni proměnných barev.

4 וַיֵּרְאוּ אָחִיו כִּי־אָהָב אֲבִיהֶם מִכָּל־אָחִיו
וַיִּשְׁנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלָם:

A když spatřili bratří jeho, že ho miluje otec jejich nad všechny bratří jeho, nenáviděli ho, aniž mohli pokojně k němu promluvit.

ה וַיַּחְלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגִּד לְאֶחָיו וַיּוֹסֶפוּ עוֹד שְׁנָא
אֹתוֹ:

Měl pak Jozef sen, a vypravoval jej bratřím svým; pročez v větší nenávisti ho měli.

ו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׁמְעוּ-נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
חָלַמְתִּי:

Nebo pravil jim: Slyšte, prosím, sen, kterýž jsem měl.

ז וַהֲנֵה אֲנִיחֲנוּ מֵאֲלֵמִים אֲלֵמִים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה
וַהֲנֵה קָמָה אֲלֵמְתִי וְגַם-נִצָּבָה וַהֲנֵה תִסְבִּינָה
אֲלֵמֵתֵיכֶם וַתִּשְׁתַּחֲוֶינָה לְאֵלֵמְתִּי:

Hle, vázali jsme snopy na poli, a aj, povstal snop můj, a stál. Vůkol také stáli snopové vaši, a klaněli se snopu mému.

ח וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הַמֶּלֶךְ הַמֶּלֶךְ עָלֵינוּ
אִם-מִשׁוֹל תִּמְשָׁל בָּנוּ וַיּוֹסֶפוּ עוֹד שְׁנָא אֹתוֹ
עַל-חֲלֹמְתוֹ וְעַל-דְּבָרָיו:

Jemužto odpověděli bratří jeho: Zdaliž kralovati budeš nad námi, aneb pánem naším budeš? Z té příčiny ještě více nenáviděli ho pro sny jeho, a pro slova jeho.

9 וַיַּחְלֹם עוֹד חֵלֹם אֲחֵר וַיְסַפֵּר אֹתוֹ לְאָחָיו ט
וַיֹּאמֶר הִנֵּה חֲלֻמֹּתַי חֵלֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ
וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי:

Potom ještě měl jiný sen, a vypravoval jej bratřím svým, řka: Hle, opět jsem měl sen, a aj, slunce a měsíc, a jedenácte hvězd klanělo mi se.

10 וַיְסַפֵּר אֶל-אָבִיו וְאֶל-אָחָיו וַיַּגֵּד-בּוֹ אָבִיו י
וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חֲלַמְתָּ הִבּוֹא
נָבוֹא אֲנִי וְאִמִּי וְאֶחָיְךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לָךְ אֶרְצָה:

I vypravoval otci svému a bratřím svým. A domlouval mu otec jeho, a řekl jemu: Jakýž jest to sen, kterýž jsi měl? Zdaliž přijdeme, já a matka tvá i bratři tvoji, abychom se klaněli před tebou až k zemi?

11 וַיִּקְנְאוּ-בּוֹ אָחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת-הַדָּבָר: יא

Tedy záviděli mu bratři jeho; ale otec jeho měl pozor na tu věc.

12 וַיֵּלְכוּ אָחָיו לְרֻעוֹת אֶת-צֹאן אֲבִיהֶם בְּשֶׁכֶם: יב

Odešli pak bratři jeho, aby pásli dobytek otce svého v Sichem.

13 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל-יוֹסֵף הֲלוֹא אֶחָיְךָ רַעִים יג
בְּשֶׁכֶם לָכָה וְאַשְׁלַחְךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הִנְנִי:

A řekl Izrael Jozefovi: Zdaliž nepasou bratři tvoji v Sichem? Pod', a pošli tě k nim. Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem.

14 יד וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ-נָא רְאֵה אֶת-שְׁלוֹם אַחֶיךָ
וְאֶת-שְׁלוֹם הַצֹּאן וְהַנֶּבֱנִי דָבָר וַיִּשְׁלַחְהוּ
מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן וַיָּבֹא שָׁכֶמָה:

I řekl jemu: Jdi nyní, zvěz, jak se mají bratří tvoji, a co se děje s dobytkem; a zase mi povíš o tom. A tak poslal ho z údolí Hebron, a *on* přišel do Sichem.

15 טו וַיִּמְצְאֵהוּ אִישׁ וְהָיָה תֵּעָה בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁאַלְהוּ
הָאִישׁ לֵאמֹר מַה-תִּבְקֹשׁ:

Našel ho pak muž *nějaký*, an bloudí po poli. I zeptal se ho muž ten, řka: Čeho hledáš?

16 טז וַיֹּאמֶר אֶת-אַחֵי אֲנֹכִי מִבְּקֹשׁ הַגִּידָה-נָא לִּי
אֵיפֹה הֵם רְעִים:

Odpověděl: Bratří svých hledám; pověz mi, prosím, kde oni pasou?

17 יז וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה כִּי שָׁמַעְתִּי אֲמָרִים
נִלְכָּה דֹתַיְנָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחֵר אָחָיו וַיִּמְצָאֵם
בְּדֹתַן:

I řekl muž ten: Odešli odsud; nebo slyšel jsem je, ani praví: Poďme do Dothain. Tedy šel Jozef za bratřími svými, a našel je v Dothain.

18 יח וַיֵּרְאוּ אֹתוֹ מֵרָחֶק וּבִטְרָם יִקְרַב אֲלֵיהֶם
וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ לְהַמִּיתוֹ:

Kterížto, jakž ho uzřeli zdaleka, prvé než k nim došel, ukládali o něm, aby jej zahubili.

19 יט וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אָחִיו הִנֵּה בַעַל הַחֲלָמוֹת
הַלְזָה בָּא:

Nebo řekli jeden druhému: Ej, mistr snů teď jde.

20 כ ועתה לכו ונהרגהו ונשלכהו באחד הברות
ואמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה מה-יהיו
חלמתי:

Nyní tedy podte, a zabíme jej, a uvržeme ho do některé čisterny, a díme: Zvěř
lítá sežrala jej. I uzříme, nač *jemu* vyjdou snové jeho.

21 כא וישמע ראובן ויצלהו מידם ויאמר לא נכנו
נפש:

A uslyšev to Ruben, aby ho vytrhl z ruky jejich, *nebo řekl: Neodjímejme mu hrdla,*

22 כב ויאמר אליהם ראובן אל-תשפכו-דם השליכו
אתו אל-הבור הזה אשר במדבר ויד
אל-תשלחו-בו למען הציל אתו מידם
להשיבו אל-אביו:

Řekl jim Ruben: Nevylévejte krve. Vrzte jej do této čisterny, kteráž jest na
poušti, a nevztahujte ruky na něj. Ale *on* chtěl vysvoboditi ho z ruky jejich, a
pomoci mu, aby se navrátil k otci svému.

כג וַיְהִי כִּאֲשֶׁר-בָּא יוֹסֵף אֶל-אֶחָיו וַיַּפְשִׁיטוּ
אֶת-יוֹסֵף אֶת-כֶּתֶנֶתוֹ אֶת-כֶּתֶנֶת הַפָּסִים אֲשֶׁר
עָלָיו:

A když přišel Jozef k bratřím svým, strhli s něho sukni jeho, sukni proměnných barev, kterouž měl na sobě.

24 כד וַיִּקְחֻהוּ וַיִּשְׁלְכוּ אֹתוֹ הַבְּרָה וְהַבּוֹר יֵק אֵין בּוֹ
מַיִם:

A pochopivše, uvrhli jej do čisterny. Čisterna pak ta *byla* prázdná, v níž *nebylo* vody.

25 כה וַיָּשְׁבוּ לֶאֱכֹל-לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיֵּרְאוּ וְהִנֵּה
אֶרְחַת יִשְׁמַעֲאֵלִים בָּאָה מִן־לְעָד וּגְמֻלֵיהֶם
נִשְׂאִים נִכְאֹת וְצָרִי וְלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד
מִצְרַיִם:

I usadili se, aby jedli chléb. A pozdvihše očí svých, uzřeli, a aj, množství Izmaelitských přicházejících z Galád, kteřížto na velbloudích svých nesli vonné věci a kadidlo a mirru do Egypta.

26 כו וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל-אֶחָיו מִה-בָּצַע כִּי נִהְרָג
אֶת-אֶחָיו וְכִסִּינוּ אֶת-דָּמוֹ:

I řekl Juda bratřím svým: Jaký zisk *míti budeme*, zabijeme-li bratra svého, a zatajíme-li krve jeho?

27 כז לְכוּ וְנִמְכְּרֵנוּ לַיִּשְׁמָעֵאלִים וַיִּדְנוּ אֶל־תְּהִי־בוֹ
כִּי־אֲחִינוּ בְּשָׂרֵנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אֹחָיו:

Podte, prodějme ho Izmaelitským, a nevztahujme na něj rukou svých, nebo bratr náš, tělo naše jest. I uposlechli ho bratří jeho.

28 כח וַיַּעֲבְרוּ אֲנָשִׁים מְדִיָּנִים סְחָרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ
אֶת־יוֹסֵף מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־יוֹסֵף
לַיִּשְׁמָעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים כָּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת־יוֹסֵף
מִצְרָיִמָּה:

Když pak mimo ně jeli muži ti, kupci Madianští, vytáhli a vyvedli Jozefa z té čisterny, a prodali jej Izmaelitským za dvadceť stříbrných. Ti zavedli Jozefa do Egypta.

29 כט וַיָּשָׁב רְאוּבֵן אֶל־הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין־יוֹסֵף בַּבּוֹר
וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו:

A navrátil se Ruben k čisterně, a aj, již *nebylo* Jozefa v ní. I roztrhl roucha svá.

30 ל וַיָּשָׁב אֶל־אֹחָיו וַיֹּאמֶר הֲיֵלֵד אֵינָנוּ וְאֲנִי אָנֹכִי
אֲנִי־בָּא:

A navrátil se k bratřím svým, řekl: Pacholeté není, a já kam se mám podíti?

31 לא וַיִּקְחוּ אֶת־כֹּתֶנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחָטוּ שְׂעִיר עִזִּים
וַיִּטְבְּלוּ אֶת־הַכֹּתֶנֶת בַּדָּם:

Tedy vzali sukni Jozefovu, a zabivše kozla, smočili sukni tu ve krvi.

32 לִב וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־כְּתָנֵת הַפָּסִים וַיָּבִיאוּ אֶל־אֲבִיהֶם
וַיֹּאמְרוּ זֹאת מְצָאנוּ הַכָּר־נָא הַכְּתָנֶת בְּנֶךָ הִוא
אִם־לֹא:

A poslali sukni tu proměnných barev, a dali ji donést k otci svému, aby řekli:
Tuto jsme našli; pohleď nyní, jest-li sukně syna tvého, či není?

33 וַיִּכְרָה וַיֹּאמֶר כְּתָנֶת בְּנִי חֵיהָ רָעָה אֲכָלְתָּהּ
טָרַף טָרַף יוֹסֵף:

A on poznáv ji, řekl: Sukně syna mého jest; zvěř lítá sežrala jej, konečně
roztrhán jest Jozef.

34 וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שְׂמֹלֹתָיו וַיִּשֶׂם שֵׁק בְּמַתָּנָיו
וַיִּתְּאֵבֵל עַל־בְּנוֹ יָמִים רַבִּים:

I roztrhl Jákob roucha svá, a vloživ žíni na bedra svá, zámutek nesl po synu
svém za mnoho dní.

35 וַיָּקָמוּ כָל־בָּנָיו וְכָל־בָּנוֹתָיו לִנְחָמוֹ וַיָּמְאוּ
לְהִתְנַחֵם וַיֹּאמֶר כִּי־אֶרֶד אֶל־בְּנֵי אָבִי שְׂאֵלָה
וַיִּבֶךְ אֹתוֹ אָבִיו:

Sešli se pak všickni synové jeho, a všechny dcery jeho, aby ho těšili. Ale on nedal
se potěšiti, a řekl: Nýbrž já tak v zámutku sstoupím za synem svým do hrobu. A
plakal ho otec jeho.

לֹוּ וְהַמְּדָנִים מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל־מִצְרַיִם לְפֹטִיפָר
 סָרִיס פַּרְעֹה שֶׁר הַטִּבְחִים:

Mezi tím Madianští prodali Jozefa do Egypta Putifarovi, dvořeninu Faraonovu, hejtmanu žoldnéřů.

לח

- 1 א וַיְהִי בָּעֵת הַהוּא וַיָּרֶד יְהוּדָה מֵאֶת אָחִיו וַיֵּט
עַד-אִישׁ עַדְלָמִי וּשְׁמוֹ חִירָה׃

Stalo se pak v ten čas, že sstupuje Juda od bratří svých, uchýlil se k muži Odolamitskému, jehož jméno bylo Híra.

- 2 ב וַיֵּרָא-שָׁם יְהוּדָה בַּת-אִישׁ כְּנַעֲנִי וּשְׁמוֹ שׁוּעַ
וַיִּקְחָהּ וַיָּבֵא אֵלֶיהָ׃

I uzřel tam Juda dceru muže Kananejského, kterýž sloul Sua; a pojav ji, všel k ní.

- 3 ג וַתֵּהָר וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ עֵר׃

Kterážto počala a porodila syna; i nazval jméno jeho Her.

- 4 ד וַתֵּהָר עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ אוֹנָן׃

A počavši opět, porodila syna; a nazvala jméno jeho Onan.

- 5 ה וַתִּסֶּף עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ שֵׁלָה
וְהָיָה בְּכִזִּיב בְּלִדְתָּהּ אֹתוֹ׃

Porodila pak ještě syna, jehož jméno nazvala Séla. A byl *Juda* v *Chezib*, když ona jej porodila.

- 6 וַיִּקַּח יְהוּדָה אִשָּׁה לְעֵר בְּכוֹרוֹ וּשְׁמָהּ תָמָר׃

I dal Juda Herovi prvorozenému svému manželku, jménem Támar.

7 וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיָּמָתְהוּ
יְהוָה:

A byl Her, prvorozený Judův, zlý před očima Hospodina; i zabil jej Hospodin.

8 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֶּא אֶל-אִשְׁתִּי אַחִיךָ וַיְבִי
אֹתָהּ וְהָקָם זֶרַע לְאַחִיךָ:

Tedy řekl Juda Onanovi: Vejdi k ženě bratra svého, a podle příbuznosti pojmi ji, abys vzbudil símě bratru svému.

9 וַיֵּדַע אוֹנָן כִּי לֹא לוֹ יִהְיֶה הַזֶּרַע וְהָיָה אִם-בָּא
אֶל-אִשְׁתִּי אַחִיו וְשָׁחַת אֶרְצָהּ לְבִלְתִּי נָתֵן-זֶרַע
לְאַחִיו:

Věděl pak Onan, že to símě nebude jeho. Protož kdykoli vcházel k ženě bratra svého, vypouštěl *símě* na zem, aby nezlodil synů bratru svému.

10 וַיִּרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמָת גַּם-אֹתוֹ:

I nelíbilo se Hospodinu to, co dělal *Onan*; protož ho také zabil.

11 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתָמָר כִּלְתּוֹ שְׁבִי אֵלַי מִנָּה
בֵּית-אָבִיךָ עַד-יִגְדֵּל שְׁלָה בְנִי כִי אָמַר
כִּן-יָמוּת גַּם-הוּא כְּאַחִיו וְהָלַךְ תָּמָר וַתֵּשֶׁב בֵּית
אָבִיהָ:

Tedy řekl Juda k Támar nevěstě své: Pobuď v domě otce svého vdovou, dokudž nedoroste Séla, syn můj. *Nebo řekl: Aby on také neumřel, jako i bratří jeho.* I odešla Támar, a bydlila v domě otce svého.

12 יב וַיִּרְבוּ הַיָּמִים וַתָּמָת בֶּת-שׁוּעַ אִשְׁת־יְהוּדָה
וַיִּנָּחֻם יְהוּדָה וַיַּעַל עַל-גִּזְזֵי צֹאנוֹ הוּא וְחִירָה
רַעְהוּ הָעֶדְלָמִי תַמְנָתָה:

A po mnohých dnech umřela dcera Suova, manželka Judova. Kterýžto potěšiv se *zas*, šel do Tamnas k těm, kteříž stříhli ovce jeho, a s *ním* Híra Odolamitský, přítel jeho.

13 יג וַיֵּנֶד לְתָמָר לֵאמֹר הִנֵּה חָמִידְךָ עֹלָה תַמְנָתָה
לְגֹז צֹאנוֹ:

I oznámeno jest Támar těmito slovy: Aj, tchán tvůj vstupuje do Tamnas, aby stříhl ovce své.

14 יד וַתִּסֹּר בְּגָדֶיהָ אֲלֻמְנוֹתָהָ מֵעַלֶיהָ וַתִּכַּסּ בַּצִּעִיף
וַתִּתְעַלֶּף וַתֵּשֶׁב בַּפֶּתַח עֵינִים אֲשֶׁר עַל-דֶּרֶךְ
תַּמְנָתָה כִּי רָאָתָה כִּי-גִדֹּל שֶׁלָּהּ וְהוּא לֹא-נִתְּנָה
לָּהּ לְאִשָּׁה:

Tedy ona složivši s sebe šaty své vdovské, zavila se v rouchu, a oděla se a seděla na rozcestí, kudy se jde do Tamnas. Nebo viděla, že Séla dorostl, a že není dána jemu za manželku.

15 טו וַיִּרְאָהּ יְהוּדָה וַיַּחְשְׁבָהּ לְזוֹנָה כִּי כִסְתָה פָּנֶיהָ:

Kteroužto uzřev Juda, za to měl, že jest nevěstka; nebo zakryla tvář svou.

16 וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל-הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמֶר הֲבָה-נָא אָבוֹא
אֵלַיךָ כִּי לֹא יָדַע כִּי כָלְתּוּ הוּא וַתֹּאמֶר
מֶה-תִּתֶּן-לִי כִּי תָבוֹא אֵלַי:

Protož uchýliv se k ní s cesty, řekl: Dopust' medle, ať vejdu k tobě. *Nebo nevěděl, aby nevěsta jeho byla.* I řekla: Co mi dáš, jestliže vejdeš ke mně?

17 וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֲשַׁלַּח גִּדִּי-עֲזִים מִן-הַצֹּאן וַתֹּאמֶר
אִם-תִּתֶּן עֵרְבוֹן עַד שְׁלַחְךָ:

Odpověděl: Pošlit' kozelce z stáda. Dí ona: Kdybys něco zastavil, dokavadž nepošleš.

18 וַיֹּאמֶר מָה הָעֵרְבוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן-לָךְ וַתֹּאמֶר
חֲתָמֶךָ וּפְתִילְךָ וּמַטְּךָ אֲשֶׁר בְּיָדְךָ וַיִּתֶּן-לָהּ
וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתַּהַר לוֹ:

I řekl: Cožť mám dáti v zástavě? Odpověděla ona: Pečetní prsten svůj, a halži svou, a hůl svou, kterouž *máš* v ruce své. I dal jí, a všel k ní; a počala z něho.

19 וַתִּקֶּם וַתִּלְךָ וַתִּסֹּר צְעִיפָהּ מֵעַלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ
בְּגָדֵי אֱלֻמְנוּתָהּ:

Tedy vstavši, odešla, a sňavši rouchu svou s sebe, oblékla se v šaty své vdovské.

כ וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת־גִּדִּי הָעֲזִים בֵּיַד יָרֵעָהוּ
הָעֶדְלָמִי לְקַחַת הָעֶרְבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא
מָצָאָהּ:

I poslal Juda kozelce po příteli svém Odolamitském, aby vzal zase základ od ženy. A nenalezl jí.

כא וַיִּשְׁאַל אֶת־אֲנָשֵׁי מְקוֹמָהּ לֵאמֹר אֵיזָה הַקְּדֻשָּׁה
הוּא בְּעֵינֵינוּ עַל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֹא־הִיְתָה בָּזָה
קְדֻשָּׁהּ:

I ptal se mužů toho místa, řka: Kde jest ta nevěstka, *kteráž seděla* na rozcestí této cesty? Řekli oni: Nebylotě zde nevěstky.

כב וַיָּשָׁב אֶל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא מָצָאתִיהָ וְגַם אֲנָשֵׁי
הַמָּקוֹם אָמְרוּ לֹא־הִיְתָה בָּזָה קְדֻשָּׁהּ:

Tedy navrátil se k Judovi, řekl: Nenašel jsem jí; a také muži místa toho pravili: Nebylo zde nevěstky.

כג וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקַּח־לָּהּ פֶּן נִהְיָה לְבוֹז הַזֶּה
שְׁלַחְתִּי הַגִּדִּי הַזֶּה וְאַתָּה לֹא מָצָאתָהּ:

I řekl Juda: Nechtě sobě *to* má, abychom neuvedli se v lehkost. Jáť jsem poslal toho kozelce, ale tys jí nenalezl.

כד וַיְהִי כַּמִּשְׁלָשׁ חֳדָשִׁים וַיָּגֵד לַיהוּדָה לֵאמֹר
 זָנְתָה תָמָר כַּלְתֶּךָ וְגַם הֵינָה הָרָה לְזָנוּנִים
 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הוֹצִיאוּהָ וְתִשְׂרָף׃

I stalo se okolo tří měsíců, že oznámili Judovi, řkouce: Dopustila se smilství Tamar nevěsta tvá, a jest již i těhotná z smilství. I řekl Juda: Vyvedte ji, aby byla upálena.

כה הוא מוצאת והיא שִׁלְחָה אֶל-חַמִּיהָ לֵאמֹר
 לְאִישׁ אֲשֶׁר-אֵלָה לוֹ אָנֹכִי הָרָה וְתֹאמַר
 הֶכֶר-נָא לְמִי הַחֲתָמָת וְהַפְּתִילִים וְהַמַּטָּה
 הָאֵלֶּה׃

Když pak vedena byla, poslala k tchánu svému, řkuci: Z muže, jehož tyto věci jsou, těhotná jsem. A při tom řekla: Pohleď, prosím, čím jsou tyto věci, pečetní prsten, halže a hůl tato?

כו וַיַּכַּר יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צְדָקָה מִמֶּנִּי כִי-עַל-כֵּן
 לֹא-נָתַתִּיהָ לְשָׁלָה בְּנִי וְלֹא-יִסַּף עוֹד לְדַעְתָּה׃

Tedy pohleděv *na to* Juda, řekl: Spravedlivějšíť jest než já, poněvadž jsem nedal jí Sélovi synu svému. A více jí nepoznával.

כז וַיְהִי בַּעֵת לִדְתָהּ וְהֵינָה תְּאוֹמִים בְּבֶטְנָה׃

Stalo se pak, že když přišel čas porodu jejího, aj, bliženci v životě jejím.

28 כח וַיְהִי בְּלִדְתָּהּ וַיִּתֵּן-יָד וַתִּקַּח הַמִּלְדָּת וַתִּקְנֶשׁ
עַל-יָדוֹ שְׁנֵי גֵּילָמִר זֶה יָצָא רֹאשְׁנָה:

A když rodila, *jeden z nich* vyskytl ruku, kteroužto chytivši baba, uvázala na ni červenou nitku, řkuci: Ten vyjde prvé.

29 כט וַיְהִי כְּמִשֵּׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה יָצָא אָחִיו וַתֹּאמֶר
מִה-פֶּרֶצַת עָלֶיךָ פֶּרֶץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּרֶץ:

Když pak vtáhl ruku svou zase, hle, vyšel bratr jeho. I řekla: Jak jsi protrhl? Tvéť jest protržení. I nazváno jest jméno jeho Fáres.

30 ל וְאַחֵר יָצָא אָחִיו אֲשֶׁר עַל-יָדוֹ הַשְּׁנִי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ
זָרָח:

A potom vyšel bratr jeho, kterýž měl na ruce nitku červenou. I nazváno jest jméno jeho Zára.

לט

- 1 וַיּוֹסֶף הוֹרֵד מִצְרַיִם וַיִּקְנֵהוּ פוֹטִיפָר סָרִיס א
פַּרְעֹה שֶׁר הַטַּבָּחִים אִישׁ מִצְרַיִם מִן־
הַיִּשְׁמַעֲאֵלִים אֲשֶׁר הוֹרְדוּהוּ שָׁמָּה:

Jozef pak doveden byl do Egypta; a koupil ho Putifar, dvořenin Faraonův, nejvyšší nad drabanty, muž Egyptský, od Izmaelitských, kteříž ho tam dovedli.

- 2 וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֶף וַיְהִי אִישׁ מַצְלִיחַ וַיְהִי ב
בֵּית אֲדֹנָיו הַמִּצְרַיִם:

Byl pak Hospodin s Jozefem, a všecko se mu šťastně vedlo, a bydlil v domě pána svého *toho* Egyptského.

- 3 וַיֵּרָא אֲדֹנָיו כִּי יְהוָה אִתּוֹ וְכָל אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה ג
יְהוָה מַצְלִיחַ בְּיָדוֹ:

A viděl pán jeho, že Hospodin *byl* s ním, a že všecko, což činil, Hospodin k prospěchu přivedl v ruku jeho.

- 4 וַיִּמָּצֵא יוֹסֶף חֵן בְּעֵינָיו וַיִּשְׁרֹת אֹתוֹ וַיַּפְקְדֵהוּ ד
עַל־בֵּיתוֹ וְכָל־יֵשׁ־לוֹ נָתַן בְּיָדוֹ:

Tedy nalezl Jozef milost před očima jeho, a sloužil mu. I představil ho domu svému, a všecko, což měl, dal v ruku jeho.

5 ה וַיְהִי מֵאִזְ הַפֶּקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל-אֲשֶׁר
 יֵשׁ-לוֹ וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת-בֵּית הַמִּצְרִי בְגִלָּל
 יוֹסֵף וַיְהִי בִרְכַּת יְהוָה בְּכָל-אֲשֶׁר יֵשׁ-לוֹ בַּבַּיִת
 וּבְשָׂדֶה:

A hned, jakž ustanovil ho nad domem svým, a nade vším, což měl, požehnal Hospodin domu Egyptského toho pro Jozefa. A bylo požehnání Hospodinovo na všech věcech, kteréž měl doma i na poli.

6 י וַיַּעֲזֹב כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ בְּיַד-יוֹסֵף וְלֹא-יָדַע אֹתוֹ
 מֵאֻמָּה כִּי אִם-הֶלֶחֶם אֲשֶׁר-הוּא אוֹכֵל וַיְהִי
 יוֹסֵף יֹפֶה-תָּאֵר וַיִּפֶּה מַרְאֶה:

Všech tedy věcí, kteréž měl, zanechal v rukou Jozefových; aniž o čem, tak jako on, věděl, jediné o chlebě, kterýž jedl. Byl pak Jozef ušlechtilé postavy a krásného vzezření.

7 י וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אִשְׁת־אֲדֹנָיו
 אֶת-עֵינֶיהָ אֶל-יוֹסֵף וַתֹּאמֶר שֹׁכֵבָה עִמִּי:

I stalo se potom, že vzhlédala žena pána jeho očima svýma na Jozefa, a řekla: Spi se mnou.

8 ה וַיִּמָּאֵן וַיֹּאמֶר אֶל-אִשְׁת־אֲדֹנָיו הֵן אֲדֹנִי לֹא-יָדַע
 אֹתִי מִהַבַּיִת וְכֹל אֲשֶׁר-יֵשׁ-לוֹ נָתַן בְּיָדִי:

Kterýžto odpíraje, řekl ženě pána svého: Aj, pán můj neví tak jako já, co *jest* v domě, a všechno, což má, dal v ruce mé.

ט 9 אִינְנוּ גָדוֹל בְּבֵית הַזֶּה מִמְּנִי וְלֹא-חָשֵׁךְ מִמְּנִי

מֵאוֹמָה כִּי אִם-אוֹתָךְ בְּאִשְׁרֵךְ אֶת-אִשְׁתּוֹ וְאִיךָ
אֶעֱשֶׂה הָרָעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְחָטָאתִי לֵאלֹהִים:

Není žádného přednějšího nade mne v domě tomto, aniž co vyňal z správy mé, kromě tebe, jelikož jsi ty manželka jeho. Jak bych tedy učinil takovou nešlechtnost, a hřešil i proti Bohu?

י 10 וַיְהִי כְּדַבְּרָהּ אֶל-יוֹסֵף יוֹם יוֹם וְלֹא-שָׁמַע אֶלֶיהָ
לְשָׁכַב אִצָּלָהּ לְהִיּוֹת עִמָּה:

A když mluvila ona Jozefovi den po dni, nepovolil jí, aby spal s ní, *ani* aby býval s ní.

יא 11 וַיְהִי כִּהְיוֹם הַזֶּה וַיָּבֹא הַבֵּיתָהּ לַעֲשׂוֹת מְלָאכָתּוֹ
וְאִין אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבֵּית שָׁם בְּבֵית:

Tedy dne jednoho, když přišel do domu k práci své, a nebylo tu žádného z domácích v domě,

יב 12 וַתִּתְפָּשֶׂהוּ בְּבִגְדּוֹ לֵאמֹר שְׁכָבָה עִמִּי וַיַּעֲזֹב
בְּגָדּוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה:

Chytila jej ona za roucho jeho, řkuci: Lež se mnou. On pak nechav roucha svého v rukou jejích, utekl, a vyšel ven.

יג 13 וַיְהִי כִּרְאוֹתָהּ כִּי-עָזַב בְּגָדּוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנָס
הַחוּצָה:

A ona viduci, že nechal roucha svého v rukou jejích a vyběhl ven,

14 יד וַתִּקְרָא לְאֲנָשֵׁי בֵיתָהּ וַתֹּאמֶר לָהֶם לֵאמֹר רְאוּ
הֵבִיא לָנוּ אִישׁ עִבְרִי לְצַחֵק בָּנוּ בָּא אֵלַי לְשֹׁכֵב
עִמִּי וַאֲקָרָא בְּקוֹל גָּדוֹל:

Svolala domácí své, a řekla k nim takto: Pohleďte, přivedl nám muže Hebrejského, kterýž by měl posměch z nás; *nebo* přišel ke mně, aby ležel se mnou; i křičela jsem hlasem velikým.

15 טו וַיְהִי כְשָׁמְעוּ כִּי־הִרְיַמְתִּי קוֹלִי וַאֲקָרָא וַיַּעֲזֹב
בְּגָדוֹ אֶצְלִי וַיָּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה:

A když uslyšel, že jsem hlasu svého pozdvihla a křičela, nechav roucha svého u mne, utekl a vyšel ven.

16 טז וַתֵּנֶחַ בְּגָדוֹ אֶצְלָהּ עַד־בּוֹא אַדְנָיו אֶל־בֵּיתוֹ:

Tedy schovala roucho jeho u sebe, až přišel pán jeho do domu svého.

17 יז וַתְּדַבֵּר אֵלָיו כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר בָּא־אֵלַי
הָעֶבֶד הָעִבְרִי אֲשֶׁר־הֵבֵאתָ לָנוּ לְצַחֵק בִּי:

K němuž mluvila v tato slova, řkuci: Přišel ke mně služebník ten Hebrejský, kteréhožs přivedl nám, aby mi lehkost učinil.

18 יח וַיְהִי כַּהִרְיַמִּי קוֹלִי וַאֲקָרָא וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אֶצְלִי
וַיָּנֶס הַחוּצָה:

A když jsem hlasu svého pozdvihla a křičela, tedy nechal roucha svého u mne, a utekl ven.

19 יט וַיְהִי כַשְׁמַע אֲדֹנָיו אֶת־דְּבָרֵי אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר דִּבְרָה
אֵלָיו לֵאמֹר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה עָשָׂה לִּי עַבְדְּךָ
וַיַּחַר אָפוֹ:

I stalo se, že, když uslyšel pán jeho slova ženy své, kteráž mluvila mu, pravěci:
Tak mi učinil služebník tvůj, rozhněval se velmi.

20 כ וַיִּקַּח אֲדֹנִי יוֹסֵף אֹתוֹ וַיִּתְּנֵהוּ אֶל־בֵּית הַסֵּהר
מְקוֹם אֲשֶׁר־אֲסוּרֵי אֲסִירֵי הַמֶּלֶךְ אֲסוּרִים
וַיְהִי־שָׁם בְּבֵית הַסֵּהר:

Protož vzal ho pán jeho, a dal jej do věže žalární, v to místo, kdež vězňové
královští seděli; i byl tam v žaláři.

21 כא וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיֵּט אֵלָיו חֶסֶד וַיִּתֵּן חֲנוּ
בְּעֵינָיו שֹׁר בֵּית־הַסֵּהר:

Byl pak Hospodin s Jozefem, a naklonil se k němu milosrdenstvím; a dal jemu
milost u vladaře nad žalářem.

22 כב וַיִּתֵּן שֹׁר בֵּית־הַסֵּהר בֶּיֶד־יוֹסֵף אֶת
כָּל־הָאֲסִירִם אֲשֶׁר בְּבֵית הַסֵּהר וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר
עֹשִׂים שָׁם הוּא הָיָה עֹשֶׂה:

I dal vladař žaláře v moc Jozefovi všechny vězně, kteříž *byli* v věži žalární; a
cožkoli tam činiti měli, on to spravoval.

כג 23 אֵין שַׁר בֵּית־הַסֵּהר רֹאֶה אֶת־כָּל־מְאוּמָּה בְּיָדוֹ
בַּאֲשֶׁר יְהוָה אֹתוֹ וַאֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוָה
מִצְלִיחַ:

Aniž vládař žaláře k čemu dohlídal,což jemu svěřil; proto že Hospodin byl s ním, a což on činil, Hospodin tomu prospěch dával.

מ

- 1 א וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָטְאוּ מִשְׁקָה
מֶלֶךְ-מִצְרַיִם וְהָאֶפֶה לְאַדְמִיָּהֶם לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם:

Stalo se potom, že šenkýř krále Egyptského a pekař provinili proti pánu svému, králi Egyptskému.

- 2 ב וַיִּקְצֹף פַּרְעֹה עַל שְׁנֵי סָרִיסָיו עַל שֵׁר הַמִּשְׁקִים
וְעַל שֵׁר הָאוֹפִים:

I rozhněval se Farao na oba úředníky své, na vládáře nad šenkýři, a na vládáře nad pekaři.

- 3 ג וַיִּתֵּן אֹתָם בְּמִשְׁמַר בֵּית שֵׁר הַטַּבָּחִים אֶל-בֵּית
הַסֵּהַר מְקוֹם אֲשֶׁר יוֹסֵף אָסוּר שָׁם:

A dal je do vězení v domě nejvyššího nad drabanty, do věže žalární, v místo, v němž Jozef vězněm byl.

- 4 ד וַיִּפְקֹד שֵׁר הַטַּבָּחִים אֶת-יוֹסֵף אֹתָם וַיִּשְׁרֹת
אֹתָם וַיְהִיו יָמִים בְּמִשְׁמַר:

I postavil jim nejvyšší nad drabanty Jozefa k službě; a byli *drahně* dní u vězení.

5 וַיַּחֲלֹמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֶלְמוֹ בְּלִילָה אֶחָד
אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֶלְמוֹ הַמִּשְׁקָה וְהָאִפָּה אֲשֶׁר
לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר אֲסוּרִים בְּבֵית הַסֵּהר:

I měli sen oba dva, každý z nich sen svůj noci jedné, každý podle vyložení sna svého, šenkýř i pekař krále Egyptského, kteříž seděli v věži.

6 וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בִּבְקָר וַיֵּרָא אֹתָם וְהָנָם
זַעֲפִים:

Tedy přišel k nim Jozef ráno, a hleděl na ně; a aj, byli smutní.

7 וַיִּשְׁאַל אֶת־סֹרִיסֵי פַרְעֹה אֲשֶׁר אֹתוֹ בְּמִשְׁמֶר
בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנִיכֶם רָעִים הַיּוֹם:

I optal se těch úředníků Faraonových, kteříž s ním byli v vězení v domě pána jeho, řka: Proč *jsou* dnes tváři vaše smutnější?

8 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חֲלַמְנוּ וּפִתֵּר אֵין אֹתוֹ
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יוֹסֵף הֲלוֹא לֵאלֹהִים פְּתָרָנִים
סִפְרוּ־נָא לִי:

Kterížto odpověděli jemu: Měli jsme sen, a nemáme, kdo by jej vyložil. I řekl jim Jozef: Zdaliž Boží nejsou výkladové? Pravte mi medle.

9 וַיְסַפֵּר שֹׁר־הַמִּשְׁקִים אֶת־חֶלְמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר
לוֹ בְּחִלּוּמֵי וְהִנֵּה־גֶפֶן לְפָנַי:

Tedy správce nad šenkýři vypravoval sen svůj Jozefovi, a řekl jemu: Zdálo se mi ve snách, že jsem viděl před sebou vinný kmen,

10 וּבִגְפֹן שְׁלֹשָׁה שָׁרִיגִים וְהִיא כְּפֶרֶחַת עֹלְתָה נֹצֶה
הַבָּשִׂילוֹ אֲשַׁכְּלֶתִיהָ עֲנָבִים:

A na *tom* kmenu tři ratolesti; a ten *kmen* jako by pupence pouštěl, a vycházel květ jeho, až k sezraní přišli hroznové jeho.

11 וְכֹס פֶּרֶעָה בְּיָדִי וְאָקַח אֶת־הָעֲנָבִים וְאֶשְׁחַט
אֹתָם אֶל־כֹּס פֶּרֶעָה וְאָתֹן אֶת־הַכֹּס עַל־כַּף
פֶּרֶעָה:

A *já* *maje* koflík Faraonův v ruce své, bral jsem hrozny, a vytlačoval je do koflíka Faraonova, a podával jsem koflíka Faraonovi do rukou.

12 וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פְּתֹרְנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַשָּׁרְגִים
שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם:

I řekl jemu Jozef: Toto jest vyložení jeho: Ti tři révové jsou tři dnové.

13 בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יֵשֵׂא פֶּרֶעָה אֶת־רֹאשׁוֹ
וְהָשִׁיבָהּ עַל־כַּנֶּה וְנָתַתָּ כֹּס־פֶּרֶעָה בְּיָדוֹ
כַּמִּשְׁפָּט הָרֹאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מִשְׁקֶהוּ:

Po třech dnech povýší Farao hlavy tvé, a k úřadu tvému tě navrátí; i budeš podávati koflíka Faraonova do ruky jeho podle obyčeje prvního, když jsi byl šenkýřem jeho.

14 יד כִּי אִם-זָכַרְתָּנִי אֶתָּךְ כַּאֲשֶׁר יִיטֵב לָךְ
וַעֲשִׂיתָ-נָא עִמָּדִי חֶסֶד וְהִזְכַּרְתָּנִי אֶל-פַּרְעֹה
וְהוֹצֵאתָנִי מִן-הַבַּיִת הַזֶּה:

Ale mějž mne v své paměti, kdyžť se dobře povede; a učiň, prosím, se mnou *to* milosrdenství, abys zmínku učinil o mně před Faraonem, a vysvobodil mne z domu tohoto.

15 טו כִּי-גָנַב גָּנַבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים וְגַם-פָּה
לֹא-עָשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי-שָׁמוּ אֹתִי בַבּוֹר:

Nebo kradmo jsem vzat z země Židovské; a zde jsem ničeho neučinil, pročez by mne do tohoto vězení dali.

16 טז וַיֵּרָא שַׂר-הָאֲפִים כִּי טוֹב פָּתָר וַיֹּאמֶר אֶל-יֹסֵף
אֶף-אַנִּי בַחֲלוּמִי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סִלֵּי חֲרִי
עַל-רֹאשִׁי:

Vida pak správce nad pekaři, že dobře vyložil, řekl Jozefovi: Mně také zdálo se ve snách, ano tři košové pletení na hlavě mé.

17 יז וּבִסֵּל הָעֶלְיוֹן מִכֹּל מֵאֲכֹל פַּרְעֹה מַעֲשֵׂה אִפָּה
וְהָעוֹף אָכַל אֹתָם מִן-הַסֵּל מֵעַל רֹאשִׁי:

A v koši vrchním *byli* všelijací pokrmové Faraonovi dílem pekařským *strojení*, a ptáci jedli je z koše nad hlavou mou.

18 יח וַיַּעַן יֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פָּתָרֵנוּ שְׁלֹשָׁת הַסֵּלִים
שְׁלֹשָׁת יָמִים הֵם:

I odpověděl Jozef a řekl: Toto jest vyložení jeho: Tři košové jsou tři dnové.

19 יט בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יֵשָׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשׁוֹ
מֵעֲלִיָּה וְתָלָה אוֹתָהּ עַל־עֵץ וְאָכַל הָעוֹף
אֶת־בְּשָׂרָהּ מֵעֲלִיָּה׃

Po třech dnech odejme tobě Farao hlavu tvou, a oběsí tě na dřevě; i budou jísti ptáci maso tvé s tebe.

20 כ וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הִקְלָדַת אֶת־פַּרְעֹה וַיַּעַשׂ
מִשְׁתָּה לְכָל־עַבְדָּיו וַיֵּשָׂא אֶת־רֹאשׁ שַׁר
הַמִּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שַׁר הָאֲפִים בְּתוֹךְ עַבְדָּיו׃

Tedy stalo se v den třetí, v den pamatný narození Faraonova, že učinil hody všem služebníkům svým; i počítal hlavu vladaře nad šěňky, i hlavu vladaře nad pekaři, mezi služebníky svými.

21 כא וַיָּשָׁב אֶת־שַׁר הַמִּשְׁקִים עַל־מִשְׁקָהוּ וַיִּתֵּן הַכּוֹס
עַל־כַּף פַּרְעֹה׃

A navrátil nejvyššího nad šěňky k místu jeho, aby podával koflíku Faraonovi do ruky.

22 כב וַיֹּאֲת שַׁר הָאֲפִים תָּלָה כְּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף׃

Vladaře pak nad pekaři oběsil, tak jakž jim byl *sen* vyložil Jozef.

23 כג וְלֹא־זָכַר שַׁר־הַמִּשְׁקִים אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכַּחְהוּ׃

A nezpomenul správce nad šěňky na Jozefa, ale zapomenul na něj.

מא

- 1 א וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַרְעֹה חָלַם וְהִנֵּה עֹמֵד
עַל-הַיָּאֵר:

Stalo se pak po dvou letech, měl Farao sen. Zdálo mu se, že stál nad potokem.

- 2 ב וְהִנֵּה מִן-הַיָּאֵר עֹלֹת שִׁבְעַת פָּרוֹת יְפוֹת מְרֹאָה
וּבְרִיאַת בָּשָׂר וַתִּרְעֶינָה בְּאַחֵיו:

A aj, z toho potoku vycházelo sedm krav, pěkných na pohledění a tlustých, kteréžto pásly se na mokřinách.

- 3 ג וְהִנֵּה שִׁבְעַת פָּרוֹת אַחֲרוֹת עֹלֹת אַחֲרֵיהֶן
מִן-הַיָּאֵר רָעוֹת מְרֹאָה וְדַקּוֹת בָּשָׂר וַתַּעֲמִדְנָה
אֶצֶל הַפָּרוֹת עַל-שִׁפְתַּת הַיָּאֵר:

A aj, sedm krav jiných vycházelo za nimi z potoku, šeredných na pohledění a hubených, kteréžto stály podlé oněch krav při břehu potoka.

- 4 ד וַתֹּאכְלֶנָה הַפָּרוֹת רָעוֹת הַמְּרֹאָה וְדַקַּת הַבָּשָׂר
אֶת שִׁבְעַת הַפָּרוֹת יְפוֹת הַמְּרֹאָה וְהַבְּרִיאַת וַיִּיקֶן
פַּרְעֹה:

A ty krávy na pohledění šeredné a hubené sežraly oněch sedm krav na pohledění pěkných a tlustých. I procítil Farao.

5 ה וַיִּשָּׁן וַיַּחֲלֹם שְׁנֵית וַהֲנִה שִׁבְעַ שְׁבָלִים עֲלֹת
בְּקִנְהָ אֶחָד בְּרִיאֹת וְטֹבֹת:

A když usnul zase, zdálo se jemu podruhé. A aj, sedm klasů vyrostlo z stébla jednoho, plných a pěkných.

6 וַהֲנִה שִׁבְעַ שְׁבָלִים דַּקּוֹת וְשָׂדֵוּפֹת קָדִים
צִמְחֹת אַחֲרֵיהֶן:

A aj, sedm klasů tenkých a východním větrem usvadlých vzcházelo za nimi.

7 וַתִּבְלַעְנָה הַשְּׁבָלִים הַדַּקּוֹת אֶת שִׁבְעַ הַשְּׁבָלִים
הַבְּרִיאֹת וְהַמְּלֹאֹת וַיִּקֶּץ פַּרְעֹה וַהֲנִה חֵלֹם:

A ti klasové tencí pohltili sedm oněch klasů zdařilých a plných. I procítiv Farao, a aj, *byl* sen.

8 ה וַיְהִי בַבֹּקֶר וַתִּפְעֶם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא
אֶת־כָּל־חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם וְאֶת־כָּל־חֲכָמֶיהָ
וַיְסַפֵּר פַּרְעֹה לָהֶם אֶת־חֲלֹמוֹ וְאֵין־פֹּתֵר אוֹתָם
לְפַרְעֹה:

Když pak bylo ráno, zkormoucena byla mysl jeho; a poslav, svolal všechny hadače Egyptské, a všechny mudrce jejich. I vypravoval jim Farao sny své; a nebylo žádného, kdo by je vyložil Faraonovi.

9 ט וַיְדַבֵּר שֵׁר הַמִּשְׁקִים אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר
אֶת־חַטָּאִי אֲנִי מְזָכִיר הַיּוֹם:

Tedy mluvil nejvyšší šenk Faraonovi takto: Na provinění své rozpomínám se dnes.

10 פַּרְעֹה קָצַף עַל־עַבְדָּיו וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמַר בֵּית
שַׁר הַטַּבָּחִים אֹתִי וְאֵת שַׁר הָאֲפִים:

Farao rozhněvav se na služebníky své, dal mne byl do vězení v domě nejvyššího nad drabanty, mne a správce nad pekaři.

11 וַנַּחֲלֵמָה חֵלֹם בְּלֵילָה אֶחָד אֲנִי וְהוּא אִישׁ
כַּפְתָּרוֹן חֵלְמוֹ חֵלְמָנוּ:

Měli jsme pak sen jedné noci, on i já, jeden každý podle vyložení snu svého.

12 וְשֵׁם אֶתְנוּ נַעַר עַבְדִּי עֶבֶד לְשַׁר הַטַּבָּחִים
וְנִסְפָּר־לוֹ וַיַּפְתָּר־לָנוּ אֶת־חֲלֻמֵּינוּ אִישׁ
כַּחֲלָמוֹ פֶּתָר:

A byl tam s námi mládenec Hebrejský, služebník nejvyššího nad drabanty, jemuž když jsme vypravovali, vykládal nám sny naše; jednomu každému podle snu jeho vykládal.

13 וַיְהִי כִּאֲשֶׁר פָּתַר־לָנוּ כִּן הָיָה אֹתִי הַנָּשִׁיב
עַל־כִּנִּי וְאֵתוֹ תָּלָה:

A stalo se, že jakž vykládal nám, tak bylo: Já jsem navrácen k úřadu svému, a on oběšen.

14 וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת־יֹסֵף וַיְרִיצֵהוּ
מִן־הַבּוֹר וַיַּגִּלַּח וַיַּחֲלֵף שְׂמֹלֶתוֹ וַיָּבֵא
אֶל־פַּרְעֹה:

Tedy poslav Farao, povolal Jozefa, a rychle vypustili ho z žaláře. Kterýžto oholiv se, a změniv roucho své, přišel k Faraonovi.

15 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל-יוֹסֵף חֲלוֹם חֲלַמְתִּי וּפְתֹר
אֵין אֹתוֹ וְאֲנִי שָׁמַעְתִּי עָלֶיךָ לֵאמֹר תִּשְׁמַע חֲלוֹם
לְפֹתֹר אֹתוֹ:

I řekl Farao Jozefovi: Měl jsem sen, a není, kdo by jej vyložil; o tobě pak slyšel jsem to, že když uslyšíš sen, umíš jej vyložit.

16 וַיַּעַן יוֹסֵף אֶת-פַּרְעֹה לֵאמֹר בְּלִעְדֵּי אֱלֹהִים
יַעֲנֶה אֶת-שְׁלוֹם פַּרְעֹה:

Odpověděl Jozef Faraonovi, řka: Není to má věc; Bůh oznámí šťastné věci Faraonovi.

17 וַיְדַבֵּר פַּרְעֹה אֶל-יוֹסֵף בַּחֲלֹמֵי הַנָּגַי עֹמֵד
עַל-שִׁפְתַּי הַיָּאֵר:

Tedy řekl Farao Jozefovi: Zdálo mi se ve snách, že jsem stál na břehu potoka.

18 וַהֲנִה מִן-הַיָּאֵר עֹלֹת שִׁבְעַ פָּרוֹת בְּרִיאֹת בָּשָׂר
וַיִּפֹּת תֹּאֵר וַתֵּרְעִינָה בְּאַחֵיו:

A aj, z potoka toho vystupovalo sedm krav tlustých a pěkných, kteréžto pásly se na mokřinách.

19 וַהֲנִה שִׁבְעַ-פָּרוֹת אַחֲרוֹת עֹלֹת אַחֲרֵיהֶן דָּלוֹת
וְרַעוֹת תֹּאֵר מְאֹד וְרַקּוֹת בָּשָׂר לֹא-רָאִיתִי
כָּהֲנָה בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם לָרַע:

A aj, sedm jiných krav vystupovalo za nimi churavých a šeredných velmi a hubených; neviděl jsem tak šeredných ve vsí zemi Egyptské.

20 כ וַתֹּאכְלֵנָה הַפָּרוֹת הָרְקוֹת וְהָרְעוֹת אֶת שִׁבְעַת
הַפָּרוֹת הָרֵאשֹׁנוֹת הַבְּרִיאָת:

A sežraly krávy ty hubené a šeredné sedm krav prvnějších tlustých.

21 כא וַתִּבְאֵנָה אֶל-קִרְבָּנָה וְלֹא נֹדַע כִּי-בָאוּ
אֶל-קִרְבָּנָה וּמֵרְאִיָּהֶן רָע כַּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה
וַאֲיָקִין:

A ač dostaly se do břicha jejich, však nebylo znáti, by se dostaly v střeva jejich; nebo na pohledění byly mrzké, jako i před tím. I procítil jsem.

22 כב וַיֵּאָרָא בַּחֲלֹמִי וְהִנֵּה שִׁבְעַת שִׁבְלִים עֹלֹת בִּקְנָה
אַחַד מִלֵּאֹת וְטִבּוֹת:

Viděl jsem také ve snách, ano sedm klasů vyrostlo z stébla jednoho plných a pěkných.

23 כג וְהִנֵּה שִׁבְעַת שִׁבְלִים צְנֻמוֹת דַּקּוֹת שְׂדֵפוֹת קָדִים
צִמְחוֹת אַחֲרֵיהֶם:

A aj, sedm klasů drobných, tenkých a východním větrem usvadlých vycházelo za nimi.

24 כד וַתְּבֹלְעֵן הַשִּׁבְלִים הַדַּקּוֹת אֶת שִׁבְעַת הַשִּׁבְלִים
הַטִּבּוֹת וַאֲמַר אֶל-הַחֲרָטִמִּים וַאֲיִן מִגִּיד לִי:

I pohltili klasové ti drobní sedm klasů pěkných. Což když jsem vypravoval hadačům, nebyl, kdo by mi vyložil.

25 כה וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־פַּרְעֹה חֲלוֹם פַּרְעֹה אֶחָד הוּא
אֵת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עָשָׂה הַגִּיד לְפַרְעֹה:

Odpověděl Jozef Faraonovi: Sen Faraonův jednotejný jest. Což Bůh činiti bude, *to* ukázal Faraonovi.

26 כו שִׁבַּע פָּרֹת הַטֹּבֹת שִׁבַּע שָׁנִים הֵנָּה וְשִׁבַּע
הַשָּׁבָלִים הַטֹּבֹת שִׁבַּע שָׁנִים הֵנָּה חֲלוֹם אֶחָד
הוּא:

Sedm krav pěkných jest sedm let, a sedm klasů pěkných *tolikéž* jest sedm let; sen jest jednotejný.

27 כז וְשִׁבַּע הַפָּרוֹת הָרָקוֹת וְהָרַעַת הָעֹלֹת אַחֲרֵיהֶן
שִׁבַּע שָׁנִים הֵנָּה וְשִׁבַּע הַשָּׁבָלִים הָרָקוֹת
שְׂדֵפוֹת הַקָּדִים יִהְיוּ שִׁבַּע שָׁנֵי רָעָב:

Sedm pak hubených krav a šeredných, vystupujících za nimi, sedm let jest; a sedm klasů drobných a větrem východním usvadlých bude sedm let hladu.

28 כח הוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־פַּרְעֹה אֲשֶׁר
הָאֱלֹהִים עָשָׂה הִרְאָה אֶת־פַּרְעֹה:

Tot jest, což jsem mluvil Faraonovi: Což Bůh činiti bude, ukazuje Faraonovi.

29 כט הֵנָּה שִׁבַּע שָׁנִים בָּאוֹת שִׁבַּע גְּדוֹל בְּכָל־אֶרֶץ
מִצְרַיִם:

Aj, sedm let nastane, *v nichž* hojnost veliká *bude* ve vsí zemi Egyptské.

ל וְקָמוּ שִׁבְעַ שָׁנִי רָעַב אַחֲרֵיהֶן וְנִשְׁכַּח
כָּל-הַשָּׁבַע בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְכָלָה הָרָעַב
אֶת-הָאָרֶץ:

A po nich nastane sedm let hladu, v nichž v zapomenutí přijde všechna ta hojnost v zemi Egyptské; a zhubí hlad zemi.

לא וְלֹא-יִוָּדַע הַשָּׁבַע בְּאֶרֶץ מִפְּנֵי הָרָעַב הַהוּא
אֶחָד־כֵּן כִּי-כָבֵד הוּא מְאֹד:

Aniž poznána bude hojnost ta v zemi, pro hlad, kterýž přijde potom; nebo velmi veliký bude.

לב וְעַל הַשָּׁנֹת הַחֲלוּם אֶל-פַּרְעֹה פַּעַמַּיִם כִּי-נִכּוֹן
הַדָּבָר מֵעַם הָאֱלֹהִים וּמִמַּהֵר הָאֱלֹהִים
לַעֲשֹׂתוֹ:

Že pak opětován jest sen Faraonovi podvakrát, znamená, že jistá věc jest od Boha, a že tím spíše Bůh vykoná to.

לג וְעַתָּה יֵרָא פַרְעֹה אִישׁ נָבוֹן וְחָכָם וַיִּשִׁיתָהוּ
עַל-אֶרֶץ מִצְרַיִם:

Protož nyní ať vyhledá Farao muže opatrného a moudrého, kteréhož by ustanovil nad zemí Egyptskou.

לד יַעֲשֶׂה פַרְעֹה וַיִּפְקֹד פְּקָדִים עַל-הָאָרֶץ וַחֲמִשָּׁה
אֶת-אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁבְעַ שָׁנֵי הַשָּׁבַע:

To ať učiní Farao, a postaví úředníky nad zemí, a béře pátý díl z úrod země Egyptské, po sedm let hojných.

35

לֵה וַיִּקְבְּצוּ אֶת־כָּל־אֹכֶל הַשָּׁנִים הַטֹּבֹת הַבָּאֹת
הָאֵלֶּה וַיַּצְבְּרוּ־בָר תַּחַת יַד־פַּרְעֹה אֹכֶל
בְּעָרִים וּשְׁמָרוֹ:

Ať shromáždí všeliké potraviny těch úrodných let nastávajících, a sklídí obilí k ruce Faraonovi; a potraviny v městech ať se chovají *pilně*.

36

לֹו וְהָיָה הָאֹכֶל לְפָקֶדוֹן לְאֶרֶץ לְשִׁבַּע שָׁנֵי הָרָעָב
אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְלֹא־תִכָּרֵת הָאֶרֶץ
בָּרָעָב:

A budou pokrmové ti za poklad zemi této k sedmi letům hladu, kteráž budou v zemi Egyptské, aby nebyla zkažena země tato hladem.

37

לֹו וַיִּיטֹב הַדָּבָר בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי כָל־עֲבָדָיו:

I líbila se řeč ta Faraonovi i všechněm služebníkům jeho.

38

לֵח וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־עֲבָדָיו הִנֵּמְצָא כִּזֶּה אִישׁ
אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ:

Tedy řekl Farao služebníkům svým: Najdeme-liž podobného tomuto muži, v němž by byl Duch Boží?

39

לֵט וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אַתָּה הוּא הָרוֹדִיעַ אֱלֹהִים
אוֹתָךְ אֶת־כָּל־זֹאת אֵין־נָבוֹן וְחָכָם כָּמוֹךָ:

Jozefovi pak řekl: Poněvadž Bůh dal znáti tobě všechno toto, není žádného tak rozumného a moudrého, jako ty jsi.

40 מ אַתָּה תִּהְיֶה עַל־בֵּיתִי וְעַל־פִּיךָ יִשָּׁק כָּל־עַמִּי
רַק הַכִּסֵּא אֲנִי מִמֶּךָ :

Ty budeš nad domem mým, a líbati bude tvář tvou všecken lid můj; stolicí toliko *královskou* vyšší nad tebe budu.

41 מא וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יֹסֵף רְאֵה נָתַתִּי אֹתְךָ עַל
כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם :

Řekl také Farao Jozefovi: Aj, ustanovil jsem tě nade vší zemí Egyptskou.

42 מב וַיָּסֶר פַּרְעֹה אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אֹתָהּ
עַל־יַד יֹסֵף וַיִּלְבֹּשׁ אֹתוֹ בְּגָדֵי־שֵׁשׁ וַיַּשֶּׂם רֶבֶד
הַזָּהָב עַל־צִוְּאָרוֹ :

A sňav Farao prsten svůj s ruky své, dal jej na ruku Jozefovu, a oblékl ho v roucho kmentové, a vložil zlatý řetěz na hrdlo jeho.

43 מג וַיַּרְכֵּב אֹתוֹ בְּמַרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר־לוֹ וַיִּקְרְאוּ
לְפָנָיו אֲבִירָד וְנָתַן אֹתוֹ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם :

A dal ho voziti na svém druhém voze, a volali před ním: Klanějte se! I ustanovil ho nade vší zemí Egyptskou.

44 מד וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יֹסֵף אֲנִי פַרְעֹה וּבְלָעָדִיךָ
לֹא־יָרִים אִישׁ אֶת־יָדוֹ וְאֶת־רִגְלֹוֹ בְּכָל־אֶרֶץ
מִצְרַיִם :

A řekl Farao Jozefovi: Já jsem Farao, a bez dopuštění tvého nepozdvihne žádný ruky své ani nohy své ve vší zemi Egyptské.

45

מז

וַיִּקְרָא פַרְעֹה שֵׁם-יוֹסֵף צָפְנַת פַּעֲנִיחַ וַיִּתֵּן-לוֹ
אֶת-אֲסֵנַת בִּת-פּוֹטִי פֶרַע כַּהֵן אֵן לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא
יוֹסֵף עַל-אֶרֶץ מִצְרַיִם:

A dal Farao jméno Jozefovi Safenat Paneach, a dal mu Asenat dceru Putifera, knížete On, za manželku. I vyšel Jozef na zemi Egyptskou.

46

מז

וַיּוֹסֶף בֶּן-שָׁלֹשִׁים שָׁנָה בָּעָמְדוֹ לִפְנֵי פַרְעֹה
מֶלֶךְ-מִצְרַיִם וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלִּפְנֵי פַרְעֹה וַיַּעֲבֹר
בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם:

Jozef pak byl ve třicíti letech, když stál před Faraonem králem Egyptským. A vyšel od tváři Faraonovy, projel všecku zemi Egyptskou.

47

מז

וַתַּעַשׂ הָאָרֶץ בְּשָׁבַע שְׁנֵי הַשָּׁבָע לְקַמָּצִים:

A vydala země po sedm let úrodných *obilí* hojnost.

48

מז

וַיִּקְבֹּץ אֶת-כָּל-אֹכֶל שָׁבַע שָׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ
בָּאָרֶץ מִצְרַיִם וַיִּתֵּן-אֹכֶל בְּעָרִים אֹכֶל
שְׂדֵה-הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהָ נָתַן בְּתוֹכָהּ:

I nahromáždil všelijakých potrav v těch sedmi letech *hojných* v zemi Egyptské, a složil potravu tu v městech; úrody polní jednoho každého města, kteréž byly okolo něho, složil v něm.

49

מז

וַיַּצְבֹּר יוֹסֵף בָּר כַּחֹל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד עַד
כִּי-חָדַל לְסַפֵּר כִּי-אֵין מְסַפֵּר:

A tak nahromáždil Jozef obilí velmi mnoho, jako *jest* písku mořského, tak že přestali počítati; nebo mu nebylo počtu.

50 וַלְיוֹסֵף יָלֵד שְׁנֵי בָנִים בְּטָרָם תָּבוֹא שְׁנַת הָרָעָב
אֲשֶׁר יִלְדָה-לוֹ אִסְנַת בַּת-פּוֹטִי פָרַע כֹּהֵן אוֹן:

Jozefovi pak narodili se dva synové, první než přišel rok hladu, kteréž mu porodila Asenat, dcera Putifera, knížete On.

51 וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת-שֵׁם הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי-נִשְׁנֵי
אֱלֹהִים אֶת-כָּל-עַמְלִי וְאֵת כָּל-בֵּית אָבִי:

A nazval Jozef jméno prvorozeného Manasses, *řka*: Nebo způsobil to Bůh, abych zapomenul na všechny práce své, a na všecken dům otce svého.

52 וְאֵת שֵׁם הַשְּׁנִי קָרָא אֶפְרַיִם כִּי-הִפְרִנִי אֱלֹהִים
בְּאֶרֶץ עַנְיִי:

Jméno pak druhého nazval Efraim, *řka*: Nebo dal mi Bůh zrůst v zemi trápení mého.

53 וַתִּכְלֶינָה שְׁבַע שְׁנֵי הַשָּׁבַע אֲשֶׁר הָיָה בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם:

Tedy pominulo sedm let hojných v zemi Egyptské;

54 וַתַּחֲלֶינָה שְׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב לָבוֹא כֹאֲשֶׁר אָמַר
יוֹסֵף וַיְהִי רָעָב בְּכָל-הָאֲרָצוֹת וּבְכָל-אֶרֶץ
מִצְרַיִם הָיָה לֶחֶם:

A počalo sedm let hladu přicházeti, jakž byl předpověděl Jozef. I byl hlad po všech krajinách, ale po vsí zemi Egyptské byl chléb.

וַתִּרְעַב כָּל-אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּצְעַק הָעָם
 אֶל-פַּרְעֹה לֵאמֹר וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה לְכָל-מִצְרַיִם
 לֵכוּ אֶל-יוֹסֵף אֲשֶׁר-יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ:

Potom *také* nedostatek trpěla všechna země Egyptská, a volal lid k Faraonovi o chléb. I řekl Farao všechněm Egyptským: Jděte k Jozefovi, což vám rozkáže, učiníte.

וַהֲרַעַב הָיָה עַל כָּל-פְּנֵי הָאָרֶץ וַיִּפְתַּח יוֹסֵף
 אֶת-כָּל-אֲשֶׁר בָּהֶם וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרַיִם וַיַּחֲזֹק
 הָרָעָב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:

A *byl* hlad na tváři vsí země. Tedy otevřel Jozef všechny *obilnice*, v nichž *obilí* bylo, a prodával Egyptským; nebo rozmohl se hlad v zemi Egyptské.

וְכָל-הָאָרֶץ בָּאוּ מִצְרַיִמָּה לְשֹׁבֵר אֶל-יוֹסֵף
 כִּי-חָזַק הָרָעָב בְּכָל-הָאָרֶץ:

A všickni *obyvatelé* země přicházeli do Egypta k Jozefovi, aby kupovali; nebo rozmohl se byl hlad po vsí zemi.

מב

- 1 א וַיֵּרָא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ-שָׁבֶר בְּמִצְרַיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
לְבָנָיו לָמָּה תִּתְרָאוּ:

Vida pak Jákob, že by potrava byla v Egyptě, řekl synům svým: Co hledíte jeden na druhého?

- 2 ב וַיֹּאמֶר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי כִּי יֵשׁ-שָׁבֶר בְּמִצְרַיִם
רְדוּ-שָׁמָּה וּשְׁבְרוּ-לָנוּ מִשָּׂם וְנַחֲיָה וְלֹא נָמוּת:

I mluvil *jim*: Aj, slyšel jsem, že mají potravu v Egyptě; jděte tam, a kupte nám odtud, abychom živi byli a nezemřeli.

- 3 ג וַיֵּרְדוּ אֶחָי-יוֹסֵף עֶשְׂרָה לְשָׁבֶר בָּר מִמִּצְרַיִם:

Tedy šlo deset bratrů Jozefových, aby nakoupili obilí v Egyptě.

- 4 ד וְאֶת-בְּנֵימִין אֶחָי יוֹסֵף לֹא-שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת-אֶחָיו
כִּי אָמַר פֶּן-יִקְרָאנוּ אֲסוֹן:

Ale Beniamina, bratra Jozefova, neposlal Jákob s bratřími jeho, nebo řekl: Aby se mu tam *něco* zlého nepříhodilo.

- 5 ה וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְשָׁבֶר בְּתוֹךְ הַבָּאִים
כִּי-הָיָה הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

I šli synové Izraelovi spolu s jinými, aby kupovali; nebo byl hlad v zemi Kananejské.

6 וַיֹּסֶף הוּא הַשְּׁלִיט עַל-הָאָרֶץ הוּא הַמַּשְׁבִּיר
לְכָל-עַם הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ-לוֹ
אֲפַיִם אֲרָצָה:

Jozef pak byl nejvyšší správce v zemi té; on prodával obilí všemu lidu země.
Tedy přišli bratří Jozefovi, a skláněli se před ním tváří až k zemi.

7 וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶת-אֶחָיו וַיִּכְרַם וַיִּתֵּןכֶּרֶם אֲלֵיהֶם
וַיְדַבֵּר אֲתָם קְשׁוֹת וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֵאִין בָּאתֶם
וַיֹּאמְרוּ מִמֶּאֶרֶץ כְּנַעַן לְשֹׁבַר-אֶכֶל:

A uzřev Jozef bratří své, poznal je; a ukázal se k nim *jako* cizí, a tvrdě mluvil k nim, řka jim: Odkud jste přišli? I odpověděli: Z země Kananejské, abychom nakoupili potrav.

8 וַיִּכַּר יוֹסֵף אֶת-אֶחָיו וְהֵם לֹא הִכְרָהוּ:

Poznal, pravím, Jozef bratří své, ale oni nepoznali ho.

9 וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת הַחֲלָמוֹת אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מְרַגְלִים אַתֶּם לִרְאוֹת אֶת-עֲרֹנוֹת
הָאָרֶץ בָּאתֶם:

Tedy zpomenul Jozef na sny, kteréž měl o nich, a řekl jim: Špehéři jste, a přišli jste, abyste shlédli nepevná místa země.

10 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אֲדָנִי וְעַבְדֶּיךָ בָּאוּ
לְשֹׁבַר-אֶכֶל:

Kteřížto odpověděli jemu: Nikoli, pane můj, ale služebníci tvoji přišli, aby nakoupili pokrmů.

11 יא כָּלָנוּ בְּנֵי אִישׁ־אֶחָד נָחֲנוּ כִנִּים אֲנַחְנוּ לֹא־הָיוּ
עֲבָדֶיךָ מְרֻגְלִים:

Všickni my synové jednoho muže jsme, upřímní jsme; nikdyť jsou nebyli služebníci tvoji špehéři.

12 יב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לֹא כִי־עֲרֹת הָאָרֶץ בָּאתֶם
לִרְאוֹת:

Jimž zase řekl: Není tak, ale přišli jste, abyste shlédli nepevná místa země.

13 יג וַיֹּאמְרוּ שְׁנַיִם עָשָׂר עֲבָדֶיךָ אֲחִים אֲנַחְנוּ בְּנֵי
אִישׁ־אֶחָד בְּאָרֶץ כְּנָעַן וְהִנֵּה הַקָּטָן אֶת־אֲבִינוּ
הַיּוֹם וְהָאֶחָד אֵינָנוּ:

Odpověděli oni: Dvanácte nás bratří služebníků tvých bylo, synů muže jednoho v zemi Kananejské; a aj, nejmladší s otcem naším nyní jest doma, a jednoho není.

14 יד וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם
לֵאמֹר מְרֻגְלִים אַתֶּם:

I řekl jim Jozef: Toť jest, což jsem mluvil vám, když jsem řekl: Špehéři jste.

15 טו בְּזֹאת תִּבְחֲנוּ חַי פַּרְעֹה אִם־תֵּצְאוּ מִזֶּה כִּי
אִם־בָּבוֹא אֲחִיכֶם הַקָּטָן הִנֵּה:

Touto věcí zkušeni budete: Živť jest Farao, že nevyjdete odsud, až přijde sem bratr váš mladší.

16 טז שְׁלַחוּ מִכֶּם אֶחָד וַיִּקַּח אֶת־אֶחִיכֶם וְאַתֶּם
הֶאָסְרוּ וַיִּבְחֲנוּ דְבָרֵיכֶם הֲאִמֶּת אֲתֹכֶם וְאִם־לֹא
חַי פֶּרַעַה כִּי מְרַגְלִים אַתֶּם:

Vyšlete z sebe jednoho, ať vezma, *přivede* bratra vašeho; vy pak u vězení zůstaňte, a zkušena budou vaše slova, pravdu-li jste mluvili. Pakli nic, živť jest Farao, že jste špehéři.

17 יז וַיֹּאסֹף אֹתָם אֶל־מִשְׁמָר שְׁלֹשֶׁת יָמִים:

Tedy dal je všechny spolu do vězení za tři dni.

18 יח וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עָשׂוּ
וַחֲיוּ אֶת־הָאֱלֹהִים אֲנִי יֹרְא:

Třetího pak dne řekl jim Jozef: Toto učiňte, abyste živi byli; *neboť* já se bojím Boha.

19 טט אִם־כֹּנִים אַתֶּם אֶחֱיֶיכֶם אֶחָד יֹאסֹר בְּבֵית
מִשְׁמָרְכֶם וְאַתֶּם לָכוּ הִבִּיאוּ שָׂבָר רַעֲבוֹן
בְּתִיכֶם:

Jste-li šlechetní *muži*, jeden bratr váš ať jest ukován v žaláři, v němž jste byli; vy pak jděte, a odnese obilí *k zapuzení* hladu domů vašich.

20 כ וְאֶת־אֶחֱיֶיכֶם הַקָּטָן תָּבִיאוּ אֵלַי וַיֵּאמְנוּ דְבָרֵיכֶם
וְלֹא תָמוּתוּ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן:

Bratra pak svého mladšího přivedete ke mně; a pravdomluvná prokázána budou vaše slova, a nezemřete. Tedy učinili tak.

כא וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אָחִיו אָבֵל אֲשָׁמִים אָנַחְנוּ
עַל-אָחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְנוּ
אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמַעְנוּ עַל-כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה
הַזֹּאת:

I mluvil jeden k druhému: Jistě provinili jsme proti bratru svému. Nebo viděli jsme ssoužení duše jeho, když nás pokorně prosil, a nevyslyšeli jsme *ho*; protož přišlo na nás ssoužení toto.

כב וַיַּעַן רְאוּבֵן אֹתָם לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם
לֵאמֹר אֶל-תַּחֲטְאוּ בִּידִי וְלֹא שָׁמַעְתֶּם
וְגַם-דָּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ:

Odpověděl pak jim Ruben, řka: Zdaliž jsem *tehdy* vám nepravil těmito slovy: Nehřešte proti pacholeti. Ale neposlechli jste; pročez také krve jeho, hle, vyhledává se.

כג וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי שָׁמַע יוֹסֵף כִּי הִמְלִיץ בֵּינֵתָם:

A nevěděli oni, že by rozuměl Jozef; nebo skrze tlumače mluvil jim.

כד וַיֵּסֶב מֵעַלֵּיהֶם וַיִּבֶךְ וַיָּשָׁב אֲלֵהֶם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם
וַיִּקַּח מֵאֲתָם אֶת-שָׁמְעוֹן וַיַּאֲסֵר אוֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם:

A odvrátiv se od nich, plakal. Potom navrátiv se k nim, mluvil s nimi, a vzav Simeona z nich, svázal ho před očima jejich.

25 כה וַיִּצְוּ יוֹסֵף וַיִּמְלְאוּ אֶת־כָּל־יָהֶם בָּר וּלְהָשִׁיב
כִּסְפֵיהֶם אִישׁ אֶל־שָׁקוֹ וּלְתֵת לָהֶם צִדָּה לַדֶּרֶךְ
וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן :

Přikázal pak Jozef, aby naplnění byli pytlové jejich obilím, a navraceny peníze jejich jednomu každému do pytle jeho, a *aby* dána jim byla potrava na cestu. I stalo se tak.

26 כו וַיִּשְׂאוּ אֶת־שִׁבְרָם עַל־חֲמֹרֵיהֶם וַיֵּלְכוּ מִנָּשָׁם :

A vloživše obilí svá na osly své, odešli odtud.

27 כז וַיִּפְתַּח הָאָחִיד אֶת־שָׁקוֹ לְתֵת מִסְפּוֹא לַחֲמֹרוֹ
בַּמָּלֹן וַיֵּרָא אֶת־כִּסְפוֹ וְהִנֵּה־הוּא בְּפִי
אֲמַתְחָתוֹ :

A rozvázav jeden z *nich* pytel svůj, aby dal obrok oslu svému v hospodě, užřel peníze své, kteréž byly na vrchu v pytli jeho.

28 כח וַיֹּאמֶר אֶל־אָחִיו הוֹשֵׁב כִּסְפִי וְגַם הִנֵּה
בְּאֲמַתְחָתִי וַיֵּצֵא לָבָם וַיַּחְרְדוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו
לֵאמֹר מַה־זֹּאת עָשָׂה אֱלֹהִים לָנוּ :

I řekl bratřím svým: Navraceny jsou mi peníze mé, a aj, jsou v pytli mém. Tedy užasli se, a předěšení jsouce, mluvili jeden k druhému: Což nám to učinil Bůh?

29 כט וַיָּבֹאוּ אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֶרְצָה כְּנָעַן וַיִּגִּידוּ לוֹ
אֵת כָּל־הַקְרֹת אֲתָם לֵאמֹר :

Navrátivše se pak k Jákobovi otci svému do země Kananejské, vypravovali jemu všechno, co se jim přihodilo, pravíce:

30 ל דָּבַר הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ אֶתָּנוּ קְשׁוֹת וַיִּתֵּן אֶתָּנוּ
כְּמִרְגָּלִים אֶת־הָאָרֶץ:

Muž ten, pán země, mluvil k nám tvrdě, a dal nás *do vězení*, jako špehéře země.

31 לא וַנֹּאמֶר אֵלָיו כִּנִּים אֲנַחְנוּ לֹא הֵיִינוּ מִרְגָּלִים:

A řekli jsme jemu: Upřímí jsme, nikdy jsme nebyli špehéři.

32 לב שְׁנַיִם־עָשָׂר אֲנַחְנוּ אֲחִים בְּנֵי אָבִינוּ הָאֶחָד אֵינָנוּ
וְהַקָּטָן הַיּוֹם אֶת־אָבִינוּ בָּאָרֶץ כְּנָעַן:

Dvanácte bylo nás bratří, synů otce našeho, z nichž jednoho není, a mladší nyní jest s otcem naším v zemi Kananejské.

33 לד וַיֹּאמֶר אֵלָינוּ הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ בְּזֹאת אֲדַע כִּי
כִנִּים אַתֶּם אֲחֵיכֶם הָאֶחָד הִנִּיחוּ אֹתִי
וְאֶת־רַעְבּוֹן בְּתֵיכֶם קָחוּ וְלִכּוּ:

I řekl nám muž ten, pán země té: Po tomto poznám, že upřímí jste: Bratra vašeho jednoho zanechte u mne, a *obilí k zapuzení* hladu od domů vašich vezmouce, odejděte.

34 לד וְהָבִיאוּ אֶת־אֲחֵיכֶם הַקָּטָן אֵלַי וְאֲדַעָה כִּי לֹא
מִרְגָּלִים אַתֶּם כִּי כִנִּים אַתֶּם אֶת־אֲחֵיכֶם אֲתֵן
לָכֶם וְאֶת־הָאָרֶץ תִּסְחָרוּ:

A přiveďte bratra svého mladšího ke mně, abych poznal, že nejste špehéři, ale upřímí; *tehdy* bratra vašeho vrátím vám, a budete moci v zemi této obchod vésti.

לֵה וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שַׁקִּיהֶם וְהִנֵּה-אִישׁ
 צָרוּר-כֶּסֶף בְּשִׁקּוֹ וַיֵּרְאוּ אֶת-צָרוֹת כֶּסֶפִּיהֶם
 הִמָּה וַאֲבִיהֶם וַיֵּרְאוּ:

I stalo se, že, když vyprazdňovali pytle své, a aj, jeden každý měl uzlík peněz svých v pytli svém. Vidouce pak oni i otec jejich uzlíky peněz svých, báli se.

36 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יַעֲקֹב אָבִיהֶם אֲתִי שְׂכַלְתֶּם יוֹסֵף
 אֵינֶנּוּ וְשִׁמְעוֹן אֵינֶנּוּ וְאֶת-בְּנֵימִן תִּקַּחוּ עָלַי הֵיוּ
 כָּלָנָה:

I řekl jim Jákob otec jejich: Mne jste zbavili synů: Jozefa není, Simeona nemám, a Beniamina vezmete. Na mneť jsou se tyto všechny věci svalily.

37 וַיֹּאמֶר רְאוּבֵן אֶל-אָבִיו לֵאמֹר אֶת-שְׁנֵי בָנִי
 תָּמִית אִם-לֹא אָבִיאֲנֹו אֵלֶיךָ תִּנָּה אֹתוֹ עַל-יָדִי
 וְאֲנִי אָשִׁיבֶנּוּ אֵלֶיךָ:

Tedy řekl Ruben otci svému těmito slovy: Dva syny mé zabí, jestliže ho nepřivedu zase k tobě; poruč ho v ruce mé, a já zase přivedu ho k tobě.

38 וַיֹּאמֶר לֹא-יֵרֵד בְּנֵי עִמְכֶם כִּי-אֶחָיו מֵת וְהוּא
 לְבָדּוֹ נִשְׁאָר וְקָרָאתִיו אָסּוֹן בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר
 תֵּלְכוּ-בָהּ וְהוֹרַדְתֶּם אֶת-שִׁיבְתִּי בְּיָגוֹן שְׂאוּלָה:

I řekl: Nesstoupíť syn můj s vámi. Nebo bratr jeho umřel, a on sám pozůstal; a přihodilo-li by se mu co zlého na té cestě, kterouž půjdete, uvedli byste šediny mé s bolestí do hrobu.

מה

א וְהִרְעַב כָּבֵד בְּאֶרֶץ:

Byl pak hlad veliký v krajině té.

ב וַיְהִי כִּאֲשֶׁר כָּלוּ לֶאֱכֹל אֶת־הַנֶּשֶׁבֶר אֲשֶׁר הָבִיאוּ
מִמִּצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם שֹׁבוּ
שִׁבְרוּ־לָנוּ מִעֵט־אֶכֶל׃

I stalo se, když vytrávili obilí, kteréž přinesli z Egypta, že řekl k nim otec jejich: Jděte zase, a nakupte nám něco potravy.

וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה לֵאמֹר הָעֵד הָעֵד בְּנוֹ
הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא-תִרְאוּ פָנַי בְּלֹתִי אֲחֵיכֶם
אֶתְכֶם :

I mluvil k němu Juda těmito slovy: Velice se zařekl muž ten, řka: Neuzříte tváři mé, nebude-li bratr váš s vámi.

ד אִם-יִשָּׁךְ מִשְׁלַח אֶת-אֶחָיו אֶתְנוּ נִרְדָּה וְנִשְׁכָּרָה
לָךְ אֶכֶל:

Jestliže pošleš bratra našeho s námi, půjdeme a nakoupíme tobě potraviny;

וְאִם-אֵינְךָ מְשַׁלַּח לֹא גֵרָד כִּי-הָאִישׁ אָמַר אֲלֵינוּ⁵
לֹא-תִרְאוּ פָנַי בְּלֹתִי אֶחְיֶיכֶם אֶתְכֶם:

Pakli nepošleš, nepůjdeme. Nebo pověděl nám muž ten: Neuzříte tváři mé, nebude-li bratr váš s vámi.

6 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָּה הִרְעַתֶּם לִי לְהַגִּיד לְאִישׁ
הָעוֹד לָכֶם אָח:

I řekl Izrael: Proč jste mi tak zle učinili, oznámivše muži tomu, že máte ještě bratra?

7 וַיֹּאמְרוּ שְׂאוֹל שְׂאֵל-הָאִישׁ לָנוּ וְלְמוֹלְדֵּתָנוּ
לֵאמֹר הָעוֹד אֲבִיכֶם חַי הָיִשׁ לָכֶם אָח וְנִגְדָּ-לוֹ
עַל-פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הִירֹעַ נִדַּע כִּי יֹאמַר
הוֹרִידוּ אֶת-אֲחֵיכֶם:

Odpověděli: Pilně vyptával se muž ten na nás, i na rod náš, mluvě: Jest-li živ ještě otec váš? Máte-li bratra? A dali jsme mu zprávu na ta slova. Zdaž jsme to jak věděti mohli, že dí: Přiveďte bratra svého?

8 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל-יִשְׂרָאֵל אָבִיו שְׁלַחָה הֲנַעַר
אֶתִּי וְנִקְוָמָה וְנִלְכָּה וְנַחֲיָה וְלֹא נָמוּת גַּם-אֲנַחְנוּ
גַּם-אֶתָּה גַּם-טַפָּנוּ:

I řekl Juda Izraelovi, otci svému: Pošli to pachole se mnou, a vstanouce, půjdeme, abychom živi byli, a nezemřeli, i my, i ty, i maličcí naši.

9 אֲנֹכִי אַעֲרֹבָנוּ מִיָּדִי תִּבְקָשְׁנוּ אִם-לֹא הֵבִיאתִיו
אֵלַיָּךְ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ וְחָטָאתִי לָךְ כָּל-הַיָּמִים:

Já slibuji za něj; z ruky mé vyhledávej ho. Jestliže nepřivedu ho k tobě, a nepostavím ho před tebou, vinen budu hříchem tobě po všechny dny.

י כִּי לֹא־הִתְמַהֲנִנוּ כִּי־עָתָה שָׁבְנוּ זֶה
פַּעַמִּים:

A kdybychom byli neprodlévali, jistě již bychom se byli dvakrát vrátili.

יא וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם־כֵּן אֶפּוֹא זֹאת
עֲשׂוּ קָחוּ מִזֶּמֶרֶת הָאָרֶץ בְּכֻלֵּיכֶם וְהוֹרִידוּ
לְאִישׁ מִנְּחָה מַעֵט צָרִי וּמַעֵט דָּבֶשׁ נִכְאֹת וְלֹט
בְּטָנִים וּשְׁקָדִים:

I řekl jim Izrael otec jejich: Jestližeť tak *býti musí*, učňtež toto: Nabeřte nejvzácnějších užitků země do nádob svých, a doneste muži tomu dar, něco kadidla, a trochu strdi, a vonných věcí a mirry, daktylů a mandlů.

יב וְכֶסֶף מִשְׁנֶה קָחוּ בְיָדְכֶם וְאֶת־הַכֶּסֶף הַמּוֹשָׁב
בְּפִי אֲמַתְחִיתִיכֶם תָּשִׁיבוּ בְיָדְכֶם אֵלַי מִשְׁנֶה
הוּא:

Peníze také dvoje vezměte v ruce své, a peníze vložené na vrch do pytlů vašich zase doneste v rukou svých; snad z omýlení to přišlo.

יג וְאֶת־אֲחֵיכֶם קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל־הָאִישׁ:

Bratra svého také vezměte, a vstanouce, jděte zase k muži tomu.

14 יד וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לְפָנַי הָאִישׁ וְשַׁלַּח
לָכֶם אֶת־אֲחֵיכֶם אַחֵר וְאֶת־בְּנֵי־מִין וְאֲנִי כֹאֲשֶׁר
שָׁכַלְתִּי שָׁכַלְתִּי:

A *Bůh* silný všemohoucí dejž vám *najíti* milost před mužem tím, ať propustí vám onoho bratra vašeho i tohoto Beniamina. Jáť pak zbaven jsa synů, jako osiřelý budu.

15 טו וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־הַמִּנְחָה הַזֹּאת וּמִשְׁנֶה־כֶּסֶף
לָקָחוּ בְיָדָם וְאֶת־בְּנֵי־מִן וַיָּקֻמוּ וַיֵּרְדּוּ מִצְרַיִם
וַיַּעֲמְדוּ לְפָנַי יוֹסֵף:

Tedy vzali muži ti dar ten, a dvoje peníze vzali v ruce své, a Beniamina; a vstavše, sstoupili do Egypta, a postavili se před Jozefem.

16 טז וַיֵּרָא יוֹסֵף אֹתָם אֶת־בְּנֵי־מִן וַיֹּאמֶר לְאִשָּׁר
עַל־בֵּיתוֹ הָבֵא אֶת־הָאֲנָשִׁים הַבָּיְתָה וְטִבַּח
טִבַּח וְהָכֵן כִּי אֲתִי יֹאכְלוּ הָאֲנָשִׁים בַּצֹּהֲרִים:

Vida pak Jozef Beniamina s nimi, řekl tomu, kterýž spravoval dům jeho: Uveď tyto muže do domu, a zabí hovado a připrav; nebo se mnou jísti budou muži ti o poledni.

17 יז וַיַּעַשׂ הָאִישׁ כֹּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיָּבֵא הָאִישׁ
אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף:

I učinil muž ten, jakž rozkázal Jozef, a uvedl ty lidi do domu Jozefova.

18 יח וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי הוּבְאוּ בֵּית יוֹסֵף וַיֹּאמְרוּ
עַל־דְּבַר הַכֶּסֶף הַשָּׁב בְּאַמְתַּחֲתֵינוּ בַּתְּחִלָּה
אֲנַחְנוּ מוֹבְאִים לְהַתְנַלֵּל עָלֵינוּ וּלְהַתְנַפֵּל עָלֵינוּ
וּלְקַחַת אֶתָּנוּ לַעֲבָדִים וְאֶת־חֲמִירֵנוּ:

Báli se pak muži ti, když uvedeni byli do domu Jozefova, a řekli: Pro ty peníze, kteréž prvé vloženy byly do pytlů našich, sem uvedeni jsme, aby obvině, obořil se na nás, a vzal nás za služebníky i osly naše.

19 יט וַיִּנָּשׂוּ אֶל־הָאִישׁ אֲשֶׁר עַל־בֵּית יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ
אֵלָיו פֶּתַח הַבַּיִת:

A přistoupivše k muži tomu, kterýž spravoval v domě Jozefově, mluvili k němu ve dveřích domu,

20 כ וַיֹּאמְרוּ בִּי אָדֹנִי יָרֵד יְרֵדָנוּ בַּתְּחִלָּה
לְשֹׁבֵר־אֶכֶל:

A řekli: *Slyš mne, pane můj. Přišli jsme byli ponejprvé kupovati potrav.*

21 כא וַיְהִי כִּי־בָּאוּ אֶל־הַמָּלֹךְ וַנִּפְתָּחָה
אֶת־אַמְתַּחֲתֵינוּ וְהִנֵּה כֶּסֶף־אִישׁ בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ
כִּסְפֵּנוּ בְּמִשְׁקָלוֹ וַנָּשָׁב אֹתוֹ בְּיָדָנוּ:

I přihodilo se, když jsme do hospody přišli, a rozvazovali pytle své, a aj, peníze jednoho každého *byly* svrchu v pytli jeho, peníze naše podlé váhy své; a přinesli jsme je zase v rukou svých.

כב וְכֶסֶף אַחֵר הוֹרְדָנוּ בְיָדֵנוּ לְשֹׁבֵר-אֶכֶל לֹא
יָדַעְנוּ מִי-שָׁם כִּסְפֵּנוּ בְּאַמְתַּחֲתֵינוּ:

Jiné také peníze přinesli jsme v rukou svých, abychom nakoupili potravu; nevíme, kdo jest zase vložil peníze naše do pytlů našich.

כג וַיֹּאמֶר שְׁלוֹם לָכֶם אֶל-תִּירָאוּ אֱלֹהֵיכֶם וְאֵלֹהֵי
אֲבֵיכֶם נָתַן לָכֶם מִטֶּמּוֹן בְּאַמְתַּחֲתֵיכֶם כִּסְפְּכֶם
בָּא אֵלַי וַיּוֹצֵא אֱלֹהִים אֶת-שִׁמְעוֹן:

A on odpověděl: Mějte o to pokoj, nebojte se. Bůh váš, a Bůh otce vašeho dal vám poklad do pytlů vašich; penízeť jsem vaše já přijal. I vyvedl k nim Simeona.

כד וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת-הָאֲנָשִׁים בֵּיתָהּ יוֹסֵף וַיִּתֵּן-מַיִם
וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיִּתֵּן מִסֶּפּוּא לַחֲמִירֵיהֶם:

Uved tedy muž ten lidi ty do domu Jozefova, dal jim vody, aby umyli nohy své, dal také obrok oslům jejich.

כה וַיָּכִינוּ אֶת-הַמִּנְחָה עַד-בּוֹא יוֹסֵף בִּצְהָרִים כִּי
שָׁמְעוּ כִּי-שָׁם יֵאָכְלוּ לֶחֶם:

Mezi tím připravili dar ten, dokudž nepřišel Jozef v poledne; nebo slyšeli, že by tu měli jísti chléb.

כו וַיָּבֵא יוֹסֵף הַבֵּיתָה וַיָּבִיאוּ לוֹ אֶת-הַמִּנְחָה
אֲשֶׁר-בִּידָם הַבֵּיתָה וַיִּשְׁתַּחֲוּ-לוֹ אָרְצָה:

Tedy přišel Jozef domů. I přinesli mu dar, kterýž měli v rukou svých, a klaněli se jemu až k zemi.

27 כז וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הַשָּׁלוֹם אֲבִיכֶם
הַזֶּקֶן אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם הָעוֹדֵנּוּ חַי :

I ptal se jich, jak se mají, a řekl: Zdráv-liž jest otec váš starý, o němž jste pravili?
Živ-li jest ještě?

28 כח וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם לְעַבְדְּךָ לְאָבִינוּ עוֹדֵנּוּ חַי וַיִּקְדּוּ
וַיִּשְׁתַּחוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ:

Kteřížto odpověděli: Zdráv jest služebník tvůj otec náš, a ještě živ jest. A
sklánějíce hlavy, poklonu mu činili.

29 כט וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת-בְּנִימִין אָחִיו בֶּן-אִמּוֹ
וַיֹּאמֶר הַזֶּה אֲחִיכֶם הַקָּטָן אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם אֵלַי
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יַחְנֶךָ בְּנִי :

Pozdvih pak očí svých, viděl Beniamina bratra svého, syna matky své, a řekl:
Tento-li jest bratr váš mladší, o němž jste mi pravili? I řekl: Učiniž Bůh milost s
tebou, synu můj!

30 ל וַיַּמְהַר יוֹסֵף כִּי-נִכְמְרוּ רַחֲמָיו אֶל-אָחִיו וַיִּבְקֹשׁ
לְבָכוֹת וַיָּבֹא הַחֲדָרָה וַיִּבֶךְ שָׁמָּה :

Tedy pospíšil Jozef, *nebo pohnula se střeva jeho nad bratrem jeho*, a hledal, kde by
mohl plakati; a všed do pokoje, plakal tam.

31 לא וַיִּרְחֹץ פָּנָיו וַיֵּצֵא וַיִּתְאַפֵּק וַיֹּאמֶר שִׁימוּ לֶחֶם :

Potom umyv tvář svou, vyšel zase, a zdržoval se, a řekl: Kladte chléb.

לִב וַיִּשְׂימוּ לוֹ לִבְדּוֹ וְלָהֶם לִבְדָּם וְלַמִּצְרִים
הָאֲכָלִים אֹתוֹ לִבְדָּם כִּי לֹא יוּכְלוּן הַמִּצְרִים
לֶאֱכֹל אֶת־הָעִבְרִים לֶחֶם כִּי־תוֹעֵבָה הוּא
לַמִּצְרִים:

I kladli jemu zvláště, a jim obzvláště, Egyptským také, kteříž s ním jídali, obzvláště; nebo nemohou Egyptští jísti s Židy chleba, proto že to ohavnost jest Egyptským.

33 וַיֵּשְׁבוּ לִפְנֵי הַבָּכָר כְּבִכְרָתוֹ וְהַצָּעִיר כְּצַעֲרָתוֹ
וַיִּתְמְהוּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ:

Tedy seděli proti němu, prvorozený podle prvorozenství svého, a mladší podle mladšího věku svého. I divili se muži ti vespolek.

34 וַיֵּשֶׂא מִשָּׂאת מֵאֵת פָּנָיו אֶל־הֶם וַתֵּרֶב מִשָּׂאת
בְּנִימִן מִמִּשָּׂאת כָּלֶם חָמֵשׁ יָדוֹת וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ
עִמּוֹ:

A bera jídlo před sebou, podával jim; Beniaminovi pak dostalo se pětkrát více než jiným. I hodovali a hojně se s ním napili.

מִדָּה

- 1 א וַיִּצֵּוּ אֶת-אֲשֶׁר עַל-בֵּיתוֹ לֵאמֹר מִלֵּא
אֶת-אַמְתַּחַת הָאֲנָשִׁים אֲכָל כֶּאֱשֶׁר יוּכְלוֹן שְׂאֵת
וְשִׁים כֶּסֶף-אִישׁ בְּפִי אַמְתַּחַתוֹ:

Rozkázal pak tomu, kterýž spravoval dům jeho, řka: Naplň pytle mužů těch potravou, co by *jen* unésti mohli; a peníze každého polož zas do pytle jeho na vrch.

- 2 ב וְאֶת-גְּבִיעִי גְבִיעַ הַכֶּסֶף תָּשִׂים בְּפִי אַמְתַּחַת
הַקָּטָן וְאֵת כֶּסֶף שִׁבְרוֹ וַיַּעַשׂ כְּדִבַּר יוֹסֵף אֲשֶׁר
דִּבֶּר:

A koflík můj, koflík stříbrný, vlož na vrch do pytle mladšího s penězi jeho za obilí. I učinil podle řeči Jozefovy, kterouž mluvil.

- 3 ג הַבֹּקֶר אֹר וְהָאֲנָשִׁים שָׁלְחוּ הֵמָּה וַחֲמִירֵיהֶם:

Ráno pak propuštění jsou ti muži, oni i oslové jejich.

- 4 ד הֵם יָצְאוּ אֶת-הָעִיר לֹא הִרְחִיקוּ וַיּוֹסֶף אֹמֹר
לֵאשֶׁר עַל-בֵּיתוֹ קוּם רֹדֶף אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים
וְהַשְׁגָּתָם וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לָמָּה שַׁלַּמְתֶּם רָעָה
תַּחַת טוֹבָה:

A *když* vyšli z města, a nedaleko *ještě* byli, řekl Jozef správci domu svého: Vstaň, hoň muže ty, a dohoně se jich, mluv k nim: Pročez jste se odplatili zlým za dobré?

ה 5 הֲלוֹא זֶה אֲשֶׁר יִשְׁתָּה אֲדָנִי בּוֹ וְהוּא נִחַשׁ יִנְחַשׁ
בּוֹ הִרְעַתָּם אֲשֶׁר עָשִׂיתָם:

Zdaliž to není ten *koflík*, z kteréhož pítí pán můj? A z tohoť on jistým zkušením pozná, *jací jste vy*. Zle jste učinili, co jste učinili.

ו 6 וַיִּשְׁגְּמוּ וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:

Tedy dohoniv se jich, mluvil jim slova ta.

ז 7 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לָמָּה יְדַבֵּר אֲדָנִי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה
חֲלִילָה לַעֲבָדֶיךָ מַעֲשׂוֹת כַּדְּבָר הַזֶּה:

Kterížto odpověděli jemu: Proč mluví pán můj taková slova? Odstup od služebníků tvých, aby co takového učinili.

ח 8 הֵן כֶּסֶף אֲשֶׁר מָצָאנוּ בְּפִי אִמְתֹּחֲתִינוּ הִשְׁיבֵנוּ
אֵלֶיךָ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְאִיךָ נִגְנֹב מִבֵּית אֲדֹנֶיךָ כֶּסֶף
אוֹ זָהָב:

A my ty peníze, kteréž jsme našli na vrchu v pytlích svých, přinesli jsme tobě zase z země Kananejské; jakž bychom tedy krásti měli z domu pána tvého stříbro neb zlato?

ט 9 אֲשֶׁר יִמָּצָא אֹתוֹ מֵעַבְדֶּיךָ וּמֵת וְגַם־אֲנַחְנוּ נִהְיָה
לְאֲדָנִי לַעֲבָדִים:

U koho z služebníků tvých nalezeno bude, nechžť umře *ten*; a my také budeme pána tvého služebníci.

10 וַיֹּאמֶר גַּם-עַתָּה כְּדַבְרֵיכֶם כֵּן-הוּא אֲשֶׁר יִמָּצֵא
אֹתוֹ יִהְיֶה-לִּי עֶבֶד וְאַתֶּם תִּהְיוּ נְקִיִּים:

I řekl: Nu dobře, necht' jest podle řeči vaší. U koho se nalezne, ten bude mým služebníkem, a vy budete bez viny.

11 וַיִּמָּהְרוּ וַיּוֹרְדוּ אִישׁ אֶת-אַמְתָּתוֹ אֶרֶצָה
וַיִּפְתְּחוּ אִישׁ אַמְתָּתוֹ:

Protož rychle každý složil pytel svůj na zem, a rozvázal každý pytel svůj.

12 וַיַּחפֹּשׂ בְּגָדוֹל הַחֵל וּבִקְטָן כָּלָה וַיִּמָּצֵא הַנָּבִיעַ
בְּאַמְתָּת בְּנִימִן:

I přehledával, od staršího počal, a na mladším přestal; i nalezen jest koflík v pytli Beniaminovu.

13 וַיִּקְרְעוּ שְׂמֹלֹתָם וַיַּעֲמֹס אִישׁ עַל-חֲמֹרוֹ וַיָּשָׁבוּ
הָעִירָה:

Tedy oni roztrhše roucha svá, vložil každý břímě na osla svého, a vrátili se do města.

14 וַיָּבֹא יְהוּדָה וְאָחִיו בֵּיתָה יוֹסֵף וְהוּא עוֹדְנוֹ שָׁם
וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו אֶרֶצָה:

I přišel Juda s bratřími svými do domu Jozefova, *on pak ještě tam byl*, a padli před ním na zemi.

טו 15 וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף מָה־הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה אֲנִישׁ
עֲשִׂיתֶם הֲלוֹא יָדַעְתֶּם כִּי־נִחַשׁ יִנְחֹשׁ אִישׁ אֲנִישׁ
כְּמֹנִי:

I dí jim Jozef: Jakýž jest to skutek, který jste učinili? Zdaž nevíte, že takový muž, jako jsem já, umí poznati?

טז 16 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה מַה־נֹּאמַר לְאֹדְנִי מַה־נִּדְבַּר
וּמַה־נִּצְטָדֵק הָאֱלֹהִים מִצָּא אֶת־עֵוֹן עֲבָדֶיךָ
הִנֵּנוּ עֹבְדִים לְאֹדְנִי גַם־אֲנִיחֵנוּ גַם־אֲנִישׁ־נִמְצָא
הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ:

Tedy řekl Juda: Což díme pánu svému? co mluviti budeme? a čím se ospravedlníme? Bůhť jest našel nepravost služebníků tvých. Aj, služebníci jsme pána svého, i my i ten, u něhož nalezen jest koflík.

יז 17 וַיֹּאמֶר חֲלִילָה לִּי מַעֲשֹׂת זֹאת הָאִישׁ אֲנִישׁ
נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ הוּא יְהִי־לִּי עֹבֵד וְאַתֶּם
עָלוּ לְשָׁלוֹם אֶל־אֲבִיכֶם:

Odpověděl Jozef: Odstup ode mne, abych to učinil. Muž, u něhož nalezen jest koflík, ten bude mým služebníkem; vy pak jděte u pokoji k otci svému.

18 יח וַיֵּנֶשׂ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי יְדִבֶּר-נָא
עַבְדְּךָ דָּבָר בְּאָזְנֵי אֲדֹנָי וְאַל-יַחַר אַפְּךָ
בְּעַבְדְּךָ כִּי כִמוֹךָ כִּפְרָעָה:

I přistoupil k němu Juda a řekl: *Slyš mne, pane můj. Prosím, nechažť promluví služebník tvůj slovo v uši pána svého, a nehněvej se na služebníka svého; nebo jsi ty jako sám Farao.*

19 יט אֲדֹנָי שָׁאֵל אֶת-עַבְדְּךָ לֵאמֹר הֲיֵשׁ-לָכֶם אָב
אוֹ-אָח:

Pán můj ptal se služebníků svých, řka: Máte-li otce, neb bratra?

20 כ וַנֹּאמֶר אֶל-אֲדֹנָי יֵשׁ-לָנוּ אָב זָקֵן וַיָּלֶד זָקֵנִים
קָטָן וְאָחִיו מֵת וַיִּנָּתֵר הוּא לְבָדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו
אֶהְיֶה:

A odpověděli jsme pánu mému: Máme otce starého, a pachole v starosti *jeho zplozené* malé, jehož bratr umřel, a on sám pozůstal po mateři své, a otec jeho miluje jej.

21 כא וַתֹּאמֶר אֶל-עַבְדְּךָ הוֹרְדֵהוּ אֵלָי וְאֶשִׁימָה עֵינֵי
עָלָיו:

I řekl jsi služebníkům svým: Přiveďte ho ke mně, a pohledím na něj.

22 כב וַנֹּאמֶר אֶל-אֲדֹנָי לֹא-יִוְכַל הַנַּעַר לָעֶזֶב
אֶת-אָבִיו וְעַזֵּב אֶת-אָבִיו וּמֵת:

A řekli jsme pánu mému: Nemůžet pachole opustiti otce svého; nebo opustí-li otce svého, *on* umře.

23 כג וַתֹּאמֶר אֶל-עֲבָדֶיךָ אִם-לֹא יֵרֵד אֲחֵיכֶם הַקָּטָן
אִתְּכֶם לֹא תִסְפּוּן לִרְאוֹת פָּנַי:

Ty pak řekl jsi služebníkům svým: Nepřijde-li bratr váš mladší s vámi, nepokoušejte se více viděti tváři mé.

24 כד וַיְהִי כִּי עָלִינוּ אֶל-עֲבָדֶיךָ אָבִי וַנִּגְד־לוֹ אֶת
דְּבָרֵי אֲדֹנָי:

I stalo se, když jsme se vrátili k služebníkovi tvému, otci mému, a jemu vypravovali slova pána svého,

25 כה וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שְׁבוּ שְׁבֵרוּ-לָנוּ מִעֵט-אֶכֶל:

Že řekl otec náš: Jděte zase, nakupte nám něco potravy.

26 כו וַנֹּאמֶר לֹא נוֹכַל לָרֶדֶת אִם-יֵשׁ אֲחֵינוּ הַקָּטָן
אִתָּנוּ וַיִּרְדְּנוּ כִּי-לֹא נוֹכַל לִרְאוֹת פָּנַי הָאִישׁ
וְאֲחֵינוּ הַקָּטָן אֵינָנוּ אִתָּנוּ:

Odpověděli jsme: Nemůžeme jíti, než bude-li bratr náš mladší s námi, tedy půjdeme; nebo bychom nemohli viděti tváři toho muže, nebyl-li by bratr náš nejmladší s námi.

27 כז וַיֹּאמֶר עֲבָדֶיךָ אָבִי אֵלֵינוּ אַתֶּם יֹדְעִתֶם כִּי שְׁנַיִם
יָלְדָה-לִּי אִשְׁתִּי:

I řekl nám služebník tvůj, otec můj: Vy víte, že dva *toliko* syny porodila mi žena má.

כח וַיֵּצֵא הָאֶחָד מֵאֹתִי וְאָמַר אֶךְ טָרַף טָרַף וְלֹא
רָאִיתִיו עַד-הַנָּה:

A vyšel jeden ode mne, o němž jsem pravil: Jistě roztrhán jest, a neviděl jsem ho dosavad.

כט וְלִקְחֶתֶם גַּם-אֶת-זֶה מֵעַם פָּנִי וְקָרְהוּ אֶסּוּן
וְהוֹרִדְתֶּם אֶת-שִׁיבָתִי בְרָעָה שְׂאֵלָה:

Vezmete-li i tohoto ode mne, a přišlo by na něj něco zlého, tedy uvedete šediny mé s trápením do hrobu.

ל ועַתָּה כְּבֹאִי אֶל-עַבְדְּךָ אָבִי וְהַנֶּעַר אֵינּוּ אִתָּנוּ
וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ:

Tak tedy, když přijdu k služebníkmu tvému, otci svému, a pacholete nebude s námi, *ješto duše jeho spojena jest s duší tohoto*:

לא וְהָיָה כִּרְאוֹתָיו כִּי-אֵין הַנֶּעַר וְנָמַת וְהוֹרִידוּ
עַבְדֶּיךָ אֶת-שִׁיבַת עַבְדְּךָ אָבִינוּ בִּיגּוֹן שְׂאֵלָה:

Přijde na to, když uzří, že pacholete není, umře; a uvedou služebníci tvoji šediny služebníka tvého, otce svého, s žalostí do hrobu.

לב כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת-הַנֶּעַר מֵעַם אָבִי לֵאמֹר
אִם-לֹא אָבִיאָנוּ אֵלֶיךָ וְחָטָאתִי לְאָבִי
כָּל-הַיָּמִים:

Nebo služebník tvůj slíbil za pachole, *abych je vzal* od otce svého, řka: Jestliže ho nepřivedu zase k tobě, tedy vinen budu hříchem otci mému po všechny dny.

לג וַעֲתָה יֵשֶׁב־נָא עַבְדְּךָ תַּחַת הַנַּעַר עֹבֵד לֵאדֹנָי
וְהַנַּעַר יַעַל עִם־אָחָיו:

Protož nyní necht' zůstane, prosím, služebník tvůj místo pacholete tohoto za služebníka pánu svému, a pachole ať vstoupí s bratry svými.

לד כִּי־אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל־אָבִי וְהַנַּעַר אֵינָנוּ אִתִּי כֵּן
אֶרְאֶה בָרַע אֲשֶׁר יִמָּצֵא אֶת־אָבִי:

Nebo jak bych já vstoupil k otci svému, kdyby tohoto pacholete nebylo se mnou? Leč bych chtěl viděti trápení, kteréž by přišlo na otce mého.

מה

- 1 א וְלֹא־יָכַל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנִּצָּבִים עָלָיו
וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָל־אִישׁ מֵעָלָי וְלֹא־עָמַד אִישׁ
אִתּוֹ בְּהִתְנַדֵּעַ יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו:

Jozef pak nemoha se *déle* zdržeti, přede všemi přístojícími zvolal: Každé všechněm ven! I nezůstal žádný s nimi, když se známil Jozef s bratřími svými.

- 2 ב וַיִּתֵּן אֶת־קֻלּוֹ בְּבִכּוֹ וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בֵּית
פַּרְעֹה:

Potom pozdvihl hlasu svého s pláčem; a slyšeli *to* Egyptští, slyšel také dům Faraonův.

- 3 ג וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו אֲנִי יוֹסֵף הָעוֹד אָבִי חַי
וְלֹא־יָכְלוּ אֶחָיו לַעֲנוֹת אֹתוֹ כִּי נִבְהָלוּ מִפָּנָיו:

I řekl Jozef bratřím svým: Já jsem Jozef. Ještě-li jest živ otec můj? A nemohli mu odpověditi bratří jeho; nebo se ho velmi ulekli.

- 4 ד וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו גִּשּׁוּ־נָא אֵלָי וַיִּנָּשׂוּ וַיֹּאמֶר
אֲנִי יוֹסֵף אֲחֵיכֶם אֲשֶׁר־מָכַרְתֶּם אֹתִי מִצְרַיִמָּה:

Tedy řekl Jozef bratřím svým: Přistuptež medle ke mně. I přistoupili. A řekl: Já jsem Jozef bratr váš, kteréhož jste prodali do Egypta.

5 וַעֲתָה אֶל־תַּעֲצְבוּ וְאֶל־יָחַר בְּעֵינֵיכֶם ה'
כִּי־מָכַרְתֶּם אֹתִי הֵנָּה כִּי לְמַחֲיָה שָׁלַח־נִי
אֱלֹהִים לְפָנֵיכֶם:

Protož nyní nermuťte se, a neztěžujte sobě toho, že jste mne sem prodali; nebo pro zachování života *vašeho* poslal mne Bůh před vámi.

6 כִּי־זֶה שְׁנֵתַיִם הָרָעַב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חֹמֶשׁ י'
שָׁנִים אֲשֶׁר אֵין־חֲרִישׁ וְקָצִיר:

Nebo dvě léta již hlad jest v zemi, a ještě pět let *přijde*, v nichž nebudou orati, ani žíti.

7 וַיִּשְׁלַח־נִי אֱלֹהִים לְפָנֵיכֶם לָשׂוּם לָכֶם שְׂאֵרִית י'
בָּאָרֶץ וּלְהַחְיֹת לָכֶם לְפָלִיטָה גְדֹלָה:

Poslal mne, pravím, Bůh před vámi, pro zachování vás ostatků na zemi, a pro zachování životů vašich vysvobozením velikým.

8 וַעֲתָה לֹא־אַתֶּם שָׁלַחְתֶּם אֹתִי הֵנָּה כִּי הָאֱלֹהִים ה'
וַיִּשְׁימֵנִי לְאָב לְפָרְעָה וּלְאֶדוֹן לְכָל־בֵּיתוֹ וּמִנְשֵׁל
בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:

Tak tedy ne vy jste mne poslali sem, ale Bůh, kterýž mne dal za otce Faraonovi, a za pána všemu domu jeho, a panovníka po vsí zemi Egyptské.

ט 9 מִהֲרוּ וַעֲלוּ אֶל-אָבִי וְאָמַרְתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר
בְּנֵךְ יוֹסֵף שְׁמֵנִי אֱלֹהִים לְאָדוֹן לְכָל-מִצְרַיִם
רְדָה אֵלַי אֶל-תַּעֲמֹד :

Pospěšte a vstupte k otci mému, a rcete jemu: Toto praví syn tvůj Jozef: Učinil mne Bůh pánem všeho Egypta; přijdiž ke mně, neprodlévej.

י 10 וַיֵּשְׁבֶת בְּאֶרֶץ-גֶּזֶן וְהָיִיתָ קָרוֹב אֵלַי אַתָּה
וּבְנֶיךָ וּבְנֵי בְנֶיךָ וְצִאֲנֶךָ וּבְקָרְךָ וְכָל-אֲשֶׁר-לְךָ :

A bydliti budeš v zemi Gesen; a budeš blízko mne, ty i synové tvoji, i vnukové tvoji, stáda tvá, a volové tvoji, a cožkoli máš.

יא 11 וְכָל-כִּלְתֵּי אֶתְךָ שָׁם כִּי-עוֹד חֲמִשׁ שָׁנִים רָעַב
פֶּן-תָּוֶרֶשׁ אַתָּה וּבֵיתְךָ וְכָל-אֲשֶׁר-לְךָ :

A budu tě chovati tam, (nebo ještě pět let hlad *bude*), abys snad pro hlad nezahynul, ty i dům tvůj, a cožkoli máš.

יב 12 וְהָיָה עֵינֶיכֶם רְאוּת וְעֵינַי אַחִי בְנִימִין כִּי-פִי
הַמְדַבֵּר אֵלֵיכֶם :

A aj, oči vaše vidí, i oči bratra mého Beniamina, že ústa má mluví vám.

יג 13 וְהִגַּדְתֶּם לְאָבִי אֶת-כָּל-כְּבוֹדִי בְּמִצְרַיִם וְאֵת
כָּל-אֲשֶׁר רָאִיתֶם וּמַהֲרֶתֶם וְהוֹרַדְתֶּם אֶת-אָבִי
הֵנָּה :

Povíte také otci mému o vsí slávě mé v Egyptě, a což jste koli viděli; pospěštež tedy, a přiveďte otce mého sem.

14 יד וַיִּפֹּל עַל-צִוְּאֵרִי בְנֵימִן-אָחִיו וַיִּבֶךְ וּבְנֵימִן בָּכָה
עַל-צִוְּאֵרִיו:

Tedy padl na šíji Beniamina bratra svého, a plakal; Beniamin také plakal na šíji jeho.

15 טו וַיִּנָּשֶׁק לְכָל-אָחָיו וַיִּבֶךְ עֲלֵיהֶם וְאַחֲרֵי כֵן דִּבְּרוּ
אָחָיו אִתּוֹ:

A políbiv všech bratří svých, plakal nad nimi; a potom mluvili bratří jeho s ním.

16 טז וְהַקֹּל נִשְׁמַע בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף
וַיֵּיטֵב בְּעֵינָי פַּרְעֹה וּבְעֵינָי עֲבָדָיו:

Slyšána pak jest v domě Faraonově pověst tato: Přišli bratří Jozefovi. I bylo to velmi vděčné Faraonovi i všechněm služebníkům jeho.

17 יז וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל-יוֹסֵף אָמַר אֶל-אֶחָיךָ זֹאת
עֲשׂוּ טַעֲנוּ אֶת-בְּעִירְכֶם וּלְכוּ-בָאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן:

A řekl Farao Jozefovi: Rci bratřím svým: Toto učňte: Naložíce na hovada svá, jděte, a navraťte se do země Kananejské.

18 יח וַיָּקֻחוּ אֶת-אֲבִיכֶם וְאֶת-בְּתִיכֶם וּבָאוּ אֵלַי וְאֶתְנָה
לָכֶם אֶת-טוֹב אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאָכְלוּ אֶת-חֶלֶב
הָאָרֶץ:

A vezmouce otce svého a čeládky své, přidejte ke mně, a dám vám dobré místo v zemi Egyptské, a jísti budete tuk země této.

יט וְאַתָּה צִוִּיתָהּ זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ-לָכֶם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם עֲגָלוֹת לְטַפְּכֶם וְלִנְשֵׁיכֶם וְנִשְׂאֹתָם
אֶת-אֲבִיכֶם וּבָאתֶם:

Ty pak rozkaž jim: Toto učňte: Vezměte sobě z země Egyptské vozy pro děti a ženy své, a vezměte otce svého, a přidejte.

כ וְעֵינֵיכֶם אַל-תָּחֹס עַל-כְּלִיכֶם כִּי-טוֹב כָּל-אֶרֶץ
מִצְרַיִם לָכֶם הוּא:

Aniž se ohlédejte na nábytky své; nebo nejlepší *místo* ve vší zemi Egyptské vaše bude.

כא וַיַּעֲשׂוּ-כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת
עַל-פִּי פַרְעֹה וַיִּתֵּן לָהֶם צִדָּה לַדֶּרֶךְ:

I učinili tak synové Izraelovi. A dal jim Jozef vozy podle rozkázání Faraonova; dal také jim pokrmy na cestu.

כב לְכָלֶם נָתַן לָאִישׁ חֲלָפוֹת שְׂמָלֹת וּלְבִנְיָמִן נָתַן
שֵׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְחֲמִשׁ חֲלָפֹת שְׂמָלֹת:

Všechněm jim dal, každému dvoje šaty; ale Beniaminovi dal tři sta stříbrných, a patery šaty jiné a jiné.

23

כג וְלֹאֲבִיו שָׁלַח כְּזֹאת עֲשָׂרָה חֲמֹרִים נִשְׂאִים
מִטּוֹב מִצָּרִים וְעֶשֶׂר אֲתֹנֹת נִשְׂאֹת בָּר וְלֶחֶם
וּמִזֹּון לְאָבִיו לַדֶּרֶךְ:

Otci pak svému poslal tyto věci: Deset oslů, kteříž nesli z nejlepších věcí Egyptských, a deset oslic, kteréž nesly obilí, a chléb a pokrmý otci jeho na cestu.

24

כד וַיִּשְׁלַח אֶת-אָחִיו וַיֵּלְכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
אֶל-תִּרְגִּזוּ בַּדֶּרֶךְ:

A propouštěje bratří své, aby odešli, řekl jim: Nevadítež se na cestě.

25

כה וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל-יַעֲקֹב
אֲבִיהֶם:

Tedy brali se z Egypta, a přišli do země Kananejské k Jákobovi otci svému.

26

כו וַיִּגְדּוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי-הוּא מִנְּשָׁל
בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפֹּג לְבֹבוֹ כִּי לֹא-הָאֱמִין
לָהֶם:

A zvěštovali jemu, řkouce: Jozef ještě živ jest, ano i panuje ve vsí zemi Egyptské. I omdlelo srdce jeho; nebo slyšev to nevěřil jim.

כז וַיִּדְבְּרוּ אֵלָיו אֶת כָּל־דְּבָרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר
 אֲלֵהֶם וַיֵּרָא אֶת־הָעֲגֻלּוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח יוֹסֵף
 לְשֵׂאת אֹתוֹ וַתַּחֲי רֹיַח יַעֲקֹב אֲבִיהֶם:

Tedy vypravovali jemu všechna slova Jozefova, kteráž mluvil jim; a vida vozy, kteréž poslal Jozef pro něho, okřál duch Jákoba otce jejich.

כח וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד־יוֹסֵף בְּנִי חַי אֱלֹכָה
 וְאֶרְאֶנּוּ בְּטָרֶם אָמוֹת:

I řekl Izrael: Dostit' jest, *když* ještě syn můj živ jest; půjdu a uzřím ho, prvé než umru.

מו

- 1 א וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל-אֲשֶׁר-לוֹ וַיָּבֹא בְּאֶרֶחַ שְׁבַע
וַיַּזְבַּח זִבְחִים לֵאלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק:

Tedy bral se Izrael se vším, což měl; a přišed do Bersabé, obětoval oběti Bohu otce svého Izáka.

- 2 ב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמַרְאֵת הַלַּיְלָה
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנְנִי:

I mluvil Bůh Izraelovi u vidění nočním, řka: Jákobe, Jákobe! Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem.

- 3 ג וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי אָבִיךָ אֱלֹהֵי תִירָא
מִרְדָּה מִצְרִימָה כִּי-לֹנִי גְדוֹל אֲשִׁימָךְ שָׁם:

I řekl: Já jsem ten *Bůh* silný, Bůh otce tvého. Neboj se sstoupiti do Egypta, nebo v národ veliký tam tebe učiním.

- 4 ד אָנֹכִי אֶרְדַּ עִמָּךְ מִצְרִימָה וְאָנֹכִי אֶעֱלֶךָ
גַּם-עִלָּה וַיּוֹסֶף יָשִׁית יָדוֹ עַל-עֵינֶיךָ:

Já sstoupím s tebou do Egypta, a já tě také i zase přivedu; a Jozef položí ruku svou na oči tvé.

5 וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶת־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם וְאֶת־טָפָם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם
בְּעֶגְלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח פַּרְעֹה לְשִׂאת אֹתוֹ:

Vstal tedy Jákob z Bersabé; a synové Izraelovi vzali Jákoba otce svého, a děti své s ženami svými na vozy, kteréž poslal pro něho Farao.

6 וַיִּקְחוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם וְאֶת־רִכּוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁוּ
בְּאֶרֶץ כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִמָּה יַעֲקֹב וְכָל־זֶרְעוֹ
אֹתוֹ:

Pobrali také dobytek svůj, a zboží své, kteréhož nabyli v zemi Kananejské; a přišli do Egypta, Jákob i všechno símě jeho s ním.

7 בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אֹתוֹ בְּנֹתָיו וּבָנוֹת בָּנָיו וְכָל־זֶרְעוֹ
הָבִיא אֹתוֹ מִצְרַיִמָּה:

Syny i vnuky, dcery i vnučky své, a všechnu rodinu svou uvedl s sebou do Egypta.

8 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִמָּה
יַעֲקֹב וּבָנָיו בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן:

A tato jsou jména synů Izraelových, kteříž vešli do Egypta: Jákob a synové jeho. Prvorozený Jákobův Ruben.

9 וּבְנֵי רְאוּבֵן חֲנוּךְ וּפִלּוּא וְחֶזְרוֹן וְכַרְמִי:

A synové Rubenovi: Enoch, Fallu, Ezron a Charmi.

10 י וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וַיָּמִין וְאַהֲד וַיַּכִּין וְצַחַר
וְשָׂאוּל בֶּן-הַכְּנַעֲנִית:

Synové pak Simeonovi: Jamuel, Jamin, Ahod, Jachin, Sohar a Saul, syn jedné ženy Kananejské.

11 יא וּבְנֵי לֵוִי גֵרְשׁוֹן קָהָת וּמֶרָרִי:

Synové Léví: Gerson, Kahat a Merari.

12 יב וּבְנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה וּפְרִץ וְזָרַח וַיָּמָת
עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנַעַן וַיְהִיו בְּנֵי-פְרִץ חֲצִרוֹן
וְחָמוּל:

Synové Judovi: Her, Onan, Séla, Fáres a Zára. Ale umřel Her a Onan v zemi Kananejské. Fáres pak měl syny: Ezrona a Hamule.

13 יג וּבְנֵי יִשָּׁשְׁכָר תּוֹלַע וּפְנֹה וַיּוֹב וְשִׁמְרוֹן:

Synové Izacharovi: Tola, Fua, Job a Simron.

14 יד וּבְנֵי זְבוּלֹן סָרֵד וְאֵלֹון וַיַּחֲלָאֵל:

A synové Zabulonovi: Sared, Elon a Jahelel.

15 טו אֵלֶּה בְּנֵי לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּפָדִין אֲרָם
וְאֵת דִּינָה בְּתוֹ כָּל-נַפְשׁ בָּנָיו וּבָנוֹתָיו שְׁלֹשִׁים
וְשָׁלֹשׁ:

Tiž jsou synové Lée, kteréž porodila Jákobovi v Pádan Syrské, a Dínu, dceru jeho. Všech duší synů i dcer jeho bylo třidceti a tři.

16 וּבְנֵי גָד צִפְיוֹן וְחֲנִי שׁוּנִי וְאַצְבֵּן עֲרִי וְאֶרֹדִי
וְאַרְאֵלִי:

Synové Gád: Sefon, Aggi, Suni, Esebon, Heri, Arodi a Areli.

17 וּבְנֵי אָשֶׁר יִמְנָה וְיֵשׁוּהָ וְיֵשׁוּי וּבְרִיעָה וְשֶׁרַח
אֲחֹתָם וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמֶלְכִיאֵל:

Synové Asser: Jemna, Jesua, Jesui, Beria, a Serach sestra jejich. Synové pak Beriovi: Heber a Melchiel.

18 אֵלֶּה בְנֵי זִלְפָּה אֲשֶׁר-נָתַן לָבָן לְלֵאָה בָּתוּ
וַתֵּלֶד אֶת-אֵלֶּה לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה נַפְשׁ:

To jsou synové Zelfy, kterouž Lában dal Lée dceři své; a ty porodila Jákobovi, šestnácte duší.

19 בְנֵי רָחֵל אִשְׁתַּיַּעֲקֹב יוֹסֵף וּבְנִימֵן:

Synové *pak* Ráchel, manželky Jákobovy: Jozef a Beniamin.

20 וַיֵּוָּלֵד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָלְדָה-לוֹ
אֲסֵנַת בַּת-פּוֹטִי פַרְעֵ כַּהֵן אֶת-מְנַשֶּׁה
וְאֶת-אֶפְרַיִם:

A Jozefovi narodili se v zemi Egyptské z Asenat, dcery Putifera knížete On, Manasses a Efraim.

21 כֹּא וּבְנֵי בְנִימֵן בִּלְע וּבְכֶר וְאַשְׁבֵּל גֵּרָא וְנַעֲמָן אַחִי
וְרֹאשׁ מִפִּים וְחִפִּים וְאַרְדִּי :

Ale synové Beniaminovi: Béla, Becher, Asbel, Gera, Náman, Echi, Roz, Mufim, Chuppim a Ared.

22 כֹּב אֵלֶּה בְּנֵי רָחֵל אֲשֶׁר יָלַד לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ
אַרְבַּעַה עָשָׂר :

Ti jsou synové Ráchel, kteréž porodila Jákobovi; všech duší čtrnáct.

23 כֹּג וּבְנֵי־דָן חֲשִׁים :

A syn Danův: Chusim.

24 כֹּד וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחֲצִאל וְגֻנִי וִיזֶר וְשָׁלֵם :

Synové pak Neftalím: Jaziel, Guni, Jezer a Sallem.

25 כֹּה אֵלֶּה בְּנֵי בְלָהָה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְרָחֵל בָּתּוֹ
וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ שִׁבְעָה :

Ti jsou synové Bály, kterouž Lában dal Ráchel dceři své, a ty porodila Jákobovi; všech duší sedm.

26 כֹּו כָּל־הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מִצְרַיִמָּה יִצְאִי יִרְכּוּ
מִלְבָּד נָשִׁי בְנֵי־יַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ שְׁנַיִם וְשֵׁשׁ :

Všech duší, kteréž vešly s Jákobem do Egypta, což jich poslo z bedr jeho, kromě žen synů Jákobových, všech duší bylo šedesáte a šest.

27

כז וּבְנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר-יָלְדוּ-לוֹ בְּמִצְרַיִם נֶפֶשׁ שְׁנַיִם
כָּל-הַנֶּפֶשׁ לְבֵית-יַעֲקֹב הִבָּאה מִצְרַיִמָּה
שִׁבְעִים:

K tomu synové Jozefovi, kteříž se jemu narodili v Egyptě, dva. A *tak* všech duší domu Jákobova, kteréž vešly do Egypta, *bylo* sedmdesáte.

28

כח וְאֶת-יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו אֶל-יוֹסֵף לְהוֹרֹת
לְפָנָיו גִּשְׁנָה וַיָּבֹאוּ אֶרְצָה גִּשְׁן:

Poslal pak Judu napřed k Jozefovi, aby oznámil *jemu* prvé, než přišel do Gesen. A tak přišli do země Gesen.

29

כט וַיָּאֶסֶר יוֹסֵף מֶרְכָּבָתוֹ וַיַּעַל לְקִרְאֹת-יִשְׂרָאֵל
אָבִיו גִּשְׁנָה וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל-צַוְאָרָיו וַיִּבְכֶּה
עַל-צַוְאָרָיו עוֹד:

Jozef pak zapřáh do svého vozu, vyjel vstříc Izraelovi otci svému do Gesen; a jakž ho *Jákob* uzřel, padl na jeho šíji, a plakal dlouho na šíji jeho.

30

ל וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל-יוֹסֵף אָמוּתָה הַפֶּעַם אַחֲרַי
רְאוּתִי אֶת-פָּנֶיךָ כִּי עוֹדֶךָ חַי:

I řekl Izrael Jozefovi: Necht' již umru, když jsem viděl tvář tvou; nebo ty ještě jsi živ.

31 לֹא וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אֶחָיו וְאֶל-בֵּית אָבִיו אֲנִי הֵנִי
וְאֵנִידָה לְפַרְעֹה וְאִמְרָה אֵלָיו אַחִי וּבֵית-אָבִי
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ-כְּנַעַן בָּאוּ אֵלָי:

Jozef pak řekl bratřím svým a domu otce svého: Pojedu a zvěstuji Faraonovi, a dám jemu: Bratři moji a dům otce mého, kteříž *bydlili* v zemi Kananejské, přišli ke mně.

32 לֵב וְהָאֲנָשִׁים רְעִי צֹאן כִּי-אֲנָשִׁי מִקְנֶה הָיוּ וְצֹאנָם
וּבִקְרָם וְכָל-אֲשֶׁר לָהֶם הֵבִיאוּ:

Ale jsou pastýři stáda, nebo s dobytkem se obírají; protož ovce své a voly, i cožkoli mají, přihnali.

33 לֵב וְהָיָה כִּי-יִקְרָא לָכֶם פַּרְעֹה וְאָמַר
מַה-מַּעֲשֵׂיכֶם:

A když by povolal vás Farao, a řekl: Jaký jest obchod váš?

34 לֵד וְאָמַרְתֶּם אֲנָשִׁי מִקְנֶה הָיוּ עֲבָדֶיךָ מִנְּעוּרֵינוּ
וְעַד-עַתָּה גַם-אֲנַחְנוּ גַם-אֲבֹתֵינוּ בַּעֲבוּר הַתְּשֻׁבוֹ
בְּאֶרֶץ גִּשְׁן כִּי-תוֹעֲבַת מִצְרַיִם כָּל-רְעֵה צֹאן:

Odpovíte: Dobytkem se živili služebníci tvoji od mladosti své až do této chvíle, i my i otcové naši; abyste bydlili v zemi Gesen; nebo v mrzkosti mají Egyptští všecy pastýře stáda.

מז

- 1 א וַיָּבֹא יוֹסֵף וַיֵּגֶד לְפַרְעֹה וַיֹּאמֶר אָבִי וְאֶחָי
וְצִאֲנָם וּבְקָרָם וְכָל-אֲשֶׁר לָהֶם בָּאוּ מֵאֶרֶץ
כְּנַעַן וְהֵנָּה בְּאֶרֶץ גִּשְׁן׃

A protož přišel Jozef, oznámil Faraonovi, a řekl: Otec můj a bratří moji, s drobným i větším dobyt看 svým i se vším, což mají, přišli z země Kananejské, a aj, jsou v zemi Gesen.

- 2 ב וּמִקְצֵה אָחָיו לָקַח חֲמִשָּׁה אָנָּשִׁים וַיֵּצִיגָם לִפְנֵי
פַּרְעֹה׃

A vzav z počtu bratří svých pět mužů, postavil je před Faraonem.

- 3 ג וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל-אָחָיו מַה-מַּעֲשֵׂיכֶם וַיֹּאמְרוּ
אֶל-פַּרְעֹה רַעַה צֵאן עֲבָדֶיךָ גַּם-אֲנַחְנוּ
גַּם-אֲבוֹתֵינוּ׃

I řekl Farao bratřím jeho: Jaký jest obchod váš? Kteřížto odpověděli Faraonovi: Pastýři ovcí jsou služebníci tvoji, i my, i otcové naši.

- 4 ד וַיֹּאמְרוּ אֶל-פַּרְעֹה לָגֹר בְּאֶרֶץ בְּאֵנוּ כִּי-אֵין
מִרְעָה לְצֹאן אֲשֶׁר לְעֲבָדֶיךָ כִּי-כָבֵד הָרָעַב
בְּאֶרֶץ כְּנַעַן וְעַתָּה יֵשְׁבוּ-נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גִּשְׁן׃

Řekli ještě Faraonovi: Abychom pohostinu byli v zemi této, přišli jsme; nebo není pastvy dobytku, kterýž mají služebníci tvoji, nebo hlad veliký jest v zemi Kananejské; protož nyní prosíme, nechať bydlí služebníci tvoji v zemi Gesen.

5 הַ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ וְאֶחָיֶךָ
בָּאוּ אֵלֶיךָ :

I mluvil Farao Jozefovi, řka: Otec tvůj a bratří tvoji přišli k tobě.

6 אֶרֶץ מִצְרַיִם לְפָנֶיךָ הוּא בְּמִיטֵב הָאָרֶץ הוֹשֵׁב
אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אֶחָיֶךָ יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גִּשְׁן
וְאִם־יָדַעְתָּ וַיֵּשְׁבָם אֲנָשֵׁי־חֵיל וְשִׁמְתָם שָׂרֵי
מִקְנֶה עַל־אֲשֶׁר־לִי :

Země Egyptská před tebou jest; v nejlepším kraji země této osad' otce svého a bratří své, nechť bydlí v zemi Gesen. A srozumíš-li, že jsou mezi nimi muži rozšafní, ustanovíš je úředníky nad dobyt看em, kterýž mám.

7 זַ וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־יַעֲקֹב אָבִיו וַיַּעֲמֵדְהוּ לְפָנָיו
פַּרְעֹה וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־פַּרְעֹה :

Uvedl také Jozef Jákoba otce svého, a postavil ho před Faraonem; a pozdravil Jákob Faraona.

8 הַ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יַעֲקֹב כַּמָּה יָמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ :

Tedy řekl Farao k Jákobovi: Kolik jest let života tvého?

9 טַ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־פַּרְעֹה יָמֵי שְׁנֵי מְגֹרֵי שְׁלָטִים
וּמֵאֵת שָׁנָה מֵעַט וְרָעִים הָיוּ יָמֵי שְׁנֵי חַיֵּי וְלֹא
הַשִּׁיגוּ אֶת־יָמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אָבִתִּי בְיָמֵי מְגֹרֵיהֶם :

Odpověděl Jákob Faraonovi: Dnů let putování mého sto a třidceti let *jest*; nemnozí a zlí byli dnové let života mého, a nedošli dnů let života otců mých, v nichž živi byli.

10 וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־פַּרְעֹה וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי פַרְעֹה:

A požehnav Jákob Faraona, vyšel od něho.

11 וַיּוֹשֶׁב יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וַיֵּתֶן לָהֶם
אֶחָזָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּמִיטַב הָאָרֶץ בְּאֶרֶץ
רַעְמֶסֶס כַּאֲשֶׁר צִוָּה פַרְעֹה:

I osadil Jozef otce svého a bratří své, a dal jim vladařství v zemi Egyptské v kraji výborném, v zemi Ramesses, jakž rozkázal Farao.

12 וַיַּכְלִיכַל יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וְאֶת כָּל־בֵּית
אָבִיו לֶחֶם לְפִי הַטָּף:

A opatroval Jozef otce svého, a bratří své, a všecken dům jeho chlebem, až do nejmenších.

13 וְלֶחֶם אֵין בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי־כָבֵד הָרָעָב מְאֹד
וַתִּלָּה אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶרֶץ כְּנַעַן מִפְּנֵי הָרָעָב:

A chleba nebylo ve vší zemi; nebo veliký hlad *byl* velmi, a trápení veliké bylo *na zemi* Egyptské a zemi Kananejské od hladu.

14 וַיִּלְקֹט יוֹסֵף אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא
בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם וּבְאֶרֶץ כְּנַעַן בַּשֶּׁבֶר אֲשֶׁר־הֵם
שֹׁבְרִים וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־הַכֶּסֶף בֵּיתָה פַרְעֹה:

Shromáždil pak Jozef všechny peníze, což jich nalezeno v zemi Egyptské a v zemi Kananejské, za potravu, kteréž kupovali; a vnesl Jozef peníze do domu Faraonova.

טו 15 וַיָּתֵּם הַכֶּסֶף מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאֶרֶץ כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ
כָּל-מִצְרַיִם אֶל-יוֹסֵף לֵאמֹר הִבָּה-לָּנוּ לֶחֶם
וְלִמָּה נָמוּת נִגְדָּךְ כִּי אָפִס כֶּסֶף:

A když utratili peníze z země Egyptské a z země Kananejské, přicházeli všickni Egyptští k Jozefovi, řkouce: Dej nám chleba; nebo proč mřítí máme před tebou pro nedostatek peněz?

טז 16 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף הָבוּ מִקְנֵיכֶם וְאַתָּנָה לָכֶם
בְּמִקְנֵיכֶם אִם-אָפִס כֶּסֶף:

I řekl Jozef: Dejte dobytky své, a dám vám *chleba* za dobytky vaše, poněvadž se *vám* peněz nedostává.

יז 17 וַיָּבִיאוּ אֶת-מִקְנֵיהֶם אֶל-יוֹסֵף וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף
לֶחֶם בַּסּוּסִים וּבַמִּקְנֵה הַצֹּאן וּבַמִּקְנֵה הַבָּקָר
וּבַחֲמֹרִים וַיִּנְהֹלֵם בַּלֶּחֶם בְּכָל-מִקְנֵיהֶם בַּשָּׁנָה
הַהוּא:

Tedy přivedli dobytky své k Jozefovi; i dal jim Jozef potrav za koně a za stáda ovcí, a za stáda volů i za osly; a přechoval je chlebem, za všechny dobytky jejich, toho roku.

יח וַתֵּלֶם הַשָּׁנָה הַהִוא וַיָּבֹאוּ אֵלָיו בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִית
וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא-נִכְחַד מֵאֲדֹנֵי כִי אִם-תֵּם הַכֶּסֶף
וּמִקְנֵה הַבְּהֵמָה אֶל-אֲדֹנֵי לֹא נִשְׂאֵר לְפָנֵי אֲדֹנֵי
בְּלֹתִי אִם-גּוֹיִתָּנוּ וְאֲדָמָתָנוּ:

A po roce tom přišli k němu léta druhého, a řekli mu: Nebudeme tajiti před pánem svým, že jsme všechny peníze utratili, i stáda dobytků jsou u pána našeho; nezůstávají *nám* před pánem naším kromě těla naše a dědiny naše.

יט לָמָּה נָמוּת לְעֵינֶיךָ גַּם-אֲנַחְנוּ גַּם אֲדָמָתָנוּ
קִנְיֵה-אֲתָנוּ וְאֶת-אֲדָמָתָנוּ בַּלְחֶם וְנַחֲיָה אֲנַחְנוּ
וְאֲדָמָתָנוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה וְתֵן-זֶרַע וְנַחֲיָה וְלֹא
נָמוּת וְהָאֲדָמָה לֹא תִשָּׁם:

I proč máme mřít před očima tvýma? I my i rolí naše *hyne*. Kup nás i rolí naši za chléb, a budeme my i rolí naše ve službě Faraonovi; a dej *nám* semena, abychom živi byli a nezemřeli, a rolí aby nespustla.

כ וַיִּקֶן יוֹסֵף אֶת-כָּל-אֲדָמַת מִצְרַיִם לְפַרְעֹה
כִּי-מָכְרוּ מִצְרַיִם אִישׁ שָׂדֵהוּ כִּי-חֲזַק עֲלֵהֶם
הָרָעָב וַתְּהִי הָאָרֶץ לְפַרְעֹה:

Tedy koupil Jozef všechnu zemi Egyptskou Faraonovi; nebo prodali Egyptští jeden každý pole své, proto že se rozmohl mezi nimi hlad. I dostala se země Faraonovi.

21

כא וְאֶת־הָעָם הֶעֱבִיר אֹתוֹ לְעָרִים מִקְצֵה
גְּבוּל־מִצְרַיִם וְעַד־קִצְהוֹ:

Lid pak převedl do měst, od jednoho pomezí Egyptského až do druhého.

22

כב רַק אֲדָמַת הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה כִּי חֶק לַכֹּהֲנִים
מֵאֵת פַּרְעֹה וְאָכְלוּ אֶת־חֶקָם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם
פַּרְעֹה עַל־כֵּן לֹא מָכְרוּ אֶת־אֲדָמָתָם:

Rolí tolíko kněžských nekoupil. Nebo kněží uloženou potravu *měli* od Faraona, a jedli z uložených *pokrmů* svých, kteréž dával jim Farao; protož neprodali rolí svých.

23

כג וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־הָעָם הֵן קָנִיתִי אֶתְכֶם הַיּוֹם
וְאֶת־אֲדָמָתְכֶם לְפַרְעֹה הֲא־לָכֶם זֶרַע וְזִרְעֹתֶם
אֶת־הָאֲדָמָה:

I řekl Jozef lidu: Aj, koupil jsem vás dnes i rolí vaše Faraonovi; teď máte semeno, osívejtež tedy ji.

24

כד וְהָיָה בַּתְּבוּאָה וּנְתַתֶּם חֲמִישִׁית לְפַרְעֹה וְאַרְבַּע
הַיִּדֹת יִהְיֶה לָכֶם לְזֶרַע הַשָּׂדֶה וְלֹאֲכַלְכֶם
וְלֹאֲשֶׁר בְּבֵתֵיכֶם וְלֹאֲכֹל לְטֶפְכֶם:

A když se urodí, dáte pátý díl Faraonovi, a čtyři díly zůstavíte sobě k semenu a ku pokrmu svému a těm, kteříž jsou v domích vašich, i ku pokrmu dítkám svým.

25

כח וַיֹּאמְרוּ הַחִיתָנוּ נִמְצָא־חַן בְּעֵינַי אֲדֹנִי וְהָיִינוּ
עֲבָדִים לַפַּרְעֹה:

Tedy řekli: Zachoval jsi životy naše. Nechat' nalezneme milost v očích pána svého, a budeme služebníci Faraonovi.

26

כו וַיָּשֶׂם אֹתָהּ יוֹסֵף לְחֹק עַד־הַיּוֹם הַזֶּה
עַל־אֲדָמַת מִצְרַיִם לַפַּרְעֹה לַחֲמֵשׁ רַק אֲדָמַת
הַכֹּהֲנִים לִבְדָּם לֹא הָיְתָה לַפַּרְעֹה:

I ustanovil to Jozef za právo až do tohoto dne, po vší zemi Egyptské, *aby dáván byl* Faraonovi pátý díl; toliko samy rolí kněžské nebyly Faraonovy.

27

כו וַיָּשָׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וַיֵּאָחֶזוּ
בָּהּ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבוּ מְאֹד:

A tak bydlil Izrael v zemi Egyptské v krajině Gesen; a osadili se v ní, a rozplodili se, a rozmnožení jsou velmi.

28

כח וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עָשָׂר שָׁנָה
וַיְהִי יְמֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵי חָיִיו שְׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים
וּמֵאָה שָׁנָה:

Živ pak byl Jákob v zemi Egyptské sedmnácte let; a bylo dnů Jákobových, *a* let života jeho, sto čtyřiceti sedm let.

29 כט וַיִּקְרְבוּ יְמֵי-יִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא לְבָנוֹ לְיוֹסֵף
וַיֹּאמֶר לוֹ אִם-נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ שִׁים-נָא
יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וְאַמֶּת
אֶל-נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם:

I přiblížili se dnové Izraelovi, aby umřel. A povolav syna svého Jozefa, řekl jemu: Jestliže jsem našel milost v očích tvých, vlož, prosím, ruku svou pod bedro mé, a učiň se mnou milosrdenství a pravdu. Prosím, nepochovávej mne v Egyptě.

30 ל וּשְׁכַבְתִּי עִם-אֲבֹתַי וְנִשְׁאֲתַנִּי מִמִּצְרַיִם וְקִבַּרְתָּנִי
בְּקִבְרָתָם וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֶעֱשֶׂה כְּדִבְרְךָ:

Když spáti budu s otci svými, vyneseš mne z Egypta, a pochováš mne v hrobě jejich. Tedy řekl *jemu*: Já učiním podle slova tvého.

31 לא וַיֹּאמֶר הַשְׁבֵּעָה לִּי וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל
עַל-רֹאשׁ הַמֶּטָּה:

I řekl *Jáko*b: Přisáhni mi. Tedy přisáhl jemu. I sklonil se Izrael k hlavám lůže.

מח

- 1 א וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה
אָבִיךָ חָלָה וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה
וְאֶת־אֶפְרַיִם:

Stalo se pak potom, že povědíno jest Jozefovi: Aj, otec tvůj nemocen jest. I vzal s sebou dva syny své, Manasse a Efraima.

- 2 ב וַיֵּגֶד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְנִךָ יוֹסֵף בָּא אֵלַיךָ
וַיִּתְחַזֵּק יִשְׂרָאֵל וַיָּשָׁב עַל־הַמֶּטֶה:

Tedy oznámeno jest Jákobovi a povědíno: Aj, syn tvůj Jozef přišel k tobě.

- 3 ג וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־יוֹסֵף אֵל שְׁדֵי נְרָאָה־אֵלַי
בְּלוֹז בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְבָרֶךְ אֹתִי:

A posilniv se Izrael, usadil se na ložci a řekl Jozefovi: *Bůh* silný všemohoucí ukázav mi se v Lůza v zemi Kananejské, požehnal mi.

- 4 ד וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲנִי מִפְּרֶךְ וְהִרְבִּיתִּךָ וְנָתַתִּיךָ
לְקָהָל עַמִּים וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְזֶרְעֶךָ
אַחֲרַיךָ אֶחָזֶת עוֹלָם:

A řekl ke mně: Aj, já rozplodím tě a rozmnožím tebe, a učiním tě v zástupy lidí; dám také zemi tuto semeni tvému po tobě za dědictví věčné.

5 ה וַעֲתָה שְׁנֵי-בָנֶיךָ הַנוֹלָדִים לָךְ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
 עַד-בָּאִי אֵלֶיךָ מִצְרַיִמָּה לִי-הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה
 כְּרֹאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ-לִי:

Protož nyní, dva synové tvoji, kteřížt jsou se zrodili v zemi Egyptské, prvé než jsem přišel k tobě do Egypta, moji jsou; Efraim a Manasses budou mi jako Ruben a Simeon.

6 י וּמוֹלֶדֶתְךָ אֲשֶׁר-הוֹלֵדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לָךְ יִהְיוּ עַל
 שֵׁם אֲחֵיהֶם יִקְרָאוּ בְּנִחְלָתָם:

Ale děti, kteréž po těchto zplodíš, tvoji budou; jménem bratří svých jmenování budou v dědictvích svých.

7 ז וְאֲנִי בָבֹאִי מִפָּדָן מָתָה עָלַי רָחֵל בְּאֶרֶץ כְּנַעַן
 בְּדֶרֶךְ בְּעוֹד כְּבַרְתָּ-אֶרֶץ לְבָא אֶפְרָתָה
 וְאֶקְבְּרָהָ שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת הוּא בֵּית לָחֶם:

Nebo když jsem se vracel z Pádan, umřela mi Ráchel v zemi Kananejské na cestě, když již nedaleko bylo do Efraty; a pochoval jsem ji tam u cesty k Efratě, jenž jest Betlém.

8 ח וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת-בָּנָיו יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי-אֵלֶּה:

Uzřev potom Izrael syny Jozefovy, řekl: Kdo jsou onino?

9 ט וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָבִיו בָּנֵי הֵם אֲשֶׁר-נָתַן-לִי
 אֱלֹהִים בְּזֵה וַיֹּאמֶר קְחֵם-נָא אֵלַי וְאֶבְרַכֶּם:

Odpověděl Jozef otci svému: Synové moji jsou, kteréž dal mi Bůh zde. I řekl: Přived' je medle ke mně, a požehnám jim

- 10 וַעֲיַנֵּי יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ מִזְקֵן לֹא יוּכַל לִרְאוֹת וַיִּגַּשׁ
אֹתָם אֵלָיו וַיִּשָּׁק לָהֶם וַיַּחֲבֹק לָהֶם:

(Oči pak Izraelovy mdlé byly pro starost, a nemohl *dobře* viděti.) I přivedl je k němu, a *on* líbal a objímal je.

- 11 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל-יוֹסֵף רְאֵה פָנֶיךָ לֹא פָלֵלְתִּי
וְהִנֵּה הִרְאָה אֹתִי אֱלֹהִים גַּם אֶת-זֶרְעֶךָ:

I řekl Izrael Jozefovi: Nemysliť jsem *já*, *abych měl kdy* viděti tvář tvou, a aj, dal mi Bůh, abych viděl i símě tvé.

- 12 וַיּוֹצֵא יוֹסֵף אֹתָם מֵעַם בְּרָכָיו וַיִּשְׁתַּחוּ לְאַפָּיו
אֶרְצָה:

Tedy vzav je Jozef z klína jeho, sklonil se tváří až k zemi.

- 13 וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת-שְׁנֵיהֶם אֶת-אֶפְרַיִם בְּיָמִינוֹ
מִשְׁמָאל יִשְׂרָאֵל וְאֶת-מְנַשֶּׁה בְּשְׁמָאלוֹ מִיָּמִין
יִשְׂרָאֵל וַיִּגַּשׁ אֵלָיו:

A vzav oba, Efraima na pravou stranu sobě, Izraelovi *pak* na levou, a Manasses na levou sobě, Izraelovi *pak* na pravou, postavil *je* před ním.

- 14 וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֶת-יָמִינוֹ וַיָּשֶׁת עַל-רֹאשׁ
אֶפְרַיִם וְהוּא הֶצְעִיר וְאֶת-שְׁמָאלוֹ עַל-רֹאשׁ
מְנַשֶּׁה שֶׁכַּל אֶת-יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה הַבְּכוֹר:

Tedy vztáhl Izrael pravici svou, vložil *ji* na hlavu Efraimovu, kterýž byl mladší, levici pak svou na hlavu Manassesovu, naschvál přeloživ ruce, ačkoli Manasses byl prvorozený.

טו 15 וַיְבָרֶךְ אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
הִתְהַלְכִּי אִתִּי לְפָנָיו אֲבָרְכָם וַיִּצְחַק הָאֱלֹהִים
הָרַעָה אֹתִי מֵעוֹדִי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה:

I požehnal Jozefovi, řka: Bůh, před jehož obličejem ustavičně chodili otcové moji Abraham a Izák, Bůh, kterýž mne spravoval po všecken život můj až do dne tohoto;

טז 16 הַמַּלְאָךְ הַנֶּאֱלָא אֹתִי מִכָּל־רָע וַיְבָרֶךְ
אֶת־הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתִי
אֲבָרְכָם וַיִּצְחַק וַיִּדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:

Anděl ten, kterýž vytrhl mne ze všeho zlého, požehnejž dítek těchto; a ať slovou synové moji a synové otců mých Abrahama a Izáka; a ať se jako hmyz rozmnoží u prostřed země.

יז 17 וַיֵּרָא יוֹסֵף כִּי־יָשִׁית אָבִיו יָד־יְמִינוֹ עַל־רֹאשׁ
אֶפְרַיִם וַיִּרַע בְּעֵינָיו וַיִּתְמָךְ יָד־אָבִיו לְהִסִּיר
אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ־אֶפְרַיִם עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה:

Vida pak Jozef, že vložil otec jeho ruku svou pravou na hlavu Efraimovu, nerád byl tomu. I zdvihl ruku otce svého, aby ji přenesl s hlavy Efraimovy na hlavu Manassesovu.

יח 18 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו לֹא־כֵן אָבִי כִי־זֶה הַבְּכֹר
שִׁים יְמִינִךָ עַל־רֹאשׁוֹ:

A řekl jemu: Ne tak, otče můj; nebo toto jest prvorozený, vložíž pravici svou na hlavu jeho.

19 יט וַיִּמָּאֵן אָבִיו וַיֹּאמֶר יְדַעְתִּי בְּנִי יְדַעְתִּי גַם־הוּא
יִהְיֶה־לָּעַם וְגַם־הוּא יִגְדֹּל וְאוֹלָם אָחִיו הַקָּטָן
יִגְדֹּל מִמֶּנּוּ וְזָרְעוֹ יִהְיֶה מְלֹא־הַגּוֹיִם:

Ale nepovolil otec jeho, a řekl: Víím, synu můj, víím; takéť i on bude v lid, a také i on vzroste; však bratr jeho mladší více poroste než on, a símě jeho bude u veliké množství národů.

20 כ וַיְבָרֶכֶם בַּיּוֹם הַהוּא לְאִמּוֹר בֶּךָ יְבָרֶךְ יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר יְשׁמְךָ אֱלֹהִים כְּאַפְרַיִם וְכַמְנַשֶּׁה וַיִּשֶׂם
אֶת־אַפְרַיִם לְפָנָי מִנִּשָּׁה:

I požehnal jim v ten den, řka: Skrze tebe požehnání bude dávati Izrael takto: Učiniž tobě Bůh jako Efraimovi a jako Manassesovi. I představil Efraima Manassesovi.

21 כא וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הִנֵּה אָנֹכִי מֵת וְהָיָה
אֱלֹהִים עִמָּכֶם וְהִשִּׁיב אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ
אֲבֹתֵיכֶם:

Řekl také Izrael Jozefovi: Aj, já umírám, a budeť Bůh s vámi, a zase vás přivede do země otců vašich.

22 כב וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ שָׂכָם אֶחָד עַל־אֲחִיךָ אֲשֶׁר
לָקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי בְּחֶרְבִי וּבִקְשָׁתִּי:

Já pak dal jsem tobě jeden díl výš nad bratří tvé, kteréhož jsem mečem svým a lučištěm svým dosáhl z ruky Amorejského.

מט

- 1 א וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל-בָּנָיו וַיֹּאמֶר הֲאִסְפוּ וְאֲנִידָה
לָכֶם אֶת אֲשֶׁר-יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים:

Povolal pak Jákob synů svých, a řekl: Sejděte se, a oznámím vám, co se s vámi
dítí bude potomních dnů.

- 2 ב הִקְבְּצוּ וְשִׁמְעוּ בְנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל-יִשְׂרָאֵל
אֲבִיכֶם:

Shromažďte se a slyšte synové Jákobovi, poslyšte Izraele otce svého.

- 3 ג רְאוּבֵן בְּכֹרִי אֶתָּה כָּחִי וְרֵאשִׁית אוֹנִי יֵתֶר שְׂאֵת
וְיֵתֶר עָז:

Ruben, prvorozený můj jsi ty, síla má, a počátek moci mé, vyvýšenost
důstojenství a vyvýšenost síly.

- 4 ד פַּחַז כַּמַּיִם אֶל-תּוֹתֵר כִּי עָלִיתָ מִשְׁכְּבִי אָבִיךָ
אֲזַ חֲלַלְתָּ יְצוּעֵי עָלָה:

Prudce sběhneš jako voda. Nebudeš vyvýšen, proto že jsi vstoupil na lůžko otce
svého; a jakž jsi poškrvnil postele mé, zmizelo vyvýšení tvé.

- 5 ה שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֲחִים כָּלִי חָמָס מְכַרְתִּיהֶם:

Simeon a Lévi bratří, nástrojové nepravosti jsou v příbytcích jejich.

- 6 בְּסֹדֶם אֶל-תְּבֹא נַפְשִׁי בְּקֶהְלָם אֶל-תִּתְּחַד כְּבָרִי
כִּי בְּאַפָּם הָרְגוּ אִישׁ וּבְרִצָּנָם עָקְרוּ-שׁוֹר:

Do tajné rady jejich nevcházej duše má, k shromáždění jejich nepřipoj se slávo má; nebo v prchlivosti své zbili muže, a svévolně vyvrátili zed.

- 7 אָרוּר אַפָּם כִּי עָז וְעִבְרָתָם כִּי קִשְׁתָּהּ אֶחָלָקָם
בִּיעֲקֹב וְאַפִּיצֵם בִּישְׂרָאֵל:

Zlořečená prchlivost jejich, nebo neustupná; i hněv jejich, nebo zatvrdilý jest. Rozdělím je v Jákobovi, a rozptýlím je v Izraeli.

- 8 יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ אֶחָיִךָ יָדְךָ בְּעֶרְףְּ אִיְבֶיךָ
יִשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ בְּנֵי אָבִיךָ:

Judo, ty jsi, tebe chváliti budou bratří tvoji; ruka tvá *bude* na šíji nepřátel tvých; klaněti se budou tobě synové otce tvého.

- 9 גּוֹר אֲרִיָּה יְהוּדָה מִטָּרֶף בְּנֵי עָלִיתָ כָּרַע רַבִּץ
כְּאֲרִיָּה וּכְלָבִיא מִי יְקִימוּנוּ:

Lvíče Juda, z loupeže, synu můj, vrátil jsi se; schýliv se, ležel jako lev a jako lvíče; kdo zbudí ho?

- 10 לֹא-יִסּוֹר שִׁבְט מִיְּהוּדָה וּמִחֻקֵּי מִבֵּין רַגְלָיו עַד
כִּי-יָבֹא שִׁלָּה שִׁלּוֹ וְלוֹ יִקְהֶת עַמִּים:

Nebude odjata berla od Judy, ani vydavatel zákona od noh jeho, dokudž nepřijde Sílo; a k němu se shromáždí národové.

11 יא אֲסָרִי לַגֶּפֶן עִירָה עִירֹו וְלִשְׂרָקָה בְּנֵי אֶתְנֹו כִּבִּס
בֵּיִין לְבָשׁוּ וּבְדָם-עֲנָבִים סוּתָה סוּתֹו:

Uváže k vinnému kmenu osle své, a k výbornému kmenu oslátka oslice své.
Práti bude u víně roucho své, a v červeném víně oděv svůj.

12 יב חֲכָלִילִי עֵינַיִם מִיֵּין וּלְבָן-שֵׁנִים מִחֶלֶב:

Červenějších očí *bude* nad víno, a zubů bělejších nad mléko.

13 יג זְבוּלָן לְחוּף יָמִים יִשְׁכֵּן וְהוּא לְחוּף אֲנִיּוֹת
וַיִּרְכָּתוּ עַל-צִידֹן:

Zabulon bydliti bude na břehu mořském, a na přístavu lodí, a pomezí jeho až k Sidonu.

14 יד יִשָּׁשְׁכָר חֲמֹר נָגַם רֹבֵץ בֵּין הַמְּשָׁפְתִים:

Izachar osel silný, ležící mezi dvěma břemeny.

15 טו וַיֵּרָא מִנְחָה כִּי טוֹב וְאֶת-הָאָרֶץ כִּי נְעִמָּה וַיֵּט
שִׁכְמוֹ לְסֹבֵל וַיְהִי לְמַסַּעֲבָד:

A vida odpočinutí, že jest dobré, a zemi, že jest rozkošná, sehne rameno své k nošení, a dávati bude daně.

16 טז דָּן יִדִּין עַמּוֹ כְּאַחַד שְׁבֵטֵי יִשְׂרָאֵל:

Dan souditi bude lid svůj, jako jedno z pokolení Izraelských.

17 יז יְהִי-דָן נָחֵשׁ עַל־דֶּרֶךְ שְׁפִיפֹן עַל־אֶרֶח הַנָּשִׁף
עַקְבֵי-סוּס וַיַּפֵּל רֹכְבוֹ אַחֹור:

Budeť Dan *jako* had podlé cesty, *jako* had rohatý podlé stezky, štípaje kopyta koně, aby spadl jezdec jeho zpět.

18 יח לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְהוָה:

Spasení tvého očekávám, ó Hospodine!

19 יט גָּד גְּדוּד יְגוּדָנוּ וְהוּא יִגְד עֲקֵב:

Gád, vojsko přemůže jej, však on svítězí potom.

20 כ מאֲשֵׁר שְׁמִנָּה לַחֲמוֹ וְהוּא יִתֵּן מִעֲדֵנֵי-מֶלֶךְ:

Asser, tučný *bude* pokrm jeho, a onť vydávati bude rozkoše královské.

21 כא נִפְתָּלִי אֵילָה שְׁלַחַת הַנֹּתֵן אִמְרֵי-שֹׁפָר:

Neftalím *jako* laň vypuštěná, vydávaje výmluvnosti krásné.

22 כב בֶּן פָּרֶת יוֹסֵף בֶּן פָּרֶת עַל־עֵין בָּנוֹת צִעֲרָה
עַל־שׁוּר:

Ratolest rostoucí Jozef, ratolest rostoucí podlé studnice; ratolesti vycházely nad zed.

23 כג וַיִּמָּרְרוּהוּ וְרָבוּ וַיִּשְׁטְמֻהוּ בַּעֲלֵי חֲצִים:

Ačkoli hořkostí naplnili jej, a stříleli *na něj*, a v tajné nenávisti měli ho střelci:

24 כד וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתּוֹ וַיַּפְּזוּ זְרַעֵי יָדָיו מִיַּד אֲבִיר
יַעֲקֹב מִנְשֵׁם רָעָה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל:

Však zůstalo v síle lučiště jeho, a zsilila se ramena rukou jeho z rukou mocného Jákobova; odkudž *byl* pastýř a kámen Izraelův;

כח מֵאֵל אָבִיךָ וַיַּעֲזֹרְךָ וְאֵת שְׂדֵי וַיְבָרְכֶךָ בְּרֹכַת
שָׁמַיִם מֵעַל בְּרֹכַת תְּהוֹם רַבָּצַת תַּחַת בְּרֹכַת
שְׂדֵי וְרַחֲם:

Od silného *Boha*, *jemuž sloužil* otec tvůj, kterýž spomáhá tobě, a od všemohoucího, kterýž požehná tobě požehnáními nebeskými s hůry, požehnáními propasti ležící hluboko, požehnáním prsů a života.

כו בְּרֹכַת אָבִיךָ גְּבִירוֹ עַל־בְּרֹכַת הוֹרֵי עַד־תְּאֵנוֹת
גְּבַעַת עוֹלָם תִּהְיֶיךָ לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקַדְקֹד גְּזִיר
אֶחָיו:

Požehnání otce tvého silnější budou nad požehnání předků mých, až k končinám pahrbků věčných; budou nad hlavou Jozefovou, a na vrchu hlavy Nazarejského *mezi* bratřími jeho.

כו בְּנִימִין זֵאֵב יִטָּרֵף בַּבֹּקֶר יֹאכֹל עַד וְלָעֶרֶב
יַחֲלֹק שָׁלָל:

Beniamin, vlk dravý, ráno bude jísti loupež, a večer rozdělí kořisti.

כח כָּל־אֵלֶּה שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם עָשָׂר וְזֹאת
אֲשֶׁר־דָּבָר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ
אֲשֶׁר כָּבְרָכֶתּוּ בִּרְךְ אֹתָם:

Všech těchto pokolení Izraelských jest dvanácte; a to jest, což mluvil jim otec jejich; požehnal jim také, jednomu každému vedlé požehnání jeho požehnal.

29 כט וַיִּצְוּ אוֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי נֹאסֵף אֶל-עַמִּי
קִבְּרוּ אֹתִי אֶל-אֲבֹתִי אֶל-הַמְּעָרָה אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה
עֶפְרוֹן הַחֲתִי:

A poroučeje jim, řekl: Já připojen budu k lidu svému; pochovejte mne s otci
mými v jeskyni té, kteráž *jest* na poli Efrona Hetejského,

30 ל במְעָרָה אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה הַמְּכַפֶּלָה אֲשֶׁר
עַל-פְּנֵי-מַמְרֵא בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם
אֶת-הַשָּׂדֶה מֵאֵת עֶפְרוֹן הַחֲתִי לְאַחֲזֹת-קֶבֶר:

V jeskyni, kteráž *jest* na poli Machpelah, jenž *jest* naproti Mamre v zemi
Kananejské, kterouž koupil Abraham spolu s polem tím od Efrona Hetejského k
dědičnému pohřbu.

31 לא שָׁמָּה קִבְּרוּ אֶת-אַבְרָהָם וְאֵת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ שָׁמָּה
קִבְּרוּ אֶת-יִצְחָק וְאֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ וְשָׁמָּה
קִבְּרָתִי אֶת-לֵאָה:

Tam pochovali Abrahama a Sáru ženu jeho; tam pochovali Izáka a Rebeku ženu
jeho; tam také pochovali Líu.

32 לב מִקְנֵה הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר-בּוֹ מֵאֵת בְּנֵי-חֵת:

Koupeno *pak bylo* pole a jeskyně, kteráž na něm, od synů Het.

33 לג וַיָּכֵל יַעֲקֹב לְצֹוֹת אֶת-בָּנָיו וַיֹּאסֵף רַגְלָיו
אֶל-הַמַּטָּה וַיָּגֹעַ וַיֹּאסֵף אֶל-עַמּוּ:

A když přestal Jákob přikazovati synům svým, složil nohy své na ložci a umřel;
a připojen *jest* k lidu svému.

נ

1 א וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל-פְּנֵי אָבִיו וַיִּבֶךְ עָלָיו וַיִּשָּׁק-לוֹ:

Tedy padl Jozef na tvář otce svého, a plakal nad ním, líbaje ho.

2 ב וַיִּצַּו יוֹסֵף אֶת-עֲבָדָיו אֶת-הַרְפָּאִים לַחֲנֹט אֶת-אָבִיו וַיַּחֲנֹטוּ הַרְפָּאִים אֶת-יִשְׂרָאֵל:

A poručil služebníkům svým lékařům, aby vonnými věcmi pomazali otce jeho. I pomazali lékaři vonnými věcmi Izraele.

3 ג וַיִּמָּלֵאוּ-לוֹ אַרְבָּעִים יוֹם כִּי כֵן יִמָּלֵאוּ יָמֵי הַחֲנָטִים וַיִּבְכוּ אֹתוֹ מִצְרַיִם שִׁבְעִים יוֹם:

A vyplnilo se při něm čtyřiceti dní; *nebo tak vyplňují se dnové těch, kteříž mazání bývají vonnými věcmi.* I plakali ho Egyptští za sedmdesáte dní.

4 ד וַיַּעֲבְרוּ יָמֵי בְּכִיתוֹ וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶל-בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר אִם-נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵיכֶם דַּבְּרוּ-נָא בְּאָזְנֵי פַרְעֹה לֵאמֹר:

Když pak dnové pláče toho pominuli, mluvil Jozef k domu Faraonovu, řka: Jestliže jsem nyní našel milost před očima vašima, mluvte, prosím, v uši Faraonovy, a rcete:

5 אָבִי הַשְּׁבִיעֲנִי לֵאמֹר הִנֵּה אָנֹכִי מֵת בְּקִבְרִי
אֲשֶׁר כָּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנַעַן שָׁמָּה תִּקְבְּרֵנִי
וְעַתָּה אֵעָלֶה-נָּא וְאֶקְבְּרָה אֶת-אָבִי וְאָשׁוּבָה:

Otec můj přísahou mne zavázal, řka: Aj, já umírám; v hrobě mém, kterýž jsem sobě vykopal v zemi Kananejské, tam mne pochovej. Nyní tedy, prosím, nechť vstoupím a pochovám otce svého, a navrátím se zase.

6 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה עָלֶה וְקַבֵּר אֶת-אָבִיךָ כַּאֲשֶׁר
הַשְּׁבִיעֶךָ:

I řekl Farao: Vstup a pochovej otce svého tak, jakž tě přísahou zavázal.

7 וַיַּעַל יוֹסֵף לִקְבֹּר אֶת-אָבִיו וַיַּעַל אֹתוֹ
כָּל-עַבְדֵי פַרְעֹה זִקְנֵי בֵיתוֹ וְכָל זִקְנֵי
אֶרֶץ-מִצְרַיִם:

Tedy vstoupil Jozef, aby pochoval otce svého, a vstoupili s ním všickni služebníci Faraonovi, starší domu jeho a všickni starší země Egyptské,

8 וְכָל בֵּית יוֹסֵף וְאֶחָיו וּבֵית אָבִיו רַק טַפָּם
וְצִאָנָם וּבְקָרָם עֲזָבוּ בְּאֶרֶץ גִּזְשָׁן:

Všecken také dům Jozefův, a všickni bratří jeho i dům otce jeho; toliko dětí svých, ovec a volů nechali v zemi Gesen.

9 וַיַּעַל עִמּוֹ גַּם-רֶכֶב וְגַם-פָּרָשִׁים וַיְהִי הַמַּחֲנֶה
כָּבֵד מְאֹד:

Vstoupili s ním také i vozové a jezdci, a bylo vojsko to veliké velmi.

10 וַיָּבֹאוּ עַד-גִּזְרֵן הָאֲטָד אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
וַיִּסְפְּדוּ-שָׁם מִסֵּפֶד גָּדוֹל וְכָבֵד מְאֹד וַיַּעַשׂ
לְאָבִיו אָבֶל שְׁבַעַת יָמִים:

I přišli až k místu Atád, kteréž jest při brodu Jordánském, a kvílili tam kvílením velikým a velmi žalostným; i držel *tu* zámutek po otci svém za dnů sedm.

11 וַיֵּרָא יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת-הָאָבֶל בִּגְזֵרֵן
הָאֲטָד וַיֹּאמְרוּ אָבֶל-כָּבֵד זֶה לְמִצְרַיִם עַל-כֵּן
קָרָא שְׁמָהּ אָבֶל מִצְרַיִם אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן:

Vidouce pak obyvatelé země té, *totiž* Kananejští, zámutek na místě tom Atád, řekli: Těžký to mají zámutek Egyptští. Protož nazváno jest jméno jeho Abel Mizraim, a *to* jest při brodu Jordánském.

12 וַיַּעַשׂוּ בָנָיו לוֹ כֵּן כַּאֲשֶׁר צִוָּם:

Učinili tedy s ním synové jeho tak, jakž jim byl poručil.

13 וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ בָנָיו אֶרֶץ כְּנַעַן וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ
בְּמַעַרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם
אֶת-הַשְּׂדֵה לְאַחֲזֵית-קֶבֶר מֵאֵת עֶפְרֹן הַחֲתִי
עַל-פְּנֵי מַמְרֵא:

A donesše ho do země Kananejské, pochovali ho v jeskyni na poli Machpelah, kterouž byl koupil Abraham s tím polem k dědičnému pohřbu od Efrona Hetejského, naproti Mamre.

14 יד וַיָּשָׁב יוֹסֵף מִצְרָיִמָּה הוּא וְאָחָיו וְכָל-הָעֲלִים
אֹתוֹ לְקַבֵּר אֶת-אָבִיו אַחֲרֵי קִבְרוֹ אֶת-אָבִיו:

A když pochoval Jozef otce svého, navrátil se do Egypta s bratřími svými a se všemi, kteříž byli vstoupili s ním, aby pochovali otce jeho.

15 טו וַיֵּרְאוּ אֲחֵי-יוֹסֵף כִּי-מֵת אָבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ
יִשְׁטַמְנוּ יוֹסֵף וְהָשִׁיב יָשִׁיב לָנוּ אֵת כָּל-הָרָעָה
אֲשֶׁר גָּמַלְנוּ אֹתוֹ:

Vidouce pak bratří Jozefovi, že umřel otec jejich, řekli: Snad v nenávisti nás míti bude Jozef, a vrchovatě nahradí nám všechno zlé, kteréž jsme jemu činili.

16 טז וַיִּצְווּ אֶל-יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ צִוָּה לִפְנֵי מוֹתוֹ
לֵאמֹר:

Protož vzkázali Jozefovi, řkouce: Otec tvůj ještě před smrtí svou přikázal, řka:

17 יז כֹּה-תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אֲנָא שָׂא נָא פְּשַׁע אַחִיךָ
וְחַטָּאתָם כִּי-רָעָה גָּמַלְוֶךָ וְעַתָּה שָׂא נָא לְפָנֶיךָ
עַבְדֵי אֱלֹהֵי אָבִיךָ וַיִּבְךְ יוֹסֵף בְּדַבָּרָם אֵלָיו:

Takto díte Jozefovi: Prosím, odpusť již bratřím svým přestoupení a hřích jejich; nebo zle učinili tobě. Protož již odpusť, prosím, přestoupení služebníkům Boha, *jehož* ctíl otec tvůj. I rozplakal se Jozef, když k němu mluvili.

18 יח וַיֵּלְכוּ גַם-אָחָיו וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנֵּנוּ לְךָ
לְעַבְדִּים:

Přistoupili potom také bratří jeho, a padše před ním, řekli: Aj, my jsme služebníci tvoji.

יט וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף אֶל-תִּירָאוּ כִּי הִתַּחַת
אֱלֹהִים אָנִי:

Jimž odpověděl Jozef: Nebojte se; nebo zdaliž jsem já *vám* za Boha?

כ וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱלֹהִים חֲשָׁבָה לְטָבָה
לְמַעַן עֲשֶׂה כִּיּוֹם הַזֶּה לְהַחֲיִית עִם-רַב:

Vy zajisté skládali jste proti mně zlé; *ale* Bůh obrátil to v dobré, aby učinil to, což vidíte nyní, a při životu zachoval lid mnohý.

כא וְעַתָּה אֶל-תִּירָאוּ אָנֹכִי אֲכַלְכֶּל אֶתְכֶם
וְאֶת-טַפְכֶּם וַיִּנָּחֶם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל-לִבָּם:

Protož nebojte se již; já chovati vás budu i děti vaše. A tak těšil je, a mluvil k srdci jejich.

כב וַיָּשָׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף
מֵאָה וָעֶשְׂרִי שָׁנִים:

Bydlil pak Jozef v Egyptě, on i dům otce jeho, a živ byl Jozef sto a deset let.

כג וַיֵּרָא יוֹסֵף לְאַפְרַיִם בְּנֵי שְׁלֹשִׁים וְגַם בְּנֵי מָכִיר
בֶּן-מְנַשֶּׁה יְלָדוֹ עַל-בֶּרֶכּי יוֹסֵף:

A viděl Jozef syny Efraimovy až do třetího pokolení; ano i synové Machira, syna Manassesova, vychováni jsou u Jozefa.

כד וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אֶחָיו אֲנֹכִי מֵת וְאֱלֹהִים פֶּקֶד
 יִפְקֹד אֶתְכֶם וְהֶעֱלָה אֶתְכֶם מִן-הָאָרֶץ הַזֹּאת
 אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
 וּלְיַעֲקֹב:

Mluvil potom Jozef bratřím svým: Já tudíž umru; Bůh pak jistotně navštíví vás, a vyvede vás z země této do země, kterouž přísáhl Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi.

כה וַיִּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פֶּקֶד יִפְקֹד
 אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהֶעֱלָתֶם אֶת-עַצְמוֹתַי מִזֶּה:

Protož přísahou zavázal Jozef syny Izraelovy, řka: Když navštíví vás Bůh, vynestež kosti mé odsud.

כו וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן-מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחַנְטוּ אֹתוֹ
 וַיִּשֶׂם בְּאֵרוֹן בְּמִצְרַיִם:

I umřel Jozef, když byl ve stu a v desíti letech; a pomazán jsa vonnými věcmi, vložen jest do truhly v Egyptě.